

SANCTI ANSELMI ORATIONES (C,G)*

ORATIO PRIMA. AD SANCTAM TRINITATEM.

Adesto, sancta Trinitas, Deus unus omnipotens, Pater et Filius et Spiritus sanctus, qui non mortem, sed poenitentiam desideras peccatorum, me miserum et peccatorem fragilem et indignum a tua non repellas pietate. Non aspicias ad scelera mea et immunditias, turpesque cogitationes, quibus flebiliter a tua disjungor voluntate, sed effunde super me largam benignitatis tuae clementiam. Nec sinas de interitu meo inimicos meos gratulari in inferno, ubi nemo confitebitur tibi, sed miserere pondere facinorum oppressum, cunctarumque nequitiarum labe pollutum. Concede mihi, quaeso, misero gratiam tuam, et libera me ab omnibus malis, praeteritis, praesentibus et futuris, a subitanea et perpetua morte, ab omni pestilentia et clade, ab omni scandalo et periculo, a desiderio maligno, ab opere perverso, et ab omni peccato. Dele omnia crimina mea, iniquitates, offensiones et negligentias meas. Propitiare mihi in omnibus angustiis et tribulationibus, in necessitatibus et tentationibus, in omnibus periculis et infirmitatibus meis.

Sancta et individua Trinitas, indeficiens bonitas, adesto supplicationibus meis, ut sicut me tuis sacramentis fecisti participem, nullis meis meritis, sed tua sola benignitate gratuita, ita usque in horam illam, qua hinc exiturus sum, in fide, spe et charitate me perseverare facias, ab omni malo protegas et defendas, omnia mihi profutura concedas, ab aeterno supplicio liberes, atque ad sempiterna gaudia

introducās, et illam mortiferam ac diabolicam tentationem, qua pro peccatis meis super me pertimesco praevalere, tua miseratione, clementissime, amodo facias cessare. Trine Deus et une, humilis servuli tui preces nunc suscipe. Dona mihi, Domine, diligentiam quae te quaerat, sapientiam quae te inveniāt, animam quae te agnoscat, oculos qui te videant, conversationem quae tibi placeat, perseverantiam usque in finem, finem perfectum, retributionem aeternam.

Exaudi me orantem, sicut exaudisti Jonam de ventre ceti; libera me, qui liberasti Suzannam de falso crimine. Exaudi me, sicut exaudisti Petrum in mari, Paulum in vinculis. Auxiliare mihi, quaeso, Domine, et ab omni malo indesinenter libera me, a faucibus daemonum eripe, a morte perpetua subtrahe, gratiae tuae abundantia reple; pectus meum tuta virtute muni, mentem purifica, vitam sanctifica, mores emenda, cor coelesti sapientia illustra, aestum carnalem tempera, iram exstingue, linguam a vaniloquio compesce, verba veritatis et misericordiae, benignitatis et concordiae procedant ex ore. In universa morum honestate ad plenum me dirige, et ne arguar in furore, confirma me, clementissime, in omni bono opere. Tibi, Domine, pando cordis mei secreta, tibi confiteor omnia peccata mea, tibi denudo foeditatem cordis mei, tibi detego sordes turpitudinis meae. Durius namque peccavi quam Sodoma, gravius deliqui quam Gomorrha. Tibi debitor sum non tantum decem millium talentorum criminum meorum, sed totius vitae meae rationem tibi debeo; praevaricator enim legis tuae factus sum prae omnibus negligens, inobediens, transgressor omnium mandatorum tuorum in omni vita mea. Unde nunc praevenio faciem tuam in confessione, exorans nimia cordis anxietate, fletum et

lacrymarum contritione, ut in hoc tempore accepto exaudias me, et in iis diebus salutis adjuves me. Omnes actus meos in beneplacito tuo compone, ut proficiam de die in diem, et eam de virtute in virtutem. Tibi, Domine, supplices preces, tibi fletum cordis effundo. Tu parce confitenti, ut sic in hac mortalitate (te adjuvante) peccata mea defleam, ut in die iudicii sententiam damnationis evadam. Tu lumen aeternum, ab omni caecitate humana oculos meos adaperi, propositum et habitum religionis in me custodi. Ab omni impedimento mundi, vel saeculari desiderio cor meum defende, et sicut habitum gero innocentiae, sic mihi virtutum incrementa tribue, ut veterem cum suis actibus hominem exuere, et novum cum iustitia et sanctitate merear induere, ut omnibus protectionis tuae munitus auxilio, in tua semper dilectione permaneam, coelestem benedictionem accipiam, et praesentis vitae praesidiis (te donante) gaudeam, et aeternae. Amen.

Immensam misericordiam tuam, misericors Deus et miserator, iterum exoro, remitte mihi omnes lubricae temeritatis offensas, ut anima mea benignitatis tuae dulcedine repleatur, et concessa venia plenae indulgentiae, quidquid pro proprio reatu delibui, totum per ineffabilem pietatem tuam dele et absterge. Nec sit a me clementiae tuae longinqua miseratio, sed quidquid tuae voluntati contrarium, fallente diabolo, et propria iniquitate atque fragilitate contraxi, tu pius et misericors ablue indulgendo. Sana vulnera, cunctaque remitte peccata, ut nullis a te iniquitatibus separatus, sed semper hic et **245** ubique defensionis tuae auxilio munitus, tibi Domino semper valeam adhaerere, et perpetuae gloriae quandoque portionem percipere, quam *oculus non vidit, et*

auris non audivit, et in cor hominis non ascendit quae praeparasti diligentibus te (I Cor. II, 9). Amen.

O lux beata Trinitas, et principalis unitas, auge in nobis fidem, auge spem, auge charitatem, libera nos, salva nos, justifica nos. O beata Trinitas, solve crimina, dimitte peccata, miserias pelle, angustias amove, tribulationes inspicere, adversitates pelle, effectumque petitionis nostrae largiens, clementer nos exaudi, ut exuti ab omnibus quae patimur malis in tuis semper delectemur exsultare judiciis. Adveni, quaeso, pie Domine, et in medium nostri consiste, ut te invenire in cordibus nostris sentiamus. Oris nostri confessionem libenter suscipe, et fructum nos viriditatis habere concede quatenus tuis imbribus irrigati mereamur tibi suavium fructuum ubertate placere, ut in tui amoris accendamus illustratione, et verae charitatis illuminemur igne. Et sicut Moysen famulum tuum mirabili illuminasti splendore, ita corda et sensus nostros illuminare digneris, ut peccatorum labe expiati, ad te, qui aeterna vita es, pervenire mereamur. Da gaudiorum praemia, da gratiarum munera, dissolve litis vincula, astringe pacis foedera. Illumina cor hominum, absterge sordes mentium, resolve culpae vinculum, everte moles criminum.

Peccavimus tibi, Domine, patientiam habe in nobis, et erue nos a malis, quae quotidie accrescunt super nos. Iniquitates nostrae, Domine, multiplicatae sunt super capita nostra (**Psal. XXXIX, 13**), delicta nostra creverunt usque ad coelos. Parce, Domine, et inclina super nos misericordiam tuam. Domine, imminuti sumus propter peccata nostra hodie; sed in animo contrito et spiritu humilitatis suscipiamur, et fac nobiscum secundum mansuetudinem tuam, quia *non est confusio confidentibus in te (Dan. III, 40)*, Domine. *Non est alius Deus*

praeter te, Domine, (Eccli. XXXVI, 5), et tibi de omnibus cura est (Eccli. XLII, 4), eo quod Dominus omnium es. Parce populo tuo (Joel. II, 17), qui das precantibus largitatem, ut convertatur malitia in bonitatem. Exaudi, Domine, deprecationem servorum tuorum, et miserere populo tuo, ut sciant omnes gentes quia tu es Deus saeculorum (Baruch. II, 15). Miserere civitati sanctificationis tuae (Eccli. XXXVI, 15), Domine Deus noster. Miserere plebi tuae, Domine, super quam invocatum est nomen tuum sanctum (Ibid., 14), ut sciant omnes, qui habitant terram (Ibid., 19), quia tu es Deus protector populorum tuorum. Dimitte, Domine, peccata populi tui, secundum multitudinem miserationis tuae (Psal. CV, 45). Sicut propitius fuisti patribus nostris, propitius esto et nobis, ut impleatur gloria tua in universa terra.

Exaudi, Deus, deprecationem nostram, et propitius esto populo tuo, et converte tribulationem nostram in gaudium, ut viventes benedicamus te, Domine. Deprecamur te, Domine, in omni miseratione tua, ut auferatur furor tuus, et ira tua a civitate ista, et a domo sancta tua, quoniam peccavimus. *Inclina, Domine, aurem tuam, et audi (Psal. LXXXV, 1); respice de coelo, et vide (Psal. LXXIX, 15) afflictionem populi tui. Exaudi, Domine, propitiare. Domine; intende, ne tardaveris, quia nomen sanctum tuum invocatur super nos (Eccli. XXXVI, 14). Multa sunt, Domine, peccata nostra; tibi peccavimus, patientia Israel; libera nos, Domine, in tempore angustiae nostrae. Peccavimus, Domine, et tu iratus es (Isa. LXIV, 5) nobis, et non est qui effugiet manum tuam (Tob. XIII, 2); sed supplicamus ut veniat super nos miseratione tua (Psal.*

CXVIII, 41). Qui Ninivae pepercisti, miserere nobis. *Reminiscere miserationum tuarum, Domine (Psal. XXIV, 6)*, et quos huc usque toleras, ad poenitentiam compunge. Propitiare, Domine, omnibus Christianis vivis et defunctis. Auxiliare optimis, ut in bonitate semper consistent. Miserere bonis et mediocribus, ut meliores fiant. Succurre prave agentibus et delinquentibus, ut cito se corrigant. Propitiare etiam, Domine, haereticis et schismaticis, Judaeis et paganis, ut revertantur a viis suis malis, et cognoscant te Deum vivum et verum, qui fecisti coelum et terram, mare et omnia quae in eis sunt. Miserere omnibus fidelibus defunctis, dans eis vitam beatam propter pietatem tuam.

Memento nostri, Domine, in gravi isto corpore; convertat tua benignitas quos longa sustinuit pietas. *Miserere nostri, Deus omnium, et respice nos, et ostende nobis lucem miserationum tuarum (Eccli. XXXVI, 1)*. Nos miseri, nos sumus opera tua, quae dedisti Filio tuo *in haereditatem sibi (Psal. XXXII, 12)*. Noli claudere aurem tuam ad preces nostras, sed subleva clemens afflictionem populi tui, illud revolvens quod pollicitus es dicens: *Convertimini ad me, et ego revertar ad vos (Mal. III, 7)*. Memento nostri, Domine, memento nostri, ut efficiamur haeredes regni tui, et videntes gloriam tuam adoremus bonitatem tuam, et dicamus pariter, cum viderimus inaestimabilem pulchritudinem tuam: Gloria Patri qui fecit nos, gloria Filio qui salvavit nos, gloria Spiritui sancto qui renovavit nos, per infinita saecula saeculorum. Amen.

ORATIO II . AD DEUM PATREM PER MERITA FILII INCARNATI.

Invoco te, Deus meus, invoco te, quia *prope es omnibus invocantibus te*, sed invocantibus *in veritate* (**Psal. CXLIV, 18**): tu enim veritas es. Doce me, quaeso, per clementiam tuam, sancta veritas, doce me invocare te in veritate, quia quomodo hoc fieri oporteat nescio, sed doceri a te, beata veritas, humiliter imploro. Abs te enim sapere , desipere est: te vero nosse est perfecte scire . Erudi me, o divina sapientia, et doce me legem tuam. Credo namque quia beatus erit, quem tu erudieris et de lege tua docueris eum . Desiderio invocare te, quod quaeso fiat in veritate. Quid est invocare in veritate veritatem , nisi in Filio Patrem? Ergo, sancte Pater, sermo tuus veritas est, principium verborum tuorum veritas. Hoc quippe est verborum tuorum principium, quod *in principio erat Verbum* (**Joan. I, 1**). In ipso principio te summum adoro principium; in ipso veritatis Verbo te, perfecta, invoco, veritas: in quo ipsa eadem veritas, dirigas me et doceas in veritate . Quid enim dulcius quam Genitorem in nomine Unigeniti exorare , Patrem in recordatione Filii ad pietatem flectere, Regem charissimae sobolis denominatione mitigare!

Sic rei solent carceribus eripi, sic mancipati vinculis liberari, sic tristem capitis excipientes sententiam, non solum absolvi, sed insuper nancisci insolitam gratiam, dummodo iratis principibus delectae prolis intimaverint charitatem. Sic delinquentes servuli evadunt supplicia dominorum, dum pro eis intervenit dulcedo filiorum. Sic te, Pater omnipotens, per omnipotentis Filii tui charitatem postulo, educ de carcere

animam meam ad confitendum nomini tuo, libera me a vinculis peccatorum, per coaeternum tibi natum unicum flagito; meque, cui propria merita lethalem minantur sententiam, pretiosissimae ad dexteram tuam consedentis prolis interpellatione restaura placatus ad vitam. Quem alium enim dirigam intercessorem pro me tibi, nescio nisi hunc, qui *est propitiatio pro peccatis nostris* (**I Joan. II, 2**), qui sedet ad dexteram tuam interpellans pro nobis (**Hebr. VII, 25**).

Ecce advocatus meus apud te Deum et Patrem: **246** ecce Pontifex summus, qui non eget alieno expiari sanguine, quia proprio refulget perfusus cruore. Ecce hostia sancta, beneplacens et perfecta, in odorem suavitatis et oblata et accepta. Ecce Agnus sine macula, qui coram se tondentibus obmutuit, qui alapis caesus, sputis illitus, probris affectus, os suum non aperuit (**Isa. LIII, 7**). En qui peccatum non fecit, peccata nostra pertulit, et languores nostros suo livore sanavit (**Ibid., 4**). Aspice, pie Pater, piissimum Filium tuum pro me tam impia passum. Respice, rex clementissime, quis patitur, et reminiscere benignus pro quo patitur. Nonne hic est ille innocens, mi Domine, quem ut servum redimeres Filium tradidisti? Nunquid non auctor vitae hic est, qui ut ovis ad occisionem ductus, tibi que obediens usque ad mortem factus (**Phil. II, 8**), atrocissimae non timuit necis genus subire? Recole, totius salutis dispensator, quia hic ipse est, quem etsi ex tua virtute genuisti, meae tamen infirmitatis participem fieri voluisti.

Vere haec est tua deitas, quae, meam induta naturam, crucis ascendit patibulum, in assumptaque carne triste tulit supplicium. Reduc, Deus meus, oculos maiestatis tuae

super opus ineffabilis pietatis, intueri ducem natum toto corpore extensum, cerne manus innocuas pio manantes sanguine, et remitte placatus scelera quae patrauerunt manus meae. Considera inerme latus crudeli perfossum cuspide, et renova me sacro fonte, quem inde fluisse credo. Vide immaculata vestigia, quae non steterunt in via peccatorum (**Psal. I, 1**), sed semper ambulaverunt in lege tua, diris confixa clavis, et *perfice gressus meos in semitis tuis* (**Psal. XVI, 5**); et fac me odio habere *omnem viam iniquitatis* (**Psal. CXVIII, 128**); *viam iniquitatis*, misericors, *amove a me* (**Ibid., 29**): et fac me propitius *viam veritatis* eligere (**Ibid., 30**). Oro te, rex saeculorum, per hunc Redemptorem meum, fac me currere *viam mandatorum tuorum* (**Ibid., 32**), ut ei valeam spiritu uniri, qui non horruit mea carne vestiri.

Nunquid non attendis, pie Pater, adolescentis Filii charissimum caput, nivea cervice deflexa, pretiosissimam resolutum in mortem? Aspice, mitissime Conditor, dilectae sobolis humanitatem, et miserere super infirmi plasmatis debilitatem. Candet nudatum pectus, rubet cruentum latus, tensa arent viscera, decora languent lumina, regia pallent ora, procera rigent brachia, pendent crura marmorea, rigat terebratos pedes sacri sanguinis unda. Specta, gloriose Genitor, gratissimae proles lacerata membra, et memorare benignus quae mea est substantia. Conspicere Dei hominis poenam, et relaxa conditi hominis miseriam. Vide Redemptoris supplicium, et redempti dimitte delictum. Hic est, Domine mi, quem propter peccata populi tui percussisti, licet ipse sit dilectus in quo tibi bene complacui ti. Hic est ille

innocens in quo dolus non est inventus, et tamen cum iniquis deputatus est.

Quid commisisti, dulcissime puer, ut sic judicareris? Quid commisisti, amantissime juvenis, ut sic tractareris . Quod scelus tuum, quae noxa tua, quae causa mortis, quae occasio tuae damnationis? Ego enim sum tui plaga doloris, tuae culpa occisionis. Ego tuae livor passionis, tui cruciatus labor. Ego tuae mortis meritum, tuae vindictae flagitium. O mirabilis censurae conditio, et ineffabilis mysterii dispositio! peccat iniquus, et punitur justus; deliquit reus , et vapulat innocens; offendit impius, et damnatur pius; quod meretur malus, patitur bonus; quod perpetrat servus, exsolvit dominus; quod committit homo, sustinet Deus. Quo, Nate Dei, quo tua descendit humilitas? quo tua flagravat charitas? quo processit pietas? quo excrevit benignitas? quo tuus attigit amor? quo pervenit compassio? Ego enim inique egi, tu poena multaris; ego facinus admisi, tu ultione plecteris; ego crimen edidi, tu torturae subjiceris; ego superbivi, tu humiliaris; ego tumui, tu attenuaris; ego inobediens exstiti, tu obediens Patri scelus inobedientiae luis; ego gulae parui, tu inedia afficeris; me ad illicitam rapuit concupiscentia ardorem, te perfecta charitas ducit ad crucem; ego praesumpsi vetitum, tu subiisti equuleum; ego delector cibo, tu laboras in patibulo; ego fruor deliciis, tu laniaris clavis; ego pomi dulcedinem, tu fellis gustas amaritudinem; mihi reo ridens congaudet Eva; tibi pie plorans compatitur Maria.

Ecce, Rex gloriae , ecce impietas mea et claret pietas tua, in mea injustitia, et tua liquet justitia. Quid, Rex meus, et Deus meus, quid retribuam tibi pro omnibus quae retribuisti? (**Psal. CXV, 12.**) Non enim inveniri potest in corde hominis quod

condigne talibus referatur praemiis. Nunquid potest sagacitas machinari humana, cui comparetur miseratio divina? Nec est creaturae moliri officium, quo juste Creatoris recompenset praesidium. Est autem, Nate Dei, in hac tua admirabili dispensatione, est cui mea fragilitas in aliquo suppetit, si tua visitatione compuncta mens carnem suam crucifigat cum vitiis et concupiscentiis (**Gal. V, 24**). Et si hoc a te conceditur, quasi jam tibi incipit compati, quia et tu pro peccato meo dignatus es mori, sicque per interiorum hominis victoriam te duce, armabitur ad exteriorum palmarum, quatenus devicta persecutione spiritali, non vereatur pro amore tuo subijci gladio materiali. Ita exiguitas conditionis, si tuae complaceat pietati, magnitudini valebit pro viribus respondere Creatoris. Et haec coelestis medicina, bone Jesu, hoc tui antidotum amoris.

Oro te per antiquas misericordias tuas, infunde meis visceribus quod, rejecta viperae contagionis bile reintegret me incolumitati pristinae, quod, gustato nectare tuae suavitatis, faciat me illecebrosa mundi prospera toto affectu despiciere, et nulla ejus adversa pro te formidare, memorque perpetuae nobilitatis semper fastidiam ventos hujus transitorii timoris. Nihil, quaeso, sine te mihi dulcescat, nihil complaceat, nihil pretiosum, nihil praeter te mihi arrideat speciosum; vilescant, obsecro, absque te mihi omnia, sordeant universa. Quod tibi adversum est, sit mihi molestum; et beneplacitum tuum, mihi indeficiens desiderium; taedeat me gaudere sine te, et delectet me tristari pro te. Sit mihi nomen tuum refocillatio, et memoria tua mea consolatio; fiant mihi lacrymae meae panes die ac nocte (**Psal. XLI, 4**), tuas investigando justificationes,

sit bonum mihi lex oris tui, super millia auri et argenti (Psal. CXVIII, 72); sit obedire tibi mihi amabile, et resistere tibi execrabile . Rogo te, spes mea, per omnes pietates tuas, ut propitieris omnibus impietatibus meis. Adaperi aures meas mandatis tuis, et ne declines, flagito, per nomen sanctum tuum, in verba malitiae cor meum, ad excusandas excusationes in peccatis (Psal. CXL, 4). Peto etiam per admirabilem humilitatem tuam, ne veniat mihi pes superbiae, et manus peccatoris non moveat me (Psal. XXXV, 12).

Ecce, omnipotens Deus, Pater Domini mei, dispone benignus quo mihi miserearis, quoniam quidquid pretiosius inveni, devote tibi obtuli, quidquid carius reperi , suppliciter praesentavi; mihi nihil reliqui quin tuae exposuerim majestati; nihil jam superest quod adjiciam, quia totam tibi delegavi spem meam. Direxi tibi advocatum meum, tuum dilectum Filium, misi gloriosam progeniem inter me et te mediatorem. Misi, inquam, intercessorem, per quem confido veniam; misi verbis Verbum quod pro meis dixi missum factis, et numeravi tibi sanctissimae sobolis mortem quam pro me credo fuisse perpassam. Credo a te missam Deitatem nostram suscepisse humanitatem, in qua dignum duxit vincula, alapas, sputa, irrisionesque perferre, nec non cruces clavosque suscipere. Hanc olim infantiae vagitibus demolitam, pueritiae pannis constrictam, sudoribus vexatam, jejuniis **247** maceratam, vigiliis afflictam, itineribus fessam postea affectam flagris, laceratam suppliciis, deputatam cum mortuis, dotatam vero gloria resurrectionis coelorum gaudiis induxit, et in dextera tuae celsitudinis collocavit.

Tu placatio mea et propitiatio mea, hic intende pius quem genueris Filium, et quem redemeris servum, hic aspice

Factorem, et ne despicias facturam, amplectere serenus Pastorem, et recipe misericors allatam propriis humeris ovem. Hic ipse est fidelissimus Pastor ille, qui dudum errabundam ovem per abrupta montium, per praecipitia vallium multis variisque quaesierat laboribus, quique jam morienti, jam per longa exsilia deficienti tandem inventae gaudens se supposuit, et miro sibi adnisu charitatis annixam de profunda confusionis abyssonem levavit, piisque astrictam complexibus ad nonaginta novem, unam quae perierat, reportavit ovem (**Luc. XV, 4**). Ecce, Domine, mi Rex, omnipotens Deus, ecce Pastor bonus refert tibi quod commisisti ei. Suscepit, te disponente, ad salvandum hominem, quem tibi restituit omni labe immunem; ecce tibi tuum charissimus Filius plasma reconciliat quod a te procul deviaverat. En gregi tuo mitis Pastor reformat quod praedo violentus abegerat, reddit tuis conspectibus servum quem sua fecerat conscientia fugitivum, ut qui per se poenam meruit, per Factorem mundi mereatur veniam, cuique pro culpis suis supererat gehenna, tanto duce jam confidat revocari ad patriam. Potui per me te, sancte Pater, offendere, sed non potui per me te mihi placare; factus est adiutor meus, Deus meus, tuus dilectus Filius, meam participans humanitatem, ut curaret infirmitatem, quatenus unde culpa emerserat offensionis, inde tibi immolaret sacrificium laudis, meque per hoc tuae redderet pietati placabilem, quo sedens ad dexteram tuam semper meae substantiae se ostenderet esse consortem. Ecce spes mea, ecce tota fiducia. Si me pro mea, ut dignum est, despicias iniquitate, respice me saltem misertus pro dilectae sobolis charitate; attende in Filio quo propitius servo. Vide carnis sacramentum, et carnis remitte reatum; recale quod bonus perpessus est Filius, et obliviscere quod

malus operatus est servus . Quoties beatae prolis tibi patent vulnera, delitescant, obsecro, scelera mea ; quoties rubet pretiosus sanguis pio de latere, deleatur, supplico, labes meae pollutionis. Et quia te caro laceravit ad iram, caro te inflectat, precor, ad misericordiam, ut sicut me caro seduxit ad culpam, caro deducat ad veniam.

Multum quippe est quod mea mereretur impietas; longe autem majus est quod Redemptoris mei reposcit jure pietas ; magna enim est mea injustitia, multo vero major est Redemptoris mei justitia. Quanto enim superior est Deus homine, tanto mea malitia est inferior bonitate ejus, ut qualitate, ita etiam quantitate . Quid enim delinquere posset homo quod non redemerit Dei Filius factus homo ? Quae tanta superbia tumeret, quam non tanta humilitas sterneret? Quodnam esset mortis imperium quod nati Dei non destrueret crucis supplicium? Nimirum, Deus meus, si aequa lance iniquitates peccantis hominis et redimentis gratia librentur Auctoris, non tantum oriens distat ab occidente, seu inferior separatur infernus a summo coeli cardine; quantum pietas Redemptoris superat malitiam peccatoris .

Jam, lucis optime Creator, jam culpis ignosce meis pro dilecti Filii tui laboribus immensis. Jam, quaeso, ejus pietati mea impietas, ejus modestiae mea perversitas, et ejus mansuetudini mea donetur ferocitas. Jam sua humilitas meam superbiam, patientia impatientiam, benignitas duritiam, ohedientia inobedientiam, tranquillitas inquietudinem, dulcedo amaritudinem, suavitas iram, charitas lucrifaciat crudelitatem . Qui tecum . etc.

ORATIO III AD DEUM. *Contra tres inimicos qui peccatorem gravius multoties infestant et, nisi misericordia Dei eum tueatur, saepius ad mortem vulnerant, scilicet inanis gloria, invidia, superbia.*

Domine, Deus meus, in te speravi, salvum me fac ex omnibus persequentibus me et libera me (Psal. VII, 2). In te Domine, speravi, non confundar in aeternum in tua justitia libera me et eripe me (Psal. LXX, 2). Domine, Deus meus, creator meus, et gubernator meus, sicut dixi et semper dicam, *in te speravi*, et in te spero, nec, quandiu fuerit halitus in naribus meis, a misericordia tua desperabo. A meipso vero, si diligenter omnes actiones meas inspicio, semper despero, quia semper in malis operibus conversor; sed respiciens ad dulcissimum Creatorem meum, ad patientissimum Dominum meum, qui male me vivere conspicit, et adhuc exspectat correctionem meam, exspectans et tolerans auscultat si in aliqua re curarem, emendare vitam meam, respiro, et misericordiam Creatoris mei, qui tam dulciter me tolerat, invoco. Ex omni parte invadunt me inimici mei et jam fere ex omni parte perforant et irrumpunt interiora cordis mei, et nisi ille piissimus Dominus meus, qui me creavit, mihi subveniat subveniens et terrens inimicos meos, qui sic me tribulant repellat, illorum vinculis infeliciter ligata jam cito ducetur captiva anima mea. Ergo *libera me, Domine, ex omnibus persequentibus me (Psal. CXLI, 7)*; et si non propter me, saltem propter te. Propter me, fateor, dulcissime Domine

Deus meus non est tibi ratio liberandi me, quia fere semper delectat me malum facere, et in malis operibus perseverare. Sed propter te *libera me*, quia verecundia tua est inimicos tuos creaturam tuam sic deludere, sic delusam et eorum sordidissimis vitiis faedatam male tractare quam tam honestam creasti, tanto honore rationis exornasti, quam ad imaginem et similitudinem tuam plasmasti.

Ecce, dulcissime Deus meus, ecce infelix spiritus meus malis operibus undique corrosus, de dentibus inimicorum suorum, quibus infeliciter dilaniabatur, vix erutus tuum auxilium implorat, tuae gratiae visitationem suspirat, quia nisi cito subvenias, eorum insecutione graviter fatigatus jam etiam ad te nec anhelare valebit. Multi sunt inimici mei, sicut vides, piissime Creator meus, quorum saevitia graviter ferior, percussus et illusus non modicos dolores sustineo; sed unus inter caeteros semper gravius me appetit, et semper sine ulla miseratione usque ad interitum prosternere contendit. Saepius enim cum alii inimici mei ab insecutione mea quasi fatigati quiescunt, unus audacior caeteris fortius telum vibrat, scilicet inanis gloria, quae non solum miserum hominem malis operibus maculat, sed etiam de ipsis bonis operibus quae agere videtur, si se caute non custodit, jugulat. Haec pestis progenita est ab illa superbia quae primum hominem prostravit, prostratum et vulneratum **248** ab illa felicitate, quam possidebat, expulit. Et ut miserum, quem invadit, fortius prosternat, invidiam, per quam mors intravit in orbem terrarum (**Sap. II, 24**), secum ad adjuvandum se advocat. Invidia igitur miserum quem arripit, urit, urendo, tristem et quasi languore possessum incedere facit. Inanis vero gloria, quasi recreando, de ipsis bonis operibus quae facere fingit,

extollit. Sed ut miserum quem semel inanis gloria intercipit, infelicius captivum ducat, nec ei ullam spem evadendi relinquat, ad matrem superbiam recurrit, et ejus animata mortifero consilio virtutem diligendi Dum et proximum ei primum abscidit. Dum enim infelix, quem inanis gloria inficit, superior caeteris videri cupit, si quem considerat in bonis operibus meliorem se esse, rectiusque incedere negare non possit, illum, si valet, et omnia quae agit, opprimit; non valet, quia aperte recta sunt, saltem ut non ex toto recte acta credenda sint, quocunque modo obnubilare satagit. Sicque miser animus hac captivitate possessus, nec rectum agit, si quid rectum agere videatur, quia nec proximum diligit, quem sicut se amare praecipitur (**Matth. XIX, 19**), nec Deum amat, quem hoc agendo non amare convincitur. Qui enim proximum suum non amat, nec eum, in quantum valet ut in bono proficere possit, adjuvat, nec Deus illum amat, nec ad ejus opera respicit, etiamsi coram hominibus videantur esse bona. Quid vero, quid miserius potest esse homine qui se de bono opere extollit? Qui, dum sese putat extollere, de supernis ad ima ruit; superbia enim semper naturaliter in profundum inferni jacet, humilitas vero semper in coelis habitat, et in coelo manet. Et quem inanis gloria de summis dejicit, superbia mater ejus in brachiis aeternae perditionis excipit; sicut econtrario, cujus humilis conversatio est in terris, Deus qui *humilia respicit, et alta a longe cognoscit* (**Psal. CXXXVI, 6**), eum de ima conversatione elevat in coelos

Fateor, mitissime Deus, fateor me his tribus malis, imo his tribus furiis infernalibus graviter esse prostratum, et fere usque ad interitum in anima vulneratum, et, nisi indulgentissima misericordia tua cito subveniat, gravius esse

damnandum. Heu miser, heu miser, semper et ubique, heu miser, quanta captivitas est miseri hominis. Si male vivit, est aperta damnatio; si recte quidem vivere videtur, sed incaute se custodiens, inde gloriatur, iterum est misero certa mors, et aeterna damnatio. O Deus, nostrum refugium, o Creator noster, et virtus nostra adversus eos qui nos persequuntur, et si te nos viderint propter peccata nostra dimittere, semper insidiantur, adjuva nos, misericors, tua misericordia semper indigentes, tuae miserationis auxilium, plusquam nobis expediret, tepide postulantes. Et si nos despicias, ideo quia multis iniquitatibus involvimur, saltem reduc ad nos misericordes oculos tuos, quia creatura tua sumus. Et sicut verissimum est te nostrum semper esse Creatorem, sic semper et ubique sentiamus te nostrum esse defensorem, et adversus inimicos nostros indeficientem protectorem, ut in praesenti vita semper a te defensi et adjuti, finito temporali cursu, ad te Creatorem nostrum et Dominum perveniamus ab omnibus peccatis mundati et absoluti. Amen.

ORATIO IV *Cum peccator de iniquitatibus suis multum est anxius, easque coram Deo, omni postposita verecundia, expandit.*

Altissime, et mitissime amator hominum Deus, Creator et gubernator omnium creaturarum, immensae bonitati tuae confiteor omnia peccata mea quaecunque quocunque modo feci, ex ea hora ex qua peccare potui usque ad hanc horam in qua adhuc per misericordiam tuam me vivere pateris.

Omnia vero non possum esse memor, quia multa sunt, et facile enumerari non possunt. Sed tu, piissime et misericordissime Deus, cui nota sunt omnia antequam fiant, qui verus inspector es cogitationum, et justissimus scrutator cordis et renum (**Psal. VII, 10**), tu nosti omnia peccata mea, quaecunque egi, vel adhuc ago, vel intus in anima mea per occultas cogitationes, vel foris per apertas operationes. Et propterea, quia veraciter haec omnia me fecisse contra voluntatem tuam intelligis, coram maiestate tua, et coram omnibus sanctis tuis, me reum et culpabilem esse confiteor, et nisi indulgentissima misericordia tua prius subveniat, post mortem carnis aeterna morte esse damnandum, aeternisque tormentis aeternaliter esse torquendum.

Scio, dulcissime Deus, scio quia me creasti, et creatum misericorditer dilexisti, et quia ad hoc me creasti, ut et ego quoque te Creatorem meum, sicut dignum esset, diligerem, tuisque praeceptis per omnia obediens essem. Et hoc totum ad bonum meum fecisti, non ut tu per me vel melior esses, vel in aliquo ditior existeres. Tu enim nullo bono eges, quia tu essentialiter es ipsum bonum, et a te est omnis bonus, quicumque bonus est. Et ideo non potes esse vel melior, vel ditior; et hoc non per falsam impotentiam, sed per veram potentiam non potes. Qui enim malum potest et facit, malo suo hoc potest et facit, quia per hanc potentiam non sursum ad excelsa erigitur feliciter, sed deorsum ad ima attrahitur infeliciter. Hac potentia, vel potius impotentia miserabiliter seductus, et quasi vesica turgens inaniter inflatus, extra rationem positus, et quasi jumento insipienti similis factus (**Psal. XLVIII, 13**), telo superbiae miserrime percussus et prostratus te Creatorem meum et misericordissimum

Dominum in tuis praeceptis contempsisti, quae mihi ad bonum meum, si observassem, dedisti, contemnens, et veluti mente perditus, dum huc illucque quasi superbe feror, vera soliditate perdita vias perditionis et mortis incurro, ac vanitatem, vanaeque elationis ventum stulte et insipienter sequor.

Fateor, clementissime Deus, fateor coram omnipotentia tua me nimis esse superbum, vanum et omni genere elationis plenum. Et puto quia, si in hoc saeculo aliquam haberem potentiam, nullus posset sufferre meam superbiam. Sed et ista superbia qua coram hominibus tam graviter vexor, quamvis sit execrabilis et nimis periculosa, est tamen alia superbia, qua, cum diligenter secretum mentis meae non mihi blandiens inquiri, non parum vexatur et dissipatur infelix anima mea. Aliquando vero si contingat (quod tamen raro accidit) infelix aliquid me facere, quod secundum aestimationem hominum videatur aliqua similitudo boni, non parum de hoc ipso superbio. Et si nemo inde loquitur, vel aliquo modo me laudare curat, eum, quasi stultum et nihil scientem, despicio, vel etiamsi, quasi non curans, laudationem hominum vanam et inutilem fugio, non parum in ipsis interioribus meis, ubi solus Deus videt, inde glorior, et mirum in modum, dum laudationem vito, eo amplius laudationem et vanam gloriam appeto. Ecce, Deus meus, et Creator meus, ecce vides me ita facere, ita vivere, et totum quod vivo perdere; ecce vides et execraris, et **249** pro tali vita non nisi poenas et tormenta promittis. Subveni ergo, Creator meus, subveni adiutor in opportunitatibus, subveni et adjuva animam meam, et per ineffabilem misericordiam tuam destrue et confunde superbiam meam. Ecce, Deus meus et

Dominus meus, ecce confiteor immensae bonitati tuae veneno hujus malitiae me totum esse infectum, corruptum et destructum, et jam fere nisi misericordia tua subveniat ad nihilum redactum. Sed coram majestate tua culpam meam recognosco, reus et culpabilis veniam et indulgentiam de hoc et de omnibus peccatis meis a te, misericors Creator, peto, qui non vis mortem peccatoris, nec laetaris in perditione morientium (**Ezech. XVIII, 23**). Sunt et alia multa quae de radice hujus pestis exoriuntur, quae me habere et eorum molestiis non parum inquietari et saepissime atteri similiter confiteor. Et similiter de his omnibus veniam et indulgentiam requiro. Sunt autem haec, videlicet ira, impatientia, inimica Deo et omnibus sanctis odiosa discordia, indignatio, rancor animi, taedium mentis, voracitas gulae, murmuratio, avaritia, rapacitas et multa his similia, quibus vexari et affici, lacerari et discerpi infeliciter animam meam conspicio.

Est et praeter haec, unum malum super omnia mala malum, quo tanto gravius et miserabilius laceratum et afflictum animum meum sentio, quanto et ab ipsis cunabulis semper mecum fuit, mecum crevit, in infantia, in adolescentia, in juventute mihi semper adhaesit, nec adhuc jam prae senectute membris deficientibus me deserit. Est autem hoc malum, desiderium voluptatis, delectatio carnis, tempestas libidinis, quae multis et variis modis infelicem animam meam maceravit, dissolvit et omni virtute destitutam inanem et debilem reddidit. Fateor, dulcissime et mitissime Deus, fateor coram omnipotentia tua me hujus nefario opere hujus operis nefarii immundis recordationibus saepe esse pollutum, incensum, ardores non modicos et inhonestos passum, et non solum mearum delectationum malas memorias et stultas

recordationes mihi nocere; sed etiam aliorum malefacta mihi narrata, et per recordationes sordidas ad memoriam reducta, cor meum non parvo naevo iniquitatis maculare.

Ecce, Deus meus, piissime et misericordissime Dominus meus, quamvis non parvam verecundiam passus, expandi coram te iniquitates meas, ostendi vulnera et peccata mea, ostendi animam meam malis operibus maculatam, malorum operum delectationibus infectam, malarum delectationum recordationibus foedatam. Deus meus misericordia mea, respice ad poenitentiam meam, respice ad pietatem tuam; suscipe confessionem meam, et fac mecum secundum misericordiam tuam. *Si iniquitates observaveris, Domine; Domine, quis sustinebit? (Psal. CXXIX, 3)* vel etiam quis justitia sua sine misericordia tua poterit liberari? Propitius esto mihi, Domine, *propitius esto mihi peccatori (Luc. XVIII, 13)*; parce peccatis et iniquitatibus meis, ut per tuam misericordiam ab omnibus vitiis mundatus ac purgatus, et ab omnibus peccatis clementer absolutus, finita temporali conversatione, perducere merear ad regna coelorum, ubi cum sanctis omnibus te laudare, et benedicere et glorificare valeam in saecula saeculorum. Amen.

ORATIO V. AD DEUM. *Ad obtinendam cordis compunctionem in oratione.*

Ignosce, Domine, ignosce pie, ignosce et miserere, parce ignorantiae meae et multae imperfectioni meae. Noli me

tanquam temerarium reprobare, quod audeam servus, utinam vel bonus et non etiam inutilis et malus, et ideo valde malus quia te omnipotentem Deum nostrum terribilem et nimis metuendum sine cordis contritione et lacrymarum fonte, sine reverentia debita et tremore laudo, benedico, atque adoro. Si enim angeli te adorantes et laudantes tremunt mira exultatione repleti, ego peccator, dum tibi assisto, laudes dico, sacrificium offero; cur non corde paveo, vultu palleo, labiis tremo, toto corpore inhorresco, sicque obortis lacrymis coram te indesinenter lugeo? Volo, sed non valeo, quia nequeo quod desidero. Hinc enim mecum vehementer admiror, dum te nimis terribilem oculis fidei cerno.

Sed quis hoc sine ope gratiae tuae? Universa enim salus nostra magna misericordia tua. Miserum me, quomodo sic insensata facta est anima mea ut non terreatur terrore nimio, dum stat ante Deum, et suas illi laudes decantat? Miserum me, quomodo sic induruit cor meum ut oculi mei indesinenter non producant flumina lacrymarum, dum conservus sermocinatur coram Domino suo, homo cum Deo, creatura cum Creatore, qui factus est ex limo cum eo qui omnia fecit ex nihilo? Ecce. Domine, pono me ante te, et quid in secretis de me sentio, paternis auribus non taceo. Tu dives in misericordia, et largus in praemiis, da mihi de bonis tuis, ut ex eis serviam tibi. Non enim aliunde possumus tibi servire neque placere nisi de tuo munere.

Confige, quaeso, timore tuo carnes meas (Psal. CXVIII, 120); laetetur cor meum, ut timeat nomen tuum (Psal. LXXXV, 11). Utinam sic te timeret peccatrix anima mea, quomodo ille vir sanctus qui dixit: *Semper enim quasi tumentes super me fluctus timui Deum (Job XXXI, 23).* Dator

enim omnium bonorum Deus, da mihi inter laudes tuas fontem lacrymarum simul cum cordis puritate et mentis jubilatione; ut perfecte te diligens, et digne te laudans, ipso cordis palato sentiam, gustem, et sapiam quam dulcis et suavis es, Domine, sicut scriptum est: *Gustate et videte quoniam suavis est Dominus. Beatus vir qui sperat in eo (Psal. XXXV, 9). Beatus populus qui scit jubilationem (Psal. LXXXVIII, 16). Beatus vir cujus est auxilium abs te, ascensiones in corde suo disposuit, in valle lacrymarum, in loco quem posuit (Psal. LXXXIII, 6). Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt (Matth. V, 8). Beati qui habitant in domo tua, Domine, in saecula saeculorum laudabunt te (Psal. LXXXIII, 5).*

ORATIO VI . AD DEUM. *Ne peccator pro ullo peccato desperare debeat, quia pius est et misericors Dominus, nec vult mortem peccatoris, sed vitam.*

Miserere mei, Deus, secundum magnam misericordiam tuam; et secundum multitudinem miserationum tuarum dele iniquitatem meam (Psal. L, 3). Credimus quod hanc orationem Spiritus sanctus dictaverit, cujus inspiratione **250** compunctus homo peccator, sed et fidelis et sibi postulat a Deo misereri, suasque iniquitates secundum multitudinem miserationum ejus deleri, quem et omnipotentissimum Deum et misericordissimum Dominum esse credit. Est autem hoc opus Spiritus sancti, quod peccatori

sua facinora displicent, et ea agere satagit quae Creatori suo placent. Sed et hoc suis viribus non valet, nisi ejusdem Spiritus sancti gratia illuminatus ; cujus cor, cum per suam gratiam visitat, protinus ab omni labe vitiorum emundat. Dulcis est vero Dominus et pius erga creaturam suam, quam creavit *ad imaginem suam et similitudinem* (**Gen. I, 27**); et quam tanto ditavit honore, nullo modo nisi ejus magna iniquitate patitur perire. Est autem, est omnino universitatis Creator *suavis et mitis, et multae misericordiae omnibus invocantibus se* (**Psal. LXXXV, 5**), *omnibus qui invocant eum in veritate; et voluntatem timentium se facit, et deprecationem eorum exaudit, et per suam magnam misericordiam salvos ad sempiternam gloriam ducit* (**Psal. CXLVIII, 18**). Miseretur enim omnium, et nihil odit eorum quae fecit, dissimulans peccata hominum propter poenitentiam, et parcens illis, *quia pius est Dominus* (**Eccli. II, 13**). Est autem misericors Dominus peccatoribus a suis nequitiis cessantibus, et per veram poenitentiam veraeque poenitentiae bona opera suas malitias mundantibus; et per veram confessionem, veraeque confessionis sacrificium, sese mactantibus. Est autem vera poenitentia veraque confessio, et perpetrata mala plangere, et plangenda amplius non amittere. *Quomodo vero miseretur Pater filiorum*, et multo magis quam pater carnalis filiorum, miseretur pius et misericors Dominus omnium se timentium. *Ipsa enim novit figmentum nostrum; cognovit etiam unde nos fecit limum nostrum. Recordatur enim quod pulvis sumus* (**Psal. CII, 13, 14**), et cinis, sed tamen ad ejus imaginem facti. Intuentes autem vereque confitentes tantam misericordiam Creatoris nostri erga creaturam suam, non de remissione culparum desperemus. Quoniam si ex toto corde

poeniteamus, nostrasque iniquitates dignis fletibus insequamur, ejus indulgentissimam pietatem proculdubio consequemur.

Sed fortasse aliquis mente perditus, et jam ipsis voraginibus aeternae damnationis immersus, considerans enormitatem scelerum suorum, desperans de misericordia Dei, dicere apud se praesumit: Quod consilium recuperandae salutis jam amplius invenire potero, aut quam consolationem, aliquam veniam scelerum promittentem, sperabo? Ex quo peccare potui, nunquam a peccatis et malis operibus cessavi. Peccatis peccata semper accumulavi, et peccata, quae aliquando operibus implere non potui, malis voluntatibus ac malis desideriis perficere nunquam cessavi. Tantis ergo malis et iniquitatibus involutus, tantis criminibus et peccatis circumdatus, quid jam expectare possum nisi aeternam perditionem aeternaeque perditionis aeternam damnationem? Aliquando vero si aliquam misericordia Dei peccatorum confessionem feci, et peccatorum poenitentiam a sacerdote accipiens, aliquam emendationem malorum promisi, statim, vel post parvam moram, eadem mala vel pejora peccata feci, et quasi canis reversus sum ad vomitum; quod quasi per confessionem evomueram ore et corde, sordidius resumpsi. Juravi etiam saepius me deinceps cessare a peccatis viam iniquitatis omnino dimittere viamque justitiae sequi. Sed neque timor ipsius perjurii me a peccatis retinere potuit, neque timor Dei cuncta ab alto conspicientis.

Ecce vides, dulcissime amator hominum Deus, ecce vides de sanctuario tuo, et respicis de excelso coelorum habitaculo, miserum hominem ad te dorsum ponentem, teque in tuis praeceptis spernentem, et propter sua magna peccata de tua

magna misericordia desperantem, et quamvis nimis miserum, et peccatorem, respicis tamen et vides a te creatum, et dum in hac vita existit, tuis beneficiis sustentatum. Immitte, bone Deus, in animam ejus timorem tuum, et aufer de corde ejus timorem noxium. Respice, et illumina cor ejus obcaecatum, ut videat et intelligat *quam magna sit, et quam amabilis multitudo dulcedinis tuae*, Domine, *quam abscondisti* desperantibus de te, perfecisti autem sperantibus in te (**Psal. XXX, 20**). *Non eum demergat, dulcissime Deus, non eum demergat tempestas aquae nec absorbeat profundum, neque urgeat super eum puteus os suum* (**Psal. LXVIII, 16**), scilicet abyssus iniquitatum suarum, et desperatio miserationum tuarum. Credimus, clementissime creator hominum Deus, te esse omnipotentem, et omnia quaecunque vis facientem De te enim Propheta dicit: *Omnia quaecunque voluit Dominus fecit in caelo, et in terra, et in mari, et in omnibus abyssis* (**Psal. CXXXIV, 6**). Scimus autem quia non vis peccatores perdere, sed a peccatis cessare, et vivere. Si ergo omnipotens es, sicut vere es, quia quidquid vis, facere potes; et non vis peccatores perdere, sed a malis resipiscere, et vivere; de multitudine miserationum tuarum non debemus desperare; sed, securi de spe veniae, misericordiam expectare. Verum est omnino quia multa sunt et magna peccata nostra, sed certi sumus quia multa est et magna misericordia tua.

Scimus, omnipotens et misericors Deus, scimus quia tu es summus spiritus, incommutabilis et aeternus, vivens vita tua, quae tu ipse es, et aeternitate tua, et nos creatura tua, a te creati bonitate et miseratione tua. Nos autem cum peccamus, id est, cum ea quae jubes non facimus, et quae prohibes facimus, per

peccatum nostrum morimur, licet in aliqua vita, nobis etiam mortuis tua miseratione concessa, existamus. Si vero iterum tibi obedientes existimus, et a malis operibus tua gratia adjuti nos retineamus, tibi que, qui vivus spiritus es et creator noster, per bona opera jungimur, iterum reviviscimus; et post mortem in aeterna gloria tecum victuri, si deinceps quamdiu vixerimus in rectis operibus perseverantes existamus. Eliseus propheta cum mortuus esset et sepultus, et quidam, qui erat mortuus, ejus ossibus tangeretur, resurrexit vivus, et iterum est, meritis prophetae et tactu corporis, vivere permissus (**IV Reg. XIII, 21**). Si ergo tactu prophetae mortui resurrexit qui erat mortuus, multo magis nos reviviscimus, si tibi nostro Creatori per bona opera jungimur, qui es vivus et immortalis spiritus. Miserere ergo nostri, Creator noster, *miserere nostri secundum magnam misericordiam tuam, et secundum multitudinem miserationum tuarum dele iniquitatem nostram* (**Psal. L, 3**), et resuscita nos in hac praesenti vita a morte ad vitam, id est a morte peccati ad justitiae vitam, et in fine saeculi per tuam misericordiam justificatos, resuscita ad aeternam gloriam. Quam ipse nobis praestare digneris, qui vivis et regnas per aeterna saecula. Amen.

251 ORATIO VII. AD DEUM. *Cum confessione peccatorum, et humili petitione gratiae.*

Deus piissime, Deus clemens et misericors, propitiare peccatis nostris, et praesta ut peccata quae vel auctore mortis instigati

vel propria voluntate commisimus, non ad iudicium tuum discutienda reserves, sed concessa gratia de sola tantum venia gratulemur, quia si ante oculos tuos, Domine, culpas quas fecimus et plagas quas excipimus conferamus, minus est quod patimur, majus est quod meremur. Peccati poenam sentimus, et peccati pertinaciam non vitamus. In flagellis tuis fragilitas nostra frangitur, et iniquitas nostra non mutatur. Mens aegra torquetur, cervix dura non flectitur, vita in dolore suspirat, et in opere non emendat. Si exspectas, non corrigimur; si vindicas, non duramus. Confitemur in correptione quod fecimus, obliviscimur in visitatione quod flevimus. Si impresseris manum, facienda promittimus; si suspenderis gladium, promissa non facimus. Si ferias, clamamus ut parcas; si parcis, iterum provocamus ut ferias. Si angustia veniat, tempus petimus poenitendi; si misericordia nos respexit, abutimur patientia quae pepercit. Adhuc illata plaga vix praeterit, et jam non recolit mens ingrata quod pertulit. Si citius nos exaudias, ex misericordia insolescimus; si tardius, ex impatientia murmuramus. Te volumus servare quod promiseris, et nos non timemus non observare quod jusseris. Habes ergo, Domine, confitentes reos; parce quia pius es. Novimus quia, nisi remittas, recte nos punias, sed apud te est multa miseratio et propitiatio perabundans. Praesta ergo sine merito quod rogamus, qui fecisti ex nihilo qui rogarent.

Clamantium ad te, Domine, nostri miserere, moveat pietatem tuam vox fidelis atque flebilis, atque illa de qua totum speramus misericordia non reputet quod offendimus, dum respicit quod rogamus. Et cum grandis sit miseria esse nos reos, major sit tibi clementia esse nos miseros. Tuo supplices

auxilio ante te et criminis nostri mala ponimus et dolores, et a te precando misericordiam quam peccando repulimus exspectamus. Da igitur, Pater piissime, ut ea quae commisimus defleamus, ac per totius diei vel noctis spatia ab omnibus malorum incursibus liberos tuae pietati servire concedas. Praestetur nobis de indulgentia tua quod rogaris accipere, quos agnoscis de nostra justitia fiduciam non habere. Erige nos, Domine Deus noster, et alleva in misericordia tua, ut communione salutis et gaudio charitatis, dum ipsi salvari ex munere cupimus, etiam fide et pace cunctarum gentium gaudeamus.

ORATIO VIII. AD DEUM.

Deus inaestimabilis misericordiae, Deus immensae pietatis, Deus conditor et reparator humani generis, qui confitentium tibi corda purgas, et accusantes ante conspectum divinae clementiae tuae ab omni iniquitatis vinculo absolvis, virtutem tuam totis exoro gemitibus, ut secundum multitudinem miserationum tuarum de omnibus iniquitatibus meis, de quibus me accusat conscientia mea, puram mihi coram te concedas agere confessionem, veramque ex his omnibus et condignam mihi tribuas poenitentiam, quaecunque peccavi in cogitationibus pravis, in consensu malo, in consilio iniquo, in concupiscentia atque delectatione immunda, in verbis otiosis, in factis malitiosis, in visu, auditu, gustu, odoratu et tactu. Tu enim misericors ad operandum mihi animae meae salutem membra singula humanis usibus apta dedisti, sed ego miserrimus omnium et peccator te aeternae salutis amatorem

contempsisti, et aeterna mihi incendia inimico praeparanti consensi, lapsus sum in peccatis, corruisti in delictis, in membris singulis vero modum excessi, et impiis me laboribus obnoxium feci; non enim haec narrans tuam, Domine, in me blasphemio creaturam, sed meam a te, piissime Deus, exposco medicinam, quia me reum intelligo supra mensuram, quia ut astra coeli atque arenam maris, ita mea innumerabilia cognosco esse delicta. Insuper etiam ira, tristitia, acedia, jactantia atque desidia. Unde principalibus vitiis obnoxium me esse profiteor; sed tu, qui non vis mortem peccatoris, respice in me et miserere miseri huius.

ORATIO IX . AD DEUM.

Omnipotens Deus, et misericors Pater, et bone Domine, miserere mihi peccatori. Da mihi veniam peccatorum meorum, cavere et vincere omnes insidias, et tentationes et delectationes noxias, perfecte mente et actu vitare quae prohibes, facere et servare quae jubes, credere, sperare, amare, velle quod et quantum et tu scis et vis, compunctionem humilitatis et pietatis, discretam abstinenciam et carnis mortificationem, ad te amandum, orandum, laudandum, meditandum, ad omnem secundum te actum et cogitatum, puram, sobriam, devotam mentem, veracem et efficacem mandatorum tuorum notitiam, dilectionem, facilitatem et effectum, semper, Domine, ad meliora cum humilitate proficere et nunquam deficere. Ne committas me, Domine, voluntati meae, nec humanae ignorantiae, aut infirmitati, neque meis meritis, nec ulli alii quam tuae pia

dispositioni. Sed tu ipse clementer dispone me et omnes cogitatus et actus meos in beneplacito tuo, ut fiat a me, et in me et de me, tua semper sola voluntas. Libera me ab omni malo, et perduc me in vitam aeternam. Amen.

252 ORATIO X . AD DEUM. *Pro vitiis resecandis, et virtutibus obtinendis.*

Domine Deus meus, da cordi meo te desiderare , desiderando quaerere, quaerendo invenire, inveniundo amare, amando mala mea redimere, redempta non iterare; da, Domine Deus meus, cordi meo poenitentiam , spiritui contritionem, oculis lacrymarum fontem, manibus eleemosynae largitatem. Rex meus, exstingue in me desideria carnis, et accende ignem tui amoris. Redemptor meus, expelle a me spiritum superbiae, et concede mihi propitius spiritum humilitatis tuae. Salvator meus, amove a me furorem irae, et indulge mihi benignus scutum patientiae . Creator meus, evelle a me animi rancorem , et largire mitis mentis dulcedinem. Da mihi, clementissime Pater, solidam fidem , spem congruam, charitatem continuam .

Rector meus, averte a me animi vanitatem , mentis inconstantiam, cordis vagationem, oris scurrilitatem, oculorum elationem, ventris ingluviem, opprobria proximorum, scelera detractionum, curiositatis pruriginem, divitiarum cupiditatem , potentatum rapinam, inanis gloriae appetitum, hypocrisis malum, adulationis venenum,

contemptum inopum, oppressionem debilium, avaritiae ardorem, invidiae, rubiginem, blasphemiae mortem. Reseca in me, Factor meus, temeritatem, iniquam pertinaciam, inquietam otiositatem, somnolentam pigritiam, mentis hebetudinem, cordis caecitatem, sensus obstinationem, morum truculentiam, boni inobedientiam, consilii repugnantiam, linguae effrenationem, pauperum praedam, impotentum violentiam, innocentum calumniam, subditorum negligentiam, circa domesticos crudelitatem, adversus familiares impietatem, erga proximos duritiam.

Deus meus, misericordia mea, oro te per dilectum Filium tuum, da mihi opera misericordiae, pietatis studia, compati afflictis, subvenire egenis, succurrere miseris, consulere erroneis, consolari moestos, relevare oppressos, pauperes recreare, flebiles refovere, dimittere debitoribus, parcere in me peccantibus, odientes me diligere, pro malis bona reddere, neminem despiciere, sed omnes honorare, bonos imitari, malos cavere, virtutes amplecti, vitia rejicere, in adversis patientiam, in prosperis continentiam, *custodiam oris, et ostium circumstantiae labiis meis* (**Psal. CXL, 3**), terrena calcare, coelestia desiderare.

Ecce, Plasmator meus, multa rogavi, cum nec pauca promerui. Fateor, heu fateor! non solum quae postulo non debentur dona, sed multa mihi debentur et exquisita supplicia. Sed animam me publicani, meretrices et latrones, qui a faucibus hostis momentaneae poenitudinis humilitate eruti sinu recipiuntur Pastoris. Tu enim factor omnium Deus, licet in cunctis operibus tuis sis mirabilis, mirabilior tamen credideris esse in visceribus pietatis. Unde de temetipso per quemdam servum tuum dixisti: *Miserationes ejus super*

omnia opera ejus (Psal. CXLIV, 9); et quasi de singulo loquentem, de universo populo tuo te dixisse confidimus: Misericordiam autem meam non dispergam ab eo (Psal. LXXXVIII, 34). Nullum enim spernis, neminem abjicis, neminem perhorrescis, nisi forte qui te amens exhorruerit. Ergo non modo iratus non percutis, sed te irritantibus bona, si quaesierint, tribuis, Deus meus, cornu salutis meae, et susceptor meus (Psal. XVII, 3). Ego infelix te irritavi, ego malum coram te feci (Psal. L, 6), furorem tuum provocavi, iram promerui; peccavi, et passus es; deliqui, et adhuc sustines. Si poenitet, parcis; si revertor, suscipis; insuper dum differo, praestotaris. Revocas errantem, invitas repugnantem, excitas torpentem, amplecteris redeuntem, doces ignorantem, moerentem mulces, a ruina suscitans, post lapsum reparas, petenti largiris, quaerenti inveneris, pulsanti aperis (Luc. XI, 10).

Ecce, Domine Deus salutis meae, quid opponam nescio, quid respondeam ignoro; nullum abs te confugium, nullum abs te patet latibulum. Ostendisti mihi bene vivendi viam, dedisti gradiendi scientiam, minatus es mihi gehennam, et pollicitus es mihi paradisi gloriam. Nunc, *Pater misericordiarum, et Deus totius consolationis (II Cor. I, 3), confige timore tuo carnes meas (Psal. CXVIII, 120)*, quatenus quae minaris, metuendo evadam, et *redde mihi propitius laetitiam salutaris tui (Psal. L, 14)*, ut quae spondes diligendo percipiam. *Fortitudo mea, Domine, firmamentum meum, et refugium meum, et liberator meus (Psal. XVII, 2, 3)*, suggere mihi quid de te cogitem, doce quibus te sermonibus invocem, da quibus operibus te placem. Scio namque, scio unum, quod placaris; et aliud, quod non spernis.

Est utique spiritus contribulatus tibi sacrificium, et acceptas cor contritum et humiliatum (**Psal. L, 19**). His me, Deus meus, redemptor meus, dita muneribus. His contra inimicum muni protectionibus, hoc de flammis vitiorum praesta refrigerium, hoc a desideriorum passionibus pande pius refugium. Fac, *Domine, virtus salutis meae* (**Psal. CXXXIX, 8**), ne sim in eorum ordine qui *ad tempus credunt et in tempore tentationis recedunt* (**Luc. VIII, 13**). Obumbra caput meum in die belli (**Psal. CXXXIX, 8**), esto spes mea in die afflictionis, et salus in tempore tribulationis.

En, Domine, *illuminatio mea et salus mea* (**Psal. XXVI, 1**), rogavi quibus egeo, intimavi quae timeo, sed remordet me conscientia, reprehendunt me cordis secreta, et quod amor ministrat, timor dissipat, zelus incitat, metus increpat; acta mea, formidinem, sed tua ingerit pietas fiduciam. Tua hortatur benignitas, mea retardat malignitas; et, ut verius fatear, occurrunt memoriae phantasmata vitiorum, quae reverberant audaciam praesumentium animorum. Cum enim quis odio dignus sit, qua fronte gratiam peccatorum requirit? Cum poena debetur, qua temeritate gloria poscitur? Lacessit iudicem, qui, postposita satisfactione delicti, quaerit praemiis honorari. Regi insultat obnoxius supplicio, qui flagitat donari indebito bravio. Et dulcem patris affectum stultus exacerbat filius, qui, post illatas contumelias, ante poenitudinem haereditatis usurpat celsitudinem. Quid, mi Pater, me egisse recolo? merui mortem, et peto vitam; commovi Regem meum, cujus impudens nunc invoco praesidium; contempsi Iudicem quem temere postulo adiutorem; insolens renui audire patrem, quem deinum praesumo habere tutorem.

Heu mihi! quam sero venio, heu, heu! quam tarde festino, heu me! quia curro post vulnera, dedignans incolumis praecavere jacula; neglexi prospicere tela, modo sollicitor de morte vicina. Vulnera vulneribus inflexi, quia scelera sceleribus addere non timui; recenti tabe cicatrices respersi, quia prisca flagitia modernis iniquitatibus reciprocavi, et quae divina solidaverat medicina, mea resolvit prurigo phrenetica. Cutis, quae superducta vulneribus morbum celaverat, sanie erumpente putruit, quia iterata iniquitas concessam misericordiam exinanivit. Novi quippe scriptum: *In quacunque die justus peccaverit, omnes justitiae ejus in oblivione erunt* (**Ezech. XXXIII, 13**). Si justitia aboletur justi ruentis, quanto magis poenitentia peccatoris in idipsum revertentis? Quoties ut canis redii ad vomitum, et quasi sus repetii luti volutabrum. Fateri **253** mihi itaque difficile est, quia et recordari est impossibile quot mortalium homines ignorantes peccare docui, nolentibus delinquere persuasi, resistentes coegi, volentibus consensi, quot sane gradientibus laqueum induxi, viam quaerentibus foveam detexi, mala patrare non horruui, donorum Dei oblivisci non metui. Sed *tu*, juste Judex, *signasti quasi in sacculo peccata mea* (**Job XIV, 17**), observasti omnes semitas meas, et cunctos gressus meos dinumerasti (**Ibid., 16**). Tacuisti semper, siluisti, *patiens* fuisti. Vae mihi! demum loqueris *quasi parturiens* (**Isai. XLII, 14**).

Deus deorum, Domine, praestabilis super malitia, novi quia manifeste venies (**Psal. XLIX, 3**); novi quia non semper silebis, cum *in conspectu tuo ignis exardescet, et in circuitu tuo tempestas ingruerit valida*, cum advocaveris *coelum desursum, et terram discernere populum tuum* (**Ibid., 14**).

Ecce tot millibus populorum nudabuntur omnes iniquitates meae, tot agminibus angelorum patebunt universa scelera mea, non solum actuum, sed etiam cogitationum simulque locutionum. Tot iudicibus inops astabo quot me praecesserunt in bono opere. Tot arguentibus confundar quot mihi prae-buerunt bene vivendi exempla. Tot convincar testibus quot me monuerunt proficuis sermonibus, seque imitandos justis mihi dederunt actionibus. Domine, mi Deus, non suppetit quid dicam, non occurrit quid respondeam; et seu jam illi intersim discrimini, urget me conscientia, cruciant et cordis arcana, coarctat avaritia, accusat superbia, consumit invidia, inflammat concupiscentia, incestat luxuria, dehonestat gula, confutat ebrietas, detractio lacerat, ambitio supplantat, rapacitas obligat, discordia dissipat, ira perturbat, levitas dejicit, torpor opprimit, hypocrisis fallit, adulatio frangit, favor attollit, calumnia pungit.

Ecce, *liberator meus de gentibus iracundis* (**Psal. XVII, 48**), ecce cum quibus vixi a diebus nativitatis meae, quibus et studui, quibus et fidem servavi; ipsa me studia quae dilexeram damnant, quae laudaveram vituperant. Hi sunt quibus acquievi amici, quibus parui magistri, quibus servivi domini, consules quibus credidi, cives quibus cohabitavi, domestici quibus consenui. *Heu mihi!* rex meus, et Deus meus, *quia incolatus meus prolongatus est* (**Psal. CXIX, 5**). Vae mihi, illuminatio mea: qui *habitavi cum habitantibus Cedar* (**Ibid.**). Et cum David sanctus dixerit, *multum*, quanto magis ego infelix dicere possum, *nimis incola fuit anima mea!* (**Ibid.**) Firmamentum meum, Deus, *non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens* (**Psal. CXLII, 2**). Spes mea, non est in filiis hominum, quem si remota

pietate judicaveris, justum invenias ; et nisi praevenieris miserando impium, non erit quem glorifices pium . Credo namque, salus mea, quod audivi , *quoniam benignitas tua ad poenitentiam me adducit* (**Rom. II, 4**). Turris fortitudinis, sonuerunt necessaria mihi labia tua : *Nemo potest venire ad me, nisi Pater meus, qui misit me, traxerit eum* (**Joan. VI, 44**).

Enim vero quia ita instruxisti me, tantaque propitius institutione formasti, totis medullis cordis, toto nisu mentis te rogo, omnipotens Pater, cum dilectissimo Filio tuo ; teque, dulcissima Proles, cum serenissimo invoco Paracleta. *Trahe me*, quatenus post te currens *in odorem unguentorum tuorum delecter* (**Cant. I, 3**). *Quam magna, Domine, Deus meus , multitudo dulcedinis tuae, quam abscondisti timentibus te!* (**Psal. XXX, 20.**) Abscondisti, quia conservasti, non quia abscondisti. Abstulisti, cum eo magis multiplicasti. Solet aliquando quod absconditur diligentius investigari, et inventum arctius amari; dilata in te non minuuntur, sed magis crescunt desideria; non est ergo tuus amor transitorius, sed aeternus. Qui te diligunt non tepescunt, sed fervescunt. Non est tuus amor otiosus, memoria tua super mel dulcis et meditatio de te plus quam cibus suavis. De te loqui plena est refectio, te nosse perfecta consolatio, tibi adhaerere vita aeterna, a te separari mors perpetua. Fons vivus his qui te sitiunt, esca indeficiens qui te esuriunt. Gloria te quaerentibus, gaudium invenientibus. Odor tuus suscitatur mortuos, respectus curat aegros, lux tua omnem fugat caliginem, visitatio tua cunctam repellit tristitiam. Nullus apud te moeror, procul a te omnis dolor, nulla tecum moestitia, et nulla indigentia. Ubi tu, nulla necessitas , nullius boni est difficultas, nunquam ibi

tenebrae, nec terror nominatur gehennae, nullius noctis tecum caecitas, nec tumultus improbitas, nunquam famis sitisque inopia, frigoris nec aestus circa te moratur penuria, non invaletudo corporis, prorsus nec corruptio mentis, non zelus, neque contentio, nec omnino ambitio; illinc abest sollicitudo finis, et cura mortis, labor senectutis, et languor aegritudinis; ibi nescitur passio aeris, et varietas temporis. Haec est enim *magna multitudo dulcedinis tuae, Domine, quam abscondisti tementibus te, sed perfecisti sperantibus in te (Ibid.).*

O quam bona absconsio, quae efficitur perfectio! non enim haec absconsio aestimatur perditio, sed magis conservatio, quae fit perfectio. O gloriose Rex, quam *vera* sunt tua *judicia justificata in semetipsa, vere desiderabilia super aurum et lapidem pretiosum multum, dulciora super mel et favum! (Psal. XVIII, 10, 11.)* O vita mea, Deus meus, rogo te per nomen Redemptoris mei dilecti Filii tui, largire propitius ut custodiam ea. Cognovi namque quia *in custodiendis illis retributio multa (Ibid., 12).* Gloria mea, Deus meus, abscondis thesaurum tuum, ut incites cupidum, recondis margaritam, ut augeas quaerentis amorem; differs dare, ut doceas petere; dissimulas audire petentem, ut facias perseverantem. Postremo, incipientibus promittis; nonnisi vere perseverantibus salutem tribuis, quod plane indicat illa flebilis, quae tuum in sepulcro Christum, imo te in Christo, quaerebat durantibus adhuc tenebris, quam accenderas ut quaereret; sed quaerenti disparebas, ut perseveraret; perseveravit sperans, et speravit perseverans; et quia in spe perseveravit, videre te meruit. O beata visio, et plena exsultatio! O summum gaudium, et consummantum

desiderium! O desiderabilis vultus, et jucundus aspectus! O beata spes, et felix perseverantia! nisi enim speraret, non perseveraret, et nisi perseveraret, spei fructum non perciperet. Sic enim, Deus meus, misericordia mea, absconderis timentibus te, ut inveniari sperantibus in te; sic elongaris a quaerentibus, ut appropinques perseverantibus: *Qui elongant se a te, peribunt (Psal. LXXII, 27); qui autem exspectant te, confundentur (Psal. XXIV, 3). Qui timent te, sperent in te, quoniam protector et adjutor eorum es (Psal. CXIII, 11).* Per timorem pervenitur ad amorem. Timendus est, ut Dominus; amandus, ut Pater. Timor tuus sanctus permanet, quia sanctos permanere facit, quos possidet. Nihil deest timentibus te, quia *oculi tui super eos, et aures tuae in preces eorum (Psal. XXXIII, 16).* Misericordia mea et refugium meum, susceptor meus et liberator meus, sic timorem adhibe mihi quatenus amorem subinferas; sic irroga metum ut tui augeas desiderium; sicque me fac participem *timentium te*, ut et *custodientium mandata tua* facias (Psal. CXVIII, 63), ut per timoris servitutem ad amoris pertingere merear gratiam, per quam tandem perveniam ad tuam gloriam. Amen.

254 ORATIO XI. AD DEUM.

Domine Deus, omnipotens Pater, et bone Deus Jesu, miserere mihi peccatori, et da mihi veniam peccatorum meorum. Da mihi cavere et vincere omnes insidias inimicorum meorum, et tentationes et delectationes noxias, perfecte mente et actu vitare quae prohibes facere, servire tibi et amare te quantum scis et vis, et vivere secundum tuam voluntatem. Da mihi,

Domine, compunctionem cordis, exercitium pietatis, virtutem humilitatis, discretam abstinenciam, carnis mortificationem, rectum introitum ad te orandum et amandum, meditandum et laudandum ad omnem secundum te actum, cogitationem perfectam, sobriam et veracem, et mentem strenuam et efficacem. Da mihi, Domine, mandatorum tuorum notitiam et dilectionem et delectationem, facilitatem et effectum in custodiendis illis, et jugem perseverantiam ad meliora, cum humilitate proficere et nunquam deficere. Ne derelinquas me, Domine, nec humanae infirmitati vel ignorantiae, nec meritis meis, nec ulli alii rei, nisi tuae dispositioni. Tu, Domine, clementer dispone me, et omnes cogitatus et actus meos in beneplacito tuo, ut fiat a me, et in me et de me tua solum semper voluntas. Libera me, Domine, ab omni malo, et da mihi omne bonum, id est te ipsum, ut gaudium meum sit in te, qui es vita aeterna. Amen.

ORATIO XII. AD DEUM. *Laus Dei, cum gratiarum actione devota.*

Tibi ago laudes et gratias, Deus meus, misericordia mea, qui me ad tuam cogitationem perducere et per sacri baptismatis ablutionem inter adoptionis filios aggregare dignatus es. Tibi ago laudes et gratias, qui me ab ipsis rudimentis infantiae usque ad hanc horam per multa defluentem peccata, immensae bonitatis tuae patientia, ad emendationem exspectas. Te laudo et glorifico, qui me brachio virtutis tuae de multis angustiis, calamitatibus et miseriis frequenter liberasti, qui me hactenus de aeternis suppliciis et de corporis

hujus cruciatibus eruisti. Te laudo et glorifico, qui mihi sospitatem membrorum, tranquillitatem temporum, amorem, affectum et charitatem servorum tuorum in me, quae sunt dona tuae pietatis, conferre dignatus es. Sancte sanctorum, qui sanctificas omnia, benedico te, glorifico te, adoro te, gratias tibi ago. Benedicant te omnes creaturae tuae, benedicant te omnes angeli et sancti tui. Sic benedicamus te in vita mea. Adoret te et glorificet et benedicat omnis interior et exterior compago mea. Salus mea, lux mea, illuminatio mea, benedicant te oculi mei, quos fecisti et praeparasti ad contemplandam speciem serenitatis tuae. Dulcedo mea, delectatio mea, benedicant te aures meae, quas fecisti et praeparasti ad audiendam vocem jucunditatis tuae. Suavitas mea, recreatio mea, benedicant te nares meae, quas fecisti ut vivant et delectentur in odore unguentorum tuorum. Laus mea, canticum meum novum, exsultatio mea, benedicat te et magnificet lingua mea, quam fecisti et praeparasti ut enarrem mirabilia tua. Sapientia mea, meditatio mea, consilium meum, adoret semper et benedicat cor meum, quod praeparasti et dedisti mihi ad dignoscendas inaestimabiles miserationes tuas. Vita mea, beatitudo mea, benedicat te, licet peccatrix, anima mea, quam fecisti et praeparasti ad perfruendum bonis tuis.

Adorande, tremende, colende, pater metuende, benedico te, quem amavi, quem quaesivi, quem semper optavi. Deus meus, amator meus, te sitio, te esurio, te desidero, te supplico, te totis visceribus totisque gemitibus concupisco. Et sicut mater unici Filii sui orbata praesentia sedet ad locum monumenti ejus, plorans semper et ejulans, sic et ego non quantum debeo, sed quantum valeo, memor passionis tuae, memor alaparum,

memor flagellorum, memor vulnerum tuorum, memor qualiter pro me occisus es, qualiter conditus es, qualiter sepultus et ubi, sedeo cum Maria plorans ad monumentum mentis meae. Ubi te fides sepelivit, spes quaerit ut inveniat, charitas ut perungat. Benignissime, serenissime, suavissime, quis mihi det ut inveniam te foris et deosculer, et respergam lacrymis loca vulnerum, fixuras clavorum? Filiae Jerusalem, nuntiate dilecto *quia amore langueo* (**Cant. V, 8**). Appareat mihi, ostendat se mihi. Vocet me nomine meo, compescat me a dolore meo.

Non enim capit in me dolor meus, quandiu peregrinus sum a te, Deus meus. Age jam, Domine, revela faciem tuam, ostende supplicibus misericordiam tuam. Scimus peractam resurrectionem, declara in oculis nostris beatam incorruptionem. Admirabilis, inaestimabilis, incomparabilis, te volebam, te sperabam, te quaerebam. En ipse venis purpuratus; *rubrum est indumentum tuum* (**Isai. LXIII, 2**). Lavasti *in vino stolam tuam, et in sanguine uvae pallium tuum* (**Gen. XLIX, 11**). Percussisti caput de domo impii, *egressus in salutem populi tui* (**Hab. III, 13**).

Mane nobiscum, Domine, mane vel usque mane. Fruamur interim praesentia tua. Laetemur atque delectemur in resurrectione tua. Ingruunt tenebrae, urget diem vespere. *Illuminet vultum suum super nos Sol noster, lumen nostrum, Christus Deus noster* (**Psal. LXVI, 2**). Sed quid agis, heu! mi Domine, heu! anima mea? Quid dicam, vel quid faciam, aut quo vadam? Jamjam elevas manus tuas. En ipse ingrederis vias tuas. Occurrunt coeli, sternuntur poli, paratur nubes ascensuro; ego tibi solas orbitatis meae lacrymas offeram recessuro. Erunt *lacrymae meae panes mihi die ac*

nocte (Psal. XLI, 4). Pascar fletibus meis, potabo animam meam doloribus meis. Deficiet in dolore vita mea, et anni mei in gemitibus (Psal. XXX, 11). Quid enim mihi est in coelo, et a te quid volui super terram? (Psal. LXII, 25.) Anima mea desiderabit te in nocte, sed et spiritus meus in praecordiis meis de mane vigilabit ad te (Isai. XXVI, 9). Venies ad nos interim, Domine, quoniam bonus es, nec tardabis (Hebr. X, 37), quia pius es. Tibi gloria in saecula saeculorum. Amen.

255 ORATIO XIII. AD DEUM. *Pro patre, et matre, et parentibus, et amicis.*

Dominator Domine Deus, qui mirabiliter cuncta condidisti, et tua dispositione creasti omnia; qui jussisti conditionem propagandae sobolis ex viro et femina esse, et praecepisti dilectionem circa patrem et matrem exhibendam, exaudi me, misericors Deus, clamantem ad te pro salute genitoris mei et genitricis meae, quos et tua providentia mihi humillimo praeparare dignatus es; seu pro fratribus meis, ac sororibus, omnibusque qui mihi peccatori ex carnali consanguinitate, vel familiaritate, vel promissione seu commissione conjuncti sunt, tam vivis quam defunctis, quorum nomina et merita tibi Domino Deo universorum cognita sunt, ut defunctis vitam aeternam concedere digneris, et viventes ab omni malo defendas, et in viam salutis eos disponas; quatenus per veram confessionem, veramque emendationem suorum omnium delictorum, peccata dimittas, ut, carne exuti, coelesti participatione efficiantur haeredes. Exaudi me miserum, clementissime Deus, supplicantem ad te pro animabus

famulorum famularumque tuarum, qui mihi bene volunt et faciunt, et serviunt, et qui mihi suas eleemosynas largiti sunt, et de quibus eleemosynas recepi, quorum nomina tibi Domino Deo universorum cognita sunt, et qui se meis orationibus commendaverunt, ut eis tuae misericordiae beneficia impendas, et in loco tibi placentium collocare digneris, Salvator mundi, qui cum Deo Patre et Spiritu sancto vivis et regnas, etc.

ORATIO XIV . AD SPIRITUM SANCTUM.

Jam et divini amor numinis, Patris omnipotentis, prolisque beatissimae sancta communicatio, omnipotens Paraclete Spiritus, moerentium consolator clementissime, jam cordis mei penetralibus potenti illabere virtute, et tenebrosa quaeque larvis neglecti latibula corusci luminis fulgore pius inhabitator laetifica, tuique roris abundantia longo ariditatis marcentia squalore visitando fecunda. Saucia interioris hominis arcana tui amoris jaculo, et torpentis medullas jecoris flammis salutaribus penetrando succende, sanctique fervoris igne illustrando, intima mentis et corporis universa depasce. Pota me *torrente voluptatis tuae* (**Psal. XXXV, 9**), ut nihil jam mundanorum degustare libeat veneratae dulcedinis. *Judica me, Domine , et discerne causam meam de gente non sancta* (**Psal. XLII, 1**); *doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu* (**Psal. CXLII, 10**). Credo ergo quod quemcunque inhabitaveris, Patris , ac pariter Filii domicilium condis. Beatus qui te merebitur hospitem:

quoniam per te Pater et Filius apud eum
facient mansionem (**Joan. XIV, 23**).

Veni jam, veni, benignissime dolentis animae
consolator *in opportunitatibus*, et in
tribulationibus *adjutor* (**Psal. IX, 10**). Veni, mundator
scelerum, curator vulnerum. Veni, fortitudo fragilium,
relevator labentium; veni, humilium doctor, superborum
destructor. Veni, orphanorum pius pater, viduarum dulcis
judex. Veni, spes pauperum, refocillator deficientium. Veni,
navigantium sidus, naufragantium portus. Veni, omnium
viventium singulare decus, morientium unica salus. Veni,
sanctissime Spiritus, veni et miserere mei, apta me tibi: et
condescende propitius mihi, ut mea tuae magnitudini
exiguitas, roborique tuo mea imbecillitas, secundum
multitudinem tuarum complaceat miserationum, per Jesum
Christum Salvatorem meum, qui cum Patre in tua unitate vivit
et regnat in saecula saeculorum. Amen.

ORATIO XV. AD CHRISTUM, *Cum
recordatione beneficiorum ejus, et
humanae miseriae.*

Ad te, dulcissime et benignissime Domine Jesu Christe, qui
fons pietatis es et misericordiae, potissime me converto; quia
et per potentiam divinitatis tuae, qua cum Patre et Spiritu
sancto unus Deus omnia ex nihilo fecisti, me creatum esse
fateor; et per incarnationem tuam, quam in proprietate
personae tuae, cooperante tamen Patre et Spiritu sancto,

suscepisti, me refectum et renovatum esse scio. Oro itaque dulcissimam misericordiam tuam, piissime et suavissime Domine Jesu, per sanctam annuntiationem tuam, miserere infelicis animae meae. Dulcissime Domine Jesu Christe, per sanctam incarnationem et nativitatem tuam, miserere animae meae. Dulcissime Domine Jesu, Christe, per circumcisionem tuam, miserere mei. Dulcissime Domine Jesu, per sanctam infantiam tuam, miserere mei. Dulcissime Domine Jesu, per juventutem tuam, miserere mei. Dulcissime Domine Jesu, per baptismum tuum, miserere mei. Dulcissime Domine Jesu, per jejunium tuum, famem et fatigationem, miserere mei. Dulcissime Domine Jesu, per miracula tua, per quae, etsi homo verus eras, verus Deus agnoscebaris, miserere mei. Dulcissime Domine Jesu, per flagella, sputa et alapas quas pro nobis suscepisti, miserere mei. Dulcissime et misericordissime Domine Jesu, per spineam coronam, quam in capite tuo portasti, ut spineas peccatorum nostrorum auferres, miserere mei. Miserere mei, dulcissime Domine Jesu, per crucem tuam, et mortem quam **256** in eadem cruce passus es, ut nos a morte redimeres. Miserere mei, Domine Jesu, per sepulcrum tuum in quo secundum carnem jacuisti, et per benignissimam descensionem tuam ad inferos, in quibus fideles et amicos tuos, qui te ibi suum dulcissimum Redemptorem diu exspectaverant, visitasti; visitans a daemoniaca dominatione, gloriose triumphans misericorditer eripuisti; infernalibus furiis suum principem valenter incusantibus quod te, in quo de suo nihil invenerat, injuste interfecerit; pro qua injusta interfectione juste tunc perdebant quos tandiu captivos et suis infeliciter vinculis alligatos tenuerant. Miserere mei, Domine dulcissime et benignissime Jesu, per gloriosam resurrectionem tuam, qua tertia die,

postquam pro peccatoribus occisus es, discipulis et amicis tuis de tua morte dolentibus et nimis afflictis vivus et immortalis apparuisti, et per dulcissima colloquia tua, quae cum eis *per dies quadraginta* post resurrectionem tuam habuisti; in quibus *in multis argumentis apparens eis, et loquens de regno Dei*, eosque confortans et refovens *et cum eis saepius convescens (Act. I, 3)*, praemissis evidentissimis signis et veritate tuae carnis, in qua mortem passus es, auferens ab eorum cordibus omnem dubitationem, ad fidem et credulitatem tuae resurrectionis solidasti. Miserere mei, dulcissime Domine Jesu, per admirabilem ascensionem tuam, qua discipulis tuis et matre tua Virgine aspicientibus, coelos petens, humanam naturam, quam misericorditer pro peccatoribus suscepas, et in qua mortem passus mortem destruxeras, ad dexteram Patris collocasti. Miserere mei, dulcissime Domine Jesu, per adventum sancti Spiritus, quem sicut promiseras discipulis tuis die Pentecostes misisti: quo impleti et vehementissime confortati, omni timore postposito, veritatem tuae resurrectionis cunctis gentibus annuntiarent, eosque docerent quod si in te crederent et tuis praeceptis obedirent, omni dubitatione posthabita, regnum coelorum post mortem carnis ascenderent, et in aeterna gloria tecum feliciter regnarent. Miserere mei, dulcissime Domine Jesu, per reditum tuum ad judicandos vivos et mortuos, quo iudicio malos a bonis separans, aeterna perditione damnabis; bonos vero tecum ad coelos ducens, in aeterna felicitate collocabis.

His dulcissimis recordationibus et piis memoriis animatus, dulcissime Domine Jesu, et haec tanta beneficia infirmis et peccatoribus a te misericorditer collata, dum in secreto

pectoris mei dulciter et cum magna admiratione volvo et revolvo; infirmas memorias et recordationes peccati, quae ad damnationem et damnationis perditionem trahunt, tua opitulante bonitate, aliquando respuo; et ea quae divina sapiunt, et infirmam animam et peccatricem sublevare solent, respicio, veneror et amplector. Sed heu infelici animae meae, dulcissime et benignissime Domine! heu tantae perditioni infelicem animam tam graviter vexanti, et nisi misericordissima pietate tua sustineatur, in puncto ad infernum descendenti! Ecce enim dum cordis mei secretum diligenter inspicio, ipsam infelicem, animam meam, quam ante divinam majestatem tuam mundam et immaculatam stare putaveram, veneno malitiae et iniquitatis non parum infectam invenio. Saepius vero dum etiam causa alicujus utilitatis cum aliquo loqui incipio, statim, vel post parvam moram, in detractionem incurro, vel pro aliqua re impudenter murmuro, vel vitio curiositatis ineptae succumbo, vel malarum cogitationum turpitudines motusque illicitos et impudicos in ipsis interioribus meis sustineo. Iterum atque iterum heu tantae infelicitati, tantaeque perditioni! Fateor, dulcissime Jesu, et expando coram te iniquitates meas, quas intus patitur misera anima mea. Dum enim ea quae retro sunt obliviscens ad ea quae ante sunt me extendere volo, atque in his dulcissimis recordationibus, quas superius commemoratus sum, diutius si possem [*al.* possum] delectari cupio, atque omnes cogitationes meas quasi in fasciculum colligens, omni perturbatione animi remota, adhaerere Deo perseveranti continuatione desidero, subito nescio qua miseria me relabi ad inania et noxia conspicio: et tanquam mors subito [*al.* subita] interficiens, vel quemadmodum canis rabidus, qui nec percussione repulsus a laceratione hominis se

temperat, carnalis delectatio omnem tranquillitatem animi, omnemque rectitudinem justitiae, quam me credebam habere, perturbat ac destruit. Et qui putabam me stare in arce virtutum pro suavi odore earum, sentio intolerabilem ac teterrimum fetorem vitiorum.

Quid ergo faciam, dulcissime Domine Jesu, amator hominum et creator, reformator et Redemptor peccatorum? Quo me convertam tantis circumdatus malis, tantis involutus pessimarum delectationum tenebris? *Infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis hujus.* Quis autem, nisi *gratia Domini mei Jesu Christi?* (**Rom. VII, 24.**) Miserere ergo, dulcissime Domine Jesu, miserere creaturae tuae, miserere peccatricis animae meae. *Intende, dulcissime Domine Jesu, intende miseriae ejus, et libera eam; propter inimicos ejus eripe eam* (**Psal. LXVIII, 19**). *Illumina oculos ejus, ne unquam obdormiat in morte, ne quando dicat inimicus ejus: Prae valui adversus eam* (**Psal. XII, 4**). *Judica, Domine, nocentes eam, expugna impugnantes eam. Apprehende arma et scutum, et exurge in adjutorium. ejus* (**Psal. XXXI, 1**). Credo, dulcissime Domine Jesu, credo quoniam si arma tua ad defensionem ejus arripas, *et scuto conae voluntatis tuae* (**Psal. V, 13**) animam quam creasti defendas, quia nullus hostis, nullius jacula inimici, etsi foris expugnent, vel etiam intus saevire tentaverint, animam quam defendis ullo modo poterunt superare. Dulcissime et misericordissime Domine Jesu, sana eam multis malis obrutam, multis iniquitatibus superatam, multis facinoribus maculatam. Adjutor pauperum, defensor pupillorum, sana et adjuva eam a te creatam, a te redemptam, per te mundatam. Sustine conatum ejus, conforta desiderium

ejus, et concede ei hoc spatium vitae, in quo in hoc mundo conversanda est, sic percurrere, et cunctas iniquitates suas per ineffabilem misericordiam tuam sic emendare, et per veram poenitentiam et veram confessionem purgare, corrigere, mundare et abstergere, ut, tua largiente indulgentissima pietate, ab omni labe vitiorum purgata, mundata, correcta et abstersa post mortem carnis, ad te dulcissimum Creatorem suum, piissimum Dominum suum pervenire valeat, tuamque inenarrabilem gloriam cum omnibus sanctis tuis in aeterna felicitate possidere per aeterna saecula. Amen.

257 ORATIO XVI . AD CHRISTUM. *Pro gratia lacrymarum obtinenda ex peccatorum recordatione.*

Christe Domine, Verbum Patris, qui venisti in hunc mundum peccatores salvos facere, rogo te per indulgentissima misericordiae tuae viscera, emenda vitam meam, meliora actus, compone mores, tolle de me quod mihi nocet et tibi displicet, et da quod nosti tibi placere et mihi prodesse. *Quis potest facere mundum de immundo conceptum semine, nisi tu solus? (Job XIV, 4.)* Tu es Deus omnipotens infinitae pietatis, qui justificas impios, et vivificas mortuos propter peccatum, qui mutas peccatores, et non sunt. Tolle ergo de me quidquid tibi displicet in me. Imperfecta enim mea plurima vident oculi tui **(Psal. CXXXVIII, 16)**. Mitte, quaeso, manum pietatis tuae in me, et tolle de me quidquid offendit oculos pietatis tuae in me. Coram te, Domine, est sanitas et infirmitas

mea. Illum, precor, serva, istam sana. *Sana me, Domine, et sanabor; saluum me fac, et salvus ero (Jer. XVII, 14)*; tu qui infirma sanas, et sanata conservas, tu qui solo nutu tuo restauras diruta et collapsa. Si enim dignaris in agro tuo corde meo serere bonum semen, necesse est ut manu pietatis tuae spinas prius evellas vitiorum meorum.

Dulcissime, benignissime, amantissime, charissime, desideratissime, amabilissime, pulcherrime, infunde, obsecro, multitudinem dulcedinis tuae et charitatis tuae pectori meo, ut nihil terrenum, nihil carnale desiderem vel cogitem, sed te solum amem, te solum habeam in corde et in ore meo. Scribe digito tuo in pectore meo dulcem memoriam tui melliflui nominis, nulla unquam oblivione delendam. Scribe in tabulis cordis mei voluntatem tuam, et justificationes tuas, ut te immensae dulcedinis Domini, et praecepta tua semper et ubique habeam prae oculis meis. Succende mentem meam igne illo tuo quem misisti in terram, et voluisti vehementer accendi, ut sacrificium spiritus contribulati, et cordis contriti (**Psal. L, 19**), obortis lacrymis quotidie offeram tibi.

Dulcis Christe, bone Jesu, sicut desidero, sicut tota mente mea peto, da mihi amorem tuum sanctum et castum, qui me repleat, teneat, totumque possideat. Et da mihi evidens signum amoris tui, irriguum lacrymarum fontem jugiter manantem, ut ipsae quoque lacrymae tui in me testentur amorem, ipsae prodant, ipsae loquantur quantum te diligit anima mea, dum prae nimia dulcedine amoris tui nequit se a lacrymis continere. Reminiscor, pie Domine, illius bonae mulieris Annae, quae ad tabernaculum rogatura pro filio venit, de qua Scriptura refert quod vultus ejus post lacrymas et preces non sunt amplius in diversa mutati (**I Reg. I, 18**). Sed memor tantae virtutis

tantaeque constantiae, dolore torqueor, et verecundia confundor; quia me miserum nimis deorsum jacere intueor. Si enim ita flevit, et in stetu perseveravit mulier, quae quaerebat filium, quomodo plangere, et in planctu persistere debet anima mea, quae quaerit et amat Deum, et ad eum pervenire desiderat? Quomodo gemere ac flere debet talis anima, quae quaerit Deum die ac nocte, quae praeter Christum nihil vult amare? Mirum quippe est, si jam non factae sunt ei *lacrymae suae panes die ac nocte* (Psal. XLI, 4). *Respice ergo, et miserere mei* (Psal. XXIV, 16), quia dolores cordis mei multiplicati sunt. Da mihi consolationem tuam coelestem, et noli spernere peccatricem animam, pro qua mortuus es. Da mihi, quaeso, lacrymas ex toto affectu internas, quae peccatorum meorum possint solvere vincula, et coelesti jucunditate semper repleant animam meam; si non cum veris et perfectis monachis, quorum vestigia nequeo imitari, saltem cum devotis mulieribus quantulamcunque portionem in regno tuo merear adipisci.

Venit quoque mihi in mentem alterius mulieris devotio mira, quae te in sepulcro jacentem pio amore quaerebat, quae recedentibus discipulis de sepulcro non recedebat, quae sedebat ibi tristis et moerens, et diu multumque flebat; et resurgens multis lacrymis iterum iterumque antra deserti sepulcri vigilantibus oculis explorabat, si forte alicubi te videre posset, quem ferventi desiderio quaerebat. Jam certe semel et iterum ingressa sepulcrum viderat, sed nimium amanti non satis erat, virtus enim boni operis perseverantia est. Et quia prae caeteris dilexit, et diligendo flevit, et flendo quaesivit, et quaerendo perseveravit, ideo prima omnium te invenire, te videre, te alloqui meruit. Et non solum haec, sed

etiam ipsis discipulis gloriosae resurrectionis tuae praenuntia exstitit, te praecipiente, et clementer monente: *Vade, dic fratribus meis ut eant in Galilaeam, ibi me videbunt* (**Matth. XXVIII, 10**). Si ergo ita flevit, et in fletu perseveravit mulier, quae viventem cum mortuis quaerebat (**Luc. XXIV, 5**), quae te manu fidei tangebatur, quomodo plangere et in planctu persistere debet anima, quae te Redemptorem suum jam coelo praesidentem et ubique regnantem corde credit, ore confitetur? (**Rom. X, 10**.) Quomodo ergo gemere et flere debet talis anima, quae te toto corde diligit teque toto desiderio videre concupiscit?

Solum confugium, et unica spes miserorum, Domine, cui nunquam sine spe misericordiae supplicatur, praesta mihi hanc gratiam propter te, et propter nomen sanctum tuum, ut quoties de te cogito, de te loquor, de te scribo, de te lego, de te confero, quoties tu reminiscor, tibi assisto, laudes, preces, et sacrificium offero, toties obortis lacrymis in conspectu tuo copiose et dulciter fleam, ita ut efficiantur *mihi lacrymae meae panes die ac nocte* (**Psal. XLI, 4**). Tu quidem, Rex gloriae et omnium virtutum magister, docuisti nos verbo et exemplo gemere et flere, dicens: *Beati qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur* (**Matth. V, 5**). Tu flevisi defunctum amicum, et lacrymatus es valde super perituram civitatem. Rogo te, bone Jesu, per illas pretiosissimas lacrymas tuas, et per omnes miserationes tuas, quibus mirabiliter nobis perditis subvenire dignatus es, da mihi gratiam lacrymarum, quam multum desiderat et appetit anima mea, quia sine dono tuo non possum habere eam, sed per Spiritum sanctum tuum, qui dura corda peccatorum mollit, et ad fletum compungit. Da mihi gratiam lacrymarum, sicut dedisti patribus nostris,

quorum vestigia debeo imitari, ut plangam me in omni vita mea, sicut ipsi se planxerunt nocte ac die. Propter merita et orationes eorum qui tibi placuerunt et devotissime servierunt, miserere mei miserrimi et indigni servi tui, et da mihi gratiam lacrymarum. Da mihi irriguum superius, et irriguum inferius, ut sint *mihi lacrymae meae panes die ac nocte*, efficiarque in conspectu tuo, Deus meus, per ignem compunctionis, holocaustum pingue et medullatum; macter totus in ara cordis mei, tanquam pinguissimum holocaustum assumar tibi in odorem suavitatis. Da mihi, dulcissime, fontem irriguum fontemque perspicuum, in quo lavetur assidue istud inquinatum holocaustum. Licet enim me totum tibi obtulerim opitulante gratia tua, in multis **258** tamen quotidie offendo propter nimiam fragilitatem meam. Da ergo mihi gratiam lacrymarum, benedicte et amabilis Deus, praecipue ex multa dulcedine amoris tui, et commemoratione misericordiarum tuarum, praepara hanc mensam famulo tuo in conspectu tuo; et da mihi eam in potestatem, ut quoties volo satier ex ea, tribue pro pietate et bonitate tua, ut iste calix tuus inebrians et praeclarus satiet sitim meam (**Psal. XXII, 5**), ut inhiet tibi spiritus meus, et ardeat mens mea in amore tui, oblitus vanitatis et miseriae. Audi, Deus meus, audi, lumen oculorum meorum, audi quae peto, et da ut petam quod audias. Pie et exorabilis Domine, ne efficiaris mihi inexorabilis propter peccata mea, sed propter bonitatem tuam suscipe preces servi tui, et da mihi effectum petitionis meae et desiderii mei, precibus et meritis gloriosae Virginis Mariae dominae meae et omnium sanctorum. Amen.

ORATIO XVII . AD CHRISTUM. *Cum ardenti desiderio solum Christum amandi.*

Jesu nostra redemptio, amor et desiderium, Deus de Deo, adesto mihi famulo tuo. Te invoco, ad te clamo clamore magno in toto corde meo. Te invoco in animam meam, intra in eam, et coapta eam tibi, ut possideas eam sine ruga et sine macula. Mundissimo namque Domino munda debetur habitatio. Sanctifica ergo me vas tuum quod fecisti, de malitia evacua, imple de gratia, et plenum conserva, ita ut dignum habitationis tuae efficiar templum hic et in perpetuum. Dulcissime, benignissime, amantissime, charissime, potentissime, desideratissime, pretiosissime, amabilissime, pulcherrime, tu melle dulcior, lacte et nive candidior, nectare suavior, gemmis et auro pretiosior, cunctisque terrarum divitiis et honoribus mihi charior. Quid dico, Deus meus, una spes mea tam grandis misericordia tua? Quid dico, dulcedo felix et segura? Quid dico, dum talia dico? Dico quod valeo, sed non dico quod debeo. Utinam possem talia dicere, qualia illi hymnidici angelorum chori! O quam libenter me in tuis laudibus totum effunderem! O quam devotissime illa coelestis melodiae cantica ad laudem et gloriam nominis tui in medio Ecclesiae infatigabilis perorarem!

Sed quia talia non possum, nunquid tacebo? Vae tacentibus de te, qui ora mutorum resolvis, et linguas infantium facis disertas (**Sap. X, 21**). Vae tacentibus de te, quoniam ipsi loquaces muti sunt, cum non tuas laudes dicunt. Quis digne te laudare potest, o ineffabilis virtus et sapientia Patris? Et quoniam nulla invenio verba quibus te sufficienter valeam explicare, cunctipotens et omniscium Verbum, dicam interim

quod valeo, donec jubeas me venire ad te, ubi possim dicere quod te decet, et me oportet. Et ideo suppliciter rogo ut non respicias tantum ad id quod modo dico, sed ad id quod dicere opto. Cupio enim desiderio magno de te eloqui quod oportet et decet, quia te decet laus, *te decet hymnus (Psal. LXIV, 2)*, tibi que debetur omnis honor. Scis ergo, occultorum cognitor Deus, quoniam non solum terra, et omnibus quae in ea sunt, tu mihi charior es ; sed etiam ipso coelo et omnibus quae in eo sunt tu mihi acceptabilior es : diligo enim te super coelum et terram, et caetera omnia quae in eis sunt; imo nisi amore nominis tui quae transitoria sunt, procul dubio amanda non sunt. Amo te, Deus meus, amore magno, magisque te amare cupio. Da mihi ut amem te semper quantum volo, et quantum debeo ; ut tu solus sis tota intentio mea, et omnis meditatio mea. Te mediter per dies sine cessatione, te sentiam per soporem in nocte, te alloquatur spiritus meus, tecum fabuletur mens mea. Lumine sanctae visionis tuae illustretur cor meum, ut, te rectore, te duce ambulem de virtute in virtutem, tandemque videam te Deum deorum in Sion, nunc quidem *per speculum in aenigmate, tunc autem facie ad faciem*, ubi *cognoscam te, sicut et cognitus sum (I Cor. XIII, 12)*. *Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt (Matth.V, 8)*. *Beati qui habitant in domo tua, Domine, in saecula saeculorum laudabunt te (Psal. LXXXIII, 5)*.

Rogo itaque te, Domine, per omnes miserationes tuas, quibus de morte aeterna liberati sumus, mollifica cor meum durum et lapideum, saxeum et ferreum, tua sacratissima et potenti unctione, et fac me per ignem compunctionis coram te omni hora hostiam vivam fieri. Fac me in tuo conspectu cor

contritum et humiliatum semper habere, cum lacrymarum abundantia. Fac me ex tuo desiderio huic mundo funditus exstingui, et transeuntium rerum oblivisci prae magnitudine timoris et amoris tui, usque adeo ut de temporalibus nec lugeam, nec gaudeam, nec metuum aliquid temporale nec diligam, nec blandis corrumpar, nec adversis concutiar. Et quia tua valida *est ut mors ditectio* (**Cant. VIII, 6**), absorbeat, quaeso, mentem meam ab omnibus quae sub coelo sunt, ignita et melliflua vis amoris tui, ut tibi soli inhaeream, solaque tuae suavitatis memoria pascar. Descendat, Domine, descendat, precor, descendat in cor meum odor tuus suavissimus, ingrediatur amor tuus mellifluus. Veniat mihi tui saporis mira et inenarrabilis fragrantia, quae sempiternas in me suscitet concupiscentias, et ex corde meo producat venas *salientis aquae in vitam aeternam* (**Joan. IV, 14**).

Immensus es, Domine, et ideo sine mensura debes amari et laudari ab iis quos tuo pretioso sanguine redemisti. Amator hominum benignissime, clementissime Domine, et aequissime iudex, cui *omne iudicium dedit* Pater (**Joan. V, 22**), sapientissimo tuae aequitatis iudicio discernis hoc rectum et justum esse, ut filii hujus saeculi, noctis et tenebrarum, praestantiori desiderio, virtute atque studio diligant et quaerant perituras divitias et fugitivos honores quam nos servi tui diligamus te Deum nostrum, per quem facti et redempti sumus. Si enim homo hominem tanta diligit dilectione, ut alter alterum vix patiatur abesse; si sponsa sponso tanto conglutinatur mentis ardore ut prae magnitudine amoris nulla perfrui valeat requie, chari sui absentiam non sine magno moerore ferens, qua ergo dilectione, quo studio, quo fervore anima, quam desponsasti tibi fide et miserationibus, debet

diligere te verum Deum, et pulcherrimum sponsum, qui nos sic amasti et salvasti, qui pro nobis tot, tanta et talia fecisti? Quanquam autem haec infirma habeant suas delectationes, suosque amores, non tamen tali modo delectant, sicut tu, Deus noster. In te enim delectatur justus, quia amor tui suavis est et quietus; nam pectora quae possides, dulcedine et suavitate et tranquillitate reple. Econtra amor saeculi et carnis anxius est et perturbatus, animas certe quas ingreditur, quietas non patitur; semper enim suspicionibus et perturbationibus, variisque timoribus sollicitat eas. Tu itaque es delectatio rectorum, et merito; quies enim valida est apud te et imperturbabilis vita. Qui intrat in te, bone Domine, intrat in gaudium Domini sui (**Matth. XXV, 21**), et non timebit amplius, sed habebit se optime in optimo loco, dicens: *Haec requies mea in saeculum saeculi: hic habitabo, quoniam elegi eam* (**Psal. CXXXI, 14**). Et illud: *Dominus regit me et nihil mihi deerit: in loco pascuae ibi me collocavit* (**Psal. XXII, 1**).

Dulcis Christe, bone Jesu, reple semper, quaeso, cor **259** meum inexstinguibili dilectione tua, continua recordatione tua; adeo ut sicut flamma urens totus ardeam in tui amoris dulcedine, quem et aquae multae in me nunquam possint extinguere. Fac me, dulcissime Domine, amare te, et desiderio tuo deponere pondus omnium carnalium desideriorum et terrenarum concupiscentiarum gravissimam sarcinam, quae impugnant et aggravant miseram animam meam: ut post te expedite *in odorem unguentorum tuorum* currens (**Cant. I, 3**), usque ad tuae pulchritudinis visionem efficaciter satiandus, quantocius te quoque duce merear pervenire. Duo enim amores, alter bonus, alter malus; alter dulcis, alter amarus, non se simul in uno capiunt pectore.

Et ideo si quis praeter te aliud diligit, non est charitas tua, Deus, in eo, amor dulcedinis, et dulcedo amoris, amor non crucians, sed delectans; amor sincere et caste permanens in saeculum saeculi; amor qui semper ardes, nunquam exstingueris. Dulcis Christe, bone Jesu, charitas, Deus meus, accende me totum igne tuo, amore tuo, suavitate et dulcedine tua, jucunditate et exultatione tua, voluptate et concupiscentia tua, quae sancta est et bona, casta et munda, tranquilla est et segura; ut totus dulcedine amoris tui plenus, totus flamma charitatis tuae succensus diligam te Deum meum ex toto corde meo, totisque medullis praecordiorum meorum, habens te in corde, in ore, et prae oculis meis semper et ubique, ita ut nullus pateat in me locus adulterinis amoribus. Audi, Deus meus, audi, *lumen oculorum meorum* (**Psal. XXXVII, 11**), audi quae peto; et da quae petam, ut audias me. Pie et misericordissime Domine, ne efficiaris mihi inexorabilis propter peccata mea, sed propter bonitatem tuam suscipe preces servi tui, et da mihi effectum petitionis meae et desiderii mei intercedente, et orante, et impetrante gloriosa virgine genitrice tua Maria, domina mea, cum omnibus sanctis tuis. Amen.

ORATIO XVIII . AD CHRISTUM. *Quem unum esurit et sitit anima Christiana.*

Jesu Domine, Jesu pie, qui mori dignatus es propter peccata nostra, et resurrexisti propter justificationem nostri, rogo te per gloriosam resurrectionem tuam, resuscita me de sepulcro vitiorum et peccatorum meorum omnium, et da mihi

quotidie partem in resurrectione prima, ut in resurrectione tua merear veraciter percipere portionem. Dulcissime, benignissime, amantissime, charissime, pretiosissime, desideratissime, amabilissime, pulcherrime, ascendisti in coelum cum triumpho gloriae tuae, et sedes ad dexteram Patris; rex potentissime, trahe me sursum ad te, ut curram *post te in odorem unguentorum tuorum* (**Cant. I, 3**), curram et non deficiam, te trahente, te ducente me currentem, trahe os sitientis te animae in superna fluenta aeternae satietatis: imo trahe me ad te fontem vivum, ut inde pro captu meo bibam unde semper vivam, Deus meus, vita mea. Tu enim dixisti ore tuo sancto et benedicto: *Si quis sitit, veniat ad me et bibat* (**Joan. VII, 37**). Fons vitae, da sitienti animae semper bibere ex te, ut secundum sanctam et veridicam promissionem tuam, de ventre meo fluant aquae vitae. Fons vitae, reple mentem meam *torrente voluptatis tuae* (**Psal. XXXV, 9**), et inebria cor meum sobria ebrietate amoris tui; ut obliviscar quae vana sunt et terrena, et te solum jugiter habeam in memoria mea, sicut scriptum est: *Memor fui Dei, et delectatus sum* (**Psal. LXXVI, 4**).

Da mihi Spiritum sanctum tuum, quem significabant illae aquae, quas sitientibus daturum te promiseras. Da, quaeso, toto desiderio et omni studio tendere quo te ascendisse post resurrectionem die quadragesimo credimus, ut in praesenti quidem miseria solo tenear corpore, tecum autem sim cogitatione semper et aviditate; ut *ibi sit cor meum, ubi tu es thesaurus* (**Matth. VI, 21**) meus desiderabilis et incomparabilis, multumque amabilis. In hoc enim magno hujus vitae diluvio, ubi circumstantibus agitamur procellis, et

non invenietur fida statio, et locus eminentior, ubi pes columbae valeat aliquatenus requiescere: nusquam tuta pax, nusquam segura quies; ubique bella et lites, ubique hostes, *foris pugnae, intus timores* (**II Cor. VII, 5**). Et quia altera pars sumus coeli, altera terrae; *corpus quod corrumpitur, aggravat animam* (**Sap. IX, 15**). Idcirco animus meus, socius et amicus meus, fatigatus de via veniens languet, et jacet discissus atque laceratus ab iis, quas pertransierat, vanitatibus: esurit et sitit valde, et non habeo quid ponam ante illum, *quia pauper sum et mendicus* (**Psal. XXXIX, 18**). Tu, Domine Deus meus, dives omnium bonorum et dapum supernae satietatis opulentissime largitor, da lasso cibum, collige dispersum, redintegra scissum. *En stat ad ostium, et pulsat* (**Apoc. III, 20**): obsecro *per viscera misericordiae tuae, quibus visitasti nos oriens ex alto* (**Luc. I, 78**), aperi pulsanti misero manum pietatis tuae, et jube propitiabili dignatione ut ingrediatur ad te, requiescat in te, reficiatur de te vivo coelestique pane: quo satiatus, resumptisque viribus ad superiora conscendat, et de hac valle lacrymarum penna sancti desiderii raptus, ad coelestia regna volitet.

Assumat, Domine, assumat, rogo, spiritus meus pennas, ut aquilae, et volitet et non deficiat; volet et perveniat usque ad *decorem domus tuae, et locum habitationis gloriae tuae* (**Psal. XXV, 8**), ut ibi super mensam refectionis civium supernorum pascatur de occultis tuis *in loco pascuae tuae* (**Psal. XXII, 2**), juxta fluenta plenissima: requiescat in te, Deus meus, cor meum, cor mare magnum, tumens fluctibus. Tu qui imperasti *ventis et mari, et facta est tranquillitas magna* (**Matth. VIII, 26**), veni et gradere super fluctus cordis mei; ut tranquilla et serena fiant omnia mea,

quatenus unum bonum meum amplectar te, et dulce *lumen oculorum meorum* (**Psal. XXXVII, 11**) contempler te sine tumultuantium cogitationum caeca caligine. Confugiat, Domine, mens mea *sub umbra alarum tuarum* (**Psal. XVI, 8**) ab aestibus cogitationum hujus saeculi, ut in tui refrigerii temperamento absconsa, laetabunda cantet et dicat: *In pace in idipsum dormiam et requiescam* (**Psal. IV, 2**).

Dormiat, obsecro, Domine Deus meus, dormiat memoria mea ab omnibus quae sub coelo sunt, vigilans te, sicut scriptum est; *Ego dormio, et cor meum vigilat* (**Cant. V, 2**). Sit tuta, sit semper sedura sub pennis protectionis tuae anima mea, Deus meus. Maneat in te, et foveatur semper a te. Contempletur te in mentis excessu, et cantet laudes tuas in jubilatione; et haec dulcia bona tua sint inter hos turbines consolatio mea interim, donec veniam ad te pacem veram, ubi non est arcus, scutum, gladius et bellum, sed est summa et recta securitas, et segura tranquillitas, tranquilla jucunditas, et jucunda felicitas, et felix aeternitas, et aeterna beatitudo, et beata tui visio, et laudatio in saecula saeculorum. Amen.

260 ORATIO XIX. AD CHRISTUM. *Quando dissolvi cupis et esse cum Christo secundum dictum Apostoli.*

Christe Domine, virtus et sapientia Patris, *qui ponis nubem ascensum tuum, qui ambulas super pennas ventorum, qui*

facis angelos tuos spiritus, et ministros tuos ignem urentem (Psal. CIII, 4), obsecro et humiliter rogo, da praepetes pennas fidei, da celeres alas virtutum, quibus evectus aeterna et coelestia valam contemplari. Adhaereat, quaeso, anima mea post te, et suscipiat me dextera tua (Psal. LXII, 9). Sustollat me super altitudinem terrae, et cibet me illa coelesti haereditate, cui suspirat peregrinatio mea die ac nocte. Et quia moribunda membra vigorem animae hebetant,

*Disjice terrenae nebulas et pondera molis,
Siste vagam mentem, per devia multa ruentem,
Et da coelestem mentem conscendere sedem,*

ut supremo lumine irradiata, terram despiciat, coelum aspiciat, peccata oderit, justitiam diligat. Quid enim pulchrius, quidve dulcius, quam inter tenebras hujus vitae multasque amaritudines divinae dulcedini inhiare, et aeternae beatitudini suspirare, illicque teneri mente ubi vera haberi gaudia certissimum est? Dulcissime, amantissime, benignissime, charissime, pretiosissime, desideratissime, amabilissime, pulcherrime, quando te videbo? Quando apparebo ante faciem tuam? Quando satiabor de pulchritudine tua? Quando educes me de hoc carcere tenebroso, ut confitear nomini tuo, ita ut deinceps non compungar? Quando transibo in illam admirabilem et pulcherrimam domum tuam, ubi personat vox laetitiae et exultationis in tabernaculis justorum? (Psal. CXVII, 15.) *Beati qui habitant in domo tua, Domine, in saecula saeculorum laudabunt te (Psal. LXXXIII, 5). Beati, et vere beati, quos elegisti et assumpsisti in illam coelestem haereditatem (Psal. LXIV, 5).*

Ecce sancti tui, Domine, florent ante te, sicut lilium. Replentur enim *ab ubertate domus tuae, et torrente voluptatis tuae* potas eos, *quoniam tu es fons vitae, et in lumine tuo vident lumen* (Psal. XXXV, 9), usque adeo ut ipsi, videlicet lumen illuminatum per te Deum illuminantem, sicut sol, effulgeant in conspectu tuo. O quam mira, quam pulchra, quam acceptabilia sunt domus tuae habitacula, Domine virtutum! concupiscit intrare in ea haec peccatrix anima mea. Domine, *dilexi decorem domus tuae, et locum habitationis gloriae tuae* (Psal. XXV, 8). *Unam petii a Domino, et hanc requiram, ut inhabitem in domo Domini omnibus diebus vitae meae* (Psal. XXVI, 4). *Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te, Deus. Quando veniam, et apparebo ante faciem tuam?* (Psal. XLI, 2, 3.) Quando videbo Deum meum, quem sitit anima mea? Quando videbo eum in terra viventium? In ista enim terra morientium videri non potest mortalibus oculis. Quid faciam miser ego gravedine compedis mortalitatis meae constrictus? Quid faciam? *Dum sumus in corpore, peregrinamur a Domino* (II Cor. V, 6); *non habemus hic manentem civitatem, sed futuram inquirimus* (Hebr. XIII, 14). Noster autem municipatus in coelis est. *Heu mihi, quia incolatus meus prolongatus est: habitavi cum habitantibus Cedar, multum incola fuit anima mea* (Psal. CXIX, 5). *Quis dabit mihi pennas sicut columbae, et volabo, et requiescam?* (Psal. LIV, 7.) Nihil mihi tam dulce quam cum Domino meo esse. *Mihi autem adhaerere Deo bonum est* (Psal. LXXII, 28). Da mihi, Domine, donec his fragilibus assisto membris, tibi adhaerere, sicut scriptum est: *Qui adhaeret Domino, unus spiritus est cum eo* (I Cor. VI, 17).

Praebe mihi, rogo, contemplationis pennas, quibus indutus ad te volitem sursum. Et quia omne sinistrum deorsum jacet, tene mentem meam, ne ad ima tenebrosae vallis corruat, ne interveniente umbra terrae a te vero justitiae Sole separetur, et obducta tenebrarum [*al.*, adducta tenebrarum] nebula prohibeatur alta respicere. Idcirco sursum *tendo* ad pacis gaudia, lucisque delectabilem et serenissimum statum. Tene cor meum manu tua, quia sine te ad altiora non rapitur. Illuc festino, ubi summa pax regnat, et jugis tranquillitas rutilat. Tene et rege spiritum meum, et assume illum tu secundum voluntatem, ut te duce ascendat in illam regionem ubertatis, ubi pascis Israel in aeternum pabulo veritatis, ut ibi vel rapida cogitatione attingat te summam sapientiam super omnia manentem, cuncta transeuntem, et omnia gubernantem. Sed volitanti ad te animae multa sunt quae obstrepunt. Jussu tuo, Domine, conticescant mihi omnia. Ipsa sibi anima mea sileat, omnia pertranseat, omnia quae creata sunt transcendat a se et perveniat ad te, atque in te solo Creatore omnium oculos fidei figat, tibi inhiet, tibi intendat, te meditetur, te contempletur, te sibi ante oculos ponat, te sub corde revolvat verum et summum bonum, et gaudium sine fine mansurum.

Multae denique sunt contemplationes, quibus anima devota tibi mirabiliter pascitur, sed in nulla earum ita delectatur et requiescit anima mea sicut in te, et quando te solum cogitat et contemplatur. Quam magna multitudo dulcedinis tuae, Domine, quam mirabiliter inspiras cordibus amatorum tuorum! quam mira suavitas amoris tui, quo perfruuntur illi qui nihil praeter te diligunt, nihil quaerunt, nihil etiam cogitare concupiscunt! Felices illi, quibus tu solus spes es, et omne opus eorum oratio. Beatus qui sedet solitarius et tacet, et stat

super custodiam suam jugiter die ac nocte, ut adhuc in hoc fragili corpusculo positus praelibare valeat aliquatenus dulcedinem tuam. Rogo te per illa salutifera vulnera tua, quae passus es in cruce pro salute nostra, e quibus emanavit ille pretiosus sanguis quo sumus redempti, vulnera hanc animam meam peccatricem, pro qua etiam mori dignatus es, vulnera eam igneo et potentissimae telo tuae nimiae charitatis. *Vivus est enim sermo Dei et efficax, et penetrabilior omni gladio ancipiti (Hebr. IV, 12).* Tu sagitta electa, et gladius acutissimus qui durum scutum humani cordis penetrare tua potentia vales, confige cor meum jaculo tui amoris, ut dicat tibi anima mea: Charitate tua vulnerata sum, ita ut ex ipso vulnere amoris tui uberrimae fluant lacrymae die ac nocte. Percute, Domine, percutere, obsecro, hanc durissimam mentem meam pia et valida cuspide dilectionis tuae, et altius ad intima penetra potenti virtute, et sic de capite meo educ aquam immensam, et de oculis meis verum fontem lacrymarum jugiter manantem, ex nimio affectu et desiderio visionis pulchritudinis tuae, ut lugeam die ac nocte, nullam in praesenti vita recipiens consolationem, donec te in coelesti thalamo merear videre dilectum et pulcherrimum Sponsum meum, Deum et Dominum meum, ut ibi videns gloriosam, admirabilem et pulcherrimam faciem tuam, omni dulcedine plenam, cum iis quos elegisti, majestatem tuam supplex adorem, et illic tandem coelesti et ineffabili repletus júbilo aeternae exsultationis exclamem cum diligentibus te, dicens: Ecce quod concupivi jam video, quod speravi jam teneo, quod desideravi jam habeo. Illi namque in coelis junctus sum quem in terris positus tota virtute dilexi, tota charitate amplexus sum, cui toto amore inhaesi, ipsum laudo, benedico atque adoro. Qui vivit et regnat Deus in saecula saeculorum. Amen.

**261 ORATIO XX . AD CHRISTUM. *Ad
accendendum in se amorem Dei, et Christi
desiderium.***

Domine Jesu Christe, redemptio mea, misericordia mea, salus mea, te laudo, tibi gratias ago, quamvis valde impares tuis beneficiis, quamvis multum expertes dignae devotionis, quamvis nimis macras a desiderata pinguedine dulcissimi tui affectus, tamen qualescunque laudes, qualescunque gratias, non quales scio me debere; sed sicut potest conari, tibi persolvit anima mea. Spes cordi mei, virtus animae meae, auxilium infirmitatis meae, compleat tua potentissima benignitas quod conatur mea tepidissima imbecillitas. Vita mea, finis intentionis meae, et si nondum merui te tantum, quantum debitor sum, amare; utique saltem desidero te tantum amare quantum debeo. *Illuminatio mea (Psal. XXVI, 1)*, tu vides conscientiam meam; *quia, Domine, ante te omne desiderium meum*, et tu donas, si quid bene vult anima mea. Si bonum est, Domine, quod inspiras, imo quia bonum est ut te velim amare, da quod me facis velle. Da ut quantum jubes, tantum te merear amare. Laudes et gratias tibi ago pro desiderio quod inspirasti. Laudes et preces offero, ne sit mihi donum tuum infructuosum, quod tua sponte dedisti. Perfice quod incoepisti, et dona quod me benigne praeveniundo immeritum desiderare fecisti. Convertte, benignissime, meum teporem in ferventissimum tui amorem. Ad hoc, clementissime, tendit haec oratio mea, haec memoria et meditatio beneficiorum tuorum, ut accendas in me tui

amorem . Tua me, Domine, bonitas creavit, tua misericordia creatum ab originali peccato mundavit; tua patientia post illam emundationem baptismi, in aliis peccatorum sordibus volutatum hactenus toleravit, nutrit et exspectavit. Exspectas tu, bone Domine, meam correctionem ; exspectat anima mea ad sufficienter poenitendum , et ad bene vivendum, tuae gratiae inspirationem.

Deus meus , Creator meus, tolerator et nutritor meus, *esto adjutor meus (Psal. XXVI, 9)*, te sitio , te esurio, te desidero, ad te suspiro, te concupisco . Et sicut pupillus benignissimi patris orbatus praesentia, flens et ejulans incessanter ejus dilectam faciem toto corde amplectitur: sic et ego non quantum debeo, sed quantum queo, memor passionis tuae, memor alaparum tuarum, memor flagellorum, memor crucis, memor vulnerum tuorum, memor qualiter pro me occisus es, qualiter conditus, qualiter sepultus, simul memor tuae gloriosae resurrectionis et admirabilis ascensionis: haec indubitata fide teneo, exsilii mei aerumnas defleo, spero tui adventus solam consolationem, ardeo tui vultus gloriosam contemplationem. Heu mihi, qui videre non potui Dominum angelorum humiliatum ad conversationem hominum, ut homines exaltaret ad conversationem angelorum, cum Deus offensus sponte moriebatur ut peccator viveret. Heu mihi qui tam admirabili, tam inaestimabili pietati praesens obstupescere non merui! Cur, o anima mea, te praesentem non transfixit gladius doloris acutissimi; cum ferre non posses vulnerari lancea latus tui Salvatoris, cum videre nequires violari clavis manus et pedes tui plasmatoris, cum horreres effundi sanguinem tui Redemptoris? Cur non es inebriata lacrymarum amaritudine, cum ille potaretur amaritudine

fellis? Cur non es compassa castissimae Virgini, dignissimae matri ejus benignissimae Dominae tuae.

Domina mea misericordissima, quos fontes dicam erupisse de tuis pudicissimis oculis, cum attenderes unicum filium tuum innocentem coram te ligari, flagellari et mactari? Quos fletus credam perfudisse piissimum tuum vultum, cum suscipleres eundem filium tuum Deum et Dominum tuum in cruce sine culpa extendi, et carnem de carne tua ab impiis crudeliter dissecari? Quibus singultibus aestimabo purissimum pectus tuum vexatum esse, cum tu audires: *Mulier, ecce filius tuus*; et discipulus: *Ecce mater tua*? (Joan. XIX, 26.) Cum acciperes in filium discipulum pro magistro, servum pro Domino? Utinam cum felice Joseph Dominum meum de cruce deposuissem, aromatibus condidissem, in sepulcro collocassem, aut saltem, persecutus essem, ut tanto funeri non deesset aliquid mei obsequii! Utinam cum beatis mulieribus corusca visione angelorum essem territus, et audiissem nuntium Dominicae resurrectionis, nuntium meae consolationis, nuntium tam expectatum, nuntium tam desideratum! Utinam, inquam, audiissem ex ore angeli: *Nolite timere, vos: Jesum quaeritis crucifixum, surrexit, non est hic*! (Matth. XXVIII, 5.)

Benignissime, suavissime, serenissime, quando restaurabis mihi, quia non vidi illam beatam tuae carnis incorruptionem; quia non fui deosculatus loca vulnerum, et fixuras clavorum; quia non respersi lacrymis gaudii cicatrices testes veri corporis? Admirabilis, inaestimabilis, incomparabilis, *quando consolaberis* (Psal. CXVIII, 82),

et compesces me a dolore meo? Non enim capit in me dolor meus, quandiu peregrinus sum a Domino meo. Heu mihi, Domine, heu animae meae! Recessisti, consolator vitae meae, hec valedixisti mihi. Ingrediens vias tuas benedixisti tuis, nec adfui. Elevatis manibus a nube susceptus es in coelum, nec vidi. Angeli promiserunt te rediturum, nec audivi. Quid dicam? quid faciam? quo vadam? ubi eum quaeram; ubi vel quando inveniam? Quem rogabo? quis nuntiabit dilecto *quia amore langueo?* (**Cant. V, 8.**) *Defecit gaudium cordis mei; versus est in luctum risus meus* (**Thren. V, 15**). *Defecit caro mea, et cor meum; Deus cordis mei, et pars mea Deus in aeternum* (**Psal. LXXII, 26**). *Renuit consolari anima mea* (**Psal. LXXVI, 3**) nisi de te dulcedo mea. *Quid enim mihi est in coelo, et a te quid volui super terram?* (**Psal. LXXII, 25.**) Te volo, te spero, te quaero, *tibi dixit cor meum: Quaesivi vultum, vultum tuum, Domine, requiram; ne avertas faciem tuam a me* (**Psal. XXVI, 8**).

Amator hominum benignissime, *tibi derelictus est pauper, orphano tu eris adjutor* (**Psal. X, 14**). Mi advocate tutissime, miserere mei orphani derelicti; pupillus factus sum *absque patre* (**Thren. V, 3**); anima mea quasi vidua. Respice orbitatis et viduitatis meae lacrymas; quas tibi offero, donec redeas. Eia jam, Domine, eia appare mihi, et consolatus ero; *ostende mihi faciem tuam, et salvus ero* (**Psal. LXXIX, 4**). Exhibe praesentiam tuam, et consecutus ero desiderium meum. Revela gloriam tuam, et erit perfectum gaudium meum. *Sitivit in te anima mea, quam multipliciter tibi caro mea* (**Psal. LXII, 2**). *Sitivit anima mea ad Deum, fontem vivum; quando veniam, et apparebo ante*

faciem Domini ? (Psal. XLI, 3.) Quando venies, consolator meus, quem exspecto ? O si quando videbo gaudium meum, quod desidero. O si *satiabor cum apparuerit gloria tua (Psal. XVI, 15)*, quam esurio . O si *inebriabor ab ubertate domus tuae (Psal. XXXV, 9)* ad quam suspiro: si *potabis me torrente voluptatis tuae (ibid.)* quam sitio. Sint *mihi*, Domine, interim *lacrymae meae panes die ac nocte*, donec dicatur *mihi: Ecce Deus 262* tuus (Psal. XLI, 4); donec audiam: Anima , *ecce sponsus tuus (Matth. XXV, 6)*. Pasce interim me singultibus meis, pota me interim fletibus meis, refocilla me doloribus meis. Veniet interea fortasse Redemptor meus, quia bonus est; nec tardabit, quia pius est: ipsi gloria in saecula saeculorum. Amen.

ORATIO XXI . AD CHRISTUM. *Oratio servi Dei de se humiliter sentientis.*

Scio, Domine Jesu Christe , scio, et fateor quod non sum dignus quem tu diligas; sed certe tu non es indignus, quem ego diligam. Indignus quidem sum tibi servire, sed non es tu indignus servitio creaturae tuae. Da mihi ergo, Domine, unde tu es dignus, et ero dignus unde sum indignus. Fac me quo modo vis, a peccatis cessare, ut quo modo debeo, possim tibi servire. Concede mihi per tuam piissimam misericordiam sic custodire, regere et finire vitam meam, ut *in pace dormiam, et requiescam (Psal. IV, 9)* in te. Praesta mihi, Domine, ut in fine recipiat anima mea somnum cum requie, requiem cum saturitate, saturitatem cum aeternitate, per Jesum Christum Dominum nostrum. Amen .

ORATIO XXII. AD CHRISTUM. *Orat.
poenitentis divinum auxilium humiliter
postulantis.*

Domine Jesu Christe Redemptor meus, misericordia mea, salus mea, consolatio mea, vita mea, te laudo, tibi gratias ago; tua bonitas me creavit, tua misericordia me ab originali peccato mundavit; tua praesentia post illam emundationem me in aliis sordibus voluptatum hactenus toleravit, nutrit et exspectavit. Domine Deus, Creator meus, tolerator meus, nutritor meus, et adjutor meus, te sitio, te esurio, te desidero, ad te suspiro, te concupisco. Benignissime, suavissime, serenissime, te volo, te quaero, te spero videre. *Renuit consolari anima mea (Psal. LXXII, 26)*, nisi de te, dulcedo mea.

Accede ad me, Domine; appare mihi, et consolatus ero; *ostende mihi faciem tuam, et salvus ero (Psal. LXXIX, 4)*; exhibe praesentiam tuam, et implebitur desiderium meum. Revela gloriam tuam, et perfectum erit gaudium meum. *Sitivit in te anima mea, quam multipliciter tibi caro mea (Psal. LXII, 2)*: quando venies ad me, consolator meus? O si quando videbo gaudium meum, quod desidero! O si quando *satiabor, cum apparuerit gloria (Psal. XVI, 15)* ejus quem esurio! O si inebriabor *ab ubertate domus (Psal. XXXV, 9)* ejus, ad quem suspiro! O si *potabis me torrente voluptatis tuae (ibid.)*, quam sitio! Da mihi, Domine, in hoc exsilio panem doloris et lacrymarum, quem esurio supra omnem

copiam deliciarum. Sint interdum *mihi*, Domine, *lacrymae meae panes die ac nocte*, donec dicatur *mihi*: Ecce Deus tuus (**Psal. XLI, 4**); donec audiam: Ecce sponsus tuus. Pasce me interim, Domine, singultibus meis, refocilla me doloribus meis. Amen.

ORATIO XXIII . AD CHRISTUM. *Pro amicis.*

Dulcis et benigne Domine, Jesu Christe, qui exhibuisti charitatem, qua majorem nemo habet, et cui parem nemo habere potest; qui nihil debebas morti, et tamen piam animam tuam pro servis tuis et peccatoribus posuisti, et pro ipsis interfectoribus tuis orasti, ut eos fratres tuos et justos faceres, et reconciliares misericordiae Patri tuo, et tibi. Tu, Domine, qui tantam charitatem fecisti inimicis tuis, tu ipse charitatem praecepisti amicis tuis. Bone Domine, quo affectu recogitabo inestimabilem charitatem tuam? Quid retribuam immenso beneficio tuo? Transcendit enim omnem affectum dulcedo tuae benignitatis. Vincit omnem retributionem magnitudo tui beneficii. Quid ergo retribuam Creatori et recreatori meo? Quid retribuam miseratori et redemptori meo? *Domine, Deus meus es tu, bonorum meorum non eges* (**Psal. XV, 2**). Tuus est enim orbis terrae, et plenitudo ejus (**Psal. XLIX, 12**). Quid ergo ego mendicus et pauper (**Psal. XXXIX, 18**), ego vermis et cinis, quid retribuam (**Psal. CXV, 12**) Deo meo, nisi ut ex corde obediam praecepto ejus? Est autem *praeceptum tuum ut diligamus invicem* (**Joan. XV, 12**).

Bone homo, bone Deus, bone Domine, bone amice, bonum totum quidquid es, huic praecepto tuo desiderat obedire humilis et contemptibilis servus tuus. Tu scis, Domine, quia dilectionem quam jubes amo, amorem diligo, charitatem concupisco. Hanc peto, hanc quaero, propter hanc pulsat et clamat hic pauper et mendicus tuus ad januam misericordiae tuae. Et in quantum jam accepi dulcem eleemosynam gratuita largitatis tuae, diligens omnem hominem in te et propter te, quamvis non quantum debeo, nec quantum desidero, omnibus exoro clementiam tuam. Sunt tamen plures quorum dilectionem sicut specialiter et familiaribus cordi meo impressit amor tuus; ita ardentius bene desidero illis, et devotius opto orare pro illis. Vult, vult, pie Domine, vult servus tuus orare te pro amicis suis; sed revocatur reus tuus a dilectis suis. Qui enim mihi veniam exorare non sufficio, quia fronte gratiam tuam aliis rogare praesumo? Et qui anxius intercessores quaero, qua fiducia pro aliis intercedo? Quid faciam, Domine Deus, quid faciam? Tu jubes **263** me orare pro illis, et dilectio concupiscit, sed clamante mihi conscientia ut pro meis peccatis sollicitus sim, pro aliis loqui contremisco. Dimittam ergo quod jubes, quia feci quod prohibes? Imo quia praesumpsi prohibita, amplectar imperata, si forte obedientia sanet praesumptionem, si forte charitas operiat multitudinem peccatorum meorum.

Oro ergo te, pie et bone Deus, pro iis qui me diligunt propter te, et quos ego diligo in te; et pro illis devotius quorum erga me dilectionem, et erga quos meam tu nosti sinceriores. Non hoc ago, Domine mi, quasi justus securus de peccatis meis; sed qualicunque charitate sollicitus pro alienis. Dilige ergo

eos tu, fons dilectionis, qui praecipis et das mihi ut diligam eos. Et si oratio mea non meretur prodesse illis, quia tibi offertur a peccatore; valeat illis, quia fit te jubente auctore. Propter te ergo, tu auctor et dator charitatis, propter te, non propter me dilige eos; et fac ut ipsi te toto corde, tota mente, tota anima diligant; ut sola quae tibi placent, et illis expediunt, velint, loquantur et faciant. Nimis tepida, Domine mi, nimis tepida est oratio mea, quia parum fervida est charitas mea. Sed ne metiaris eis, tu dives in misericordia, beneficium tuum secundum torporem meae devotionis; sed sicut tua benignitas superat omnem humanam charitatem, ita tua exauditio transcendat affectum meae supplicationis. Fac illis et de illis, Domine, quod ipsis expedit secundum tuam voluntatem, ut sic a te regantur et protegantur semper et ubique, quatenus et ad gloriosam et ad aeternam perveniant securitatem. Qui vivis et regnas.

ORATIO XXIV AD CHRISTUM, *Pro inimicis.*

Omnipotens et pie Domine Jesu Christe, quem opto propitium amicis meis, coram te est etiam quid exoptet cor meum inimicis meis. Tu enim *scrutans corda et renes Deus (Psal. VII, 10)*, tu penetras secreta mentis meae. Tibi enim patet si quid in anima servi tui seminasti quod tibi sit offerendum, nec latere te potest, si quid et ego et *inimicus homo* seminavimus ibi (**Matth. XIII, 28**) quod igne sit comburendum. Ne despicias, benignissime Deus, quod tu seminasti, sed fove, et auge. et perfice, et conserva. Quia sicut nihil boni potui incipere sine te, ita nec possum consummare vel custodire

absque te. Ne me judices, misericors Deus, propter id quod tibi displicet in me, sed aufer quod non posuisti, et salva animam meam quam creasti. Non enim ego corrigere me possum sine te, quia cum boni sumus, tu ipse facis nos, et non ipsi nos (**Psal. XCIX, 3**). Nec tolerare poterit anima mea, si secundum suam nequitiam judicaveris eam. Tu ergo, Domine, qui solus es potens, tu qui solus es misericors, quidquid ipse facis me desiderare inimicis meis, et illis tribue, et mihi retribue. Et si quid aliquando exopto illis extra regulam charitatis, aut ignorantia, aut infirmitate, aut malitia, bone Domine, hoc ne illis tribuas, nec mihi retribuas. Qui es lux vera, illumina caecitatem illorum. Qui es summa veritas, corrige errorem illorum. Qui es vita vera, vivifica animas illorum. Tu enim dixisti per dilectum discipulum tuum quia *qui non diligit, manet in morte* (**I Joan. III, 14**). Oro ergo, Domine, ut quantam jubes haberi, dones eis tui et proximi charitatem, ne habeant coram te super fratre suo peccatum.

Absit, o pie Domine, absit ne sim fratribus meis occasio mortis, ne sim illis *petra scandali et lapis offensionis*! (**I Petr. II, 8**.) Satis enim et plusquam satis est mihi, Domine, quod mihi ipsi sum scandalum, sufficit mihi meum peccatum. Obsecrat te servus tuus pro conservis suis, ne offendant benignitatem tam magni, tam boni Domini propter me, sed reconcilientur tibi, et concordent mihi secundum voluntatem tuam propter te. Haec est vindicta, quam vult exigere secretum cordis mei de conservis et inimicis et compeccatoribus meis. Haec est poena quam orat anima mea de conservis et inimicis meis, ut te et invicem, sicut tu vis et nobis expedit, diligamus, ut bono Domino, sicut pro nobis

ipsis, ita et pro invicem satisfaciamus, ut communi Domino; ut communi Domino in commune bonum magistra charitate concorditer obsequamur. Hanc ultionem poscit praeparari omnibus malevolis et malefactoribus suis hic peccator tuus. Hanc praepara tu, Domine clementissime, peccatori tuo. Age ergo, bone Creator, et misericors iudex meus, age per inestimabilem misericordiam tuam, *dimitte* mihi omnia *debita* mea, *sicut* et ego coram te dimitto omnibus *debitoribus* meis (**Matth. VI, 12**). Et si nondum, imo quia nondum id perfecte ad tuum examen facit, sed facere vult, et vim sibi faciendo, per te quod potest efficit spiritus meus, et hoc ipsum tibi offero, ut et tu velis perfecte dimittere mihi peccata mea, et sicut potes indulgeas animae meae.

Exaudi me, exaudi, magne Domine, et bone Domine, cujus amoris affectu sese pascere desiderat, sed satiare se de te non potest famelica anima mea; ad quem invocandum non invenit os meum nomen quod sufficiat cordi meo. Nullum enim verbum hoc mihi sapit quod te donante affectus meus de te capit. Oravi, Domine, ut potui, sed plus volui quam potui. Exaudi, exaudi tu, sicut potes, qui quod vis potes. Oravi ut infirmus et peccator, exaudi, exaudi, tu, sicut potens et miserator et non solum amicis et inimicis meis, quae precatus sum, tribuas, sed sicut scis unicuique expedire, et voluntati tuae non disconvenire, omnibus vivis et defunctis misericordiae tuae remedia distribuas, et me non sicut vult cor meum, nec sicut petit os meum, sed sicut scis et vis me debere velle et petere, semper exaudias, Salvator mundi, qui cum Patre et Spiritu sancto vivis et regnas Deus per omnia saecula saeculorum. Amen.

264 ORATIO XXV . AD CHRISTUM. *Cum sacerdos multum timet ne officium altaris, quod gerit, magis et noceat quam proficiat; et quod consilium de hac re capiat.*

Dulcissime et benignissime Domine Jesu Christe, altissimi Patris altissime Fili, qui cum eodem Patre tuo, et Spiritu sancto universitatis Creator existis; cui nota sunt omnia antequam fiant, tu nosti insipientiam meam, nosti et quam infirma sit et fragilis anima mea; et ejus peccata atque delicta a te non sunt abscondita. Te vero Creatorem meum esse recognosco; et omnia, quae mihi ad praesentis vitae necessitatem sunt, administrare fateor: fecisti ergo me, cum tibi placuit, et tandiu in hac vita ero, quandiu tibi placuerit; nec quousque tibi placeat, ulla vis me hinc expellere poterit. Et quia de hac re certissimus sum quod ita sit, hoc super omnia immensam bonitatem tuam deprecor, ut qualitercunque mihi eveniat, dum vivo, saltem de me bonus sit finis, omnibusque iniquitatibus meis per veram poenitentiam dimissis, ad visionis tuae gloriam pervenire valeam, propter quam me creasti.

Fateor, dulcissime Domine Jesu, quia omnia bona quae habeo, tu mihi dedisti; et quia propter hoc ea mihi dedisti, ut te, sicut dignum esset, super omnia diligerem, et omnia quae tibi placent, cum magna voluntate facerem; ea vero quae tibi displicent, nullo modo facere auderem. Sed inter caetera bona quae mihi de servitio tuo praecepisti, nescio quo occulto

judicio tuo mihi onus sacerdotii imponi permisisti . Quod servitium cum diligenter intueor quanta reverentia sit agendum, et quam pura conscientia, et ab omni contagione peccati munda debet esse mens quae tam terrificum ministerium suscipit tractandum; et ex altera parte non minori diligentia respicio quis sum ego qui hoc tractare audeo, non parum de praesumptione mea formido, et vehementissime timeo ne ad majus judicium, majorisque judicii damnationem mihi sit, quod ad tam dignam rem tam indignus accedere audeo. Scio certe, nec de hac re ullo modo dubito quia, si ita viverem sicut ille vivere debet qui hoc ministerium agit, nullum servitium Dei facere possem quod sic mihi proficuo esset et saluti. Sed sicut proficuum esset, si vita digna existeret, ita majus periculum et major damnatio infirmæ animæ et peccatis suis oneratae imminet, quae tam dignam rem indigna tractare audet. Vere ita est, et plusquam dici possit, ista res utilis est et salubris bono sacerdoti, et, plusquam dici possit, periculosa est hanc indigne tractanti. Quid ergo faciet, dulcissime Domine Jesu, hic tuus sacerdos, imo hic peccator quid faciet, hujus tui servitii onere gravatus? Nimis enim sum incertus quid mihi sit utilius, dimittere, an facere. Sed tamen si ex toto dimitto, tunc rursus nimis pertimesco ne sub hujus formidinis occasione multa mala multaue peccata audeam inchoare, vel etiam perpetrare, quae propter hujus servitii formidinem prius non audebam vel cogitare.

Fateor quippe multoties, cum ad hujus officii servitium me praeparo et de malis quae me fecisse recognosco, angustius et districtius intra me doleo, et eas quae tunc perturbant vanas cogitationes vanasque delectationes expeditius respuo, et

post peractum servitium, multa mala atque peccata quae iterum insurgunt, propter ejusdem servitii formidinem timidius recipio. Cum hoc ita evenit, de ejusdem servitii praesumptione aliquam consolationem habeo, quia propter illius reverentiae timorem, aliquantulum a peccatis meis cessare me intelligo. Sed, o mitissime et misericordissime Jesu, ut tu perspicis, ita saepius cor meum omni malitia plenum, omniumque iniquitatum tenebris obcaecatum ; ut has omnes formidines postponens scienterque tuas praeceptiones contemnens , veluti torrens qui omnes fetores in se decurrentes secum trahit, et modo sursum modo deorsum secum volvit, cor meum cum misera anima mea omnes immunditias carnalium delectationum recipiat ; et quasi porcus in coeno, sic in easdem immunditias se volvat, et revolvat . Fateor, o misericordissime Jesu, coram majestate tua iniquitates meas; fateor immunditias meas, fateor immanissimas superbias, et sordidas cogitationes meas, quas abjecto timore tuo infeliciter intus amplectitur infelix anima mea. Ut tu vides, clementissime Domine Jesu, ut tu vides, saepius et saepius ita facio, et in tam sordido vase, vel potius in tam sordido corde corpus tuum et sanguinem suscipio; verum dico, non mihi parco! Sic multoties plenus peccatis et iniquitatibus ad servitium tui altaris accedo; unde multum formido ne magis ad perniciem quam ad salutem mihi sit haec praesumptio, quod sic fetens et putens tam munda sacramenta contingere praesumo.

Modo veniat aliquis fidelis, qui Spiritu Dei plenus sit, et miserum sacerdotem suo spirituali consilio instruat quid ei sit melius, quidve deterius servitium altaris propter hujusmodi impedimenta dimittere, an propter refrenationem multarum

iniquitatum, quae ejusdem servitii formidine saepius reprimuntur, servitium facere. Est autem de hoc (ut mihi videtur) expeditum et salubre consilium a peccatis cessare, et servitium quod Deo debemus reddere; nos autem etsi indigni sumus Deo servire, Deus non est indignus servitio suae creaturae; de aliis nescio quid ipsi magis eligant, de me scio quia magis volo Deo servire, et si non ex toto me possum a malitia retinere quam propter formidinem peccati ejus servitium dimittere et in peccatorum damnatione securius jacere. Melius est ut nos verberet propter aliquam offensionem sui servitii, et tamen suum servitium facientes, quam nos damnet propter timorem peccati suum servitium facere nolentes. Immensa est enim ejus pietas, immensa ejus misericordia, qui etsi viderit nos viam suae rectitudinis vel claudicando ambulare, etsi saepius labendo et relabendo, non tamen ab ejusdem viae rectitudine velle recedere; si nos non lassemur, non diu se retinere poterit, sed conatum nostrum adjuvabit, et diriget gressum nostrum ad viam salutis. Tamen si peccata sacerdotis sunt criminalia, utilius est ei ab immolatione sacrificii humiliter cessare quam per praesumptionem immolando, majorem damnationem incurrere, donec inchoata vel peracta poenitentia, possit ad altaris servitium securius accedere.

Sed ecce, dulcissime et misericordissime Domine Jesu, fateor immensae bonitati tuae me esse nimis peccatorem, plurima quae tibi displicent facientem, et tamen tui altaris servitium facere praesumentem. Non enim possum de tua misericordia desperare, non possum, nec mihi expedit, servitium tui altaris dimittere, tuum corpus et sanguinem non sumere, quod pro redemptione mea mortem suscepit, et qui pro

remissione **265** peccatorum de tuo latere lancea militis aperto cum aqua exivit (**Joan. XIX, 34**). Si indignus sum, sicuti sum, et ego fateor, verbera me, emenda et corripe, et tandiu castiga tuum sacerdotem, imo tuum peccatorem, donec omnis rubigo peccati recedat a me, quae per tam longum tempus ex magna incuria indurata est in lateribus animae meae. Fateor, fateor, peccator sum, immundus sum, indignus sum, et tamen non recedo a te, dulcissime Jesu Christe; velis quid velis, non dimitto te, etsi infirma manu, tenebo te. Non recedes a me, donec ab omni contagione peccati absolveris; et sic carnem tuam quotidie manducantem, et sanguinem tuum bibentem, tuaeque voluntati jugiter inhaerentem, tua praecepta assidue facientem, me post mortem carnis perducas ad veram salutem, scilicet ad te verum Sacerdotem, ubi cum aliis sacerdotibus, tuis videlicet membris, ego quoque tunc non peccator, sed dignus sacerdos et dignum membrum corporis tui, te laudem, te glorificem per aeterna saecula. Amen.

ORATIO XXVI . AD CHRISTUM. *Cum
sacerdos diligenter contemplatur quam
misericorditer Redemptor noster naturam nostri
limi, unde nos fecit, pro nobis suscepit.*

Summe Sacerdos, et major caeteris sacerdotibus Domine Jesu Christe, cui adhaeret omnis sacerdos, imo omnis Christianus qui ambulat coram te in veritate, auribus pietatis tuae audi vocem meam, et si recte precor, exaudi orationem meam; non enim volo, dulcissime Pater, aliquid te rogare, quod in

rogando te juste possit offendere. Et si aliqua inscitia , vel carnali voluntate, quod sit contra salutem animae meae, aliquid te rogare volo, hoc super omnia, misericordissime Domine, precor ne in huiusmodi petitionibus me unquam velis exaudire. Nosti, et bene nosti , benignissime Deus, quantis illusionibus, quantis vanitatibus, quantis carnalium desideriorum voluptatibus, quantis saecularium cupiditatum appetitionibus omni hora, et sine intermissione vulneretur infelix animus meus. Et multoties evenit ut tu ipse, ducissime Domine, perspicias , quia si me permetteres ire secundum meam pessimam voluntatem, totum meipsum in magnam peccatorum voraginem praecipitarem. Propterea te, dulcissime Pater, rogo, quia scio nimis me esse peccatorem et adversus peccatum nullam fere habere virtutem, ut per magnam misericordiam tuam retineas furorem meum, qui me trahit ad peccatum, et confundas et destruas omne malum desiderium, quod pervertit in me omnem rectitudinis sensum.

Aliquando, amator hominum Deus, cum studiosius cogito, et male quae multoties feci et adhuc miser et peccator facere non desisto ad memoriam reduco, et diligenter intueor qualiter vivam, qualiter ipsa mala quae feci et adhuc facio plangam, quod sacerdos dicor, sed officium sacerdotis operibus dignis non impleo, quamvis et de multis aliis quae feci, multum pertimescam, de huius officii dignitate, quam indignus porto, super omnia quae mihi evenire possunt formido . Est autem huius officii dignitas, plusquam aestimari possit, magna et inaestimabiliter Deo et hominibus chara, si sacerdos ita vivit sicut ille vivere debet qui huius officii curam gerit. Porto autem ego nomen huius dignitatis, sed infelix vita mea fere in omnibus contradicit, male agendo,

hujus nominis dignitati. Est enim cor meum immundum, omnes sensus corporis mei immundi, et sic intus et foris totus immundus non invenio in toto me aliquid mundum, ubi honeste et sicut decet possim reponere corpus Dominicum. In magnis itaque angustiis constitutus, et quid potissimum mihi sit faciendum nescio, huc illucque, modo hoc modo illud cogitans, me circumfero diligentiusque omnem conscientiam meam revolvo, si forte aliquod consilium salubre invenirem quod ad aliquam salutem animae mihi esse intelligerem. Omnia ergo quae erga me geruntur, circumspiciens, et fere nihil aut parum boni in toto me inveniens, hoc tantillum boni ibi vix animadverti, si tamen bonum debeat dici quod bonum quod ego non habeo, in alio, cum habet, diligo, et, cum non habeam, humiliter me non habere recognosco, quod peccatorem et miserum plusquam alium quemlibet me esse credo, et tamen de misericordia Dei omnipotentis non despero. Credo enim quod illi cui cura fuit me, cum non essem, facere, et adhuc cura est mihi ea quae ad hujus vitae usum sunt necessaria, pro misericordia sua providere, cura illi erit pro pietate sua mihi dare adhuc aliquod bonum opus facere, vel saltem, si non ex toto totum, aliquod bonum valeam inchoare, et, si non ex toto, a malis vel aliquantulum cessare.

Est enim Deus pius et misericors, et nullo modo creaturam suam perdere volens, sed modis omnibus ut ad pietatem suam redeat, misericorditer monens. Quantum vero suam creaturam diligat, quantum invitus eam perdat, in hoc veraciter ostendit, cum de coelo in terram descendit, cum ille qui sine initio erat, initium pro amore creaturae habere voluit,

limumque unde nos fecit pro redemptione nostra assumpsit, et ipsum limum, scilicet carnem suam, quam pro nobis assumpsit, postquam per passionem crucis in ipsius crucis ara bene excocta est, nobis ad manducandum porrigit et ipsius carnis sanguine ejusdem crucis torculari expresso dum nos potat, sitim animae nostrae exstinguit. Hanc autem carnem nostri Redemptoris cum manducamus et sanguinem bibimus, cum limo nostro miscemus, et de hoc quasi emplastrum facientes nostraeque animae infirmitatibus apponentes, si digne sumimus, omne protinus quod ad damnationis periculum nos pertrahit ex interioribus animae nostrae projicimus. O immensa Domini nostri J. C. pietas! o admiranda et ineffabilis misericordia! Si aliquis potens homo, cum magno comitatu hominum pergens, forte juxta viam per quam transiret, in aliquo coeno aliquem pauperem immersum videret, qui se per seipsum nullo modo extrahere posset de illo coeno in quo immersus esset, miseratione motus eundem pauperem per seipsum de illo coeno extraheret, nulli dubium quin hujusmodi magnae misericordiae magnaeque pietatis ab omnibus praedicaretur, magnis laudibus ab omnibus rectum sensum habentibus extolleretur. Et quanto hoc opus misericordiae pro paupere et inope fecisset, tanto plus pius et misericors omnibus piis et veraciter Christianis appareret. Quid ergo, quid aestimari debet de magna Domini nostri Jesu Christi pietate, de ineffabili ejus misericordia et charitate, qui cum ipse sine initio sit, et mortale initium et mortalitatem sumpsit pro paupere, et ultra modum paupere et inope, ut illum extraheret de sordidissimo coeno peccati, in quo seipsum immerserat miser et infelix? Praeter hoc, miser homo tantam infelicitatem patiebatur, sicque infeliciter in ipsis voraginibus aeternae perditionis erat immersus,

magnis angustiis magnisque doloribus famis et sitis erat oppressus. Ex una igitur parte intolerabilem fetorem coeni, in quo erat immersus, patiens, **266** ex parte altera, qui ejus miseriae et dolori compateretur nullum inveniens, tam ex fetenti coeno in quo jacebat quam ex desperatione consolationis quam a nullo separabat, intolerabili dolore afficiebatur. Et, si diutius differretur quod ab aliquo misericorde aliquando misericordia ei non impenderetur, jam ab ipsis miseriis aeternae perditionis irreparabiliter moreretur. Venit misericors Creator ineffabilem pietatem habens ad hunc peccatorem in luto peccatorum jacentem; non exspolians se indumento gloriae suae, induit pannos miseriae nostrae. Venitque velut mundissimus Sol per ipsos fetores, nullam tamen contaminationem fetoris patiens, usque ad ipsum miserum peccatorem, eumque ab ipsis fetoribus extergens, tenuit per brachium, extraxit in planum. Extractum vero *de lacu miseriae et de luto faecis* (**Psal. XXXIX, 3**), cibavit *pane sapientiae salutaris* (**Eccli. XV, 3**), et post haec, ipsa sua carne quam pro ejus redemptione suscepit, et suo sanguine qui pro remissione peccatorum fusus est, cibavit et potavit; et sic refocillatum ab ipsis doloribus, quibus tam graviter vexabatur, mitigavit. Haec autem caro quam ei ad manducandum dedit de natura ejusdem limi fuit unde primum hominem plasmavit, quem ad imaginem et similitudinem suam creavit; quam similitudinem, quam ipse primus homo per suam culpam defiguravit, per carnis suae comestionem, rectamque fidem ad integrum reformavit; hanc vero carnem, vel hujus limi naturam postquam Christus passus est in cruce, postquam resurrexit tertia die, ad coelos portans, ad dexteram Patris collocavit, eique dominationem super angelos et archangelos donavit. Ecce limus, qui per

naturam suam in terra semper adhaeret, a Redemptore nostro in coelo portatus, ipsum coelum et omnia quae in eo sunt sub dominio suo habet. Ad quem limum nemo fidelis potest vel poterit ascendere, nisi eum prius curet in terra salubriter comedere ejusque sanguinem bibere. Hujus carnis et sanguinis ego qualiscunque minister et sacerdos, dum tantam pietatem tantaeque pietatis dulcedinem Redemptoris nostri erga creaturam suam conspicio, de ejus immensa bonitate non diffido. Succurre ergo, Domine Jesu Christe, succurre tuo sacerdoti, indulge ejus peccatis atque delictis, ut digne valeam tui corporis et sanguinis mysterium celebrare, et digne celebrans corporis tui et sanguinis veritatem digne comedere et bibere, et sic usque in finem jugiter perseverans, ad te post mortem carnis valeam pervenire, ubi, non per intervalla, sicut modo, sed sine intermissione cum sanctis omnibus te ipsum qui veritas et vita es possim comedere et bibere Amen.

ORATIO XXVII . AD CHRISTUM. *Cum sacerdos corpus Christi et sanguinem in manibus tenet, tenensque dulciter recordetur quos dolores in cruce pro nobis passus est.*

Dulcissime, et super omnia desideranda desiderande et suavissime Jesu Christe, adesto supplicationi meae, et *intende voci orationis meae* (**Psal. V, 3**), et per tuam magnam misericordiam emunda ab omni inquinamento peccati animam meam, ut dignus possim accedere ad servitium tui altaris, digneque tractare mysterium corporis et sanguinis tui.

Fateor, dulcissime Domine, coram omnipotentia tua me nimis esse culpabilem, et multa mala fere per singulas horas facientem, et tamen de ineffabili bonitate tua non desperantem. *Bonus es tu, Domine, et in bonitate tua doce me justificationes tuas (Psal. CXVIII, 68)*, ut eas intelligendo, easque, sicut decet, jugiter operando, mundo corde mundaque anima possim recipere mysteria tua.

Ecce, anima mea, praepara hospitium cordis tui ad suscipiendum corpus et sanguinem Creatoris tui mundis cogitationibus mundisque operibus, expurga ab omnibus interioribus tuis quidquid potest offendere hospitem tam immensae majestatis; non enim potest in illa anima vel in illo corde manere, quam possidet aliqua contaminatio malitiae, et nisi ibi summa pax summaque charitas fuerit, indignum judicans illud hospitium conversatione suae mansionis, nec diu ferens tantam inquietudinem perturbationis, ab illo hospicio cito discedit. Vae autem menti illi quam Christus propter suas iniquitates deserit, deserensque et damnans tentationibus et dolis inimici seduci permittit!

Diligenter ergo, o anima mea, inspice, diligenter omnes sensus corporis tui ad teipsam intus recollige, et quidquid eis sordidum vel immundum inveneris, foras projice, expulsaque omni malitia vel iniquitate, diligenter post illas aditum pectoris tui reclude, ne ad te valeant quandoque redire, vel amplius interiora tua inquinare. Peractis vero omnibus quae ad ipsius venerabilis mysterii consecrationem pertinent, expulsisque omnibus quae ipsius mentis arcanum maculare solent, o tu, misera anima mea, cum magna diligentia intueri omnes negligentias tuas, omnia mala et peccata quae facere solebas. Et cum ipsius Redemptoris tui corpus et sanguinem

in manibus tenes, illius ineffabilem misericordiam, quam dulcius potes, exora, ut per suam magnam pietatem omnia peccata tua dimittat, et ut haec vel alia amplius admittere non valeas. Hoc ante omnia, et sicut interitum tuum moneo caveas, ne in huiusmodi recordationibus aliquos diaboli laqueos incurras, quos multi incauti saepius incurrunt; qui dum mala sua quasi pro eis plorantes ante mentis oculos reducunt, per easdem recordationes in ipsorum malorum delectationes insipienter reincident.

Recordare, quam dulcius potes, ipsius corporis Christi quod tenes ineffabilem pietatem, et plusquam aestimari possit admirandam dulcedinem, quod pro redemptione tua multas injurias sustinuit, et ad ultimum crucifixum sit. Sed et ipsam passionem quam in cruce pertulit per singulos dolores cogita et recogita, scilicet cum quanto dolore in ipsius crucis patibulo et pedes ejus et manus infixae sunt, latus ejus per militis lanceam transforatum, ab ipsis etiam pro quibus patiebatur, ibi ante crucem quasi malefactor sit illus, irrisus, et tam horrida opprobria sustinens, quasi Agnus mansuetissimus inaestimabilem patientiam ostendit. Qui cum facile posset, non se de suis interfectoribus vindicavit, sed Patrem, ut hoc peccatum illis dimitteret, oravit. Cum vero, huiusmodi recordationibus quasi satiata requiescere coeperis, nec tamen requiescens haec dulciter et cum magno affectu ruminare cessaveris, ad ipsum dulcissimum dulcissimi Domini corpus quod in manibus tenes loquere, et quasi cum praesenti loquens, tuas illi necessitates expone. De illo haec fideliter crede quod corpus hoc veraciter corpus illud sit quod de Virgine natum est, quod crucifixum est, quod in sepulcro positum est, quod tertia die a mortuis

resurrexit, quod ad coelos ascendit, et quod sedet ad dexteram Patris.

Nec dubites in illa hora sacrificii corporis et sanguinis tui Redemptoris angelos adesse suo Creatori, **267** suique Creatoris carni et sanguini cum magna reverentia ineffabile obsequium deferre. Quid vero de omnibus sanctis aestimari debet? Quid cogitari potest, cum ipsius redemptionis suae pretium in terra celebrari conspiciunt, de cujus aeterna visione laetantes, jam magnum gaudium possident in coelo? Tu vero, anima mea, haec omnia fideliter credens, carnemque tui Creatoris dulciter amplectens, in ipsis amplexibus ejus pietatis significa tuam necessitatem, et quam dulcius potes ejus exora pietatem, ut per suam ineffabilem misericordiam omnem tuam emundet foeditatem. Ingere totam te ipsam in Christum quem tenes, et ipsum prius adorans, tuas iterum et iterum repraesentans ingere necessitates.

ORATIO XXVIII . AD CHRISTUM. *Facienda
a sacerdote ante consecrationem corporis
Christi.*

O dulcissime Domine Jesu Christe, qui pro mea redemptione crucifixus es et mortuus, *ante te est omne desiderium meum, et gemitus meus a te non est absconditus (Psal. XXXVII, 10).* Ecce benignissime Deus, coram te est miseria mea, et in manibus meis est misericordia tua, miseria peccatricis animae meae, misericordia redemptionis tuae . *Miserere ergo mei,*

Deus, secundum magnam misericordiam tuam, et secundum multitudinem miserationum tuarum dele iniquitatem meam (Psal. L, 1-3), et ab hac hora usque in finem custodi vitam meam. Defende ab omni iniquitate animam meam, ut jam amplius agere non valeam unde oculos tuae majestatis offendam. Da mihi, benignissime Deus, te, sicut jubes et rectum est, super omnia diligere; deinde proximum non minus quam meipsum, sicut iterum praecipis, amare. Est enim hoc justissimum et omnino rationabile ut te super omnia, et etiam plusquam nos debeamus diligere, quia tu nos antequam essemus dilexisti, diligens creasti, creatos ad notitiam sanctissimi nominis tui adducere curasti; nos vero neque hoc ipsum, quod te vel aliquid boni diligimus, a nobis ipsis nisi a te habemus. Proximum vero nostrum et tu nobis, sicut nos ipsos, recte diligere praecipis, et non recte diligimus eum, sicut praecipis quia aequali dilectione nos omnes creasti, aequali dilectione pro omnibus passionem suscepisti, aequaliter omnibus vitam aeternam praeparasti. Da omnibus, clementissime Pater, qui fidem rectam habent, recte et sancte vivere, nec in ulla omnino re ab his quae praecipis deviare; his vero qui nondum in te credunt, antequam de hac vita exeant, da fidem et dilectionem sanctissimi nominis tui suscipere, et susceptam usque in finem rectam et inviolatam custodire. Sit omnibus vivis et defunctis sacrificium tui corporis et sanguinis remissio omnium peccatorum: vivis quidem, qui recte vivunt, et, si nondum recte vivunt, recte quandoque vivere volunt; defunctis autem, qui per hoc sacrificium se sperant in misericordia tua accipere remissionem suarum iniquitatum, et post haec pervenire ad gloriam sempiternam regnumque coelorum.

Credimus de te, Domine Jesu Christe, quia tu idem ipse, qui es Filius Dei, es Filius Virginis tu idem ipse, qui in principio eras Verbum, et Verbum eras apud Deum, et Deus eras Verbum, et per quod omnia facta sunt (**Joan. I, 1-3**); a Patre ante omnia saecula genitus, in tempore es ex Virgine natus quamvis altera natura sis quam Pater, postquam factus es Filius Virginis et habitasti in nobis; altera natura existens, secundum quod Filius Dei es quamvis in duabus naturis tua persona, Deus et homo, existis aequalis Patri secundum divinitatem, minor Patre secundum humanitatem. Quia vero tu idem ipse Deus qui homo, et qui homo Deus; propterea sanctissima Virgo quae te portavit, ab omnibus fidelibus Θεοτόκος praedicatur et creditur, hoc est Mater Dei. Et quia tu non alter Filius Dei, alter Filius hominis, sed tu idem ipse Filius Dei, qui Filius hominis passionem et mortem pro salute humani generis suscepisti, non in natura deitatis, sed in natura humanitatis; tu idem ipse, non alter propter distantiam naturae, sicut nec una natura existens propter unitatem personae.

Est adhuc, dulcissime Domine Jesu Christe, quod de ineffabili charitate qua nos diligis, cogitare possumus et debemus quod nobis miseris peccatoribus, ad indicium tuae magnae dilectionis, in hoc mysterio tui corporis et sanguinis ostendis. Cum aliquis homo alterum hominem, sicuti plus potest, diligit; praeter alia, vi dilectionis forsitan potest pro eo mori, si ita dilectio exigit; quod tamen raro accidit ut quis hoc pro suo dilecto velit pati. Quod si unquam amicus pro amico facit in magnam admirationem magnumque stuporem omnes qui hoc audiunt, convertit. Tu vero, dulcissime Domine Jesu, non solum pro amicis, sed et pro inimicis mori voluisti et non

solum hoc, sed et istud quod nullus facere pro amico vult fecisti, et adhuc facis, videlicet cum teipsum, qui pro nobis mortem sustinuisti, das ad manducandum et bibendum in hoc mysterio tui corporis et sanguinis, manducamus corpus tuum et bibimus sanguinem tuum, scilicet nostrae redemptionis pretium. Da mihi ergo, Domine Jesu, sic vivere, sic caste et sancte deinceps tui altaris servitium facere ut sic vivendo, sic faciendo, sic carnem manducando et sanguinem bibendo, post mortem carnis ab omnibus peccatis absolutus ad te Creatorem meum et Redemptorem recto itinere valeam pervenire, ubi te cum omnibus sanctis in aeterna felicitate sine fine possim laudare et benedicere.

ORATIO XXIX . FACIENDA A SACERDOTE ANTE MISSAM.

Summe Sacerdos et vere Pontifex , qui te obtulisti Deo Patri hostiam puram et immaculatam in ara crucis pro nobis miseris peccatoribus , et qui dedisti nobis carnem tuam ad manducandum et sanguinem tuum ad bibendum, et posuisti mysterium istud in virtute Spiritus tui , dicens: *Haec quotiescunque feceritis, in mei memoriam facietis* (**Luc. XXII, 19**). Rogo per sanguinem tuum pretiosum, magnum salutis nostrae pretium, rogo per hanc miram et inenarrabilem charitatem qua nos miseros et indignos sic amare dignatus es, ut lavares *nos a peccatis nostris in sanguine tuo* (**Apoc. I, 5**), doce me servum tuum indignum, quem etiam inter caetera dona tua ad officium sacerdotale vocare dignatus es nullis meis meritis, sed sola

dignatione **268** misericordiae tuae, doce me, quaeso, per Spiritum sanctum tuum tantum tractare mysterium ea reverentia et honore, ea devotione et timore quibus oportet et decet. Fac me per gratiam tuam semper illud de tanto mysterio credere et intelligere, sentire et firmiter tenere, dicere et cogitare quod tibi placet et quod expedit animae meae. Intret Spiritus tuus bonus in cor meum, qui sonet ibi sine sono, et sine strepitu verborum loquatur omnem veritatem tantorum mysteriorum; profunda quippe sunt nimis, et sacro tecta velamine. Propter magnam clementiam tuam concede mihi missarum solemnita mundo corde et pura mente celebrare. Libera cor meum ab immundis et nefandis, vanis et noxiis cogitationibus. Muni me beatorum angelorum pia et fida custodia, ac tutela fortissima, ut hostes omnium bonorum confusi discedant. Per virtutem tanti mysterii, et per manum sancti angeli tui repelle a me et a cunctis servis tuis durissimum spiritum superbiae et caenodoxiae, invidiae et blasphemiae, fornicationis et immunditiae, dubietatis et diffidentiae. Confundantur qui nos persequuntur, pereant illi qui perdere cuncta festinant .

Rex virginum, amator castitatis , Deus, coelesti rore benedictionis tuae exstingue in corpore meo fomitem ardentis libidinis, ut maneat in me tenor castitatis corporis et animae. Mortifica in membris meis carnis stimulos, omnesque libidinosas commotiones et da mihi veram et perpetuam castitatem cum caeteris donis tuis, quae tibi placent in veritate, ut sacrificium laudis casto corpore et mundo corde quotidie valeam tibi offerre. Quanta enim cordis contritione et lacrymarum fonte, quanta reverentia et tremore, quanta corporis castitate et animae

puritate istud divinum et coeleste sacrificium est celebrandum, Domine, ubi caro tua in veritate sumitur, ubi sanguis tuus in veritate bibitur, ubi ima summis junguntur, ubi adest sanctorum angelorum praesentia, ubi tu es sacrificium et sacerdos mirabiliter et ineffabiliter ?

Quis digne hoc celebrare potest , nisi tu Deus omnipotens offerentem feceris dignum? Scio, Domine, et vere scio, et idipsum bonitati tuae confiteor quia non sum dignus accedere ad tantum mysterium propter nimia peccata mea, et infinitas negligentias meas.

Sed scio, et veraciter ex toto corde meo credo, ore meo confiteor quia tu potes me facere dignum, *qui solus potes facere mundum de immundo conceptum semine (Job XIV, 4);* solus de indignis dignos, de immundis mundos. et de peccatoribus justos et sanctos facis. Per hanc omnipotentiam tuam te rogo, concede mihi peccatori hoc coeleste sacrificium celebrare cum timore et tremore cum cordis puritate et lacrymarum fonte, cum laetitia spiritali et coelesti gaudio. Sentiat mens mea dulcedinem beatissimae praesentiae tuae, et excubias sanctorum tuorum in circuitu meo.

Ego enim memor venerandae passionis tuae accedo ad altare tuum, licet peccator, ut offeram tibi sacrificium quod tu instituisti, et offerri praecepisti in commemorationem tui pro salute nostra (**Luc. XXII, 19**). Suscipe illud ergo, quaeso , summe Deus, pro Ecclesia sancta tua, et populo quem acquisisti sanguine tuo. Et quoniam me peccatorem inter te et eundem populum tuum medium esse voluisti, licet

in me aliquod boni operis testimonium non agnoscas, officium saltem dispensationis creditae non recuses, nec per me indignum eorum salutis percat pretium, pro quibus victima factus salutaris dignatus es esse redemptio. Profero ergo , Domine (si digneris propitius intueri), tribulationes plebium, pericula populorum, captivorum gemitus, miserias orphanorum, necessitates peregrinorum, inopiam debilium, desperationes languentium, defectus senum, suspiria juvenum, vota virginum, lamenta viduarum.

Tu enim *misereris omnium*, Domine, *et nihil odisti eorum quae fecisti* (**Sap. XI, 24, 25**). Memorare quae sit nostra substantia, quia tu Pater noster es, quia tu Deus noster es; ne irascaris satis, neque multitudinem viscerum tuorum super nos contineas. Non enim in justificationibus nostris prosternimus preces ante faciem tuam, sed in miserationibus tuis multis. Aufer a nobis, Domine, iniquitates nostras, et ignem sancti Spiritus in nobis clementer accende. Aufer cor lapideum de carne nostra, et da nobis cor carneum (**Ezech. XI, 19**), quot te timeat, te amet, te diligat , te delectetur , te sequatur, te perfruatur. Oramus, Domine, clementiam tuam ut sereno vultu familiam tuam, sacri tui nominis officia praestolantem, aspicere digneris, et ut nullius sit irritum votum, nullius vacua postulatio, tu nobis preces suggere quas ipse audire propitius et exaudire delecteris .

Rogamus etiam te, Pater sancte , et pro animabus fidelium defunctorum ut sis illis salus, sanitas, gaudium et refrigerium, hoc magnum pietatis sacramentum. Deus meus , sit illis hodie magnum et plenum convivium de te pane vivo, qui de coelo descendisti et das vitam mundo (**Joan. VI, 33**), de tua carne sancta et benedicta, Agni videlicet immaculati qui

tollit peccata mundi (**Joan. I, 29**), quae de sancto et glorioso beatae virginis Mariae utero est assumpta, et de Spiritu sancto concepta, de illo, inquam, pietatis fonte, per lanceam militis ex tuo sacratissimo latere manavit, ut ex inde refecti et satiati, refrigerati et consolati, exsultent in laude et gloria tua. Peto clementiam tuam, Deus, ut descendat super illud plenitudo tuae benedictionis, et sanctificatio tuae divinitatis. Descendat etiam, Domine, illa sancti Spiritus tui invisibilis incomprehensibilisque majestas, sicut quondam in patrum hostias descendebat, qui et oblationes nostras corpus et sanguinem tuum efficiat, et me indignum sacerdotem doceat tantum tractare mysterium cum cordis puritate et lacrymarum devotione, cum reverentia et tremore, ita ut placide et benigne suscipias sacrificium de manibus meis ad salutem omnium tam vivorum quam defunctorum.

Rogo te, Domine, per ipsum sacrosanctum mysterium corporis et sanguinis tui, quo quotidie in Ecclesia tua pascimur et potamur, abluimur et sanctificamur, atque unius summaeque divinitatis participes efficimur, da mihi virtutes tuas sanctas, quibus repletus bona conscientia ad altare tuum accedam, ita ut haec coelestia sacramenta efficiantur mihi salus et vita. Tu enim dixisti ore tuo sancto et benedicto: *Panis quem ego dabo, caro mea est pro mundi vita. Si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in aeternum* (**Joan. VI, 52**). Panis dulcissime, sana palatum cordis mei, ut sentiam suavitatem amoris tui. Sana illud ab omni languore, ut nullam praeter te sentiat dulcedinem, nullum praeter te quaerat amorem, nullam praeter te amet pulchritudinem. Panis candidissime, habens *omne delectamentum et omnem suavitatis saporem* (**Sap. XVI, 20**), qui nos semper reficis, et

nunquam in te deficis, comedat te cor meum, et dulcedine saporis tui repleantur viscera animae meae. Manducat te angelus ore pleno, manducet te peregrinus homo pro modulo suo, ne deficere possit in via tali recreatus viatico. Panis sancte, panis vive, panis pulcher, panis munde qui descendisti de coelo et das vitam mundo, veni in cor meum, et munda me ab *omni inquinamento carnis et spiritus* (**II Cor. VII, 1**), intra in animam meam, et sanctifica me interius et exterius. Esto tutamen et continua salus animae meae et corporis mei. Repelle a me insidiantes mihi hostes; recedant procul a praesentia potentiae tuae ut foris et intus per te munitus recto tramite ad tuum regnum perveniam, ubi non in mysteriis, sicut in hoc tempore agitur, sed *facie ad faciem* te videbimus (**I Cor. XIII, 12**), *cum* tradideris *regnum Deo et Patri* (**I Cor. XV, 24**), et erit *Deus omnia in omnibus* (**ibid., 28**). Tunc enim me de te satiabis satietate mirifica, ita ut nec esuriam, nec sitiam in aeternum.

269 ORATIO XXX. PRO SACERDOTE QUI HABET CELEBRARE.

Impellit me, Domine Deus, ministrandi officium, hostias salutes offerre pro populi delicto: terret conscientia indebiti sacerdotii pro reatu proprio. Si a me omnium sacerdotum peripsemate sacrificium offeratur, pollutae conscientiae crimen augetur; tamen majestati universae carnis iudicis non offertur, negligentiae reatus ascribitur. Inter haec tuae, omnipotens Deus, libramen pietatis imploro; cujus diem ultionis, accusante conscientia, pertimesco, ne indignum

misericordia tua judices, quem a tempore poenitentiae non excludis. Suspende, Domine, securim, donec cultor vineae Spiritus sanctus admoveat cophinum stercoreis ad radicem infructuosae arboris. Parce mihi, Domine, parce clementissime, qui Davidem post lapsum clementer ad veniam revocasti; qui Petri misericors amare flentis lacrymas respexisti; qui latronem tanti facinoris reum divina gratia illustrasti, cui mox obtinuit confessio perspicere Dei Filium, fides praemium, poena veniam, lamenta gaudium sempiternum; dum confessor in cruce, possessor paradisi exstitit post crucem. Sed quia verba venia pietatis tuae indigent, quae indigni sacerdotis opera non commendant, saltem astantium vota suscipe; ut et mihi suis apud te precibus veniam, et eorum meritis sacrificia nostrorum vulnerum salubriter nobis conferant medicinam. Et quia, omnipotens Deus, pro nobis omnibus factus es hostia pro peccatis, adsis nobis satisfactio in sacrificio pro delictis, qui vivis et regnas, etc.

ORATIO XXXI PRO SACERDOTE CELEBRATURO.

Conscientia quidem trepidus, omnipotens Deus, ad altare tuum accedo, sed ad fiduciam de tuae pietatis misericordia retineor. Et licet ad celebranda tibi sacrificia semper inveniar indignus; tamen si recedo, vereor de inobedientia condemnari. Pro qua re dignare me, piissime Pater, paterna pietate ac placato vultu respicere, et cordis mei interim ora purgare. Et si ego pondere peccatorum meorum ac reatu constringor;

mearum tamen precum obtentu, tibi sint, quaeso Domine, in omnibus placita mysteria consecranda. Per Dominum nostrum, etc.

ORATIO XXXII. AD IDEM FACIENDUM.

Conscientia culpabilis, vita trepidus et anxius, criminum funibus captivatus, te unicum refugium et singulare remedium miserorum deprecor, Domine, ut mei indigni sacerdotis tui miserearis, mihi que indulgeas quod illud sacramentum salutare, angelis et archangelis, et omnibus sublimitatibus tremendum et adorandum, sceleratis labiis consecrare, ac profanatis manibus praesumo attrectare: sed dum accedo per me, fateor, Domine, praesumo de te, memor malorum meorum, et tuorum quae a saeculo sunt bonorum. Adhuc, Domine, te rogare praesumo, ut non sit mihi sacrosanctum sacrificium tuum ad iudicium, neque ad condemnationem, sed potius ad liberationem peccatorum et angustiarum mearum, et ad perennem animae meae salvationem. Idipsum, Domine Deus, supplicans repeto, non elata, ut ipse conspicias, praesumptione, sed prona et pavida praesumptione, quia miser et immundus carnis tuae sanctae et pretiosi sanguinis tui sacramentum immundis manibus consecrare audeo. Supplex exoro et obsecro, Domine, ministerium tuum respice, et misero mihi ministro miserere, sacrificatorem purifica, et sacrificium sanctifica. Deus Pater, audi me; quidquid est in me contra me, clementer aufer a me; apta me tuo sancto servitio, ac ministrum idoneum tibi me perfice, et annue ut quae tibi placita sunt, inter haec sancta mysteria postulem, et quaecunque postulo tua, Domine, benignissima,

quaeso, misericordia percipiam. Tibi honor, tibi gloria in saecula saeculorum. Amen.

ORATIO XXXIII. AD IDEM FACIENDUM.

Si tantum, Domine, reatum nostrae delinquentiae cogitamus, deputatum observationis ministerium non implemus: grave est enim, quod ad mensam tuam mundo corde et innocentibus manibus non venimus; sed gravius est, si dum peccata metuimus, etiam sacrificium non reddamus. Liceat igitur pro inobedientia assistere, pro indulgentia petere, pro officio ministrare, pro remedio immolare, pro populo obsecrare. Quaeso ergo conforta in me quod trepidat, cura quod taedet, reconcilia quod discordat, evacua quod corrumpit, humilia quod superbit. Sit pia justitia clemens correctio; nunquam absorbeat peccatorem, imo reconciliet poenitentem. Da in salutem disciplinam, non in mortem sententiam: exaudi peccatoris precem, qui visitas in dolore gementem. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

270 ORATIO XXXIV . AD CHRISTUM. *Ante perceptionem corporis et sanguinis Christi.*

Domine Jesu Christe, qui, Patre disponente, Spiritu sancto cooperante, per mortem tuam spontanea voluntate misericorditer a peccato et morte aeterna mundum redemisti, adoro, et veneror eo quo possum, quamvis tepido affectu et

humili devotione, gratias agens tanto beneficio, hoc sanctum corpus, et hunc sanguinem tuum, quae ad emundationem et defensionem a peccatis, accipere desidero. Confiteor, Domine, *quia nimis sum peccator (Luc. V, 8)*, et indignus ad eorum tactum accedere. Sed confidens de illa clementia, qua pro peccatoribus, ut justi fierent, animam tuam ponens, eam dedisti, et pia hostia Patri mactari voluisti; illa praesumo, licet peccator, ut per illa justifier, accipere. Supplex ergo te, pie miserator hominum, obsecro ut quae ad delendum peccata dedisti, non mihi sint ad peccatorum augmentum, sed ad indulgentiam et tuitionem. Fac me, Domine, ita ea ore et corde percipere, atque fide et affectu sentire, ut per eorum virtutem sic merear complantari similitudini mortis et resurrectionis tuae, per veteris hominis mortificationem, et novitatem justae vitae, ut dignus sim corpori tuo, quod est Ecclesia, incorporari, et sim membrum tuum, et tu caput meum, et maneam in te, et tu in me: quatenus in resurrectione reformes *corpus humilitatis meae, configuratum corpori claritatis tuae*, secundum promissionem Apostoli tui (**Philipp. III, 21**), et in te in aeternum gaudeam de gloria tua, qui cum Patre et Spiritu sancto, etc.

ORATIO XXXV. AD CHRISTUM. *Ante perceptionem corporis Christi.*

Domine Jesu Christe Fili Dei vivi, qui ex voluntate Patris, cooperante Spiritu sancto, per mortem tuam mundum vivificasti, adoro et veneror hoc sanctum corpus tuum, et hunc sanguinem tuum, quod est traditum, et *qui pro multis effusus*

est in remissionem peccatorum (**Matth. XXVI, 28**): deprecorque clementiam tuam, misericordissime Domine, per horum virtutem, fac me unum de illis multis, et fac me hoc sentire sic per fidem et affectum, ut sentiam ea per salutis effectum. Et absolve et libera servos et ancillas tuas, me et omnes, qui mihi confessi sunt peccata sua, et pro quibus promisi, vel obnoxius sum exorare, et qui se sperant vel petunt meis orationibus apud te juvari, ab omni peccato, et poena peccati; et fac Ecclesiam tua continua protectione et consolatione laetari.

ORATIO XXXVI. AD DEUM, ET AD OMNES SANCTOS.

Domine Deus omnipotens, aeterne et ineffabilis, sine fine atque initio, quem unum in Trinitate, trinum in unitate confitemur. Te solum Deum adoro, te laudo, te benedico, teque glorifico, tibi gratias ago, tibi me tota devotione committo; *intende voci orationis meae* (**Psal. V, 3**), Pater de coelis Deus, rex meus et Deus meus. Fili, Redemptor mundi, Deus, miserere mei, *ne perdas me* cum iniquitatibus meis (**Psal. XXV, 9**), neque in finem iratus reserves mala mea. Sanctus Spiritus, benigne Deus, inspira mihi spiraculum gratiae tuae, et dirige me in viam salutis aeternae: *doce me voluntatem tuam facere* (**Psal. CXLII, 10**): quidquid tibi displicet in me, remove a me. Trine et une, omnipotens, pie et misericors Domine, *aspice in me* (**Psal. CXVIII, 132**), et tribulationem meam in gaudium converte, *et ne des haereditatem tuam* (**Joel. II, 17**). Altissime in

perditionem. Dominator omnium ac protector in te sperantium, Domine, deprecationem meam suscipe; et per intercessionem gloriosae virginis Mariae, aufer *iram tuam* a me (**Psal. LXXXIV, 5**), Domine Deus salutis meae nec animam meam prius a corpore suscipias, quam omnia peccata mea dimittas.

O gloriosa Dei Genitrix, mater misericordiae, virgo semper Maria, quae Dominum omnium meruisti portare, et regem angelorum sola virgo lactare, adjuva me in die tribulationis meae, ut tuis fultus patrociniis ad regna coelestia merear pervenire.

O sancte Michael, archangele Dei, praepositus paradisi, veni in adjutorium meum, et defende me ab hoste maligno in hora mortis meae, et animam meam deduc in paradysum exsultationis aeternae. Omnes sancti angeli et archangeli Dei, cunctae coelorum virtutes, omnesque sanctorum spirituum ordines, adversae damnationis vires reprimite, expugnete *impugnantes me* (**Psal. XXXIV, 1**), a rugientis inimici saevitia potenter me defendite, in via veritatis fideliter gradientem omni hora, die ac nocte custodite me, et in hora exitus mei animam meam in pace vobiscum suscipite.

Sancte Joannes Baptista, omnes sancti patriarchae et prophetae, exoro vos obnoxia prece, manum mihi porrigite, auxilium mihi in cunctis necessitatibus meis et infirmitatibus praebete; poscite mihi a Deo indulgentiam, patientiam, constantiam, justitiam, obedientiam, continentiam, sanctamque perseverantiam.

Sancte Petre, princeps apostolorum beatissime, omnesque sancti apostoli et evangelistae, Ecclesiarum principes, et coelestis aulae triumphales milites, date mihi vitam honorabilem, virtutum magnitudinem, consummationem laudabilem et aeternam beatitudinem; influat mihi per vos pax, virtus et perpetua salus.

271 Christi dulcissimi sacerdotes, atque inclyti doctores, omnesque sancti confessores, qui ampliastis talentum vobis creditum per immarcescibilem fructum bonorum operum, Dei ineffabili pietate detur mihi per vos peccatorum indulgentia, totius boni copia, coelestium concupiscentia, grata fratrum benevolentia, morum reverentia, mandatorum Dei observantia. Precor te, beate N. devotissima prece, dignare me inter tuos agnoscere, cum sederis potens in iudicio orbem iudicaturus cum Domino.

Omnes sanctae virgines, quae coelesti Sponso perenni mente adhaerentes luxum calcastis saeculi, omnesque sanctae viduae impetrate mihi fetido munus perennis gratiae, vitae sanctimoniam, corporis munditiam, cordis innocentiam, fidei firmitatem, fraternitatis charitatem.

Intercedite pro me, omnes sancti, quicumque Deo placuistis ab initio saeculi. Aptate me ad voluntatem Dei peragendam in omni opere bono, ut peccatis mortuus, Deo vivam, et vota, quae Deo vovi, vestris suffragantibus meritis illi toto affectu persolvam, ut ad portum salutis aeternae merear pervenire, et in aeterna felicitate vobiscum sine fine gaudere Amen.

ORATIO XXXVII. AD DEUM.

Domine Jesu benignissime, fons vitae, fons misericordiae, de quo bibunt omnes sancti, bibunt et inebriantur ineffabili dulcedine, vivunt aeterna satietate, da mihi per merita eorum in praesenti vita sic te semper sitite, ut in futuro saeculo cum eisdem sanctis tuis ad te valeam aeternaliter satiari. Oro itaque dulcissimam misericordiam tuam, piissime, suavissime Domine Jesu, pasce miseram animam meam ex recordatione beneficiorum tuorum, ne deficiat in peregrinatione fatigata imo pondere peccatorum suorum. Tua me, Domine, bonitas creavit, et per baptismum tuum recreavit, patienter hactenus me quotidie peccantem exspectat. Potentia divinitatis tuae me fecit, humilitas humanitatis tuae me refecit. Ecce, Domine Jesu Christe, gratia tua donante, qui es Dominus meus, Deus meus, ecce recordor quia, sicut praenuntiasti per sanctos tuos ab initio mundi, natus de sancta Virgine veram ex ea carnem accepisti, Virginis matris ubera vere suxisti, pasce peccatricem animam meam tua sancta carne, satia illam tua dulcedine. In praeseptio positus, pannis involutus es, involve meam animam pannis misericordiae tuae, ne remaneat nuda coram te. Pastores et ab oriente Magi venientes adoraverunt te in praeseptio jacentem, fac me, Domine, te fideliter adorare jam in coelo sedentem. Permisisti circumcidi carnem tuam, circumcide ab omni peccato mentem meam. Praesentatus es in templo, suscepit te Simeon in ulnas suas, id est in brachia sua, praesenta me sanctae majestati tuae, ut te complectar brachiis animae meae. Subditus eras parentibus in puritia tua, fac me tibi sudditum, et omnibus quibus me subjecerit dispositio tua. Baptizatus es a Joanne, in

infantia tu baptizasti me, post baptismum tuum sanctum multoties pollutus sum, per veram confessionem et poenitentiam baptiza me. Jussisti peccatoribus agere poenitentiam, promisisti digne poenitentibus indulgentiam, fac me pro peccatis meis sic poenitere ut eorum veniam a te merear obtinere. Veritatem, mansuetudinem, justitiam docuisti, doce cor meum et illumina, ut unus ex eis esse merear quos tu docens interius illuminasti. Miracula, virtutes, sanitates in corporibus et animabus hominum, quantum tibi placuit, fecisti; sana languores animae meae, quia peccavi tibi. Jejunasti propter me, fac me abstinere ab omni peccato pro tuo amore. Esuriisti propter me, fac me te, qui panis es verus, veraciter esurire. Fatigatus es propter me, roboram, refice lassitudinem animae meae. Dulcissime et misericordissime Domine Jesu Christe, dum coenares cum amicis tuis, pedes eorum lavisti, corpore tuo et sanguine pavisti; corpus meum et animam ab omni sorde lava, et eodem corpore tuo et sanguine, ne deficiat, conforta. Quid amplius dicam, Domine Jesu Christe? Tu es vita mea, salus mea, dulcedo mea, fortitudo mea, laetitia mea, gaudium meum, redemptio mea, resurrectio mea. Tu propter me traditus es, ne tradas bestiis animam meam. Ligatus es propter me, solve ligamina peccatorum meorum. Illusus es propter me, libera me ab illusionibus daemonum. Dulcissime Domine, tu solus homo sine peccato flagellatus es propter me, libera me a flagellis quae merentur iniquitates meae. Misericordissime Domine, spinis coronatus es propter me, spinas peccatorum meorum aufer a me. Domine Jesu benignissime, tu portasti super sanctos humeros tuos crucem tuam, fac me te sequi et post te portare animam meam. Altissime Domine, tu exaltatus in cruce traxisti omnia ad te, trahe me ad te. Dulcissime Domine,

tu permisisti manus tuas et pedes clavis ferreis perforari, lancea latus tuum aperiri, sanguinem tuum pro peccatoribus effundi, per ipsum sanguinem tuum lava animam meam ab omnibus peccatis, et omnem dolorem ab ea tolle per angustias quas pro nobis sustinuisti. Dulcissime Domine, tu suscepisti petitionem latronis, suscipe orationem mei peccatoris. Aceto potatus es propter me, inebria animam meam melle dulcedinis tuae. Bone Pastor, tu posuisti pro tuis ovibus animam tuam, ne sinas perire et mori peccatricem animam meam. Liberasti de inferno animas piorum, libera animam meam a damnatione impiorum. Fortissime, potentissime Domine Jesu Christe, tu postquam mortem vicisti, surgens a mortuis vivus et immortalis discipulis tuis apparuisti. Dolentes de tua morte laetificasti, manducans et bibens frequenter cum eis in fide sanctae resurrectionis tuae cor eorum solidasti, animam meam, animam servi tui laetifica et conforta in fide sanctae tuae resurrectionis.

ORATIO XXXVIII. AD CHRISTUM.

Domine Jesu Christe, dulcissime, suavissime, pulcherrime, speciosissime, desideratissime, Dominus meus et Deus meus, post resurrectionem tuam quadragesimo die vidente piissima matre tua Virgine et ineffabiliter gaudente, videntibus amicis tuis apostolis et ineffabiliter de tua glorificatione laetantibus, benedicens eis ascendis in coelum et sedes ad dexteram Patris? Benedic etiam nobis et fac nos participes **272** tantae exultationis, quam illi habuerunt de gloria tuae exaltationis,

et per haec beneficia tua, et alia innumerabilia quibus hominem perditum ad salutem revocasti, dum in hac vita detineor, miseram animam meam refice et conforta, ut cum a corpore migraverit, tam piis recordationibus et memoriis enutritam et refocillatam sub alis misericordiae tuae, sub pedibus sanctorum apostolorum tuorum, sub pedibus gloriosissimi testis tui Stephani, et caeterorum puerorum tuorum qui tecum sunt in sancto cubili tuo, requiescere possit, te miserante, te donante, Salvator mundi, qui cum Deo Patre et Spiritu sancto vivis et regnas Deus in saecula saeculorum. Amen.

ORATIO XXXIX. AD CHRISTUM, ET OMNES SANCTOS.

Domine Jesu Christe, Fili Dei vivi, Dominus meus et Deus meus, tu es vita mea, salus mea, sine quo non possum bene vivere, vel bene esse, quia et antequam essem et viverem, apud te eram et vivebam in te, et, antequam me nossem, noveras me. Benignissime, suavissime, dulcissime, fac me recordari miserationes tuas quas humano generi misericorditer impendisti, fac ex earum recordatione cor meum igne ignescere dilectionis tuae jugiter in flammam. Potentissime Domine, prius in utero matris meae me formasti, tua virtute natum de matre baptismo tuo sanctificasti, parentibus meis ut litterarum studio ac societati monachorum me traderent inspirasti, ingenium discendi litteras, quantum

tibi placuit, ingrato mihi dedisti. Me quotidie peccantem usque nunc patienter expectasti. Precor, oro, benignissime Domine, dulcissimam misericordiam tuam ne me sinas unquam ad pristinas sordes peccatorum meorum redire, sed fac me cum servis tuis in tuo servitio perseverare. Scio, Domine, quod non sum dignus exaudiri propter peccata mea, sed da mihi solatium et intercessionem sanctorum tuorum quos audeo coram te appellare, ut quod obsistentibus peccatis meis non mereor, eorum meritis suffragantibus obtinere possim, et ne me excludas ab eorum societate. Vos omnes sancti, filii misericordiae, pueri Domini Salvatoris, jam cum eo quiescentes in aeterna requie, quos ipsa charitas de suis visceribus genuit, vos ego peccator appello, sublevate meam orationem ad aures vestrae matris, altissimae charitatis. In primis audeo te suppliciter orare, quae vicinior existis saluti nostrae, quae vitam nostram peperisti, mundo perduto remedium attulisti, benedicta super mulieres Virgo mater ipsius misericordiae, sancta Maria, Domina mundi, Regina coeli, tuae sanctissimae pietati meam orationem qualemcunque committo, ut eam offeras dilectissimo Filio tuo Domino nostro. Vos etiam sancti angeli et archangeli, sancte Michael, sancte Raphael, sancte Gabriel, et omnes sancti coelestium ordines virtutum ad orationes meas ad Deum sublevandas advocare praesumo. Vos omnes sancti patriarchae et prophetae, qui praecessistis et annuntiastis adventum nostri Salvatoris, vos estote adjutores orationibus meis. Sancte Joannes, tu Baptista Domini, amicus ipsius summi Sponsi, tu esto adjutor orationibus meis. Sancte Petre, cui summus Pastor commisit suos agnos pascendos. Sancte Paule, vas electionis Domini Jesu Christi, doctor gentium. Sancte Andrea, sancte Jacobe, sancte Jacobe, sancte Joannes

dilecte Domini Jesu, sancte Thoma, sancte Philippe, sancte Bartholomaeae, sancte Matthaee, sancte Simon, sancte Thadaee, sancte Matthia, sancte Marce, sancte Luca, sancte Barnaba. Omnes sancti apostoli et evangelistae, orate pro me peccatore; vestris meritis orationes meas committo. Sancte Stephane protomartyr Domini nostri Jesu Christi, amice Dei, tuis meritis me commendo. Sancti martyres, Line, Clete, Clemens, Xiste, Corneli, Cypriane, Laurenti, Chrysogone, Joannes, Paule, Cosma, Damiane, Ignati, Alexander, Marcelline, Petre, Vincenti, Sebastiane, et omnes martyres qui pro Salvatoris amore sanguinem vestrum fudistis, orate pro nobis. Sancte Vedaste, Remigi, Benedicte, Martine, Ambrosi, Augustine, Hilari, Basili, Nicolae, Amande, Gregori, Germane et omnes sancti confessores qui per sanctitatem vitae vestrae Deo placuistis, orate pro nobis. Sancta Maria Magdalena, quae meruisti pedes Domini Salvatoris osculando tangere, lacrymis rigare, prima resurgentem a mortuis videre, sancta Felicitas, Perpetua, Agatha, Agnes, Caecilia, Lucia, Anastasia, et omnes sanctae virgines, viduae et continentes, orate pro nobis.

ORATIO XL . RHYTHMUS AD DEUM ET OMNES SANCTOS.

Deus Pater credentium,
Salus in te sperantium,
Exaudi preces servuli,
Quas fundit corde supplici.
Fili Dei piissime,

Dignatus nasci Virgine,
Exaudi cordis hostiam,
Patris sedens ad dexteram.

Amborum sancte Spiritus,
Dextrae Dei tu digitus,
Mentis secretum visita,
Tuaque reple gratia.

Personis sancta Trinitas,
Sed deitate Unitas,
Adesto meis precibus,
Votis favens supplicibus.

Auge fidem, tu Trinitas,
Spem auge, sancta Unitas,
Ut te colendo deitas,
Me firmet tua charitas

Qui Deus homo diceris,
Et verus homo nosceris,
Memento mei hominis,
Cum judicare veneris.

In hoc quod manes deitas,
Reatus dele sarcinas,
Ut hoc quod es humanitas,
Adhuc deflectat pietas.

Regnum jurasti Patribus,
Promisisti sequacibus,
273 Ut servetur promissio,
Regnum concede famulo.

Concedat tua pietas,
Quae deposcit humanitas ,
Ut quod promisit charitas,
Assequatur haereditas.

Maria virgo virginum:
Redemptionis ostium,
Porta salutis integra,
Lapsis cervicem releva.

Potenti manum porrige,
Quietis opem tribue,
Et per tuum auxilium
Placare cura filium.

Regina coeli filia ,
Mater Dei castissima,
Ut manus praestet Filii,
Quod servus poscit, subveni.

Tu Michael archangele
Coeli princeps militiae,
Ora draconis concute,
Ne noceat in vulnere.

Interpres Dei Gabriel,
Et medicina Raphael,
Cum cherubim et seraphim,
Hostis necate haeresim.

Coelorum omnes spiritus,
Novem divisi gradibus,
Dei praesentes vultibus,
Meis favete vocibus.

Senes viginti quatuor,
Haec offerte quae deprecor.
Qui citharis et phialis
Orationes funditis.

Patriarcharum dignitas,
Prophetarum sublimitas,
Vestri regis praesentiae,

Verbo precantis solvite.

Joannes Christi praevious,
Baptista regis inclytus,
Festina, ne tardaveris
Labem secare vulneris.

Quem matris clausus utero
Motu prodis corporeo,
Quem demonstrasti digito,
Fac subvenire misero.

Coelestis regni claviger,
Apostolorum signifer,
Petre primus in ordine,
Fragilitatem aspice.

Per te mens tua videat,
Quid sors humana valeat;
Et dum tui memineris,
Memento casus hominis.

Te poscente clementiam,
Extendat mihi dexteram,
Qui te suspendit flumine,
Dum tibi dixit: *Modice*.

Salve reatus vincula,
Ad hoc data potentia,
Quem Verbum Dei nominas,
A quo vocaris Barjona.

Paule tu doctor gentium,
Et Christi testimonium,
Dum totum mundum praedicas,
Opem conferre studeas,

Joannes Dei gratia,
Subtilis velut aquila,

Ipsa me fonte satia,
Cujus potasti flumina.

Qui tibi matrem sociat,
Et coeli clausa reserat,
Meae parcat miseriae,
Tui precatus munere,
Apostolorum caeteri,
Evangelistae alii,
Discipulorum agmina,
Haec juvate precamina.

Vos, innocentes pueri,
Qui pro Christo truncamini,
Vestra date subsidia,
Qui clamatis: *Nos vindica.*

Et protomartyr Stephane,
Tu primus in certamine,
Haeres sacrati nominis,
Adesto desideriis.

Caput nudas lapidibus,
Coeli patet introitus,
Jesum stantem consideras,
Securus hostes toleras.

Orasti flexis genibus
Pro inimicis cernuus,
Pro supplicanti servulo
Intercede, te postulo

Tu, martyr invictissime,

.....

Pius adesto famulo
Te deprecanti sedulo.

Qui sitiens martyrium,

Prece siccasti fluvium,
Regna petens coelestia,
Capitali sententia.

Dissolve nexus criminum,
Per Jesum Christum Dominum,
Ut tecum in coelestibus
Sanctorum jungar coetibus.

Vincenti, martyr inclyte,
Carbones vernans sanguine,
Coelum tenens in munere,
Pro me precari satage.

Laurenti, miles pertinax,
In fide pie contumax,
Cui in igne militas,
Orare pro me studeas.

Cunctorum coetus martyrum,
Curam spernentes corporum,
Cui funditis sanguinem,
Hunc reddatis placabilem.

Sylvester admirabilis,
Confessione nobilis,
Caput factus Ecclesiae,
Orationem respicere.

In sede Petri positus,
Ejus quidem vicarius,
Ipsius consors gloriae,
Coeli gaudens in culmine.

Meos intende gemitus,
Tuis juvando precibus,
Qui talentum multiplicas,
Ut tuo regi placeas.

Gregori, praesul optime,
Totius flos Ecclesiae,
Domus Dei candelabrum,
Ut parcat roga Dominum.

Martine sidus Galliae,
Virtutum fervens munere,
Quem regis.
Fac ut succurrat Dominus.

Sacerdotum confessio,
Confessorum oratio,
Summi regis conspectui
Offerte preces famuli .

Vere felix Felicitas,
Quae prima inter alias,
Ob charitatis meritum,
Hoc tenes privilegium.

274 Cum Christum mente conspicias,
Terrena cuncta despicias,
Apud ipsum nos adjuva,
In cujus gaudes gloria.

O Maria Magdalene,
Festina opem tradere,
Cui primum se obtulit
Christus, cum mortem interit.

Columba simplex animo,
Oranti adsis, obsecro,
Quae corona Martyrii
Amplexum petis Domini.

Omnes sacratae virgines,
Ferentes sponso lampades,
Vasis tenentes oleum,

Meum quaeratis commodum.

Sancta sanctorum concio,
Una quidem communio,
Mihi quidem succurrite,
Et Christum intercedite.

Esto, Christe, propitius,
Quos fundo vide gemitus,
Et quem creasti dextera,
Ab omni malo libera

Qui nasci, mori, surgere,
In coelum vis ascendere,
Et sanctum mittis Spiritum,
Me munda sorde criminum.

Judex orbis cum veneris,
Mercedem dare famulis,
Cum ovibus in dextera,
Non cum haedis me colloca.

Para panem Ecclesiae,
Regendo eam protege,
Quae dum partim dividitur,
In fine simplex creditur.

Romanae sedis dominum,
Sibique gregem subditum,
Quos redemisti sanguine,
Digneris semper regere.

Istius loci praesulem,
In tua fide stabilem,
Tuo conserva populo,
Munitum crucis clypeo.

Animabus fidelium
Ista luce carentium,

Ad laudem tui perpetem,
Aeternam para requiem.

Agne Dei mitissime,
Qui mundum purgas crimine,
Exaudi, parce, adjuva,
Miserere et libera.

Christe, via, lux, veritas,
Dei splendor et charitas
Soter simul et ousion,
Alpha et omega, eleyson. Amen.

ORATIO XLI . AD CRUCEM DOMINI.

Sancta crux , per quam nobis ad memoriam crux illa reducitur, in qua Dominus noster Jesus Christus nos per mortem suam a morte aeterna in quam omnes misere tendebamus, ad vitam aeternam quam peccando perdideramus, resuscitavit; adoro, veneror et glorifico in te crucem illam quam nobis repraesentas, et in illa eundem miseratorem Dominum nostrum, et quae per illam misericorditer operatus est. O crux amabilis in qua est salus, vita et resurrectio nostra! O lignum pretiosum, per quod salvati et liberati sumus! o signum venerandum, per quod Deo signati sumus! O crux gloriosa, in qua sola gloriari nos oportet!

Non enim es suscipienda secundum crudelium, qui te mitissimo paraverunt, insipientissimam impietatem; sed secundum ejus qui te sponte suscepit sapientissimam pietatem. Nam illi non potuerunt aliquid, nisi illo sapienter

permittente; nec ipse quidquam sustinuit, nisi se misericorditer volente. Illi te elegerunt, ut per te scelus impietatis suae perpetrarent; ille te elegit, ut per te opus pietatis suae consummaret. Illi, ut per te justum morti traderent; ille, ut per te peccatores a morte erueret. Illi, ut vitam interficerent; ille, ut mortem perimeret. Illi, ut Salvatorem damnarent; ille, ut damnatos salvaret. Illi, ut vivificantem mortificarent; ille, ut mortuos vivificaret. Illi insipienter et crudeliter; ille sapienter et misericorditer. Non ergo es, o crux admirabilis, aestimanda secundum intentionem crudelis insipientiae, sed secundum effectum misericordis sapientiae.

Quomodo igitur te laudabo? Qualiter te exaltabo? Quo affectu te orabo? Qua jucunditate in te gloriabor? Per te infernus spoliatur, et omnibus per te redemptis obturatur. Per te daemones terrentur, comprimuntur, vincuntur et conculcantur. Per te mundus renovatur, atque veritate in eo lucente et justitia regnante decoratur. Per te humana natura peccatrix est justificata, damnata salvata, ancilla peccati et tartari liberata, mortua resuscitata. Per te civitas illa beata in coelis restauratur et perficitur. Per te Deus Dei Filius pro nobis voluit *obediens* esse Patri *usque ad mortem* (**Philipp. II, 8, 9**); propter quod exaltatus accepit *nomen, quod est super omne nomen*. Per te *paravit thronum suum* (**Psal. IX, 8**), et instauravit regnum suum.

O crux, quae ad tam ineffabilia bona es electa et praeparata, laudant et exaltant te non tam humana sive angelica mens et lingua, quam opera quae per te sunt facta! O tu, in qua et per quam est salus et vita mea! O tu, in qua et per quam est totum et omne bonum meum, *absit mihi gloriari nisi in te!* (**Galat.**

VI, 14.) Nam quid mihi concipi, nasci, vivere et omnibus hujus vitae bonis perfrui prodest, et postea in infernum descendere? Utique si sic mihi esset, melius mihi erat si nec conceptus fuisset. Et certe sic essem, si per te redemptus non essem.

Quo ergo affectu gloriabor in te, sine qua non solum mihi nulla esset gloria, sed insuper aeternae me possideret infernalis luctus et miseria? Qua delectatione jucundabor in te, per quam pro servitute tartarorum, haereditas mihi data est regni coelorum? Quo gaudio gratulabor in te, sine qua futurum erat ut horrerem me vel ad momentum esse, et per quam exspecto quia gaudebo me in aeternum bene esse? Nam etsi adhuc inter spem et metum Deo serviam; certus tamen sum quia ad haec bona, si gratias agendo, amando, vivendo in te gloriabor, per te perveniam.

Sit itaque per te et in te gloria mea, sit per te et in te vera spes mea. Per te peccata mea deleantur, per te anima mea a vita veteri mortificetur, et in novam vitam justitiae resuscitetur. Fac, obsecro, fac ut sicut me in baptismo mundasti a peccatis, in quibus fui conceptus et natus, ita me remundes ab eis quae contraxi postquam sum renatus: ut per te ad ea bona perveniam ad quae homo est creatus, praestante eodem Domino nostro Jesu Christo, qui sit benedictus in saecula. Amen.

ORATIO XLII . AD SANCTAM CRUCEM. *Ex Appendice edit. Gerberon hic revocatur.*

Ave crux gloriosissima, et omnium lignorum pretiosissima et splendidissima, quae tactu Conditoris nostri es sanctificata et ejus pretiosissimo sanguine cruentata. Felix permanes, et permanebis in saecula: quae si non in paradisi tellure orta fuisti, non decore frondium propriarum aut pulchritudine foliorum, fere dignitate fructuum, sed castissimis membris regis aeterni, quae sustinuisti, dum omne redimeret saeculum. Modo non solum tua virtus splendet, verum etiam nomen tuum cuncto pretiosissimum est mundo. Terris et aethere fulges, saeculum replet, infernum perlustras. Te angelicae mirantur potestates, mundi adorant principes, daemonum timent satellites. Tu perdita restauras, restaurata conservas, consecrata sanctificas, destructa reparas, infirma et fracta consolidas, dolentia laetificas, daemoniacis artibus laesos salvificas.

In praesentia tua infernus gemit, daemones pavescunt et fugiunt, mors contremiscit, omnis virtus contraria audiens sanctum nomen tuum pertimescit. Sicut enim magnalia Jesu Christi, qui viva est hostia, praeponderant, magnaeque et incomprehensibilia sunt; sic laudem tuam et virtutem tuam nulla unquam mortalium promere potest lingua: illic enim est Christus fructus tuus dulcissimus, ipse flos tuus pulcherrimus, odor tuus suavissimus, ornatus tuus pretiosissimus. Dulce lignum, dulce pomum, dulce onus. Tu felix, sola sustinuisti talentum mundi. Quapropter emptio nulla in te, pretia nulla sunt pro te, appretiatio nulla super te. In comparatione tui aurum est ut stipula, gemmae ut favilla, et ut stercus omnis

gloria. Sol et nebulae, luna et sidera, et cuncta quae transeunt tibi non sunt aequalia. Non orbis partes quadriformes tam felicem ferunt arborem in radice, in fructu, in fronde, in flore, in sancto germine.

Idcirco ego servus tuus inutilis cantando, gemendo atque lamentando prosternor ante conspectum tuum, et ad te oro atque confiteor tibi, crux veneranda, per cujus lignum redemptus sum, cujus signo sum confirmatus, cujus vexillo sum munitus, cujus nomine sum defensus, cujus virtute nunc usque salvatus te adoro, te invoco, te deprecor. Tu es salus mea, tu virtus, tu protectio, tu murus, tu defensio, tu gaudium meum et consolatio mea. In vita ista me positum salva; me in angustiis recrea; in adversis conforta; in infirmitatibus corrobora; in morte a daemonibus me libera; a morte aeterna me subtrahe: januam paradisi pande, et Redemptori meo Domino Jesu Christo, qui in te crucifixus pependit, post hanc vitam miseram me conjunge. Amen.

275 ORATIO XLIII [ol. XLII]. AD CRUCEM DOMINI. *De sancta cruce, et beata Virgine, et bono latrone.*

Salve crux sancta, salus et vita mea. Salve crux, quam adorat et desiderat exercitus angelorum. Salve crux, quam adorat et invocat omnis chorus sanctorum. O vere sancta et venerabilis crux. Ecce peccator et infelix homo, ante te, et in te crucifixus manet, quamvis indignus; sed pro peccatis suis ita est anxius,

ut fere nesciat quid agere debeat. Desiderat enim te adorare; sed non audet oculos ad te levare. Desiderium quidem bonum habet in te; sed nullum meritum sentit in se, pro quo confidat de te. Maneo itaque in conspectu tuo trepidus et dubius; ita ut coram te stare erubescam, et a te recedere pertimescam. Hortatur me stare ante conspectum tuum memoria divinae et tuae pietatis; sed dehortatur me conscientia miserabilis et inveteratae meae iniquitatis. Arctor quoque graviter ab iis duobus, et quid eligam fere ignoro. Elegi tamen magis opportuno conspectui tuo importune assistere, etiamsi debeas me occidere. *Melius est enim mihi mori juxta te, quam vivere* (**Jon. IV, 8**) longe a te; quia nulla mors homini pejor est, quam cum homo longe a te est

Suppliciter ergo deprecor te, chara majestas et magna charitas, qui pendes in cruce, ut importunitatem meam non importune suscipias, sed ad necessitatem meam opportune et misericorditer respicias. Tu es enim spes mea, tu refugium meum, tu misericordia mea. Miserere igitur, miserere mei, et doce me quomodo adorare te debeam, et quomodo te diligere valeam. Quamvis peccatis meis exigentibus nesciam quomodo te adorare ac diligere debeam; tamen hoc est meum desiderium, ut te adorem et diligam. Obsecro te, vere piis exaudibilis Jesu, per omnem dilectionem quam habes in homine, dum pendes in ligno, ut hoc bonum specialiter facias cum servo tuo, ne stare in conspectu tuo et ante crucem tuam me aliquando taedeat aut pigeat, sed potius delectet et placeat. Delectet animam meam in conspectu tuo fideliter assistere; et placeat oculis Divinitatis tuae misericorditer in me respicere. Delectet me lugere miseriam meam, et placeat omnipotentiae tuae vertere in gaudium tristitiam meam.

Delectet autem me recordari hoc quod pendens in cruce benedictae virgini matri tuae dixisti: *Mulier, ecce filius tuus* (**Joan. XIX, 26**). Et nunc, quaeso, benignissime Domine, dic mihi servo tuo: Homo, ecce Deus tuus, ecce redemptor tuus. Te quoque, obsecro, virgo inter omnes mulieres benedicta, ut dicas mihi: Homo, ecce filius meus, ecce Salvator tuus. Video quippe, venerabilis domina, filium tuum in praesepio jacentem, recognosco filium tuum in templo docentem; sed in nullo loco eum certius cognosco, quam in cruce pendentem. Ibi enim ipsemet de se testatur dicens: *Mulier, ecce filius tuus* (**ibid.**). Hic ergo, felix mater et omni laude digna, hic intercede pro me misero apud ipsum qui, dum se filium tuum nominat, quodammodo se debitorem obligat, ut preces tuas cum amore suscipiat. Dic illi itaque: Fili, iste peccator clamat ad me, et lacrymabiliter deprecatur ut intercedam pro eo apud te, quatenus remittas ei peccata sua, quae insipienter commisit in te. Verum est, Domine mi, verum est certe. Ego reus confiteor coram te, Deus, et coram Genitrice tua quia ab infantia mea usque nunc veniens ante gloriosam crucem tuam et sanctae majestatis tuae conspectum non, ut debui, veni, supplicavi, nec adoravi. Sed tu, cui proprium est parcere et misereri, ne respicias fragilitatem meam et immunditiam meam pessimam, sed dimitte quidquid negligenter deliqui; quia tu es spes mea sola et vera, et non habeo in alio fiduciam meam, nisi in te solo Deo vivo et vero.

Dat etiam mihi grandem fiduciam, summe Redemptor meus, illa pia et dulcis oratio, quam pro crucifigentibus te apud Patrem fecisti, dicens: *Pater ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt* (**Luc. XXIII, 34**). Qui enim sic exorasti pro tuis

crucifixoribus, nunquid non orabis pro tuis adoratoribus? Et qui in cruce recordatus es indulgentiae, nunquid in coelo oblitus es misericordiae? Miserere, quaeso, Domine, miserere mei servi tui; et vel tu ignosce, vel apud Patrem intercede ut ignoscat. Propter hoc namque maneo coram te, et adoro sanctam crucem tuam per quam redemisti mundum. Credo namque et confiteor quia per elevationem et extensionem corporis tui in ligno traxisti omnes ad te qui recte diligunt te. Trahe igitur me, dulcissime, Domine, *trahe me* et desiderium meum *post te* (**Cant. I, 3**); ut ego sentiam virtutem crucis tuae in me.

Sentiam, Salvator meus, virtutem et odorem qui est de cruce tua, sicut sentiebat latro ille qui dicebat: *Domine, memento mei, dum veneris in regnum tuum* (**Joan. XXIII, 42**). Viderat forsitan latro iste te antea caecos illuminantem, vel mortuos suscitantem, et non adoraverat te. Tunc vero quanto videt te pendere in ligno, adorat te dicens: *Domine, memento mei, dum veneris in regnum tuum*. Hoc fecit in illum crux tua, quod non potuerunt facere miracula tua. Verius et perfectius cognovit iste te in cruce pendentem, quam in templo docentem, aut miracula facientem. O quanta est virtus crucis tuae, quanta est gloria pendentis in ligno! Latro iste ubi vidit tuum lignum, mox cognovit tuum regnum; et ubi te pendere aspexit, ibi quod regnares intellexit. O quantus odor de cruce exibat, qui omnem infidelitatem ab eo repellebat. O quam digne vocabat te Dominum suum, qui veraciter sciebat se servum tuum; quia oculis suis intuebatur pretium, quo redimebas penitus mundum universum.

Sed quid bone Jesu, quid, dulcissime Domine, respondisti latroni te oranti in cruce? *Hodie mecum eris in paradiso* (**ibid.**

IX, 43). Et quid hoc est, o rex desiderabilis? Tu clavis affligeris, et paradisum promittis. Tu pendes in ligno, et latroni dicis: *Hodie mecum eris in paradiso*. Et, o desiderium animarum ubi est paradisus, quia dicis latroni: *Hodie mecum eris in paradiso*. An paradisus tecum est, et ubi tu vis, paradisus est? An tu indubitanter paradisus es, quia tam confidenter promittis: *Hodie mecum eris in paradiso*? Credo, Domine, credo certe quod ubi tu vis, et ubi tu es, ibi paradisus est; et esse tecum, hoc est esse in paradiso. Quoniam venerabilis ille confessor et gloriosus martyr tecum fuit per totum illud hodie, et postea omni tempore. O quam bonum est esse tecum! O quam beati sunt illi, qui tecum sunt! Illi vere sunt in paradiso, vere sunt in regnis, qui tecum sunt fide et dilectione.

Crux tua, Domine, paradisum promittit et paradisum tribuit. Et ideo suppliciter adoro crucem tuam, adoro te in cruce, et crucem in te. Denique adoro crucem propter pendentem in cruce. Adoro quem latro adorabat, et oro sicut ille orabat: *Domine, memento mei, dum veneris in regnum tuum*. Recognosce in me, **276** Domine, hanc orationem, sicut recognovisti eam in latrone. Suscipe hanc orationem a servo tuo, sicut suscepisti eam a famulo tuo. Memento mei de regno, sicut fuisti memor illius de ligno. Dic igitur, dic, quaeso, Domine, dic servo tuo, dic animae meae: *Hodie mecum eris in paradiso*, ut ego confortatus desiderabili tua promissione fideliter permaneam in tua fide et dilectione, Redemptor meus, mediator Dei et hominum; qui cum Patre et Spiritu sancto vivis et regnas Deus in saecula saeculorum. Amen.

ORATIO XLIV [ol. XLIII]. AD CRUCEM
DOMINI. *Laus sanctae crucis.*

Ave, crux sancta, virtus nostra. Ave, crux adoranda, laus et gloria nostra. Ave, crux, auxilium et refugium nostrum. Ave, crux, consolatio omnium moerentium; salve, crux, victoria et spes nostra; salve crux, defensio et vita nostra. Salve, crux, redemptio et liberatio nostra. Salve, crux, signum salutis, atque inexpugnabilis murus contra omnem virtutem inimici. Sit mihi crux semper spes Christianitatis meae. Sit mihi crux resurrectio, mortis meae. Sit mihi crux triumphus adversus daemones. Sit mihi crux mater consolationis meae. Sit mihi crux requies tribulationis meae. Sit mihi crux baculus senectutis meae. Sit mihi crux medicina aegrotationis meae. Sit mihi crux protectio nuditatis meae. Sit mihi crux consolatio vitae meae. Sit mihi crux in omnibus angustiis meis solatium. Sit mihi crux remedium in tribulationibus meis. Sit mihi crux in infirmitatibus meis medicamentum, atque contra omnia adversa tutamentum. Amen.

ORATIO XLV [ol. XLIV.] AD CRUCEM
DOMINI. *Elevatio ad sanctam crucem.*

Salva me, sancta crux, quae in corpore Christi dedicata es, et ex membrorum ejus compage tanquam margaritis ornata; quae praetium nostrum portare digna fuisti et vitam aeternam

nobis attulisti. Jesu bone, praesta mihi ut per signum et reparationem sanctae crucis, me ab omnibus inimicorum incursionibus liberes et tua bonitate conserves, peccata dimittas, veniam indulgentiae tribuas; qui vivis et regnas Deus, etc.

ORATIO XLVI [**ol. XLV**]. AD SANCTAM
VIRGINEM MARIAM. *Cum recordatione
meritorum ejusdem, et malorum nostrorum.*

O beatissima et sanctissima semper virgo Maria, ecce asto moerens ante faciem pietatis tuae, et confundor nimis pro abominationibus peccatorum meorum, quibus deformis factus sum et horribilis coram Deo et te, et angelis ejus et sanctis omnibus. Expavesco vehementer judicium extremum damnationis, quando unicuique divinitus reddetur, *prout gessit sive bonum, sive malum (II Cor. V, 10)*. Et quia propter hoc *timor et tremor venerunt super me, et contexerunt me tenebrae (Psal. LIV, 6)*, malorum actuum meorum, et intueor me leprosum et immundum; idcirco me dignum scio separari a societate fidelium, quos a me discernit candor et puritas castitatis: propterea flens et ejulans, deprecor, Domine, quatenus a me quatruiduo mortuo, intolerabili fetore jam pleno, faciem tuam non avertas; sed potius aspicias quam gravi ulcere percussus sum, et consideres qualiter me coelesti medicamine cures, atque Filio tuo Domino nostro Jesu Christo, cujus tu mater es et qui de te natus est, me emundatum restituas. Tu enim nosti, misericordissima regina, quod ad hoc

nata es, ut per te nasceretur idem Dominus noster Jesus Christus, verus Deus, verus homo, in quem veracissime credo, et de cujus pietate non despero; ut et ipse qui erat Conditor hominum, fieret et Salvator; teque talem haberet matrem, quae pro peccatoribus interveniens, perfectam obtineres ei salutem. Tu autem, domina mater ejus, virgo in partu, virgo ante partum, et virgo post partum. In te manet intacta castitas, pudor integer, et firma constantia. Quae laetaris quod virgo concepisti, et quod coeli Dominum castis visceribus portasti, et quod virgo partum edidisti, et quod es ab angelo salutata, a Spiritu sancto obumbrata (**Luc. I, 35**). Et quod angelica nuntiavit puritas, ineffabilis perfecit Deitas, atque Deum illum gignere meruisti, qui cuncta nasci suo nutu concessit

Tu, domina, mirabaris et corporis tui integritatem, et conceptus fecunditatem, et gaudebas tuum paritura parentem, Dominum nostrum Jesum Christum: duobus enim gavisa es. muneribus. Miraris quod virgo peperisti, et laetaris quod Redemptorem mundi edidisti, Jesum Christum Filium Dei. Quapropter, ineffabilis misericordiae regina, credo quod non es vacua a visceribus pietatis, quae genuisti ipsum fontem totius. Et quae lactasti magni consilii Angelum, potes et mihi esse magni consilii angelus, si pro me depreceris Dei Filium, qui per te mundo, in carne apparuit, ut quem latentem apud Patrem incognitum habebat mundus, apparentem per carnem agnosceret, et agnitum crederet, et credendo in eum salvaretur per fidem. Qui suo inenarrabili munere praestitit ut natura humana ad similitudinem sui condita Creatoris, dissimilis per peccatum et mortem effecta nequaquam in aeterna damnatione periret; sed illam per te sua immensa pietate

repararet, et ut tu nova et intemerata virgo facinus antiquae viraginis expiares.

277 O admirandam divinae dispensationis operationem? Tu benedicta inter omnes mulieres virum non cognovisti; et mater es, et post Filium natum virgo permansisti. Hanc fidem sanctam postquam suscepi, domina, non semper recto tramite tenui, quoniam praeceptis ejus non obedivi. Quibus si parere studuissem, me ad te clamantem facile audires, quem placere filio tuo scires. At quia seduxit me hostis antiquus, et sagittis suis vulneravit me, et vestibis candidis exuit, atque nigris et lacrymosis ac semiustis igne peccatorum meorum induit, idcirco deformibus vestibis indutus apparebo tibi. Propterea, clementissima regina et domina, ne contemnas me; sed memor fragilitatis humanae, annue ne desperans fugiam, sed exspectem consolationem tuam, quam tunc evenire probabo, si ea quae sunt in me incendia criminum et iniquitatum, et praecipue illarum quibus infatigabiliter uror, paulatim in me deficere tua virtute atque imbre intercessionum tuarum exstingui in corde meo et corpore persensero.

O mi domina, quid dicam, vel quid faciam? In tenebris sum, et lumen coeli non video. *Quo ibo, aut quo a facie filii tui judicantis fugiam?* (**Psal. CXXXVIII, 5.**) Non ad orientem aut meridiem, vel ad occasum aut ad aquilonem, vel in profundo abyssi habeo effugium; ubique filius tuus, ubique totus, ubique praesens, ubique discernens et omnia judicans, et super coelestia habitans. Qui si me pro meis actibus juste judicaverit, expediisset mihi magis ut conceptus non essem, aut natus statim interiissem. Nec hoc mihi proficere potuisset, quia in peccatis tunc conceptus et natus, et sine baptismo mortuus absque dubio periissem. Ego namque de peccatoribus

conceptus et natus peccator, baptizatus et salvatus, iterum peccator factus sum. Et non talis ut antea, sed sordidior et immanior; quoniam talis sum qualem pejorem non habet mundus. Ideo talem adiutorem requiro, qualem post fillum tuum potio-rem et meliorem invenire non potest mundus. Habet orbis apostolos, patriarchas, prophetas, martyres; confessores, virgines, bones et optimos adiutores, quos ego supplex orare concupisco. Tu vero, domina, omnibus iis adiutoribus melior et excelsior es; quia istis et aliis sanctis omnibus, etiam angelicis spiritibus, nec non regibus et potestatibus mundi, divitibus, pauperibus, dominis, servis, maioribus et minoribus domina es, et quod possunt omnes isti tecum, tu sola potes sine illis omnibus. Quare hoc potes? Quia mater es Salvatoris nostri, sponsa Dei, regina coeli et terrae, et omnium elementorum. Te ergo requiro, ad te confugio, et tu me per omnia adjuves, suppliciter peto. Te tacente, nullus orabit, nullus juvabit. Te orante, omnes orabunt, omnes juvabunt.

Millies centena millia hominum (regina piissima) ad te clamant, et omnes salvantur; et ego clamabo ad te, et non auxiliabor? forsitan non; quia illis omnibus sum peior et pessimus. Quid inde? Propterea non tacebo. Clamans igitur vociferor ad te. Egregia virgo, et piissima domina, parce mihi et exaudi me. Exaudi miserum, et solare moerentem; recollige errantem, refove desperantem. Sana in me quae conspicias vulnera, per tua sancta medicamina, tollensque a me sordida indumenta, viridia et splendida porrige vestimenta, quibus me renovatum repraesentes filio tuo Domino nostro Jesu Christo. Esto mihi contra diabolum turris fortitudinis, murus inexpugnabilis, brachium defensionis. Illum contra me

saevientem suscipe, et ne me viribus imbecillem astutia sua confodiat, tu invincibiliter repugna. Ille callidus est et fraudulentus, et non metuit pugnare contra fortes, sed majores vires infert tentationis contra validos quam contra infirmos. Tu tamen, coelestis auxiliatrix, quae nosti dolositates ejus, sic commune robur ejus, ut me nulla ipsius callida suggestio decipiat tentando; sed cum nititur decipere, ipse confusus, ex tua virtute superatus discedat, et ego misellus tua defensione protectus, a tua filiique tui laude nunquam quiescam.

Fac, o felix domina et omni laude dignissima, ut ego famulus tuus qui in tota longaevitate dierum meorum miserabiliter per abrupta peccatorum corruui, nunc in extremis positus diebus, agam poenitentiam pro peccatis meis quaecunque gessi in cogitatione, voluntate, operatione et negligentia. Et quamvis diutissime, hoc est, ab exordio vitae meae, usque in hanc horam, perseveraverim in ipsis quae coepi peccatis; tu tamen, coelorum regina, obtine apud clementissimum filium tuum, ut ultra non regnet iniquitas in me, sed virtus divinitatis. Virtutum et orationum copia me justificet, mundet et muniat, et per semitas justitiae deducendo ad bonum perseverantiae perducatur et provehat. In extremis quoque vitae positum nulla me oblivio hebetet, linguae officium nullius passionis vitium impediat. Expletoque dierum meorum numero, atque perfecto in me Ecclesiae sancto ministerio, merear suscipi ab angelo lucis, et liberari ab angelo mortis, ac perferri ante tribunal piissimi judicis, ubi per te, domina, percipiam quietem pacis vitae aeternae. Amen.

ORATIO XLVII [ol. XLVI]. AD SANCTAM VIRGINEM MARIAM.

Beatissima Dei genitrix et virgo perpetua Maria, sacrarium omnium virtutum, gignendo Dominum virtutum et regem gloriae Christum, per eundem Deum et Dominum nostrum Jesum Christum quem meruisti generare, tibi ad aeternam gloriam, et nobis ad aeternam salutem, precor per tuam clementiam suffragare mihi omni misericordia indigno apud divinam majestatem, exorabilemque te precibus tanti peccatoris praebere, domina, ne differas, ex qua et beatitudinis felicitas et redemptio nobis venit. Siquidem omnino, Deifera sanctissima Maria, indignus sum te adire precatum; sed fiduciam spei meae attribuit recordatio multorum Christum teque negantium, qui tandem conversi pristinam meruerunt per tua suffragia suae mentis integritatem, licet sim amplius peccator, quam possit lingua mea confiteri; proh dolor! plura sunt peccata mea, quam vix numero possint comprehendi. Et quamvis professionem Christianitatis minus recte observaverim post baptismum, tamen nunquam in negationis foveam corde vel ore incidi. Omnipotenti Deo gratias, qui me tenuit tuis sanctis orationibus. Ad hoc te Deus fecit, ut speramus, sui matrem; ut mater fieri deberes omnium in eum credentium, quo se patrem nos jussit vocitare.

Quid unquam potest dignius aestimari, quam ut sis mater quorum Christus dignatur esse pater et frater. Ipse namque, propter suam insolitam bonitatem, omnibus paternos praebebit profectus, si te, domina, senserit maternos non denegare affectus. Quo namque modo mihi non miserearis, mater misericordiae? Ubi est nisi in Deo, et in te, spes mea?

Ergo sine te nihil pietatis est, nihilque bonitatis, quia mater virtutis et virtutum es omnium. Quapropter adjuva me, domina, quaeso; quia nihil sum et ad nihilum me venturum **278** scio, nisi digneris me adjuvare. Adjuva me ergo, nec uni deneges beneficium, quod omnibus confers etiam non rogata. Non habeo quo pergam solatium vitae quaerens, nisi ad quam omnes rei confugiunt. Ad te confugio, quia te filius tuus Dominus noster Jesus Christus providit nobis refugium post se. Suscipe me, oraque eum quatenus me talem efficiat qualem me jubet fieri; nec diutius sinat decipi suggestionibus daemonum, sed faciat sua pietate, tuaque intercessione me sic frui temporali vita, quo possim aeternam consequi, ipso auxiliante, qui cum Patre et Spiritu sancto vivit et regnat per omnia saecula saeculorum. Amen.

ORATIO XLVIII [ol. XLVII]. AD SANCTAM VIRGINEM MARIAM.

Sancta et gloriosa Dei genitrix, semperque virgo Maria, quae mundo meruisti generare Salvatorem, exaudi me et miserere mei nunc et semper propter honorem sanctae et excellentissimae virginitatis tuae. Te deprecor humiliter, esto mihi salvatrix et adiutrix apud Deum omnipotentem, ut ipse me pius pastor et princeps pacis a peccatorum meorum maculis emundet, et ab inferni tenebris eripiat, et ad vitam perducatur aeternam. Et qui per te, castissima virgo, venit in hunc mundum, et humanum genus suo sanguine salvavit, et inferni claustra destruxit, et coelestis regni januas aperuit; ille me per misericordiam suam salvare et conservare dignetur;

et post finem hujus vitae labentis, aliquam partem aeternae beatitudinis precibus tuis in sanctorum societate concedat.

ORATIO XLIX [ol. XLVIII] . AD EAMDEM DEI MATREM.

Singularis meriti, sola sine exemplo, mater et virgo Maria, quam Deus ita mente et corpore inviolatam custodivit, ut digna existeres, ex qua sibi nostrae redemptionis pretium Dei Filius corpus aptaret: obsecro te, misericordissima, per quam totus salvatus est mundus, intercede pro me miserrimo et cunctis iniquitatibus foedato, ut vel jam donet Dominus infelici animae meae amorem puritatis, affectum munditiae, tenorem castitatis. Ego enim, ego infelix, ego totius innocentiae, totius sanctimoniae gratiam perdidi; ego templum Dei sanctum multipliciter violavi. Sed quid ago, obscenitates meas referens auribus illibatis? Horresco, domina, horresco; et arguente me conscientia, male nudus coram te erubesco. Cui vero moribundus offeram vulnus meum? Ad quem ibo, et apud quem deplorabo dolorem meum, aut quando aliunde sperem beneficia sanitatis, si mihi clauditur illud unicum reclinatorium aeternae pietatis? Audi ergo, domina, audi propitia, audi et exaudi civem perditum de sorte haereditatis tuae post longa exsilia, post longa suspiria, post saeva ludibria, post multa supplicia, revertentem ad ubera consolationis tuae.

Memini et meminisse delectabile est, qualiter ad commendandum miseris unicum patrocinium tuum,

cuidam tuo servo agenti in extremis revelasti memorabile nomen tuum. Apparens enim ei, cum esset in angustiis, et requirens utrum te agnosceret, cum ille, *minime, domina*, tremens responderet, tu ei pro benignitate tua quam blande, quam familiariter tu, domina, dixisti : *Ego sum misericordiae mater*. Apud quem ergo miseri, apud quem desolati rectius ingemiscimus deplorantes mala totius calamitatis et miseriae nostrae, quam apud te veram et indubitam matrem misericordiae? Mater sancta, mater unica, mater immaculata , mater incorrupta, mater misericordiae, mater pietatis et indulgentiae, aperi sinum pietatis et suscipe mortuum in peccatis. Ecce, domina, filius prodigus, nudus et attritus pedibus, de loco horroris, de nebula immunditiae et fetoris suspirat, clamat, et appellat matrem non immemor quoties eum foveris, texeris, excusaveris apud Patrem. Et quidem ille piissimus atque benignissimus pater, tu tam dulcis et suavis mater. Agnosce, benedicta, filios tuos quos unice dilectus unigenitus tuus non erubuit nominare fratres suos. Et si pro illo innocente filio tuo crucifixo pertransivit gladius animam tuam (**Luc. II, 35**), quomodo super mortuis in peccato pupillis tuis te continere; quomodo unquam maternis fletibus et lacrymis, o domina, poteris temperare? Abstrahimur, diripimur, captivamur; non est qui eruat , non est qui redimat , qui consurgat diluculo et spondeat pro nobis. Surge, pia; surge, propitia; intra sacrarium exauditionis, et expande manus immaculatas ante altare illud aureum humanae reconciliationis. Erit per te impetrabile quod per te ingerimus, erit per te excusabile quod timemus. Nec diu poterit te sustinere pro nobis supplicantem, quem tu saepissime consolata es, dulcis mater, infantem vagientem. Quae ergo potentior meritis ad placandam iram iudicis, quam

tu quae meruisti mater esse ejusdem Redemptoris et judicis? Ne dubites , domina mea; ipse enim est os meum et caro mea, salutare meum et gloria mea , ipse caput nostrum, *ipse cognovit figmentum nostrum (Psal. CII, 14).*

Decus virginum, domina gentium, regina angelorum, fons hortorum, ablutio peccatorum, sancta et perpetua virgo Maria, succurre misero, subveni perdito; ut qui jam, proh dolor! non audet angelicam illam sperare stolam virginalem; tuis, gloriosa , meritis qualemcunque recipiat vestem nuptialem. Denique, et si non merebor, imo quia non merebor vicinius accedere atque interesse florigeris atque odoriferis gloriae vestrae choris; eminus saltem positus et longe constitutus videre merear et audire processus vestros, tympana vestra, concentus vestros, et quidquid illud gloriae et exultationis erit, quando tripudiabitis sequentes agnum quocunque ierit.

Singularis virgo, summa et perpetua virgo, sola mater et virgo, sancta Maria, in fine orationis meae, in extremo hujus fatuae supplicationis indignus hoc unum rogo, hoc unum precor et obsecro in nomine dilecti filii tui, dona mihi misero jugem et perennem memoriam suavissimi nominis tui. Sit cibus dulcissimus, cibus suavissimus animae meae. Adsit mihi in periculis, adsit in angustiis, adsit in principio laetitiae meae. Si enim hoc Dei dono et tuo mereor obtinere, nullatenus certe, nunquam funditus vereor **279** interire. Aderit enim semper mihi gratia tua, aderit miseratio et protectio tua. Et si in infernum demersus fuero, eo me requires, et inde me extrahes , et reddes filio tuo, qui me redemit et lavit sanguine suo, Jesu Christo Domino nostro , qui cum Patre et Spiritu sancto vivit et regnat Deus .

ORATIO L [ol. XLIX] AD SANCTAM
VIRGINEM MARIAM. *Cum recordatione
peccatorum, ad excitandum torporem.*

Sancta, et inter sanctos post Deum singulariter sancta, Maria, mater admirabilis virginitatis, virgo amabilis fecunditatis, quae Filium Altissimi genuisti, quae perduto humano generi Salvatorem peperisti, Domina praefulgens tanta sanctitate, supereminens tanta dignitate, quam utique certum est non minori praeditam esse potentia et pietate. Tibi, o genitrix vitae, o mater salutis, o templum pietatis et misericordiae, tibi sese conatur praesentare miserabilis anima mea, morbis vitiorum languida, vulneribus facinorum scissa, ulceribus flagitiorum putrida, tibi nititur quantum moribunda valet supplicare, ut potentibus tuis meritis et piis tuis precibus digneris eam sanare. Sic enim, pia domina, alienata est a se immanitate stuporis, ut vix sensum habeat enormis languoris. Sic sordibus et fetore foedatur, ut timeat ne ab ipsa misericors vultus tuus avertatur; sic tabescit desperando respectus tui conversionem, ut etiam os obmutescat ad orationem.

Peccata mea, nequitiae meae, si habetis animam meam vestro veneno peremptam; vel cur sic facitis eam vestra foeditate horrendam, ut miseratio non possit aspicere illam? Si obruitis ei spem exauditionis vestra mole, vel cur obstruitis illis vocem orationis vestri pudore? Si mentem ejus vestri fecistis amore dementem, vel cur sensum ejus vestro reddit

torpore non sentientem ? Heu pudor sordentis iniquitatis, in praesentia nitentis sanctitatis ! Heu confusio immundae conscientiae, in conspectu fulgentis munditiae! O tu benedicta super mulieres, quae angelos vincis puritate, sanctos superas pietate; anhelat moribundus spiritus ad tantae benignitatis respectum; sed erubescit ad tanti nitoris conspectum. Rogare enim te, domina, desidero, ut miserationis tuae respectu cures plagas et ulcera peccatorum meorum; sed confundor coram te ob fetorem et sordes eorum. Horreo, domina, apparere tibi in immunditiis et horroribus meis, ne tu horreas me pro eis, et non possum, vae mihi, videri sine eis.

O perturbata o confusa peccandi conditio En quippe vos, peccata mea, quomodo discerpendo distrahitis, distrahendo corroditis, corrodendo torquetis praecordia mea? Eadem enim peccata mea, o Domina, cognosci a te cupiunt, propter curationem, apparere tibi fugiunt , propter execrationem: non enim sanantur sine confessione, nec produntur sine confusione. Si celantur, sunt insanabilia; si videntur, sunt detestabilia. Urunt me dolore, terrent me timore. Mole me obruunt, pondere me premunt, pudore me confundunt.

O tu, illa pie potens, et potenter pia Maria, de qua ortus est fons misericordiae, ne contineas, precor, tam veram misericordiam, ubi tam veram agnoscis miseriam. Si enim ego confundor in obscenitate iniquitatis meae ad fulgorem tuae sanctitatis, tune domina, erubesces erga miserum affectum insitae pietatis? Si ego confiteor nequitiam meam, tune abnegabis benignitatem tuam? Si major est miseria mea quam mihi expediat, eritne minor misericordia tua quam te deceat? Quanto enim, o domina, magis delicta mea in conspectu Dei et tuo sordent; tanto magis ejus curatione et tua subventionem

egent. Sana ergo, clementissima, infirmitatem; et delebis, quae te offendit, foeditatem. Aufer, benignissima, languorem, et non senties quem horres fetorem: fac, piissima, ut non sit quod doleat ; et non erit quod sinceritati tuae sordeat . Fac, domina; exaudi me, domina. Sana animam peccatoris servi tui, per virtutem benedicti fructus ventris tui, qui sedet in dextera omnipotentis Patris sui, *superlaudabilis et supergloriosus in saecula (Dan. III. 53).*

ORATIO LI [ol. L] . AD SANCTAM
VIRGINEM MARIAM *Cum mens timore
premitur.*

Virgo mundo venerabilis, mater humano generi amabilis, femina angelis mirabilis, Maria sanctissima, cujus beata virginitate omnis sacratur integritas, cujus glorioso partu omnis salvatur fecunditas. Domina magna , cui gratias agit concie laeta justorum, ad quam fugit territa turba reorum. Ad te, praepotens et misericors domina, ego peccator et utique nimis peccator anxius confugio. Videns enim me, domina, ante districti judicis omnipotentem justitiam, et considerans irae ejus intolerabilem vehementiam, perpendo peccatorum meorum enormitatem, et condignam tormentorum immanitatem. Tanto igitur, domina clementissima, horrore turbatus, tanto pavore perterritus, cujus enixius implorabo interventionem, quam cujus uterus mundi fovit reconciliationem. Unde securius velocem in necessitate subventionem sperabo, quam unde mundo processisse

propitiationem scio? Aut cujus intercessio facilius reo veniam impetrabit, quam quae illum generalem et singularem justum ultorem et misericordem indultorem lactavit? Sicut namque, beatissima, impossibile est ut haec merita tibi tam singularia nobis tam necessaria obliviscaris; sic, mitissima, incredibile est ut supplicantibus miseris non miserearis. Bene quippe novit mundus, nec nos mundi peccatores ullatenus dissimulare patimur: satis, inquam, o domina, satis novimus, qui *Filius hominis*, vel cujus hominis filius *venit salvum facere quod perierat* (**Luc. XIX, 10**). Nunquid ergo tu, domina mea, mater spei meae, nunquid oblivisceris tu, odio mei, quod mundo tam misericorditer est intimatum, tam feliciter divulgatum, tam amanter amplexatum? Ille bonus filius hominis venit perditum salvare sponte, et mater Dei poterit perditum clamantem non curare? Bonus ille filius hominis venit vocare peccantem *ad poenitentiam* (**Luc. V, 32**) **280**; et bona mater contemnet precantem in poenitentia? ille, inquam, bonus Deus, mitis homo, misericors Filius Dei, pius Filius hominis venit quaerere errantem peccatorem; et tu bona mater ejus, potens mater Dei, repelles miserum orantem?

Ecce enim, o Virgo, homo de qua natus est Deus homo ut salvaretur peccator homo, ecce coram bono filio tuo, et coram bona matre ejus poenitet et confitetur, gemit et orat peccator homo. Obsecro ergo vos, bone Domine et bona domina, obsecro vos, pie fili et pia mater, obsecro vos per hanc ipsam veritatem, per hanc singularem spem peccatorum ut sicut vere tu es filius ejus, et tu mater ejus ut salvetur peccator, sic sic absolvatur et curetur, sanetur et salvetur hic peccator. Probet in se, probet hic vester peccator quia vere

estis, sentiat in se quia propter salutem peccatorum estis tu filius, et tu mater. Vester certe amborum peccator. Cum enim peccavi in filium, irritavi matrem; nec offendi matrem, sine injuria filii. Quid ergo facies peccator? Quo igitur fugies peccator? Quis enim te reconciliabit filio, inimica matre; Qui tibi placabit matrem irato filio? sed et si ambo pariter offensi estis, nonne et ambo clementes estis? Fugiat ergo reus justis Dei ad piam matrem misericordis Dei. Refugiat reus offensae matris ad pium filium benignae matris. Ingerat se reus utriusque inter utrumque, injiciat se inter pium filium et matrem piam. Pie Domine, parce servo matris tuae; pia domina, parce servo filii tui; bone fili, placa matrem tuam servo tuo; bona mater, reconcilia servum tuum filio tuo. Qui me injicio inter duas tam immensas pietates, non incidam in duas tam potentes severitates. Bone fili, bona mater, non mihi sit frustra quod confiteor de vobis hanc veritatem, nec erubescam quod spero in vobis hanc pietatem. Amo enim veritatem quam confiteor de vobis, et deprecor pietatem quam spero in vobis.

Dic, mundi judex, cui parces? Dic, mundi reconciliatrix, quem tu reconciliabis: si tu, Domine, damnas; et tu, domina, averteris homunculum bona vestra cum amore, mala sua cum moerore confitentem? Salvator singularis, dic quem salvabis? Salutis mater, dic pro quo orabis? si te, Domine, praecipiente, et te, domina, consentiente, tormenta vexant peccatorem se execrantem, vos obsecrantem; si infernus absorbet reum se accusantem, vos deprecantem; si tartara devorant pauperem in se desperantem, in vobis sperantem.

Deus, qui factus es filius feminae propter misericordiam; femina, quae facta es mater Dei propter misericordiam, aut

miseremini miseri, tu parcendo, tu interveniendo; aut ostendite ad quos tutius fugiam misericordiores, et monstrate in quibus certius confidam potentiores . Si enim est, imo quia est tam magna mea iniquitas, et tam modica fides mea, tam tepida charitas mea, tam fatua oratio mea, tam imperfecta satisfactio mea, ut non merear delictorum veniam, nec salutis gratiam; hoc est ipsum quod supplico: ut in quo merita mea mihi videtis non sufficere, in eo misericordiae vestrae dignentur non deficere. Precor, itaque, precor, exaudite me, sed propter vos non propter me, per pietatem qua exundatis, per potestatem qua abundatis, ut evadam meritos dolores damnatorum, et intrare merear in gaudia beatorum, te Deum laudaturus, qui *es benedictus et superlaudibilis in saecula (Dan. III, 52)* saeculorum. Amen.

ORATIO LII [ol. LI] . AD SANCTAM
VIRGINEM MARIAM. *Cum meditatione et
laude meritorum ejus.*

Maria, tu illa magna Maria, tu illa maxima beatarum Mariarum , tu illa maxima feminarum. Te, domina magna et valde magna, te vult cor meum amare, te cupit os meum laudare, te desiderat venerari mens mea, te affectat exorare anima mea, quia tuitioni tuae se commendat tota substantia mea. Enitimini viscera animae meae; enitimini quantum potestis, si quid potestis , omnia interiora mea, ut ejus merita laudetis, ut ejus beatitudinem ametis, ut ejus celsitudinem admiremini, ut ejus benignitatem deprecemini,

cujus patrocínio quotidie indigetis, indigendo desideratis, desiderando imploratis, implorando impetratis . Et si non secundum desiderium vestrum, tamen supra vel certe contra meritum vestrum . Regina angelorum, domina mundi, mater ejus qui mundat mundum, confiteor quia cor meum nimis est immundum, ut merito erubescat in tam mundam intendere, nec digne possit tam mundam intendendo contingere. Te igitur, mater illuminationis cordis mei, te, nutrix salutis mentis meae, te obsecrant, quantum possunt, cuncta praecordia mea. Exaudi, domina mea, adesto propitia, adjuva potentissima, ut mudentur sordes mentis meae, ut illuminentur tenebrae meae, ut accendatur tepor meus, ut expergiscatur torpor meus, quatenus sicut beata tua sanctitas super omnia post summum omnium filium tuum, per omnipotentem filium tuum, ob gloriosum filium tuum, a benedicto filio tuo est exaltata: sic super omnia post Dominum et Deum meum et omnium filium tuum, te cor meum intelligat et veneretur, amet et deprecetur eo affectu, non quo desidero imperfectus, sed quo debeo a filio tuo factus et salvatus, redemptus et resuscitatus.

O genitrix vitae animae meae , alitrix reparatoris carnis meae, lactatrix Salvatoris totius substantiae meae! Sed quid dicam ? Lingua mihi deficit, quia mens non sufficit. Domina, domina mea, omnia intima mea sollicita sunt, ut tantorum beneficiorum tibi gratias exsolvant; sed nec cogitare possunt dignas, et pudet proferre indignas . Quid enim digne dicam matri Creatoris et Salvatoris mei, per cujus sanctitatem peccata mea purgantur, per cujus integritatem mihi incorruptibilitas donatur, per cujus virginitatem anima mea adamatur a Domino suo et desponsatur Deo suo? Quid,

inquam , digne referam genitrici Dei et Domini mei, per cujus fecunditatem captivus sum redemptus , per cujus partum de morte aeterna sum exemptus; per cujus prolem perditus, sum restitutus, et de exsilio miseriae in patriam beatitudinis reductus? *Benedicta in mulieribus (Luc. I, 28)*: haec omnia mihi dedit *benedictus fructus ventris tui (ibid., 42)* in regeneratione baptismatis sui, alia in spe, alia in re; quanquam haec omnia ego ipse mihi peccando sic abstulerim , ut nec rem habeam, et spem vix teneam. Quid enim? Si mea culpa evanuerunt ; nunquid ingratus ero illi per quam mihi tanta bona gratis evenerunt? Absit, ne addam hanc iniquitatem super iniquitatem. Imo gratias ago, quia habui; doleo, quia non habeo, oro ut habeam: certus enim sum quia sicut per filii gratiam ea potui accipere; sic eadem per matris merita possum recipere. Ergo, o domina, porta vitae, janua **281** salutis, via reconciliationis, aditus recuperationis, obsecro te per salvatricem tuam fecunditatem, fac ut et peccatorum meorum mihi venia et bene vivendi gratia concedatur, et usque in finem hic servus tuus sub tua protectione custodiatur. Insidiis et oppressionibus daemonum mundus tenebris obvolutus subiacebat; sed sole de te orto illuminatus eorum et laqueos devitat, et vires conculcat.

Tu aula universalis propitiationis , causa generalis reconciliationis, vas et templum vitae et salutis universorum, nimium contraho merita tua, cum in me homunculo vili singulariter recenseo beneficia tua, quae mundus amans gaudet, gaudens clamat esse sua. Tu namque domina admirabilis singulari virginitate, amabilis salutari fecunditate, venerabilis inaestimabili sanctitate, tu ostendisti mundo Dominum suum et Deum suum, quem nesciebat: tu visibilem

exhibuisti mundo Creatorem suum, quem prius non videbat: tu genuisti mundo restauratorem, quo perditus indigebat: tu peperisti mundo reconciliatorem quem reus non habebat. Per fecunditatem tuam, domina, mundus peccator est justificatus; damnatus, salvatus; exsul reductus: partus tuus, domina, mundum captivum redemit, aegrum sanavit, mortuum resuscitavit .

Coelum, sidera, terra, flumina, dies, nox et quaecunque humanae potestati vel utilitati sunt obnoxia, in amissum decus sese gratulantur, domina, per te quodammodo resuscitata, et nova quadam ineffabili gratia donata. Quasi enim omnia mortua erant, cum amissa congenita dignitate favendi dominatui vel usibus Deum laudantium, ad quod facta erant; obruebantur oppressione , et decolorabantur abusu idolis servientium, propter quos facta non erant. Quasi vero eandem resuscitata laetantur, cum jam Deum confitentium et dominatu reguntur, et usu decorantur. Nova autem et inaestimabili gratia quasi exsultaverunt, cum ipsum Deum, ipsum Creatorem suum, non solum invisibiliter supra se illa regentem senserunt, sed etiam visibiliter intra se eisdem utendo sanctificantem viderunt. Haec tanta bona per benedictum fructum benedicti ventris benedictae Mariae provenerunt.

Sed cur solum loquor, domina, beneficiis tuis plenum esse mundum? Inferna penetrant, coelos superant. Per plenitudinem enim gratiae tuae, et quae in inferno erant, se laetantur liberata; et quae supra mundum sunt, se gaudent restaurata. Per eundem quippe gloriosum filium gloriosae virginitatis tuae, omnes justii qui obierunt ante vitalem ejus mortem, exsultant diruptione captivitatis suae, et angeli

gratulantur restitutione semirutae civitatis suae. O femina mirabiliter singularis, et singula mirabilis, per quam elementa renovantur, inferna remedianur, daemones conculcantur, homines salvantur, angeli redintegrantur! O femina plena et superplena gratia, de cuius plenitudinis exundantia respersa sic revirescit omnis creatura! O Virgo benedicta et superbenedicta, per cuius benedictionem benedicitur omnis natura, non solum creata a Creatore, sed et Creator a creatura! O nimis exaltata, quam sequi conatur affectus animae meae, quo aufugis aciem mentis meae? O pulchra ad intuendum, amabilis ad contemplandum, delectabilis ad amandum, quo evadis capacitatem cordis mei? Praestolare, Domina, infirmam animam te sequentem: nec abscondas te, domina, parum videnti, animae te quaerenti. Miserere, domina, animam post te anhelando languentem .

Mira res, in quam sublimi contemplor Mariam locatam . Nihil est aequale Mariae: nihil, nisi Deus, majus Maria. Deus Filium suum, quem solum de corde suo aequalem sibi genitum, tanquam seipsum diligebat, ipsum dedit Mariae: et ex Maria fecit sibi filium, non alium, sed eundem; ut naturaliter esset unus idemque communis Filius Dei et Mariae. Omnis natura a Deo est creata, et Deus ex Maria est natus . Deus omnia creavit, et Maria Deum genuit. Deus qui omnia fecit , ipse se ex Maria fecit; et sic omnia quae fecerat, refecit. Qui potuit omnia de nihilo facere, noluit ea violata sine Maria reficere. Deus igitur est pater rerum creatarum , et Maria mater rerum recreatarum. Deus est Pater constitutionis omnium, et Maria est mater restitutionis omnium. Deus enim genuit illum, per quem omnia sunt facta; et Maria peperit illum, per quem omnia sunt salvata. Deus genuit illum, sine quo penitus nihil

est; et Maria peperit illum, sine quo omnino nihil bene est. O vere Dominus tecum, cui dedit Dominus, ut omnis natura tantum tibi deberet secum.

Maria, obsecro te per gratiam, qua sic Dominus esse tecum, et te voluit esse secum; fac propter ipsam secundum eandem ipsam gratiam, misericordiam tuam mecum; fac ut amor tui semper sit mecum, et cura mei semper sit tecum. Fac ut clamor necessitatis meae, quandiu ipsa persistit, sit tecum; et respectus pietatis tuae, quandiu ego subsisto, sit mecum; fac ut congratulatio beatitudinis tuae semper sit mecum, et compassio miseriae meae, quantum mihi expedit, sit tecum. Sicut enim, o beatissima, omnis a te aversus et a te despectus necesse est ut intereat, ita omnis a te conversus et a te respectus impossibile est ut pereat; sicut enim, Domina, Deus genuit illum in quo omnia vivunt, sic o tu, flos virginitatis, genuisti eum per quem et mortui reviviscunt. Et sicut Deus per Filium suum beatos angelos a peccato servavit, ita o tu, decus puritatis, per Filium tuum miseros homines ex peccato salvabis. Quemadmodum enim Dei Filius est beatitudo justorum, sic, o tu salus fecunditatis, Filius tuus est reconciliatio peccatorum. Non enim est reconciliatio, nisi quam tu casta concepisti; non est justificatio, nisi quam tu integra in utero fovisti; non est salus, nisi quam, tu virgo, peperisti. Ergo, o domina, mater es justificationis et justificatorum, genitrix es reconciliationis et reconciliatorum, parens es salutis et salvatorum. O beata fiducia! o tutum refugium! Mater Dei est mater nostra; mater ejus in quo solo speramus, et quem solum timemus, est mater nostra; mater, inquam, ejus qui solus salvat, solus damnat, est mater nostra.

Sed, o benedicta et exaltata non tibi soli, sed et nobis quidem quam magnum, quam amabile est quod video per te evenire nobis, quod videns gaudeo, quod gaudens dicere non audeo. Si enim tu domina es mater ejus, nonne et alii filii tui sunt fratres ejus? Sed qui fratres, et cujus ejus, loquar unde jucundatur cor meum; an silebo, ne de elatione arguatur os meum ? Sed quod credo amando, cur non confitebor laudando? Dicam igitur non superbiendo, sed gratias agendo. Qui enim fecit ut ipse per maternam generationem particeps esset naturae nostrae, et nos per vitae restitutionem essemus filii matris ejus , ipse nos invitat, ut confiteamur nos fratres ejus. Ergo judex noster est frater noster; Salvator mundi est frater noster; denique Deus noster est factus per Mariam frater noster. Qua igitur certitudine debemus sperare, qua consolatione possumus timere, quorum sive salus, sive damnatio, de boni fratris , et de pia matris pendent arbitrio! Quo etiam affectu hunc fratrem et hanc matrem amare debemus? Qua familiaritate nos illis commitemus? Qua securitate ad illos confugiemus? Qua dulcedine confugientes suscipiemur. Bonus igitur frater nobis dimittat quod deliquimus ; ipse avertat quod delinquentes meruimus, ipse donet quod poenitentes petimus. Bona mater oret et exoret pro nobis, ipsa postulet et impetret quod expedit nobis . Ipsa roget filium pro filiis, unigenitum pro adoptatis, dominum pro servis. Bonus Filius audiat matrem pro fratribus, Unigenitus pro his quos adoptavit, Dominus pro his quos liberavit. O Maria ! quantum tibi debemus, domina mater per quam **282** talem fratrem habemus! Quid gratiarum, quid laudis tibi retribuemus !

Magne Domine, tu noster major frater, magna domina, tu nostra melior mater, docete cor meum qua reverentia vos debeat cogitare. Bone tu, et bona tu; dulcis tu, et dulcis tu dicite et date animae meae, quo affectu vos memorando de vobis delectetur, delectando jucundetur, jucundando impinguetur. Impinguate et succendite eam vestra dilectione; vestro continuo amore langueat cor meum, liquefiant omnia ossa mea, deficiat caro mea. Utinam sic viscera animae meae dulci fervore vestrae dilectionis exardescant, ut viscera carnis meae exaurescant! Utinam sic intima spiritus mei dulcedine vestri affectus impinguetur, ut medullae corporis mei exsiccentur!

Domine Fili dominae meae, domina mater Domini mei, si ego non sum dignus qui sic debeam vestro amore beatificari, certe vos non estis indigni, qui sic, imo plus debeatis amari. Ergo, benignissimi, ne sic denegetis mihi petenti id quo me confiteor indignum, ut auferatur vobis id quo certe vos negare non potestis dignos. Date itaque, piissimi, date, obsecro, supplicanti animae meae, non propter meritum meum, sed propter meritum vestrum; date illi quanto digni estis, amorem vestrum. Date, inquam, mihi quo sum indignus, ut reddatur vobis quo estis digni. Si enim non vultis dare, ut habeam quod desidero, saltem nolite negare ut reddam vobis quod debeo.

Forsitan praesumendo loquar, sed utique bonitas vestra facit me audacem. *Loquar ergo adhuc ad Dominum meum et dominam meam cum sim pulvis et cinis (Gen. XVIII, 27).* Domina et domina, nonne multo melius est cum vos gratis donatis petenti quod ipse non meretur, quam cum vobis subtrahitur quod vobis juste debetur? Illud quippe praedicandae misericordiae est, istud est nefandae injustitiae.

Impendite igitur, piissimi, gratiam, ut recipiatis debitum; facite vos mihi misericordiam vestram quae mihi expedit et vos decet, ne faciam ego vobis injustitiam meam quae nulli expedit et nullum decet. Estote vos mihi misericordes, quod obsecro vos, ne sim ego vobis injustus, quod exsecror. Date benigne et benigna, ne sitis exoratu difficiles, date animae meae amorem vestri, quem ipsa non injuste petit, et vos juste exigitis; ne ipsa bonis vestris sit ingrata; quod ipsa juste horret, et vos non injuste punitis.

Certe, Jesu fili Dei, et tu, Maria mater, et vos vultis, et aequum est ut quidquid vos diligitis diligatur a nobis. Ergo, bone Fili, rogo te per dilectionem, qua diligis matrem tuam, ut sicut tu vere diligis, et diligi vis eam, ita mihi des ut vere diligam eam. Bona mater, rogo te per dilectionem, qua diligis filium tuum, ut sicut tu vere diligis et diligi vis eum, ita mihi impetres, ut vere diligam eum. Ecce enim peto quod ut fiat vere est in vestra voluntate. Cur ergo propter peccata mea non fiet, cum sit et in vestra potestate? Amator et miserator hominum, tu posuisti reos tuos et usque ad mortem amare, et poteris te roganti amorem tui et matris tuae negare? Mater hujus amatoris nostri, quae illum in ventre portare, et in sinu meruisti lactare, an tu non poteris, aut non voles poscenti ejus amorem et tuum impetrare? Veneretur igitur vos, sicut digni estis, mens mea; amet vos, sicut aequum est, cor meum; diligat vos, sicut sibi expedit, anima mea; serviat vobis, sicut debet, caro mea, et in hoc consummetur vita mea, ut in aeternum psallat tota substantia mea. Benedictus Dominus in aeternum; fiat, fiat.

ORATIO LIII [ol. LII]. AD SANCTAM VIRGINEM MARIAM, ET AD SANCTUM JOANNEM EVANGELISTAM.

O intemerata et in aeternum benedicta, specialis et incomparabilis virgo, Dei genitrix Maria, gratissimum Dei templum, Spiritus sancti sacrarium, janua regni coelorum, per quam post Deum totus vivit orbis terrarum, inclina aures tuae pietatis, et illos tuos misericordes oculos indignis supplicationibus meis, et esto mihi peccatori pia in omnibus auxiliatrix.

Et, o beatissime Joannes, Christi familiaris amice, qui ab eodem Domino nostro Jesu Christo electus es, et inter caeteros magis dilectus atque mysteriis coelestibus supra omnes imbutus, apostolus ejus et evangelista factus praeclarissimus, custosque matris ejus individuus, te invoco etiam cum matre ejusdem Salvatoris, ut mihi opem tuam cum ipsa ferre digneris.

O duae gemmae coelestes, Maria et Joannes! o duo luminaria divinitus ante Deum lucentia! vestris radiis effugate scelerum meorum nubila. Vos estis illi duo, in quibus Deus Pater per Filium suum specialiter aedificavit sibi domum, et in quibus ipse Filius Dei unigenitus, ob sincerissimae virginitatis meritum, dilectionis suae confirmavit privilegium, in cruce pendens uni vestrum ita dicens: *Mulier, ecce filius tuus* (**Joan. XIX, 26**). Deinde ad alterum: *Ecce mater tua* (**ibid., 27**). In hujus ergo sacratissimi amoris dulcedine, qua ita tunc ore Dominico velut mater et filius invicem conjuncti estis, vobis duobus, ego N. peccator corpus et animam meam commendo,

ut omnibus horis atque momentis intus et exterius firmi custodes et pii apud Deum intercessores mihi existere dignemini. Credo enim firmiter, fateor indubitanter quod velle vestrum, velle Dei est; et nolle vestrum, nolle Dei est. Unde et quidquid petitis. sine mora obtinetis. Per hanc ergo tam potentissimam vestrae dignitatis virtutem, poscite mihi corporis et animae salutem. Agite, quaeso, agite vestris gloriosissimis precibus ut cor meum invisere et inhabitare dignetur Spiritus almus, qui me a cunctis vitiorum sordibus expurget, virtutibus sacris exornet, in dilectione Dei et proximi perfecte stare et perseverare faciat, et post hujus vitae cursum ad gaudia ducat electorum suorum benignissimus Paracletus, gratiarum largitor optimus, qui Patri et Filio coaeternus et consubstantialis cum eis, et in eis vivit et regnat omnipotens Deus per infinita saeculorum saecula. Amen.

283 ORATIO LIV [ol. LIII]. AD SANCTAM VIRGINEM MARIAM.

O sancta, o benedicta, in necessitatibus nostris adesse digneris nostrum consilium et auxilium, quae omnibus es promptior, potentior, efficacior, amabilior, gratiosior et dulcior. Dulcis es in ore te laudantium, in corde te diligentium, in memoria te deprecantium. Magnifica es in omni sexu, in omni aetate, in omni conditione, in tribubus, populis et linguis. Tu es luna in medio firmamenti, candelabrum in medio mundi, lignum vitae in medio paradisi; tu es myrrha electa, piscina in Esebon, virgula fumi ex aromatibus, fasciculus myrrhae et thuris inter ubera sponsi, terebinthus extendens ramos gratiae et salutis,

inter benedictas superbenedicta es, superelecta es, superspeciosa, supergratiosa, supergloriosa, mater illius qui gratiam, et gloriam et honorem, et aeternitatem praestat.

Surge, beatissima Virgo, misericorditer ora pro nobis; surge, et amplectere misericordiam Redemptoris; et da preces jugiter pro nobis, quos cernis tam graviter offensos ante oculos conditoris. Per te, domina gloriosa, ad Jesum filium tuum mereamur ascendere, qui per te ad nos dignatus est descendere. Per te, beata Virgo, venire valeamus in ipsius gloriam, qui per te in nostram venit miseriam. Per te accessum habeamus ad Filium tuum, qui per te redemit mundum. O benedicta inventrix gratiae, genitrix vitae, mater salutis, per te suscipiat nos, qui per te datus est nobis. Excuset, piissima domina virgo Maria, apud piissimum filium tuum integritas tua culpam nostrae corruptionis, et humilitas tua Deo grata nostrae veniam impetret vanitatis. Copiosa charitas tua gloriosam fecunditatem nobis conferat meritorum. Generaliter omnes te, gloriosa virgo Maria, invocantes exaudi, omnibus adesto, omnibus subveni, omnes in angustiis et necessitatibus te sentiant adjutricem quicumque te credunt esse Dei genitricem.

Specialiter vero illos tua quotidiana et assidua defendat oratio, quorum frequens tibi famulatur devotio, et quicumque sunt memores tui in terris, memor sis illorum ante piissimum filium tuum Dominum nostrum in coelis. Domina nostra, mediatrix nostra, tuo filio nos commenda, reconcilia nos filio tuo, tuo filio nos repraesenta. Fac, o benedicta, per gratiam quam invenisti, per praerogativam quam meruisti, per

misericordiam quam peperisti, ut qui te mediante fieri dignatus est particeps miseriae et infirmitatis nostrae, te quoque intercedente particeps nos faciat suae gloriae atque beatitudinis aeternae.

ORATIO LV [al. LIV]. AD EAMDEM SANCTAM VIRGINEM MARIAM.

O alma virgo Maria, tanto omnibus angelorum spiritibus omnibusque electorum animabus, in cuncta filii tui Christi Domini nostri haereditate es gloriosior, quanto ab ipso fieri meruisti beatior. Obsecramus ergo te lacrymosis suspiriis, ut nunc ad gemitum nostri moeroris aures inclines magnificae pietatis. Nos siquidem peccatores proni innumerabilibus delictis infernale supplicium meruimus, ubi nullatenus poenitentiae datur locus quoniam fidem aliquando Deo promisimus, sed male vivendo hactenus mentiti sumus. O sancta Dei Genitrix, omnium creaturarum dignissima atque purissima, caecorum cordium oculos terge, atque semitas justitiae nobis ostende. Orando a nobis vitia subtrahe, atque sacrarum virtutum plantaria insere. Impetra aeterni tripudii cursum, quem assidue sequitur supernum bravium.

Sic, quaeso, piissima domina, pro nobis ora in coelis, ut deleas quidquid deliquimus in terris. Non est enim aliquid tam parvum in nobis quod oratio, si tibi placet, delere non possit. O sanctissima virgo Maria, nos qui credimus quod virgo et mater Dei sis, credendo sentiamus quod pro nobis depreceris. Et qui confitemur te peperisse Deum et hominem, gaudeamus

per te nobis advenire salutem. Et qui fatemur te omnibus hominibus meliorem gaudeamus per te percipere felicitatem. Et quotiescunque processerit ad nos divina miseratio tua, ne inflemur adsit tuitio. Et si venerit tribulatio, vel tentatio ne labamur, praesens sit tua sancta oratio. Sic quaeso, domina clemens, pro salute nostra preces funde in coelis, ut paradisi post obitum frui mereamur gaudiis.

O beata Dei genitrix, virgo Maria, templum Dei vivi, aula Regis aeterni, sacrarium Spiritus sancti. Tu virga de radice Jesse, tu cedrus de Libano, tu rosa purpurea in Jericho, tu cypressus in monte Sion; quae singulari privilegio sicut nescis in omnibus comparisonem, ita nihilominus et angelicam superas dignitatem, cui novo et inaudito miraculo datum est ut Verbum quod ante saecula Deus genuit, fieret filius tuus, Deus et homo. Tu eum in fine saeculi genuisti, ut verus atque perfectus esset Dei Filius gemina quidem natura, sed una persona, Deus et homo, unus Emmanuel. O gloriosa puerpera, in qua sola reperitur fecunda virginitas, quae sic intemeratis visceribus Filium Dei protulisti ut illibatae pudicitiae cresceret integritas, non libido virginalis integritatis sigillum violaret.

Tibi, dum conciperes, Spiritus sanctus obumbravit; non (quod absit!) ut ipse in tuo sanctissimo utero fieret pro semine sobolis, sed potius virtute ac potentia Creatoris. De te summus Pontifex noster sui corporis hostiam sumpsit, quam in ara crucis pro totius mundi salute sacrificium obtulit. Tu lux oriens Nazareth. Tu laetitia Israel. Tu decus mundi. Tu nobilitas populi Christiani. O regina et domina mundi, scala coeli, thronus Dei, janua paradisi, audi preces pauperum, ne despicias gemitus miserorum. Inferantur per te vota nostra

atque suspiria in conspectum Redemptoris; ut qui nostris excludimur meritis, per te locum obtineamus ad aures tuae pietatis. Dele peccata, relaxa facinora, erige lapsos, solve compeditos. Per te succidantur vepres et germina vitiorum, prodeant flores et ornamenta virtutum. Placa precibus Judicem, quem singulari puerperio genuisti Salvatorem, ut qui per te particeps factus est humanitatis nostrae, per te quoque nos consortes efficiat divinitatis suae. Qui cum Patre et Spiritu sancto vivit et regnat Deus per omnia saecula saeculorum. Amen.

284 ORATIO LVI [al., LV]. AD SANCTAM VIRGINEM MARIAM. *In Nativitate ejus.*

Dignare me laudare te, virgo sacrata; da mihi virtutem contra hostes tuos, et contra hostem totius humani generis. Da mihi virtutem te humiliter deprecandi. Da mihi virtutem te cum precibus obnixe laudandi, per merita tuae sacratissimae nativitatis, quae nata es in mundum universae Christianitati gaudium, spes vitae et solatium. Quando nata es, Virgo sanctissima, tunc illuminatus est mundus. Stirps beata, radix sancta, et benedictus fructus tuus, quae sola meruisti Spiritu sancto plena virgo Deum concipere, virgo Deum portare, virgo parere, virgo post partum permanere. Miserere igitur mihi peccatori, et adjuva me, domina, ut sicut nativitas tua gloriosa ex semine Abrahae, orta de tribu Juda, clara ex stirpe David gaudium annuntiavit universo mundo; ita me gaudio

vero repleat, et emundet ab omni peccato. Ora pro me, Virgo providentissima, vel laetissima gaudia tuae saluberrimae nativitatis velamen indulgentiae conferant cunctis meis peccatis. Sancta Dei Genitrix, florens ut lilium, ora tuum dulcem natum pro me misero peccatore. Amen.

ORATIO LVII [ol. LVI]. AD SANCTAM VIRGINEM MARIAM. *In Annuntiatione ejus.*

Precor te, Virgo dulcissima, per merita tuae saluberrimae annuntiationis, et per illud angelicum ave, quod accepisti a sancto Gabriele nuntio salutis tuae, nuntio Incarnationis Verbi divini, nuntio vitae aeternae, nuntio salutis nostrae per te, ut accipias preces nostras. Misericordissima domina, magna sunt peccata mea, sed major est gratia tua; quia tu es gratia plena, et Dominus tecum est; benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui. Mater totius gratiae, ora pro me, ut sicut annuntiatio tua finis appropinquans exstitit veteri culpa, spes autem promissae gratiae, et omnibus exspectantibus eam in veritate origo et via fuit gratiae futurae; ita a me in honorem tui gaudii corde recogita, ore pronunciata ejusdem annuntiationis tuae recordatio fiat in me finis et abolitio totius culpae meae veteris ac novae, et gratia salutaris jugis castimoniae. Adjuva me, domina mea, spes viventium, et consolatio moestorum, subventrix inopum, miseratrix omnium, ut qui culpam meam per ipsa flagella moeroris et tristitiae et infirmitatis agnosco; per gaudia tuae sanctissimae annuntiationis de infirmitate remedium, et de moerore gaudium tua misericordia consequi merear; ut in utili

moerore, in castimonia cordis et corporis, in humilitate mentis, in fidei integritate, et omni bonitate studeam de caetero placere Deo, et exsultet spiritus meus in Deo salutari meo omni tempore vitae meae. Sancta Dei Genetrix, succurre et intercede apud dulcem natum tuum pro me peccatore. Amen.

ORATIO LVIII [ol. LVII]. AD SANCTAM VIRGINEM MARIAM. *In Partu ejus.*

Virgo sanctissima, da mihi virtutem per merita tui sanctissimi virginei partus, contra hostes tuos. Benedicta es enim Maria, quae Dominum omnium portasti Creatorem saeculorum. Genuisti qui te fecit, et in aeternum permanes Virgo. Beata viscera, quae portaverunt aeterni Patris Filium. Beata ubera tua, quae lactaverunt Christum Dominum. Beata et venerabilis es, Virgo Maria, omnium bonorum beatitudine plena. Beata mater, quae sola sine dolore genuisti, quia tu sola peperisti Virgo. Beata et benedicta inter mulieres; quia natus ex te Virgine Christus Deus noster, sua sanctissima nativitate primi parentis, et primae mulieris in dolore poenaliter parturientis solvendo maledictionem, dedit per te sine dolore parturientem, dimissa veteri culpa, novae gratiae et salutis aeternae mellifluam benedictionem. Per gaudia tui sanctissimi virginei partus miserere mei, domina mea, et exaudi orationem meam. *Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum, et in peccatis concepit me mater mea (Psal. L, 6).*

In peccatis sum natus, et in peccatis conversatus sum per omne tempus vitae meae. Tu autem, domina mea, sine tactu pudoris inventa es mater Salvatoris. Miserere mihi immundo, qui in peccatis conceptus et nutritus sum; et adjuva me tuis sanctis precibus, Virgo serenissima: ut sicut nativitas filii tui Domini nostri Jesu Christi ruina fuit horribilis tristitiae, nativitas universis fidelibus novae exsultationis; ita et mihi haec eadem gaudia Dominicae Nativitatis sint initium vitae religiosae et salutaris continentiae, et ruina totius injusti moeroris et iniquae tristitiae, et nativitas spiritualis gaudii et exsultationis, et amor et desiderium coelestis patriae et supernae laetitiae. Sancta Dei genitrix, succurre et intercede apud dulcem tuum natum pro me peccatore. Amen.

285 ORATIO LIX [ol. LVIII]. AD SANCTAM VIRGINEM MARIAM. *In Purificatione ejus.*

O virgo serenissima, per merita tuae piissimae purificationis da mihi virtutem contra hostes tuos; Virgo sanctissima, corpore castissima, moribus omnium pulcherrima. Virgo virginum, nec corde unquam polluta, nec ore, sed tota pulchra, tota sine macula. Intemerata virgo corpore, intemerata virgo mente, nihil debens legibus, nullis tacta excessibus, ut humilitatis in te ostenderes exemplum, imples purificationis officium pollutis matribus statutum. Ad templum detulisti tecum mundandum, qui tibi integritatis decus homo genitus adauxit. Intacta genitrix ad templum detulisti tecum mundandum, qui delicta nostra intelligens, quia illi omnia nuda sunt et aperta, ab occultis nostris quotidie per

confessionem et poenitentiam mundat, et ab alienis per spiritum continentiae parcat servis suis (**Psal. XVIII, 14**). Ad templum detulisti tecum mundandum, cujus sanguis in cruce passionis suae ab originali nos lavans contagio quotidie etiam in ara crucis per sacrosancta mysteria et nos poenitentes et confessos emundat a nostris criminibus. Ad templum detulisti tecum mundandum, qui pro nobis Pontifex factus secundum ordinem Melchisedech quotidie compatitur infirmitatibus nostris, et est misericors nobis, et Pontifex fidelis ad Deum propitiando peccata populi, quotidie nos Deo Patri reconciliat, et per id quod Deo Patri offert Deus de Deo quotidie, si conversi fuerimus et peccata nostra confessi. Fidelis et justus et patiens Deus ignoscet nobis et absolvet nos.

In nomine ejus, Virgo integerrima, confugio ad te. In ejus ergo nomine dulcissimo et amore, suscipe me, domina mea clementissima, confugientem ad te, et adjuva me per merita tuae castissimae purificationis, ut sentiam et gaudeam me a sordibus conscientiae ita perenniter purificari, ut nunquam doleam de caetero me aliqua contagione aut perpetratione sceleris coinquinari. Sancta Dei Genitrix, suscipe et intercede pro me peccatore apud tuum dulcem natum Jesum Christum benedictum fructum ventris tui, et miserere mei.

ORATIO LX [ol. LIX]. AD SANCTAM VIRGINEM MARIAM. *In Assumptione ejus.*

Virgo serenissima, Dei genitrix sancta Maria, per merita tuae gloriosae assumptionis, et per amorem tui dulcissimi filii, a

quo assumpta es in coelum, da mihi virtutem contra hostes tuos, et in regnum aeternum ingredi. Felix namque es sacra virgo Maria, et omni laude dignissima, quia ex te ortus est sol justitiae Christus Deus noster. *Sicut cedrus exaltata in Libano, et sicut cypressus in monte Sion, quasi myrrha electa dans suavitatem odoris* (**Eccli. XXIV, 17, 20**). Exaltata super choros angelorum gaudens et gloriosa in perpetuum regina coelorum, ubi adjuvas omnes qui te dominam glorificant, et sanctum nomen tuum humili prece frequentant.

Beata ergo et venerabilis virgo Maria, quae benigna es omnibus ad te pio corde clamantibus, pia et exorabilis esto mihi peccatori te humiliter invocanti; sub tua protectione confugio, ubi infirmus accepi virtutem. Illam animi et corporis virtutem cum tuo praesidio fac me accipere, ut per te liber a peccatis et desideriis peccatorum, sine timore de manu inimicorum visibilium et invisibilium liberatus filium tuum Dominum nostrum Jesum Christum possim omni tempore benedicere, et semper laudem ejus in ore meo habere. O Virgo gloriosa, quae mortem subiisti, sed mortis nexibus deprimi non potuisti, quia tu sola Virgo genuisti eum, qui erat mors mortis, et morsus inferni. Adjuva me per mortem tuam, et per gaudia tuae assumptionis in coelum, ut residuum vitae meae possim cum sincera fide tuo adjutorio ducere, et finem vitae meae feliciter terminare in cinere et cilicio in terra prostratus cum lacrymis; in confessione et poenitentia peccatorum meorum; insuper, quod majus est, in confessione nominis Christi, et in perceptione corporis et sanguinis ejus; et in commendatione spiritus mei in manibus misericordiae suae. Ora pro me, sancta Dei Genitrix, ut qui conscius peccatorum multorum tribunal filii tui tremebundus

perhorresco, per tuam venerabilem intercessionem gaudeam emundari ab omnibus criminibus meis, cordis compunctione irrigante, et rore piissimae confessionis a te exhibito. Nulla de caetero macula peccati anima mea inquinetur; sed mundo corde et casto corpore per merito tuae saluberrimae nativitatis, annuntiationis, et sanctissimi virginei partus tui, et castissimae purificationis, et gloriosissimae assumptionis in excelso coelorum palatio possim praesentari, in quo gloriosa exsultas et regnas regina angelorum et hominum, Mater Domini nostri Jesu Christi. Succurre meis criminibus, mater misericordiae, tuis virgineis precibus veniam mihi obtinendo apud tuum dulcem natum Jesum Christum Dominum nostrum. Qui cum Patre, et Spiritu sancto vivit et regnat benedictus, etc.

286 ORATIO LXI [ol. LX] . RHYTHMUS AD SANCTAM VIRGINEM MARIAM ET AD OMNES SANCTOS.

Maria templum Domini,
Sacrarium Paracleti,
Sacrarum decus virginum,
Moerentium solatium.

Ad te suspiro, domina,
Meas accepta lacrymas,
Sinum misericordiae
Dignare mihi pandere.

Regina coeli inclyta,
Orbis lampas siderea,

Meas absterge lacrymas,
Et peccatorum nebulas.

Quod voles unigenitus
Donabit tibi Filius,
Pro quibus voles veniam
Impetrabis et gloriam.

Sed vae peccatis hominum
In tenebris degentium,
Me terret conscientia,

.....

Ut Adam delitescere,
Vel sicut Cain fugere,
Mea me cogunt scelera,
Quia multa et gravia.

Sed inter tanta nubila,
Et peccatorum pondera,
Patrem recordans luminum
Non despero auxilium.

Nihil desperare pejus,
Nil putavi perversius,
Praesertim si tu, domina,
Mea perfers precamina.

Cum mente tracto angelos,
Prophetas et apostolos,
Victoriosos martyres,
Et perpudicas virgines:

Nullus mihi potentior,
Nullus misericordior,
Illorum pace dixerim,
Videtur matre Domini.

Quapropter hanc praecipue

Patronam meam facere
Nihil religiosius,
Nihil puto salubrius.

Ergo mater melliflua,
Et virgo pudicissima,
Nunc in praesenti sentiam.
Quam de te do sententiam.

Mei querelam gemitus
Tibi impono primitus,
Quam perferas ad Dominum,
Et tuum verum filium.

Maria lux aetherea,
Ut meas preces deferas,
Tui stratus vestigiis
Mente deosco supplici.

Computruerunt pristina
Peccatorum contagia,
Sed sapiens est medicus;
Omnipotens est Dominus.

De mala consuetudine,
Est efficax me tollere,
Qui suscitavit Lazarum
Quatriduanum mortuum.

Post lapsum Petrum respicit,
Et magno fletu concutit,
Nec Chananaeae precibus
Abnuat hic propitius.

David post tam immania
Poenituit flagitia,
Et post laudari meruit
Ore ipsius Domini.

Unde securus credidi,
A peccatorum vinculis
Me cito posse erui,
Si tu tantum petieris.

Mater misericordiae,
Sic affectum contemnere
Vales, quae vocas impios,
Et non spernis incredulos.

Quid in Maria gesseris,
Illam dico Aegyptiam,
Prorsus novit Ecclesia,
Et exultat in gratia.

Theophilus diabolo
Suo datus chirographo,
Quasi a fundo barathri,
Per te reduci potuit.

Sed quis verbis comprehendere
Vel scriptura dirigere,
Quotidie quos liberas,
Et Deo reconcilias?

His jam diu praemonitus,
Ad te confugi credulus,
Ne me pia abjicias,
Supplex oro ut differas .

Devotionis lacrymas
Quam primum mihi impetra,
Ut sint satis idoneae
Meas sordes eluere.

Turpis concupiscentia
Corpus nec mentem polluat,
Quae tua sub custodia

Jam deputavi, domina.

Nam Scripturae auctoritas,
Et sacra clamat veritas
Corpus peccatis subditum,
Sanctum odire spiritum,
Furor et indignatio
Procul fiant ab animo
Quem tutelae sanctissimae
Praeelegit committere.

Non odium exasperet
Jactantia non elevet,
Livor edax non acuat,
Sed pax vera possideat.

Mundum, si ridet fugiam;
Aut si saevit, irrideam;
Quia qui illum diligit,
Christo constare desinit.

Sed studiosa lectio,
Et compuncta oratio,
Incumbentem exsatiet.
Et haerentem inebriet.

In te mentis intuitum,
Mortis versem aculeum,
Et si tanto suspectior,
Quanto manet decultior .

287 O Jesu, Rex altissime,
O fons misericordiae,
Horam mortis terribilem,
Pro spe bona fac facilem.

Secura conscientia
Non ibi multum trepidat

Nam spe facta robustior
Multum transit constantior.

Non aliud sit gaudium,
Vel meum desiderium
Quam ut exutus corpore
Tibi possim assistere.

O vos coelorum incolae,
Cives supernae patriae,
Qui Deo fruimini,
Nobis et compatimini .

Michael in coelestibus
Qui praefulges agminibus,
Pro speciali gloria.
Nobis confer solatia.

Angeli quos gravissim
Carnis non premit sarcina,
Orate pro hominibus.
Sub ea laborantibus.

Joannes vatum maxime,
Precantum verba excipe,
Et prophetarum numerum
Ad hoc ascito socium.

Petre, piscator hominum,
Et Paule doctor gentium
Cum caeteris apostolis
Ope juvate celeri.

Stephane cum Laurentio,
Magno praelati merito,
Cum multa turba martyrum,
Magnum ferte praesidium.

Vos confessores inclytos.

Vita aeterna praeditos ,
Nequaquam obliviscimur,
Sed obnixe deposcimus.

Ut qui per temporalia
Transistis et fragilia,
Adhuc pro decertantibus
Tanto instetis promptius.

Agnes, Tecla, Caecilia
Nec non et Scholastica,
Et omnes sanctae virgines,
Pro nobis state supplices .

ORATIO LXII [ol. LXI]. AD ANGELUM CUSTODEM.

Obsecro te, angelice spiritus, cui ego ad providendum commissus sum a Deo, ut custodias me indesinenter et protegas, visites et defendas ab omni incursu diaboli vigilantem et dormientem, nocte ac die, horis continuis ac momentis confove me; ubicunque ideo comitare mecum. Repelle a me omnem tentationem Satanae, et quod mea non exigunt merita, tuis precibus obtine apud misericordissimum iudicem et Dominum nostrum, qui te mihi tutorem assignavit, et me tibi commendavit, ut nihil in me loci habeat contrariae virtutis admistio. Cumque me per abrupta vitiorum deviare perspexeris, per semitas iustitiae ad Redemptorem meum reducere satagas me, et in quacunque angustia me perspexeris, auxilium Dei omnipotentis tuo obtentu super me esse sentiam. Precor ergo, si fieri potest, ut notum mihi facias finem meum,

et cum de hoc corpore eductus fuero, non dimittas malignos spiritus terrere me, aut illudere, neque in foveam desperationis inducere. Et non me derelinquas, donec perducas ad visionem Conditoris mei, ubi perenniter cum omnibus sanctis tuo interventu merear laetari, praestante Domino nostro Jesu Christo.

ORATIO LXII [ol. LXIII] . AD SANCTUM
JOANNEM BAPTISTAM. *Cum recordatione
peccatorum.*

Sancte Joannes, tu ille Joannes , qui Deum baptizasti, tu prius ab archangelo laudatus quam genitus a patre; prius plenus Deo quam ex matre; prius noscens Deum, quam notus in mundo, tu ante monstrans matri gravidam Matrem Dei, quam gravida mater tua te dici: tu es de quo dixit Deus: *Inter natos mulierum non surrexit major* (Matth. XI, 11). Ad te, domine, tam magnum, tam sanctum, tam beatum, ad te venit scelerosus vermis, aerumnosus homuncio, jam emortuo sensu vix se dolens, sed mortua anima sibi nimis dolendus peccator. Ad te, tam magne amice Dei , valde timens venit dubius de salute sua, quia certus de magna culpa sua, sed sperans de majori gratia tua. Major enim est gratia tua, domine, quam culpa mea, quia plus potes apud Deum quam delere scelera mea. Ad te ergo, domine, quem gratia fecit tam amicum Dei, ad te fugit anxius, quem iniquitas fecit tam reum Dei; ad te, quem tam beatum fecit gratia, ego quem tam miserum fecit nequitia. Vere, domine, fateor, iniquitas mea me fecit talem; sed te talem, non tu, sed gratia Dei tecum. Memento ergo, domine, ut sicut gratia Dei te sic sublimavit , sic misericordia tua erigat quem culpa sua sic humiliavit .

Heu me, qualem me feci? qualis eram? Deus , qualem me fecisti, et qualem me iterum feci? In peccatis eram conceptus et natus; sed abluisti me, sed sanctificasti me, et ego pejoribus sordidavi me. In necessariis eram tunc natus , nunc sum in spontaneis volutatus; in illis nesciens conceptus, istis volens plenus et opertus; ex illis misericorditer a te eductus, in haec misere a me inductus; ab illis pie redemptus, in istis impie peremptus. Sanaveras, pie Deus, animam a parentibus vulneratam, ego impius interfeci sanatam. Exueras, misericors Domine, vetustis pannis originalis peccati, et indueras me veste innocentiae, promittens alteram incorruptibilitatis, et ego, illa rejecta quam dedisti, operui me sordibus nequitiae; illa despecta quam promisisti plus elegi dolores aeternae miseriae. Filium irae tuae fecisti filium gratiae tuae; et ego, illa contempta, feci me filium odi tui. Reformasti in me amabilem imaginem tuam **288**, et ego superimpressi odibilem imaginem. Heu, heu! cujus? Cujus, miser et demens homuncio, cujus imaginem superimpressi super imaginem Dei? O cur vel non puduit facere quod sic expavesco dicere? O cur non odi ejus imitationem, cujus sic horreo nomen? Ille sponte cecidit, ego volens sordui. Sed ille, nulla praecedente delicti vindicta, superbiens peccavit; ego, visa ejus poena, contemnens ad peccatum properavi. Ille semel in innocentia constitutus, ego restitutus; ille contra eum, qui se fecit et referit , ille dereliquit Deum promittentem, ego fugi Deum prosequentem; ille perstat in malitia Deo reprobante, ego in illam cucurri Deo revocante; ille obduratus ad punientem, ego obduratus ad blandientem. Etsi ambo contra Deum, ille contra nec requirentem se, ego contra pro me morientem.

O infelix et nimis infelix homuncio, si tamen non omnis recessit humanitas ubi tanta malitiae incessit immanitas! Ecce cujus imaginis horrebam horrorem, in multis aspicio me horribiliorem. Fuge, fuge, tu, horribilis nescio quae substantia , fuge teipsam exterrita a teipsa. Sed, vae, fugere te non potes. Ne ergo aspicias te, quia non toleras te. Nam si tolerare potes sine doloris horrore, hoc ipsum ne tolere, quia tolerare potes. Quanto enim hoc potes, tanto primo peccatori similior, et Deo es intolerabilior. Non enim est fortitudo, sed mentis hebetudo , non est sanitas, sed obdurata iniquitas; non est ex consolatione, sed ex damnatione. Ne ergo sine inani rugitu cordis tui tolere horrorem interioris vultus tui. Quia ergo fugere te non potes, vel te non aspicias, quia te non toleras. Sed ecce pejus, si non aspicio me; nam egomet fallo me.

O nimis gravis angustia! si me inspicio, non tolero meipsum; si non inspicio, nescio meipsum. Si me considero, terret me facies mea; si non considero, fallit me damnatio mea. Si me video, horror est intolerabilis; si non video, mors est inevitabilis. Malum hinc, pejus inde; malum undique. Sed nimis malum hinc, nimis pejus inde , et nimis malum undique. Nimis enim miser, quem torquet conscientia sua quam fugere non potest. Nimis miserior quem exspectat damnatio sua, quam vitare non potest. Nimis infelix qui ipse sibi est horribilis. Nimis infelicior, cui mors erit aeterna sensibilis. Nimis aerumnosus, quem terrent continui de sua foeditate horrores. Nimis aerumnosior, quem torquebunt aeterni pro sua iniquitate dolores. Malum hoc, et malum hoc; sed nimis hoc, et nimis hoc.

Peccare, quam mala et quam amara res es! peccata, quam faciles aditus, quam difficiles exitus habetis! Peccatores, quo vos inducitis? Intra quos vectes vos includitis? Intelligite, intelligite quam malum et quam amarum est reliquisse Dominum. Qui peccastis, reddite; volentes peccare, nolite. Nolite, inquam, nolite. Vere malum et amarum est, expertus sum; in hoc ipso sum. Aut enim continui dolores torquebunt poenitentem vitam meam, aut aeterni cruciatus vexabunt puniendam animam meam. Utique est malum et amarum utrumque. Et certe juste angitur reus Dei inter malum et pejus; nimis malus, inter nimis malum, et nimis pejus. Juste fit, recte fit, juste iudex meus; sed utique tu es ipse Deus et Dominus et Creator meus. Tolle ergo, Creator, tolle tantum malum de creatura tua, si gratias agit quia est factura tua. Erue, Domine, erue de tantis malis servum tuum, si gaudet fateri te Dominum suum. Parce, Deus, parce peccatori tuo, si non desperat de bonitate tua; nam etsi iudicem sic me nequius illo primo peccatore deliquisse, non odi te ut ille, nec detestor bonitatem tuam. Renova ergo per merita magni baptistae tui, renova in me gratiam baptismi tui. Praevenit me gratia tua, subsequatur me misericordia tua. Da per poenitentiae lamentum quod dedisti per baptismi sacramentum. Dona petenti quod donasti nescienti. Reforma faciem quam foedavi, restaura innocentiam quam violavi. Qui abstulisti peccata quae attuli nascendo, tolle peccata quae contraxi vivendo. Tolle, qui tollis peccata mundi, quia ista sunt peccata mundi, quae porto de conversatione mundi. Tolle, qui tollis peccata mundi, per merita illius qui hoc testimonio te ostendit mundo, tolle peccata quae contraxi in mundo. Tolle de me quod non est ex te, quia odi quod est a me, et adhuc spero de te.

Et tu, sancte Joannes, qui ostendisti mundo tollentem peccata sua, per gratiam tibi datam, fac mihi hanc misericordiam ut tollat peccata mea. Tu, Deus, tollis peccata mundi; tu, amice ejus, dicis: *Hic tollit peccata mundi* (**Joan. I, 29**). Ecce ante vos onustus peccatis mundi. Tu tollis, et tu dicis: Ecce me cui tu tollas, quod tu dicis. Ecce medicus, et testis ejus; et ecce aeger, servus medici, et opus ejus, rogans medicum et testem ejus. Vere medice, oro te, sana me. Verax testis ejus, precor te ora pro me. Proba te mihi in me, tu actum tuum, tu dictum tuum. Experiar quod audio, sentiam quod credo. Jesu, bone Domine, si tu operaris quod ille testatur, fiat in me opus tuum. Joannes monstrator Dei, si tu testaris quod ille operatur, fiat in me verbum tuum. Sana me, Domine, tu cujus est sanare. Impetra mihi hoc, domine, tu qui potes impetrare. Tu enim es magnus Dominus, et tu coram Domino magnus. Tu summe potens per teipsum, et tu valde potens apud ipsum. Tu summe bonus Deus, et tu valde bonus amicus ejus, qui est in aeternum misericors et benedictus Deus. Amen.

ORATIO LXIV [ol. LXIII] . AD SANCTUM
PETRUM APOSTOLUM. *Cum lamentabili
deploratione peccatorum.*

Sancte et benignissime Petre, fidelis pastor ovium Dei, princeps apostolorum, princeps tantorum principum, qui ligas et solvis quod vis, qui sanas et resuscitas quem vis, qui das regnum coelorum cui vis: magne Petre, magne, tot et tantis donis ditare, tot et tantis dignitatibus sublimare; ecce ego

pauperrimus et infimus homuncio, multis et gravibus aerumnarum circumdatus angustiis, miserabiliter indigeo auxilio tuae magnae potentiae : sed nec os meum habet verba, quibus necessitatem meam, sicut ipsa est, exprimat, nec cor meum habet devotionem quae de tam infimo ad tuam tantam sublimitatem attingat. Iterum atque iterum conor mentem meam torpentem concitare, et dissolutam per inania restringere: sed omnibus viribus collectis, nec torporis sui tenebras, quas contraxit de sordibus peccatorum suorum, potest dirumpere , nec in eadem intentione diutius valet consistere. Heu me miserrime miserum! Ita quippe est, non est simulatio; ita est.

Quis ergo subveniet misero, qui nec valet exhibere tribulati vocem , nec dolentis mentem? O magne Petre, si clamor tribulationis meae non ascendit usque **289** ad te; respectus tuae pietatis descendat usque ad me, dirumpat duritiam meam, scindat tenebras meas, circumspiciat aerumnas meas. Respice, benigne pastor, commissi tibi gregis ovem, et miserere miserabiliter laborantem, et, non quantum sua mala exigunt, sed quantum permittunt, orantem. Ecce enim ante fidelem pastorem jacet et gemit morbida ovis coram Domino pastoris et ovis. Fugitiva redit, erroris et inobedientiae veniam petit. Pio medico et pastori morsus luporum et scissuras vulnerum, quae errando incurrit, et ulcera quae longa incuria nutrit, revelat, et misereri sibi dum adhuc spiritum trahit, plus miseriam suam coram misericorde pastore expandendo quam obsecrando, exorat .

Pastor bone Petre, ne sis exoratu difficilis, ne avertas misericordes oculos; respice, precor ne abjicias poenitentem, ne differas exaudire supplicantem.

Quia enim fastidivit salutifera pascua, languet defectu virium; quia indulget pestiferis, torquetur attactu morborum. Adulta ulcera, et illisa vulnera putrescendo pejorata cito eam trahunt ad mortem. Lupi jam gustato ejus sanguine, expectantes abjiciendam in insidiis latent. Inimicus ejus, tanquam leo rugiens, circuit quaerens eam ut devoret (**I Petr. V, 8**). Pastor fidelis, converte oculos tuos ad eam, et recognosce tibi commissam. Si enim erravit, tamen Dominum et pastorem non negavit. Inspice in faciem ejus, et adverte signum Domini tui et ejus. Si sub tanto squalore non agnoscis faciem lotam et candidatam in fonte Christi, agnosce vocem confessionis sub nomine Christi, qui ter interrogans utrum eum amares. tibi ter confitenti dixit: *Pasce oves meas* (**Joan. XXI, 17**). Certe amator est ovis, qui ante commendationem sic discutit amorem pastoris. En confiteris te amatorem ejus, et haec confitetur se ovem ejus. Cur ergo spernis ovem Christi, pastor ejus? Petre, pastor Christi, recolle ovem Christi. Dominus tuus imposuit in humeros suos gaudens quaesitam et inventam (**Luc. XV, 5**), ne repellas eam redeuntem et supplicantem; Dominus emit eam sanguine suo nondum natam, pastor ejus ne vilipendas jam renatam, et tam diligenter tibi commendatam. Heu! quando non sentiet se receptam, curatam et refocillatam.

O sancte Petre, si te non movet nomen pastoris et ovis, moveat te nomen apostoli, principis apostolorum, et nomen Christianae animae. Nempe haec est ovis a me tibi oblata, anima mea, baptismo Christi regenerata. Haec vulnera, quae dixi, haec ulcera, hae scissurae non sunt ovinae carnis, sed sunt spiritus rationalis. Haec fames, hi defectus virium, hae

torsiones non sunt pecorini ventris, sed sunt humanae mentis. Hi lupi et hi leones non sunt quadrupedes, sed daemones. Haec tanta mala, paupertas est virtutum, et coacervata peccata. Quia igitur nondum sentio me exauditum, urgentibus angustiis, a principio repetam narrationem meam, et multiplicabo orationem meam. Exponam coram janitore regni coelorum et principe apostolorum fidelem animam miseram sub regno peccatorum, ad regnum coelorum inhiantem, et ob hoc Petrum janitorem regni coelorum et principem apostolorum invocantem.

Ecce ergo, misericors Petre, coram te exhibeo animam meam nervis virtutum dissolutam, catenis vitiorum ligatam, pondere peccatorum aggravatam, delictorum sordibus foedatam, discissam vulneribus daemonum, putridam et fetidam ulceribus criminum. His et aliis gravibus malis, quae melius me vides, obrutam, oppressam, circumdatam, obvolutam, bonorum omnium relevamine, ut cernis, destitutam. Ecce miseram animam, et misericordem apostolum Petrum, coram misericorde Deo, qui apostolo Petro misericordiam fecit et facere praecepit, et faciendi potestatem dedit. Ecce miseria, et ecce misericordia. Misericordia Dei, et Petri apostoli ejus; miseria animae Deum confitentis, et Deum et Petrum invocantis. Ergo miseria premet diutius animam ad Deum et Petrum respicientem, et videbit hoc misericordia Dei et Petri?

O Deus, et tu major, apostolorum ejus, quae est haec miseriae meae immanitas, si non potest adversus eam misericordiae vestrae immensitas? Aut si potest, sed non vult, quae est haec enormitas culparum mearum, quae excedit multitudinem miserationum vestrarum? An quia cuncta, quae peccavi, non

confiteor! en cuncta quae scitis me peccasse, vera esse confiteor. An quia nec sufficienter poenitendo, nec malis bona rependendo, satisfacio? Utique sic est, fateor; sed haec est ipsa miseria qua torqueor. Ergo quo plus coarctat miseria, plus lenta erit misericordia? O inauditum verbum a misericorde in supplicantem! Sed intelligo, juste Deus, intelligo quid respondeas animae meae: Merito patitur quod sponte subiit, et digne non exauditur quae non obedivit. Heu! desperationis amaritudo? Agnosco certe, agnosco hanc sententiam esse justitiae, non misericordiae. Quis vocavit justitiam in causam meam? Cum misericordia sermo mihi erat, non cum ea. Panem misericordiae mendicat a te, Deus, in tribulatione aerumnosa anima mea . Cur lapide justitiae perfringis ossa ejus ? Misericordia tua, misericors Deus, per merita et intercessionem beati Petri apostoli tui, acceleret et eruat eam dimittendo peccata ejus . Sancte Petre, princeps apostolorum, per misericordiam tibi factam et potestatem tibi datam, solve vincula ejus, sana vulnera ejus. Libera eam de miseria regni peccatorum ; et introduc eam in beatitudinem regni coelorum, ut tecum gaudens, gratias agens, laudet Deum in saecula saeculorum. Amen.

ORATIO LXV [ol. LXXII] . AD SANCTUM
PAULUM APOSTOLUM. *Cum terrore judicii
extremi et peccatorum.*

Sancte Paule, tu magne Paule , tu ille qui unus ex magnis apostolis Dei, omnes alios tempore sequens, labore et

efficacia praecessisti in agricultura Dei. Tu qui adhuc mortalitate gravis raptus es usque ad tertium coelum, et raptus in paradisum, audisti quae non licet homini loqui. Tu inter Christianos non solum tanquam nutrix fovens filios suos, sed et sollicitudine mirabilis affectus iterum parturiens filios tuos. Tu, inquam, omnibus omnia factus, ut omnes lucrifaceres. Ad te, domine, ad te his et aliis multis dictis et factis mundo cognitum apud Deum esse magnae potestatis, et erga homines immensae pietatis, ad te venit unus certe nimis peccator, unus nimis accustus apud potentem et districtum judicem Deum, non uno, non paucis, sed innumeris criminibus; non solum parvis, sed et immensis; non dubiis, sed certis; non brevi accusatione, sed tam longa quam longa est vita ejus; non uno accusatore, sed tot quot sciunt delicta ejus. Nam ipse judex est districtus accusator meus, et ego sum manifestus peccator eius. Omnes etiam spiritus boni et mali coram Deo accusant me cum eo: boni, quia Deo debent aequitatem; mali, quia meam servant iniquitatem: boni, quia testantur veritatem quam considerant; mali, quia quaerunt poenam meam quam desiderant. Ipsi quoque judicant in hoc meam nequitiam, quia sciunt me debere damnari secundum justitiam.

Heu! quot judices, quot accusatores super unum miserum! quam graves super imbecillem! quam districti super manifestum! Heu! quem habebit excusantem, qui Deum habet accusantem? Quis vel unus erit intercessor ejus, si omnes sunt accusatores et judices ejus? Sed et ego ipse, conscientia cogente, sum accusator et judex meus. Fateor enim me nimium deliquisse, et ideo gravem damnationem meruisse.

O ipsa etiam irrationalia et insensibilia, si non sum insensibilis, me confundunt. Intellego enim coram omni creatura me debere erubescere, quia in illum peccavi qui tam potens est ut posset, et tam bonus ut vellet eam facere. Confundor et a meipso, quia et ego factus sum ab ipso. Vae, unde tot et tanta mala irruunt, quae sic miserum istum obruunt? Peccata mea mala, de vobis in me fluunt haec omnia mala. Vos attrahitis accusatores, vos removetis excusatores, vos damnatorem adducitis; vos intercessorem excluditis, vos provocatis ultorem, vos avertitis indultorem, vos intellectum vestram inducitis in timorem et confusionem, vos ab illo abscinditis spem et consolationem, vos in aeternum interitum impellitis, vos auxilium omne repellitis. Et ut miserius sit quidquid mihi misere facitis, hoc insuper ad cumulandam miseriam additis, ut cum vere res ita sit, sic mihi sit quasi non ita sit. Sic enim esse veritas ostendit, et tamen affectus non sentit. Sic ratio docet, et cor non dolet. Sic video quia est, et, heu! nequeo liquefieri totus in lacrymas, quia sic est. Si hoc possem, forsitan sperarem, sperando orarem, orando impetrarem. Cum vero sensus et dolor in me secundum aerumnas meas non sit, qualiter sperabo? quomodo sine spe orabo? quid sine oratione impetrabo?

Infelix homuncio, ad quid devenit oratio tua? quo evanuit spes et fiducia tua? Incoeperam orare cum fiducia temeritatis, et occurrit desperatio ex intellectu veritatis, et deficit oratio ex desperatione alicujus erga me pietatis. Si enim quidquid est, juste contra me est, cujus pietas mecum est? Si omnia quae sunt, recte mihi sunt adversa, cujus miseratio ad me erit conversa? Si Creator et creatura merito me despicit,

cujus aspectus me respicit? Miser peccator, si sic est, nihil tibi remanet, nisi a spe torpere, et ab oratione tacere, et sic semper in miseria tua jacere. Utique qui te sponte fecisti miserum, juste necesse est semper te esse miserum. Utique misera delicta, sic redditis vestra promissa. Dum attrahitis, dulcia promittitis; cum pertrahitis, possessum vestrum amaritudine perfunditis. Dum suadetis, ungitis; postquam persuadetis, usque ad mortem animae pungitis. Dum vocatis in foveam vestram, quasi facilem reditum per poenitentiae dolorem monstratis; cum vero praecipitatis, praecipitatum obruitis, obrutum obcaecatis, obcaecatum obduratis, obdurato omnem exitum obturatis. Et sic miserum vestrum deceptum, captivatum, ligatum facitis desperare, tacere, et insensibilem, velut perditum Dei et oblitum Dei jacere, donec illum vendatis mercatoribus inferni, qui merces suas comportant in lacum mortis. Hoc totum de me fecistis, haec omnia expertus sum, nisi quia nondum mercatoribus illis traditus sum. Quod tamen et ego exspecto misere timendo, et illi praestolantur maligne gaudendo.

Heu! quam malum est sic desperare, sic tacere, sic jacere! Et heu! quam vanum est sine spe clamare, sine spe conari! Deus, cujus bonitas non exhauritur, cujus misericordia non exinanitur, cujus scientia non deficit, cujus potestas quod vult efficit, unde potero respirare qui sic ob peccata mea cogor desperare? Nam etsi irascaris peccantibus, soles tamen, benigne Domine, dare consilium petentibus; doce me, Domine, unde debeam sperare ut possim orare. Orare namque te volo; sed nec scio, propter ignorantiam meam, nec possum, propter duritiam meam, et prohibeor desperatione, propter

iniquitatem meam. Quaero aliquid quod me excuset, et nihil est quod me non accuset. Quaero qui oret pro me, et invenio quidquid est esse contra me. Quaero qui miseri misereatur, et omne quod est misero adversatur.

Jesu, bone Domine, cur de coelo venisti? Quid in mundo fecisti? Ad quid te morti dedisti, nisi ut peccatores salves? Sancte Paule, quid aliud mundum perambulando docuisti? Ad hanc fidem ipse et apostoli ejus, et tu maxime nos peccatores invitatis, hoc solum tutum refugium nobis monstratis. Quomodo ergo non sperabo, si hoc credo, et in hac fide peto? Aut quomodo me frustrabitur spes ista, si de qua nascitur, non me fallit fides ista? Jesu Deus, et tu apostole ejus, huic fidei peccator me vestro monitu credo, in hanc me jacto, imo jam olim jactavi. Hac inductui accessi vos oraturus. In hac peto, in hac quaero, in hac pulso, ut peccatori miseramini; tu parcendo, tu intercedendo; tu salvando, tu orando. Hac fide coram vobis me obvolvo, ut possim latere inquisitores et exactores peccatorum meorum, et tui, Deus, districti judicii percussionem. Hanc petit vestro consilio peccator absconsionem; obsecro, ne prodatur iudicio vestro ad damnationem.

Sed heu! ecce occurrit et aliud grave malum. Sperabam me per fidem spem obtinere, et ecce video nec fidem me tenere. Putabam me in hac fide esse obvolutum, et cognosco ab illa me exutum. Confidebam me in illa latitare, et sentio me ab illa exsulare; *fides enim sine operibus mortua est (Jac. II, 20)*; fides vero mortua, fides non est. Qui ergo mortuam fidem habet, fidem non habet. Vae! fecunditas malorum

operum prohibebat me spem habere, et sterilitas bonorum operum probat me fide carere. Vae male agenti! vae bona negligenti! sicut enim necesse est in malis operibus Deo displicere, ita impossibile est sine fide, quae bonis operibus nulla est, Deo placere.

Imo si justus ex fide vivit, qui fidem non habet, mortuus est. Sed si sterilis bonorum mortuus est, fertilis malorum quanto magis mortuus est? Nam si arbor, quae non facit fructum bonum, excidit ut arida, quae facit fructum malum, utique eradicatur ut noxia. Mors haec non carnis est, sed animae. Quam magis, et quam pejus moritur qui hac morte moritur, quam qui carnis morte moritur. Omnis enim humana caro mortua aliquando resurgit, sed non omnis anima mortua resurgit. Et magis perimit mors illa, quae aufert vitam forsitan nunquam reversuram, quam quae tollit vitam ex necessitate quandoque reddituram. Et pejus moritur qui perdit vitam justitiae, per quod perdit vitam beatam, quam qui amittit istam miseram vitam. Denique valde magis et miserius interit qui dimittit vitam, quae servata et amissam corporis vitam meliorem restituit, et sine qua expedit nec natum esse, quam qui deserit illam, sine qua nihil prohibet animam beatam esse. Haec misera vita vivo, et ab hac beata vita mortuus sum. In eo vivo quod de me vilius est; in eo mortuus sum quod melius est. Plus ergo mortuus sum quam vivus; et deterius mortuus sum quam carne moriturus sum. Non enim mors illa mala mihi erit, nisi quia ista jam praecedit.

Sancte Paule, veni ad te ut peccator reconciliandus, et ecce inventus sum coram te mortuus resuscitandus. Veni ut reus opus habens intercessore, et inventus sum male mortuus, indigens resuscitatore. Ut miser veni, et miserrimum me

inveni. Accessi velut vivus accusatus, et ecce coram te sum mortuus damnatus. Nam etsi nondum sum traditus morti torquenti, jam tamen dimissus sum morti illam attrahenti. Nam licet nondum sim detrusus in carcerem tormentorum, tamen jam sum conclusus in fovea peccatorum. Quamvis enim non sum adhuc in inferno sepultus, jam sum tamen ut sepeliendus, delictis obvolutus. Hoc erat certe, quod orare nec poteram nec sciebam. Hoc erat vere, quia me omni rei execrabilem intelligebam, et velut insensibilis non dolebam. Intelligebam per naturae rationalitatem, non sentiebam per mortis insensibilitatem. Vere mortuus eram, et mortuus veni, et ideo me mortuum inveni.

O Deus, quis orabit pro mortuo isto? Sancte Paule, tibi attuli eum; ne avertaris eum; ora pro eo. Domine, Elias et Eliseus, ut mortuos suscitarent, mortuis se junxerunt, et membra membris, viva mortuis coaptaverunt. Domine, vivi mortuos attactos vivificaverunt, et mortui vivis nihil nisi gloriam intulerunt. Domine, tu quoque dicis te ipsum omnia omnibus factum, ut omnes lucrifacias. Amice Dei, exempla aliorum me faciunt praesumere, dicta tua me hortantur confidere. Dicam ergo, domine, dicam; domine, domine, descende ad mortuum istum, expande te super mortuum istum, fac te non mortuum, sed tanquam mortuum istum. Calefiat confotus tuae compassionis attactu mortuus iste, revivat tuae potestatis effectum mortuus iste, ut vivus glorificet Deum et te mortuus iste. Domine, non es impotens hunc mortuum suscitare, quia teste Deo sufficit tibi gratia Dei. Nam si in terra degenti tibi suffecit, utique in coelo manenti non defecit. Cur, domine, diutius jacebit oblatus tibi mortuus sine vita, cum Deus testetur tuam potentiam, et tu testeris ipse tuam pietatem?

Domine Deus, tu dicis Paulo: *Sufficit tibi gratia mea* (**II Cor. XII, 9**). Sancte Paule, tu dicis nobis: *Omnibus omnia sum factus* (**I Cor. IX, 22**). Et ecce verborum vestrorum effectum exspectat mortuus, hac spe vobis allatus. Vos dicitis, et mortuus audiens sperat. Vos promittitis, et mortuus orans exspectat. Vos dicitis, et a vobis est prolatum, obsecro, sentiam affectu quod mundus gaudet per vos esse propalatum. Si a vobis dictum non negatis, cur poscenti effectum denegatis? aut cui securius mortuus resuscitandus portatur, si a vobis oblatus, a vobis mortuus reportatur? Quo illum mittitis, si sic eum dimittitis? Quo ibit, si a vobis abibit? O Deus, quis resuscitat, si Deus non resuscitat? A quo speratur, si a Deo desperatur? A quo amissa vita recipitur, nisi a quo prius accipitur?

Sancte Paule, quis indigenti et dolenti pius erit, si ille, qui cum infirmantibus infirmari se promittit, durus erit? Quis orare pro misero dignatur, si ille, qui se omnibus omnia factum publicat, dedignatur? Aut quis vel auditur, si ille, cui gratia Dei sufficit, non exauditur? An illi pietas vel potestas deficit, cui gratia Dei sufficit? O vos ambo, quid vos movet, si haec non movent? Unde assumam, nisi de vobis, quod ad excitandam misericordiam vestram obtendam vobis? Mortua anima quid obtendet de se, nisi quia peccatrix et misera est? Poenitens tamen et dolens orat. O si ille qui de coelo venit vocare peccatores in poenitentiam, et ille qui post eum ad hoc ipsum plus omnibus laboravit, si ideo contemnent poenitentem animam quia peccatrix est! Si ille, qui de sinu Patris exivit portare dolores nostros, et ille, qui se cum infirmantibus dicit infirmari, si idcirco despiciunt dolentem, quin misera est! Si ille, qui ut mortuas animas suscicaret,

mortuum se fecit, et ille qui se omnibus omnia factum perhibet, si ob hoc rejiciunt orantem, quia mortua est ! Non ita Deus, non ita sit: Absit! non ita sit. Si ita est, periit compassio. Si sic est, mortua est miseratio.

Anima projecta et rejecta, cum peccasti projecta, cum supplicas rejecta, quo te convertes? Converte te ad importunitatem. Importunum dolentem quaerunt, pertinacem miserum volunt, incessantem lugentem amant. Quaere ergo adhuc in eis quod infatigabilis objicias ei. O sancte Paule, ubi est illa nominata nutrix fidelium, fovens filios suos? Quae est illa affectuosa mater, quae se ubique praedicat filios suos iterum parturire? Dulcis nutrix, dulcis mater, quos filios parturis aut nutris, nisi quos in fide Christi docens gignis et erudis ? Aut quis Christianus post te doctrina tua non est in fide natus et confirmatus? Nam etsi benedicta fides ista ab aliis quoque apostolis nobis sit nata et nutrita, utique magis a te, quia plus omnibus in hoc laborasti et effecisti. Cum ergo illi sint nobis matres, tu magis nostra mater. Ergo, sancte Paule, filius tuus est mortuus iste. Mater, mortuus iste certe filius tuus est. Dulcis mater, recognosce filium tuum ex voce confessionis, recognoscat ille matrem suam ex affectu compassionis. Recognosce filium ex confessione Christianitatis; recognoscat ille matrem ex dulcedine pietatis. Offer, mater, tu quae iterum parturis filios tuos, offer mortuum filium tuum iterum resuscitandum illi qui morte sua resuscitavit servos tuos. Offer, mater, illi qui morte sua indebita revocavit reos suos a morte debita, offer illi filium tuum, ut revocet ei vitam perditam. Per baptismum enim eductus a morte, per sterilitatem et pravitatem reductus est in mortem. Mater famosi affectus, sentiat filius tuus

viscera maternae pietatis. Exhibe eum illi qui te resuscitavit, et viventem servavit. Ora eum pro filio tuo, quia servus ejus est; ora eum pro servo suo, quia filius tuus est .

Sed et tu, Jesu, bone Domine, nonne et tu mater? Annon es mater; qui tanquam gallina quae congregat sub alas pullos suos? Vere, Domine, et tu mater. Nam quod alii parturierunt et pepererunt, a te acceperunt. Tu prius propter illos, et quos pepererunt , parturiendo mortuus es, et moriendo peperisti. Nam nisi parturiisses, mortuus non esses ; et nisi mortuus esses, non peperisses. Desiderio enim gignendi filios ad vitam, mortem gustasti, et moriens genuisti. Tu per te, illi jussi et adjuti a te. Tu ut auctor , illi ut ministri. Ergo tu, Domine Deus, magis mater. Ambo ergo matres. Nam etsi patres, tamen et matres . Vos enim effecistis , tu per te, tu per illum, ut nati ad mortem renasceremur ad vitam. Patres igitur estis per effectum, matres per affectum; patres per auctoritatem, matres per benignitatem; patres per tuitionem, matres per miserationem. Ergo et tu mater , et tu mater; etsi quantitate affectus impares, in qualitate tamen non dissimiles. Quamvis magnitudine benignitatis non coaequantes, voluntate tamen concordantes; licet plenitudine miserationis non convenientes, intentione tamen non disconvenientes. Cur taceam quae dicitis ? Ad quid celem quod proditis? Cur abscondo quod facitis. Matres vos divulgatis, filium me fateor. Gratias ago; filium me genuistis cum Christianum me fecistis ; tu per teipsum, et tu per eundem ipsum; tu per doctrinam a te factam, et tu per doctrinam tibi inspiratam; tu per gratiam a te mihi concessam, et tu per gratiam ab illo acceptam. Paule mater, et te ipse genuit . Pone ergo filium tuum mortuum ante pedes Christi matris tuae, quia filius ejus

est. Imo jacta illum in sinum pietatis ejus, quia plus ipse mater est. Ora ut resuscitet mortuum filium, non tam tuum, quam suum. Ora pro filio tuo quia mater es, ut vivificet filium suum, quia mater est. Fac, mater animae meae, quod faceret mater carnis meae. Utique si speraret, oraret quantum posset, nec cessaret donec impetraret si posset. Certe si vis, non potes desperare; et si oras, potes impetrare. Insta ergo ut anima mortua, quam tu vivam peperisti, vitae restituatur; nec cesses donec tibi viva reddatur.

Tu quoque, anima mortua per teipsam, curre sub alas Jesu matris tuae, et conquerere sub pennis ejus dolores tuos. Postula ut plagas tuas confoveat, et ut confotis vita redeat. Christe mater, qui congregas sub alas pullos tuos, mortuus hic pullus tuus subjicit se sub alas tuas. Nam lenitate tua exterriti confoventur, odore tuo desperantes reformantur. Calor tuus mortuos vivificat, attactus tuus peccatores justificat. Agnosce, mater, filium tuum mortuum, vel per signum crucis tuae, vel per vocem confessionis tuae. Refove pullum tuum, resuscita mortuum tuum, justifica peccatorem tuum. Exterritus tuus a te consoletur, a se desperans a te confortetur, et in integram et inseparabilem gratiam tuam per te reformetur. A te namque fluit consolatio miserorum, qui sis benedictus in saecula saeculorum. Amen.

ORATIO LXVI [ol. LXIV] . AD SANCTUM ANDRAEAM APOSTOLUM

Sancte et pie Andraea, frater principis apostolorum, piissime apostolorum, mitissime sanctorum; tu Joannis discipulus et sedulus auditor; tu Agni peccata mundi tollentis promptus insecutor, et mansionis ipsius diligens investigator; in Simonis germani tui et concivis vestri Philippi avidus ad Jesum deductor: tu, inquam, crucis praedicator et amator, et magistri boni per eam pius imitator, ad pietatis tuae januam sedet et clamat mendicans anima mea. Adhibe aurem miserationis, aperi januam pietatis, et admitte clamorem pauperis ad te confugientis: tu, cujus pietas tanta exstitit, ut ab universis pius Andraeas cognomineris. Non est interventor qui pro me tibi suggerat; non est qui indigentiae meae necessitatem coram te proferat. Ipsa itaque pietas tua pro me suggerat apud te, et te exorabilem reddat circa me. Si a te misera et miserabilis anima mea aversa fuerit, si a te misericordiae panem non acceperit, ad quem ibit? Quem exorabit? Ab aliis exclusa confugit ad te, quem audierat praedicabilem immensa pietate. Fame consumpta prorsus deficiet, quia de longe veniens non habet quod manducet, nec aliquis est, qui illius misereatur, **290** et aliquid boni sibi eroget. Quin etiam incidit in latrones, qui amore Dei et cunctis virtutibus eam spoliaverunt, mortiferis etiam telis vitiorum convulneraverunt, relinquentes eam non dico semivivam sed pene omnino extinctam. Veniat tandem tibi in mentem miseratio illa quam super tales exhibuit fons ille totius pietatis, a quo hausisti tantam pietatem. *Misereor*, inquit, *, super turbam esurgentem, quia jam triduo sustinent me, nec habent quod manducent* (**Matth. VIII, 2**). Audisti, affuisti, interfuisti, quando miserans eos, de quinque panibus satiavit ad plenum plusquam quinque millia hominum. Continebis itaque viscera pietatis tuae super animam fame

jam deficientem, panem misericordiae a te exquirentem, et tandin jam te sustentem? An mihi soli impius eris? An quia nimium deliqui, ut mihi misericordia omnino denegetur, promerui? Certe misericordia et pietas non est necessaria, ubi non est miseria aut indigentia. Et quanto major perurget indigentia, tanto praedicabilior est misericordia. Quis ergo imitabitur magistrum pietatis in exsequendo praecepto pietatis, si tu non imitaris, qui prae caeteris pius praedicaris? Inquietaris importunitate mea? Sed quid agam? Si enim non clamavero, mors mihi est, quia deficiam et peribo. Si autem clamare non omisero, molestus tibi esse timeo. Doctor bone, edoce cor meum quid orare, et quomodo cum aliqua efficacia debeat te exorare.

Doctor bone, ab eo qui non vult mortem peccatoris, sed ut convertatur et vivat, edoctus, respice miserationis respectu in animam peccatricem, quae converti ac reverti concupiscit ad suum Creatorem. In limo vitiorum demersa nititur et conatur exsurgere, sed non habens vires, quibus se valeat erigere, deficit jam miserabili lassitudine. Jam diu laborando clamat, et sustinet te. Defecerunt oculi illius dum sperat in Deum suum (**Psal. LXVIII, 4**). Ubi itaque est pietas, ubi bonitas, ubi miseratio tua? Ne desperatione prorsus intereat, porrige manum petenti, erige, tene, sustine, donec ad eum quem sitit, ad quem desiderat, videlicet ad sui Creatoris misericordiam perveniat. Pastor Ecclesiae, admitte aberrantem ovem, quae reverti cupit, explorat et implorat, ut mereatur admitti. Excludes introire volentem, quam redire nolentem revocares, et humeris impositam deportares? Si excluseris, sentiet summus pastor detrimentum gregis sui. Leo enim circuiens quaerit quem devoret, a quo tu ipse forte devorari

metuebas, quando pia et exorabili prece de cruce clamabas : *Non me permittas, Domine, famulum tuum diutius a te separari errantem, sicut ovem non habentem pastorem.* Audivit et exaudivit tunc clamorem tuum summus pastor, et protinus assumptum secum collocavit in coelo. Audi itaque nunc clamorem perditae ovis, quae revertitur de longe, et deprecatur admitti. Exhibe ei eandem miserationis opem quam tibi exhibuit pastor pius, cum eandem subires necessitatem. Suscipe eam ad ovile redire volentem gregi suo, a quo aberraverat, sociari toto corde anhelantem. De illo quippe sauciato quem Samaritanus curavit, cum Dominus commemorasset, quid tandem subintulit ? *Vade, et tu fac similiter (Luc. X, 37)?* Ecce coram te jacet sauciata et male laniata anima mea. Infunde oleum miserationis, adhibe suffragia tuae interventionis , si aliquo modo queat evadere periculum aeternae mortis. Audiet te libenter supplicantem pro nobis, *qui proprio Filio non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum (Rom. VIII, 32).* Tu quoque, anima mea, pecus morbidum, ovis perdita per temetipsam, recurre ad pastorem. Et quia per te non mereris admitti, roga Andraeam pium, ut te admittat ad sinum suae protectionis, ut ejus intercessione pius Salvator, qui *venit quaerere quod erraverat, et salvum facere quod perierat (Luc. XIX, 10),* sanet morbidam, salvet perditam, et ad ovile reducat erroneam, et gregi societ, qui est benedictus in aeternum. Amen .

ORATIO LXVII [ol. LXV] . AD SANCTUM
JOANNEM EVANGELISTAM. *Pro timore
damnationis.*

Sancte et benedicte Joannes, altissime evangelistarum Dei , dilectissime apostolorum Dei; tu sic praecipue dilecte Deo inter tam praecipue dilectos ejus, ut supereminens dilectio tibi sit proprium signum inter eos; tu ille Joannes, cui familiare fuit recumbere supra illud gloriosum pectus Altissimi; tu, quem Deus substituit matri suae filium pro se, cum corporaliter eam moriendo desereret: Ad te, o beate tam amice et tam amate Dei, ad te exorandum accedit homuncio iste, reus Dei, ut per tam dilectum intercessorem vitet imminentem sibi iram Dei. Cogit namque, Domine, criminosa sua necessitas quaerere interventorem, et occurrit ei illa tua famosa familiaritas apud illum quem timet ultorem. Certus igitur, domine, per eandem familiaritatem de potestate tua, quoniam apud eum quod voles efficies, et sperans de pietate tua, quia miserum in angustiis ad te clamantem non despicias, ad te me converto, quamvis tepido, toto tamen affectu mentis meae, et potentem illam tuam interventionem praesumo precari peccatrici animae meae, ut per te retrahatur a tormentis, ad quae illam pertrahunt multimodae iniquitates meae. Sed heu me miserum! quam contrarie promittunt mihi mea delicta! Ecce enim dum conor confortari per tuam apud Deum familiaritatem, plus cogor per eandem deterreri, propter meam contra Deum pravitatem. Etenim, o Dilecte Dei, cum peccavi in dilectorem tuum, certus sum meruisse me odium quoque tuum.

O reatus immoderatus! reatus contra Deum, qui non solum ipsum offendit, sed et illos qui intercedere possunt apud eum. Verum enim est quia criminosus Dei, digne odiosus est amicis Dei, nec solum amicis ejus, sed certe et sibimet, et omni creaturae ejus. Peccata, peccata, quomodo plus horretis plus considerata! Vos namque , vos unde abducitis, quo perducitis miserum homunculum, quem seducitis? Unde cadit, quo praecipitatur infelix anima quae vos sequitur ? Quid perdit, inquam, quid acquirit aerumnosa illa, quae ab amore Dei, quem potuit tenere per innocentiam, detruditur in horrorem Dei et omnium creaturarum ejus per vestram malitiam? Si ergo peccata sic universalem execrationem contrahunt illi, quem a Deo abstrahunt, ubi se abscondet, cui se ostendet homuncio, circumferens sarcinam peccatorum suorum, quam ipse deponere non potest, horrens et fetens vulneribus et ulceribus delictorum suorum, quae ipse sanare non potest? Talis accedit, dilecte Dei Joannes, talis accedit coram te anima mea, imo haec est, haec misera anima mea , quae se amicam hujus saeculi faciens, et peccatorum numerositate se obruens, inimicam Dei se constituit. **291** Heu! nomen execrandum omni rei, nomen inimici Dei! Heu! quam inique a me attractum, quam juste mihi imputatum! Angustiae! Convincit me inimicum Dei rei veritas, et prohibet confiteri horroris immanitas. Angustiae! Deum et omnia provocavi ad ulciscendum et nihil mihi reservavi inoffensum ad intercedendum. Moerores, dolores, gemitus, rugitus, ubi adestis, si hic deestis? Ubi fervetis, si hic tepetis? Dirumpite torquendo compagem meam, consumite urendo interiora mea, tumultuamini in praecordiis meis, si qua forte misericordia respiciat miseriam meam . O vos misericordes amici Dei, miseremini tam indigenti, per illam misericordiam quam fecit

vobis Deus. Succurrite, ne me obvolvatur ira Dei cum inimicis ejus. Nolo, detestor, execror esse vel dici inimicus ejus; licet confitear me peccatorem ejus. Succurrite, vel aliquis .

Tu ille, discipule, quem diligebat Jesus, si agnoscis signum tuum, rogo te per hanc dilectionem ipsam, agnoscam in tanta necessitate auxilium tuum. Joannes, Joannes, si tu es discipulus ille quem diligebat Jesus, precor te per hoc ipsum , sim ego per te peccator ille, cui indulgeat Jesus. Si tibi gloriosum pectus illud fuit familiare reclinatorium, rogo sit idem mihi per te salutare propitiatorium. Fateor, Domine mi, dilecte Dei, quia tu juste quoque iratus es in Deum dilectorem tuum peccanti: sed certe solet Dominus per amicum pacari servo supplicanti. Ergo, o beate Joannes, qui tanta dilectione praeditus es apud Deum, te obsecrat reus servus ejus, ut reconcilies eum. Non est, dilecte Dei, non est contra Dei dilectionem, si subvenis reo ejus, non defendendo, sed per intercessionem. Non obtendo iniquitatis meae defensionem, nec opto defendentem si prodo confessionem, et quaero intervenientem. Amice Dei, ne deutes illum Dei vel tuum esse inimicum, qui, quantum potest, amando credit et confitetur Deum tuum esse amicum. Si credo, si confiteor, si volo amare tibi concessum tantum amorem Dei, rogo te per hanc tibi datam gratiam, averte a me mihi debitum odium Dei. Fac, Domine, propter ipsum amatorem tuum, fac quia sum opus ejus et servus et redemptus ejus, fac ergo propter eum apud eum, ne perdat quod fecit, ne perimat quod redemit. Fac, sicut vere diligis opus ejus et confessionem benedicti nominis ejus.

Jesu, cui inique peccavi; Domine, quem nequiter contempsi; omnipotens, cujus iram superbe irritavi, dilector Joannis beati apostoli tui, ad ipsum te fugit territus reus tuus, peccator tuus, offensor tuus, quantumcunque scelerosus, quantumcunque flagitiosus, obtendit nomen dilecti tui, inter se et imminentem sententiam justici judicii tui. Per illam beatam dilectionem, parce quaerenti ejus tuitionem. Domine, per cujus nomen misereris peccatoris tui, si damnas orantem per nomen dilecti tui? Domine, sub quo tegmine protegitur, si sub nomine dilecti tui percutitur? Ubi est refugium, si sub dilecto tuo est periculum? Non sentiat, Domine, non sentiat odium tuum, qui fugit ad dilectum tuum. Domine, Domine, non plus valeat mea nequitia ad damnationem, quam ejus gratia ad miserationem. Bone, bone, non plus possit odium mei ad perdendum opus, quod fecisti; quam ejus dilectio ad parcendum servo, quem redemisti.

Benignissime, qui nihil odisti eorum quae fecisti, ecce quem fecisti et refecisti. Cur ergo damnabis, Domine, se accusantem, te invocantem, si non odisti aliquid eorum quae fecisti? Fac ergo, bone Domine, propter illum, quem inter discipulos tuos familiariter dilexisti, ne sis mihi damnator, quia tu solus es salvator. Benedictus tu in saecula. Amen.

ORATIO LXVIII [ol. LXVI] . AD EUMDEM
APOSTOLUM. *Pro gemina Dei dilectione et
proximi impetranda.*

Sancte Joannes, tu ille Joannes unus de magnis apostolis Dei, de magnis principibus regni Dei; unus, inquam, ditissimorum dilectione qua diligit et diligitur Deus, et ditissimus eorum dilectione quos diligit Deus. Ecce, o opulente tam beatis divitiis, et dives tam beata opulentia, ecce aerumnosa sed Christiana anima, pauper et inops harum divitiarum quibus sic opulenter abundas, esuriens accedit ad ostium clementiae tuae, suppliciter mendicans eleemosynam opulentiae tuae, quatenus ex eo quod tibi et multis sine diminutione sufficere potest, saltem illi tantum impertiaris unde ipsa vel vivere possit. Porrige igitur, dives amice Dei, porrige animae pauperis servi dilectoris tui Dei, de illa opulenta cella mentis tuae hanc tibi parvam, mihi magnam; tibi facilem, mihi vitalem eleemosynam, ut Dominus meus, cui placuit ad multos ditandos te ditare, dignetur eam propter te vel ad vitam tuendam refocillare. Pauper certe est, Domine mi, dilecte Domini nostri, pauper est anima mea, quod cogor et erubescor confiteri, utriusque dilectionis Dei; quia valde infra quam debet, diligit Deum, et multo minus quam eget, diligitur a Deo. Equidem in uno fateor me valde injustum, in altero justum Deum; in utroque sentio me nimis miserum, justo iudicio Dei. Non sum oblitus hoc dicens, o tu juste et misericors Deus: nec sum ingratus multimodis beneficiis tuae erga me dilectionis ab initio creationis meae; sed donec satietur utraque tua dilectione, semper se pauperem et egenam clamat esuriens anima mea.

Quippe hoc ipsum est de maximis, de gratissimis mihi tuis beneficiis, quia per suavem gustum tui hanc in me excitasti aviditatem, ut renuat *consolari anima mea* (**Psal. LXXVI, 3**), nisi per ejus satietatem. Ad quam impetrandam quoniam non

sufficit supplicatio minus dilecti peccatoris tui; ad eam impetrandam, invoco merita multum dilecti dilectoris tui. Ergo, tu bone dulcis, et dulcis bone, a quo est omne bonum, fac illum mihi et te illi, imo et te illum mihi exorabilem, ut per illum assequar hujus satietatis desideratum bonum. Scio, Domine, scio et fateor quia ego non sum dignus quem tu diligas; sed certe tu non es indignus quem ego diligam. Da ergo mihi, Domine, per ejus merita, unde tu es dignus, et ero dignus, unde sum indignus. Sed oret pro me potius, quia ipse potest efficacius ille dilectus tuus, Domine Jesu. Oret ille pium pectus tuum, dulce reclinatorium suum pro me; et exaudi tu desiderium meum per illum propter te.

Sancte Joannes, dilecte Jesu Christi Domini mei, rogat te servus amici tui, ut propter nomen Domini sui dilectoris tui impetres illi mutuam dilectionem Dei, impetra ergo mihi quatenus sic diligar ab illo, ut et ego digne diligam illum. Certe namque, dilecte Dei, si ipse diligit nos propter te, misericordiam nobis impendis; et si nos diligamus illum per te, gratiam illi **292** rependis. Certe, Domine, si illum convertis ad nos amandum, facis nos tibi tanti boni debitores; et si nos accendis ad illum amandum, facis te illi debiti redditorem. Certe beate, quantumcunque facias ut plures amet, nihil tibi minuis; et quanto facis ut plures illum ament, tanto plus illi retribuís. Fac ergo, Domine, hanc supplici tuo misericordiam, unde et me tibi tanti boni debitorem, et te Deo unius animae facias redditorem. Fac, precor, Domine, fac ne renuas, unde nulli damnum eveniet, sed servo tuo salus, tibi gratia, et Deo gloria proveniet. Dilectissime discipule pietatis, cur negabis abundans egenti, potens poscenti quod nulli est noxium et tot bonis obnoxium? Si enim obsistunt optanti

peccata sua; cur non potius assistunt oranti merita tua? An peccata mea potentia sunt ad nocendum , et merita tua impotentia sunt ad subveniendum? Absit, Domine, ne cogar sentire quod horreo dicere. Cur denique petenti negetur propter peccata sua, qui ea confitendo, nihil per sua merita quaerit sed per tua? Cur, inquam, cum potiora sint merita quae ab eo obtenduntur, quam delicta quae illi objiciuntur? Certus enim sum, Domine, quia si vis plus valet gratia tua apud Deum dilectorem tuum, quam ut, dimissis peccatis meis, me amando faciat amatorem suum.

Ergo, o beate Joannes, fac ut qui te diligit, me quoque diligat per illam charitatis latitudinem quam docuisti et habes; et qua nulli invides, sed commune vis esse bonum quo gaudes. Fac per vicem dilectionis quam illi debes, ut meam quoque dilectionem cum tua illi solvas , cui pro sola sua non solam tuam, sed multas debes. Quippe, beate Joannes, ipsa tua beatitudine es expertus quia sicut nullus Deo prius quam debeat potest tribuere; sic nec plusquam debet, valet retribuere. Si ergo quotquot Deum amatorem tuum per te diligunt, non possunt compensari ; precor, Domine, ne abjicias illum qui in illis poscit connumerari. Accende amore ejus tepentem, et redde ferventem. Adjuva nitentem, exaudi orantem.

Jesu Domine, quem opto exauditorem; Joannes, quem postulo intercessorem, sic me cogit desiderium meum, ut cogere vos desideret cor meum; verum non invitos , sed spontaneos; non nolentes, sed volentes. Patimini igitur et parcite; et si quid excogitat cor meum, torquete ad amorem . Sustinete, inquam, me, quia amor amoris Dei cogit me. Domine et Domine, credo, scio quia invicem vos diligitis. Sed unde hoc ipse experiar; si quod peto propter invicem, non conceditis? Jesu?

unde tu mihi, aut ego cuiquam probo quia amas illum, si nec amari a te, nec vel amare te, das optanti mihi propter illum? Joannes, unde ego sentiam quia diligit te, si non mihi impetres ut diligat et me ; aut quia tu illum, si non me adjuvas, ut et ego. Excusa excessum meum; amor Dei tuus compellit me sic loqui. Ergo, o tu Deus, et tu dilecte ejus, nolite vos diligere solis vobis beatis, sed et nobis miseris. Congaudemus vobis, compatimini nobis. Nolite vos soli confruendo claudere tantum bonum intra vos ; sed et fluat aliquid super nos, quod diffusum intra nos impinguet et laetificet animas nostras.

Dilecte dilector Dei, Joannes, qui de te securus in illa mutuae vestrae dilectionis beata plenitudine gloriaris, esto pauperi a te mutuum Dei dilectionem mendicanti tanto largior, quanto te sentis in majori ejus abundantia, et me vides in majori indigentia. Nosti quippe tu, Domine, nosti tu illum qui in epistola sua decrevit ne quis habens substantiam mundi, et videns fratrem *necessitatem habere*, claudat *viscera sua ab eo* (**I Joan. III, 17**). Quid ergo, Domine, si quis habens substantiam aeternae vitae, viderit animam proximi necessitatem habere, claudet viscera sua ab eo? Misericors praeceptor, si voluisti viscera substantiam mundi habentis non claudi necessitatem patienti, nonne multo magis meliorem substantiam habentis majorem necessitatem patienti! Ecce audio te de laxandis visceribus praecipere , et video te substantiam diligendi , Deum et diligendi a Deo habere: et tu vides animam meam necessitatem habere. Ecce jubens et habens, et coram illo indigens, invicem sese aspiciunt. Si igitur, Domine, visio tua plus est pia, quam oratio mea devota; visio tua sit oratio mea. Non enim scripsisti: si

quis videns fratrem orare clausit viscera sua; sed, si videns fratrem necessitatem habere.

Age ergo, Domine, vide necessitatem meam, imo ecce vides eam. Anima, anima mea, collige totum affectum tuum, etingere te in aspectum ejus; inclama, ingemina intimo affectu in conspectu ejus: *Vides me*. Alterna ibidem, et importune repete: *Vides me*; et: *Vide me*; Joannes certe vides, vides me. Ergo vide me, Domine; vides me noscendo, vide me miserando. Vides et scis, vide ut sciam. Vides et scis necessitatem meam, vide ut sciam pietatem tuam. Vide, vide me, quia vides me. Olim scio; jam nunc sentiam quia vides me. Scio, sentiam. O quid audit intellectus meus objici mihi! Concedo, Domine, quia fratri jussisti laxanda viscera. Sed utrum ego sim frater aut proximus, nec audeo asserere quod opto, nec volo concedere quod mihi non expedit. Jesu magister ejus, aspice nos, Domine, ante rivum anxiatur siti anima mea; sed non est quod bibat, nisi fluat de fonte. Fons misericordiae, fluat a te in illum ut bibam de te in illo. Bone, responde pro me. Ad fontem recurro; ultra nequeo. Ne pereat ad fontem vivum anima siccitate; ne obturetur haustus arenti. Audiat satiatus tuus sententiam tuam, et hauriat de illo sitiens tuus clementiam tuam. Dic illi: Joannes, *quis tibi videtur proximus illi fuisse, qui incidit in latrones (Luc. X, 36)*: Responde, beate Joannes, quod genus humanum respondet de Samaritano suo, gratias illi agens: Responde, *qui fecit misericordiam in illum (ibid., 37)*. Age, bone Jesu; incepisti adjuvare orationem meam, jam in manus tuas commendo (Psal. XXX, 6) eam; tu, sicut perfecte bonus es, perfice eam. Dic, precor, Joanni dilecto tuo, et propone me illi servum tuum. *Vade et tu fac similiter (Luc. X)*.

Spera et gaude, gaude et dilige, anima mea. Ipse quem tu dubitando desiderabas exauditorum, ipse tibi parat intercessorem. Mendicando obsecrabas per alium, quia per te ad ipsum non confidebas; et ecce accurrit ille, et peroravit ubi tu deficiebas . O bonitas, o pietas, o amator! Ecce quantum tibi ostendit quia te diligit; et quantum te accendit, ut illum diligas. Insta ergo, et spera, non de te, sed de illo; quia exaudiet desiderium tuum, qui sic consummat orationem tuam. *Cor meum, et caro mea*, exsultate in illum (**Psal. LXXXIII, 3**), et diligite illum, *et omnia quae intra me sunt* (**Psal. CII, 1**), benedicite illum. Amen.

293 ORATIO LXIX [*ol.* LXVII]

AD SANCTUM STEPHANUM. *Cum retractatione charitatis, et obdormitionis ejusdem.*

Sancte Stephane, beate Stephane, benigne Stephane, fortis miles Dei, primus in beato agmine martyrum Dei, potens princeps, unus de magnis principibus coeli; didici, Domine, et credidi, et gaudens amplector quod adhuc in terris positus tanta sanctitatis luce splenduisti, ut venerabilis vultus tuus angelica dignitate fulgeret; quod tanta cordis munditia nituisti, ut beati oculi tui Deum in gloria sua viderent; quod tanta charitatis pietate arsisisti, ut pium os tuum pie pro impiis te perimentibus oraret. Sic fuit, bone Stephane, sic fuit. Sic gaudeo fuisse ; et sic gaudeo, laetor, et exulto me cognovisse. Quippe metuens justis iudicis districtam sententiam, metuens,

inquam, ego peccator et reus, meritam poenam, opus habeo adiutore, et dulce et tutum habeo te mittere intercessorem, ut places mihi omnipotentem amicum tuum, Dominum et Creatorem meum et tuum. Scio enim, domine, et certus sum ex magnis meritis tuis quia potes; confido ex copiosa charitate quia voles; spero ex immensa misericordia iudicis quia non negabit. Anxius itaque et tremens refugit ad te male conscius sibi peccator.

Vide ergo, pie Stephane, angustiam meam, et dilata super eam charitatem tuam. Ecce enim astat reus ante tremendum iudicem. Accusatur multis et magnis offensis. Convincitur teste propria conscientia, et testibus oculis ipsius iudicis. Bona non egit, quae male actis compenset. Nullum familiarem iudicis aliquo praeterito obsequio meruit intercessorem, omnes offendendo meruit accusatores. Iudex terribiliter districtus, intolerabiliter severus, immoderate offensus, vehementer iratus. Sententia ejus semel prolata immutabilis, carcer irremeabilis apertus. In carcere tormenta immania disposita, tortores parati, ut, data sententia, damnatum ad tormenta rapiant. Tormenta sine fine, sine intervallo, sine temperamento, tortores horribiles, qui nusquam lassescunt, qui nunquam misereantur. Timor reum turbat, conscientia confundit, cogitationes increpant, fugere non licet. Sic stat suspensus ad gravissimam sententiam. Ecce miserum in angusto periculo, in periculosa angustia. Ecce hominem indigentem festino auxilio. Ubi nunc est? Nunc subveniat, qui sub pressura lapidum misertus est se lapidantium. Nunc oret pro eo, qui apud eundem iudicem exstitit pro suis homicidis orator. Stephane, Stephane, et vere Stephane, quia

vere coronate. Stephane, inquam, Stephane, en locus pietatis, en tempus misericordiae , en utique occasio exhibendae charitatis. In hoc namque periculo consisto incessanter, nisi quia non semper hoc cogito; et tunc miserior et miserabilior, cum oblivisci possum. Semper enim videt me Deus, et peccata mea; semper minatur districta justitia ejus peccatrici animae meae. Semper infernus apertus, et tormenta ejus parata, semper invisibiles insidiatores parati, ut illuc rapiant miseram animam.

Sic sum positus, cum vigilo; sic sum cum dormio, sic sum cum rideo; sic sum cum jocor; sic sum cum superbio, cum detraho; sic cum irascor, cum me vindico; sic sic sum cum delicias corporis miserabiliter amplector. Denique sic sum semper et ubique. Accelera ergo, pie, precor, accelera antequam damner, antequam me rapiant tortores, hostes humani generis, priusquam me absorbeat carcer infernalis, priusquam me consumant tormenta gehennae.

Sed o vos, o vos, peccata mea, magna estis nimis, multa estis nimis, ut merito negetur animae meae venia vestra. Scio: etiam certe, ita est , confiteor, ita est. Sed quanto gravior mea infelicitas, quanto angustior mea necessitas; tanto mirabilior erit pietas indultoris, tanto major apparebit apud indultorem gratia intercessoris. Scio satis, Domine, dilecte Dei Sephane, quia eum Deum offendi, te quoque et omnes sanctos ejus offendi. Verum tanta est necessitas mea , ut cogat me poscere subsidium etiam ab iis a quibus merui supplicium. Et tantum repleti estis tu et alii sancti illo copioso, illo inaestimabili fonte pietatis, ut delectet vos etiam eos pie liberare, quos juste potestis damnare . Magna sunt, magne Stephane, magna sunt merita tua, ut sufficere possint tibi et mihi; et si prosunt mihi,

nihil tibi minuetur. Ecce coram Deo, et coram te, beate Stephane, sunt cuncta peccata mea, quae territant, quae sollicitant, quae gravant animam meam. Dic ergo, o pie, piissimo et dilectissimo dilectori tuo, dic, *Domine, ne statuas* illi haec peccata (**Act. VII, 59**). Dic, inquam, pro egeno tibi supplicante, quod dixisti pro populo te trucidante. Dicat tantum pia charitas tua; et certus sum quia remittet benignissimus Deus cuncta mala mea. Ipse enim est misericors et Creator meus, ego miser et opus ejus, tu dilectus amicus ejus qui est benedictus in saecula. Amen

Retractatio charitatis S. Stephani.

Cum enim insani inimici tui te opprimerent amicum suum, sicut Scriptura verax testatur, tu positus genibus clamasti voce magna: *Domine, ne statuas illis hoc peccatum* (**Act. VII, 59**). O cor opulentum pinguedine charitatis; de quo, cum affligeretur, tam copiosa misericordia supereffluebat! O mens vehementer ardens amore, copiose uncta charitate; de qua, cum tribularetur, tam suaviter ardentes et tam ardentem suaves scintillae micabant! O favus pinguis melle dilectionis; de quo, cum premeretur, tam opulentae, tam jucundae guttae distillabant. *Domine, ne statuas illis hoc peccatum*. Vir beate, quantam spem donas peccatoribus amicis tuis, cum audiunt te sic fuisse sollicitum pro impiis inimicis tuis? Vas charitatis superabundans plenitudine, qua ubertate potabis desiderantes amplecti te intra cor suum, cum sic perfundis ejicientes te extra civitatem suam?

Cum sic propinas furore anhelis irruentibus in te: quomodo refocillabis timore anhelos fugientes ad te? *Domine, ne statuas illis hoc peccatum.* Quomodo respondebit invocatus, qui sic objurgabat provocatus? Quam benigne fovebit humiles exaltatus, qui sic superbis succurrebat humiliatus? Qua celeritate liberabit afflictos potenter liberatus, qui sic affligentibus subveniebat afflictus? Illi festinabant auferre animam tuam; tu satagebas animabus eorum reddere vitam suam. Illi rigido collo, magno furore fremebant, ut te perimerent; tu positis genibus voce magna orabas, ne illi perirent. Utique voce magna, quia charitate magna; et positis genibus, quia vera simplicitate. Superbia humilitatem sub cote tribulabat, et odor charitatis inde fragrabat. Caritas ab odio cum petra percutiebatur, et tinnitus pietatis reddebatur. Impietas pietatem lapide premebat, et oleum misericordiae ebulliebat.

294 O si unquam merebor de charitate Stephani oleum precibus elicere, quod illi potuerunt lapidibus exprimere! Languet namque anima mea languore gravissimo, qui non sanatur nisi misericordiae oleo. Utinam vel semel suggerat Deo pro me, et pro cuncto peccato meo: *Domine ne statuas illi hoc peccatum* Doce me, beata anima beati Stephani, quo sapore jucundabaris, qua satietate aestuabas, cum *eructavit cor tuum verbum tam bonum* (**Psal. XLIV, 2**). *Quam dulce faucibus* animae meae eloquium tuum (**Psal. CXVIII, 103**), *super mel et favum* (**Psal. XVIII, 11**) ori meo. Mandendo, magis ac magis dulcescit; sugendo plus et plus suavissimus sapor ejus affluit. Plus videndo, plus fulgescit; omni modo tractatum, semper ad delectationem crescit. Formam gerit fidei, soliditatem habet patientiae. Simplicitatis

puritate nitet, benignitatis colore lucet. Charitatem sapit, pietatem olet, tactu reddit mansuetudinem, sono repraesentat misericordiam. Dic ergo, beate Stephane, quid intus fovebas, unde misturam tot suavitatum foras erumpebas? Nimirum iis omnibus plenus eras, omnibus iis ornatus eras, omnibus iis accensus eras. Per has omnes virtutes quibus abundabas, te precor, o charitative Stephane, ora ut charitatis *adipe et pinguedine repleatur arida anima mea* (Psal. LXII, 6). Adjuva, ut pane charitatis satietur esuriens anima mea. Fac ut igne charitatis flagret frigidus anima mea, praestante eo qui creavit eam .

Retractatio dormitionis S. Stephani.

Et cum hoc dixisset, obdormivit in Domino (Act. VII, 59). O obdormivit! o somnus cum requie, requies cum securitate, securitas cum aeternitate! Requiescis, o felix, in gaudio, gaudes in requie. Gloriaris, o secure, in satietate, satiaris in gloria. Laetitia tua non mutabitur, lumen tuum non deficiet. Quidquid non vis, procul abest; quidquid vis, ad votum adest. *Sitivit anima tua ad Deum fontem vivum* (Psal. XLI 3). Venisti ad eum, et bibis de torrente voluptatis ejus quantum vis, quomodo vis, quandiu vis. Semper satiatus semper bibis, quia semper delectat te bibere, nec unquam fastidis. Nec bibis, ut fiat tibi satietas quasi nondum habenti; sed semper bibis, ut semper duret satietas jam possidenti. Semper enim desideras quod semper habes, et quod semper securus es te semper habere. Incessanter quippe et delectabiliter desideras ipsum delectabile desiderium; et semper bibis cum delectabili

ardore ipsum desiderium, cum copiosa satietate. O sufficiens beatitudo, et beata sufficientia! Quam felix obdormire, obdormire in Domino! Quanta pace obdormiunt, qui obdormiunt in Domino! Non enim gravabunt eos amplius pondera carnis, non eos affligent dolores corruptionis. Non impugnabunt stimuli tentationum, non terrebit conscientia peccatorum. Nulla eos sollicitabit indigentia. Absternit *Deus omnem lacrymam ab oculis eorum* (**Apoc. VII, 17**). .

O dives et beata pax, quam longe sum a te! Ecce enim qui conor vel tenuiter gustare salivam alienae felicitatis, cogor affluenter glutire acerbos haustus meae infelicitatis, qui me commovent tacere ea bona quae nec possum cogitare, et flere gravia mala quae sufferendo possum palpare. Heu me miserum! ubi non sum, et ubi sum, qui nescio ubi futurus sum . Discordat quippe miserabiliter anima mea cum copulata sibi carne mea, quam sequi non vult, nec potest sine timore: relinquere non audet, nec valet sine dolore; trahere eam post se vult, et nequit vel cum labore. *Infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis hujus?* (**Rom. VII, 24**). Precor, o beate Stephane, precor, compatere tu mihi misero indigenti, qui congaudeo tibi beato, licet non indigenti. Liberet me de corpore mortis hujus tuis meritis gratia Dei per Jesum Christum Dominum nostrum, ut quandoque *in pace in idipsum dormiam et requiescam* (**Psal. IV, 9**) in Domino, qui vivit et regnat Deus per omnia saecula saeculorum. Amen.

ORATIO LXX [ol. LXVIII] . AD SANCTUM
LAURENTIUM.

Beatissime martyr ac ferventissime Salvatoris dilector, verae felicitatis laurea redimite Laurenti, tu illud pretiosum vas domus Dei, tu ille fidelis dispensator thesauri coelestis, et benignissime pauperum Christi provisor, te invoco in auxilium mihi desideranti deprecari faciem Dei, sed pro peccatorum magnitudine ad eum faciem levare non audenti. Age ergo, testis fortissime potentiae Christi, ostende in me benevolentiam tuam, et attende necessitatem meam, et defer illi orationem meam. Evacua pia intercessione peccata mea, extirpa misericordiae subventionem vitia mea, ut ab ipsis eruta, charitatem illam, qua in Christi desiderium totus feliciter exarsisti, quoquomodo in se accendere valeat anima mea. Ob hoc, pretiosissime Domine, ad te potissimum accedo, quia charitatis hujus in te mirabilem flammam considero. Quis enim cogitare, quae mens aestimare, quis intellectus capere sufficiat quo ardore, quo aestus sancti affectu, ejus amorem in corde tuo fixum tenebas; imo cor tuum amoris ejus infixeras, quando sic interior illius dulcedine replebaris, ut flammam exterius te prementem parvipenderes? Ingredere, anima mea, interiora spiritualis intuitus, et penetra si potes secretum beati pectoris, tam igniti dilectoris domini tui, et considera quam nectareo divinae vinculo charitatis felix mens ejus fuit colligata; cum carnem exterius crudele torreret incendium, et affectus interior exultando laudes dirigeret in coelum. Attende, inquam, et admirare, mirare et gaude, gaude et ama, ama et lauda; quantumcunque enim te ad considerandum intenderis, longe tuum superat intellectum dulcedo illa qua ipse jucundabatur per affectum, et beatificabatur per effectum. Ad hoc tamen inde cogitando proficis, ut ea satiari esurias, et quandiu satietas abest, ejus esuriem patiaris. Quia nimirum quo plus esurie afficeris, eo

abundantius percepta satietate gaudebis. Non ergo cesses clamare, non erubescas mendicare ad januam hujus divitis thesaurarii, cujus imploras auxilium; suppliciter orans ut sicut thesauros Ecclesiae tanquam fidelis et prudens dispensator pauperibus distribuit; sic de thesauro charitatis tantum tibi saltem distillet, quo in dies desiderio ejus magis famelicus fias, et illius satietatem semper desideres.

Ad te igitur, potentissime et pretiosissime Salvatoris mundi testis Laurenti, ad tuae pietatis januam clamat hic famelicus, hic esuriens pauper; non ut ejus famem evacues, sed ut qualicunque charitatis gustu refocillatam magis accendas, quantulamcunque stillam dulcedinis ejus sitiendi animae meae infundendo, sitim illius in me augeas; ut onerosa mihi sit omnis dulcedo, quae illius ex fonte non manat; si tamen dulcedo recte dicenda est, quae de illa saporem non habet. Non itaque, benignissime domine, licet nimis tepidam famem cordis mei, quam hac esurie patitur, satietas aliqua mundanae voluptatis evacuet: non ejus sitim delectatio quaelibet carnalis exstinguat; sed in mente tui humilis dilectoris **295** in dies excrescat. Sit anima mea hujus avida famis, ad omnia terrena fastidiosa, ut ab iis deficiens, in illam proficiens, per spiritualem esuriem ad beatam perveniat satietatem, qua ipse insignibus dives meritis satiari et beatificari meruisti. Adeant alii pauperes januas divitum, ut terrenis epulis satiati corporeae famis expellant incommoda; ego ad tuae pietatis januas pulso, ut satietatem terrenae delectationis evadere, et famem supernae dulcedinis indeficientem merear obtinere. Hanc esurire, hanc sitire, ad hanc gemere, huic suspirare inardesco.

Consule mihi, martyr gloriosissime. Ecce indiscreta fortasse verbositas dicit: *Satis oratum est*, et affectus desiderii clamat: *Adhuc ardentius orationi insiste*. Itane, dulcissime domine et ferventissime Christi amator, sese habet non ficta orandi devotio, ut orationi quo plus intendit, plus accendatur? Siccine in spiritu et veritate orantes incomparabilis attrahit odor charitatis, ut dum oratio ad terminum dicitur, diutius orare delectet? Ita plane. Beata mens illa, quam tale veraciter inflamat incendium. Sed ut jam mea qualiscunque claudatur oratio, deprecor te, beatissime martyr et praecipua columna Ecclesiae Dei Laurenti, qui feliciter a benignissimo Jesu audire meruisti, *veni, desiderator bone; suscipient te angeli mei, quoniam assatus non negasti me, probatus confessus es me*: te, inquam, deprecor, subleva tuis sublimibus et potentissimis meritis orationem meam, quatenus quod summe desidero (videlicet ut a me exstirpetur omnis iniquitas, et vera usque in finem in me proficiat charitas), te interveniente, et bono Domino Jesu favente, merear obtinere, praestante eodem Domino et Redemptore nostro, qui est cum Patre et Spiritu sancto vita et regnum in aeterna saecula. Amen.

ORATIO LXXI . AD SANCTUM
MARTINUM. *Pro homine in abyssu
peccatorum existente.*

Peccator homuncule, tu multum indigens, tu qui nimis Deum contristasti, excita mentem tuam, intende in necessitatem tuam, et invoca misericordiam super miseriam tuam. Anima

mea, evigila; misera mea, expergiscere, scelerata mea, clama ad Deum iratum tuum, si forte migitet super te vultum suum. Sed altissimus est, et infimus sum. Quomodo attinget vox mea ad illum? Levabo super me animam meam, ut intendat in eum qui est super eam si forte vocatus audiat eam. Sed utique justissimus est, et nimis iniquus sum. Quomodo audiet clamorem meum? Intrabo intra meipsum, excludam omnia, praeter illum et meipsum; et effundam animam meam et quae intra me sunt ante ipsum. Excitabo ut dolens et dolendus affectum meum; expandam aerumnas meas ante eum, si forte illa sua magna pietas moveat eum. Sed nimis immensa, nimis infinita sunt delicta mea; non sufficit sine intercessore, nec susceptibilis est oratio mea.

Rogabo aliquem de illis magnis familiaribus Dei, si forte illum audiat pro me Deus. Vocabo Martinum illum magnum confessorem, cujus nomen glorificatum est per orbem. Martine. O si et ipse me audies; tu ille, magne Martine. Sed si Deus me despicit, quis me respicit. Si Deus faciem suam a me avertit, quis suam ad me convertit? Aut si Deus odit me, quem audit pro me? Misericors et miserator Deus, an sic detestaris ad te revertentem, ut pati non possis misereri ejus ullum tibi adhaerentem? aut tantum exsecraris unum dolentem tuum, ut propter eum non audias ullum amicum tuum? Tu, inquam, *qui benignus et misericors praestabilis super malitiam (Psal. II, 13)* vocaris, an ita exardescis in peccatorem poenitentem, ut quod es obliviscaris? Propter te ipsum aut audi me, aut concede aliquem audire me, quem audias pro me. Domine, si contines a peccatore auditum tuum, quia justus es; vel ne prohibeas alienum auditum a misero supplicante, quia pius es. Benigne, plus es clemens

quam possum cogitare, non minus hoc sentiam quam praesumo sperare. Tantum confidit, Domine, de tua pietate creatus et recreatus a te servus tuus, ut te petere praesumat intercessorem reus tuus. Nullus enim me respiciet, nisi te iubente: nullus mihi proderit, nisi te annuente. Et tamen spero ut quod mihi propter peccata mea negas, propter alicujus familiaris tui merita concedas. Bone, ne te ultorem exhibeas, a quo peto interventorem; si non das pro pane lapidem, pro pisce serpentem (**Math. VII, 9**), pro ovo scorpionem (**Luc. XI, 12**). Da ergo, Domine, mihi intercessorem Martinum illum magnum confessorem, cujus per totum mundum beatum glorificasti nomen.

Sancte Martine, per illum te precor, qui totum mundum venerari facit nomen tuum, ne deneges indigenti et supplicanti auxilium tuum. Cur es, domine, per orbem ab omnibus vocatus, nisi ut omnium rogantium sis advocatus? Ad quid sonat in ore omnium: *Dominus meus sanctus Martinus; dominus meus sanctus Martinus*, nisi ut dicere possint: *Adjutor meus sanctus Martinus; adjutor meus sanctus Martinus*? Ut quid est ubique nomen tuum diffusum, nisi ut mundo per hoc sit aliquod magnum bonum infusum? Fama tua vocat me ad te, miracula tua mittunt me ad intercessionem tuam, opera tua trahunt me ad intercessionem tuam, opera tua trahunt me ad auxilium tuum. Sed quare narrem miracula tua, cum major sit potentia tua? Ut quid retractem opera tua, cum superemineat apud Deum gratia tua? Cur recitem subventiones, quas multis impendisti, cum meliora sint spiritualia quae potes, quam corporalia quae in coelo habitans facis, et in terra peregrinans fecisti? Non enim ista solum potes, et illa non potes. Non, inquam, in his solis

es potens quae ad nihilum deveniunt , et in illis impotens, quae ad aeternitatem proveniunt . Nempe non ad haec tantummodo facienda sic profecisti . Non ad ista solummodo tribuenda tantum ascendisti. Spiritualia impartire, quibus gloriaris; aeternis laetifica, quibus laetaris; celestia infunde, in quibus conversaris . Illorum per te sentiamus indigentes exundantiam, quorum perpetuam plenus suscipis inundantiam.

O bonorum tuorum inundantia, et malorum meorum abundantia. Quanta est eo um distantia? quam vehementer illa te facit felicem; quam nimis ista me infelicem? Illa ex plenitudine Dei descendit; ista ex indigentia mea ascendit. Illa fluit ex Dei copia, ista surgit ex mea inopia. O si illius inundantiae exundantia inundabit, ut diluat malorum meorum abundantiam ! O si plenitudo illius satietatis replebit vacuitatem meae egestatis! Non dubito, domine, te hoc mihi impetrare, si tantum velis pro me iudicem meum dilectum dilectorem tuum exorare. Ne exspectes , Domine, ad exaudiendum meam importunitatem; quia tu scis ad orandum diu meam imbecillitatem. Velox enim sum ad deficiendum; sed esto tu velocior ad **296** subveniendum. Certe si cor meum contritum fuerit, si viscera mea commota fuerint, si liquefacta fuerit anima mea, si rivi diu fluxerint ab oculis meis; tunc sperabo quia Martinus adest precibus meis. Concute ergo, domine sancte Martine, concute spiritum meum, excita cor meum, commove mentem meam ad affectum secundum necessitatem suam, ut sentiam miserationis tuae effectum secundum potentiam tuam.

Sed heu! quanto tempore languet mens mea, quanto stupore induratum est cor meum, quanto torpore obruitur anima mea?

Sancte Martine, quid est quod sic me impedit? Quid est quod cervicem meam sic premit? Unde sic tenebratur intuitus meus? Unde sic clauditur circuitus meus? Vult, domine, vult ad Deum et ad te anima mea erigere faciem suam, et plumbeo pondere curvata gravatur. Cupit in vos dirigere intuitum suum, et caliginosis tenebris obscuratur. Conatur se expedire, et ferreis catenis astringitur. Tentat exire, et aeneo carcere clauditur. Quid sunt ista, Deus, quid sunt ista, quae sic animam meam obtenebrant et gravant, claudunt et ligant? Forsan quae sunt peccata mea; imo vere haec sunt peccata mea. Certe haec sunt. Affectus carnalis infatuavit in me saporem spiritualium; intentio infimorum incurvavit animam meam ab intuitu supernorum; amor terrestrium exstinxit in me delectationem coelestium; usu vitiorum evanuit in me sensus verorum bonorum. Ab illis bonis sum elongatus, in his malis occupatus, seclusus ab illis, inclusus in istis; ab illis devolutus, in istis obvolutus. Hinc est ille carcer et vincula. Hinc sunt illae tenebrae et pondera.

Peccata mea, cui servatis in his vinculis et hoc carcere, sub his tenebris et hoc pondere? Cui nisi districto iudici, et tortoribus vestris, et tormentis aeternis? Cui, nisi carceri inferni, et vinculis sempiternis? Cui, nisi caligini perpetuae noctis, et ponderi indesinentis mortis? Certe his malis me servatis, ad haec mala me trahitis. Certe in his ero obvolutus, si prius a vobis non fuero solutus. Vere horum illiberabilis servus ero, si liber a vobis prius non fuero. Utique prope est dies illa, prope, inquam, est et incognita. Subito venit, et forsitan hodie erit.

Delicta mea, an eratis tam noxia futura, cum animam meam vestra dulcedine potabatis, cum cor meum vestra voluptate

ungebatis? Cur haec me celabatis? Cur me tradebatis? Imo non vos me tradidistis , sed ego me tradidi, qui vobis credidi . Non vos me decepistis; sed ego me decepi, qui vos intra me suscepi. O inaudita insania! sciebam in vobis non esse fidem, et tamen habui vobis fidem. Imo non habui fidem, nec credidi vobis; sed quodam horribili modo videns, caecus commisi me vobis. Videns eram, quia vos cognoscebam, et quae mala vos sequuntur, sciebam; caecus eram, quia non a notis cavebam. Heu peccatum, nomen horrendum , res detestabilis, nulli malo comparabilis! Caecus non videt foveam, in quam cadit; insanus putat se debere facere quod facit: qui autem sponte peccat, videns et sciens praecipitio se tradit. Mors et tormenta quaelibet, tormenta tantum sunt; nec in se foeda sunt, quia ordinata sunt. Peccatum in se habet suam foeditatem, et secum trahit aeternam infelicitatem. Melius ergo erat eligere tormentum aeternum quod per se foeditatem aeternam non attrahit, quam peccatum quod cum foeditate sua dolores aeternos jungit. Et certe, o miser homo, ipsa sola plus tibi vitanda erat peccati foeditas, quam quaelibet tormentorum immanitas. Quippe in peccando foedissima perversitate praeposuisti te Deo Creatori tuo, quo nihil injustius: in tolerantia tormentorum ordine pulcherrimo subjiceret se factura suo factori , quo nihil est justius.

O homo, quo evanuit humanitas tua? Didiceras quoniam *qui facit peccatum, servus est peccati* (**Joan. VIII, 34**); et ut tanti mali servus esses, peccatum fecisti. Sciebas quia *spiritus es vadens et non rediens* (**Psal. LXXVII, 39**); et in peccati abyssum irremeabilem et sine fundo te jecisti. Vere abyssus sunt peccata mea, quia incomprehensibilia sunt pondere et profunditate; et inaestimabilia sunt numero et immensitate.

Quae abyssus irremeabilis est, quia nullus inde redit , nisi per gratiam retrahatur; et sine fundo, quia qui sponte peccat, merito in infinitum cadit, si non per misericordiam retineatur. O *abyssus abyssum invocat (Psal. XLI, 8)* peccata mea! tormenta quoque, quibus me servatis, abyssus sunt; quia infinita et omnino incomprehensibilia sunt. Vae, carcer et vincula, tenebrae et pondera peccatorum terrebant me ; sed mali nulli malo comparabilis servus factus sum: et sic in abyssum mersus sum, et cum hac dolenda servitute, et abyssu, in alteram abyssum sepeliendus sum. Vae super vae timor super timorem; dolor super dolorem. Ecce tertia abyssus, et ipsa nimis terribilis: *judicia Dei abyssus multa (Psal. XXXV, 7)*; forsitan *in voce* harum *cataractarum abyssus mea abyssum invocat (Psal. XLI, 8)*. Cataractae occultae sunt, judicia Dei occulta sunt: abyssus agitur abyssum in voce cataractarum Dei invocat, quia peccatorum abyssus tormentorum abyssum meretur, quod judicia Dei pronuntiant. Si peccata mea non essent abyssus, timenda tamen multum erat judiciorum Dei abyssus multa; quoniam supra humanum sensum sunt occulta.

Nunc ergo judicia Dei abyssus, peccata mea abyssus, debita mihi tormenta abyssus, abyssus judiciorum os super me, abyssus inferni subtus me, abyssus peccatorum in qua sum, et ipsa intra me. Illam quae supra imminet timeo, ne in me irruat, et me cum abyssu mea in illam, quae subtus patet, obruat, ubi tormenta nunquam peccata delebunt; sed peccata semper tormenta tenebunt.

Miser, cui peccavi ? quo deveni? quo abii a Deo? ubi perditus sum ab eo? Quis me in abyssu inter abyssos quaeret? Aut perditum Dei quis inveniet? aut quis extra abyssum peccatorum audit clamantem de profundo eorum? Sed, o tu

Domine, qui intueris abyssos, *quo ivi a spiritu tuo, et quo fugi a facie tua?* Certe non ubi adhuc sum, abes; quia *et si descendero, in infernum ades* (**Psal. CXXXVIII, 8**). Et si ego nequiter fugi te, et in abyssu mea damnabiliter abscondi me; ubi quoque vides me. Quis enim, nisi tu, ad poenitendum movet animam meam? Aut tu quomodo moves eam, si in abyssu sua non vides eam? Bone Domine, tu pulsasti et excitasti eam in abyssu delictorum suorum, velut in lecto dormientem. Tu concussisti torpentem, tu sollicitasti negligentem, tu fecisti poenitentem unde jucundabatur, et dolentem unde delectabatur. Tu, ut peteret intercessorem, consuluisti; tu illi eum exhibuisti. Bone Deus, omnia haec fecisti in abyssu; et non audis clamantem de abyssu? Haec praeveniendo fugitivo tuo fecisti; et non subsequeris ad te reverti volentem, ut perficias quod incoepisti?

Bone Domine, gratias tibi. Vere quaesivisti in abyssu perditum tuum: et invenisti, quem ita de peccatis suis exterruisti. Per merita sancti Martini dilecti tui, reduc de abyssu peccatorum, quem quaesitum invenisti perditum tuum; ne perdas amplius inventum tuum, ne in abyssu inferni, ubi nullum invenis, perdas quaesitum et inventum servum tuum. Audio, Domine, quia jubes me redire, sed miserabiliter ligatus, et nimio pondere gravatus non possum exire.

Sed, o sancte Martine, cur ergo per merita tua oro Deum: cum te melius hoc possis, qui es ante eum? Precor te, domine, per nomen ejus, ne avertaris quem ipse jam respexit, quamvis reum servum ejus; adesto mihi, rogo, apud Deum, non ut defendas me, sed ut ores pro me. Peccata enim mea coram eo non defendo, sed ostendo; non excuso, sed accuso. Ego sum reus, ego ipse sum sub illo et pro illo accusator meus.

297 Non accuset me, qui fecit me; solus suffeci ad peccandum, solus sufficiam ad accusandum: denique si iudex est ad iudicandum reum suum, est et Dominus ad tuendum servum suum; est et Creator ad servandum opus suum; est Deus ad salvandum credentem et baptizatum suum. Aut quomodo iudicabit peccatorem, ut contemnentem, qui se de peccatis miserum cognoscit et fatetur poenitentem? aut quomodo damnabit ut adversarium peccatorem, qui se peccasse dolet, et fugit ad tam amicum ejus intercessorem? Deus, in te pono spem meam. Sancte Martine, tibi committo orationem meam. Super ambos jacto curam meam; imo vobis jacto animam meam, hoc est, quod a me magis exigitis, tu jubendo, tu consulendo. Suscipite eam vobis jactatam, habete eam vobis prostratam. Reducite eam de abyssu peccatorum: quam quaesitam invenistis perditam, ne perdati inventam. Custodite eam, cum dormio; servate eam, cum aliud facio; videte eam, cum aliud cogito: tu per concessionem, tu per intercessionem, tu propter merita tui tam dilecti confessoris, tu propter nomen tui et mei Creatoris, qui es benedictus in saecula. Amen.

ORATIO LXXII [ol., LXX] . AD SANCTUM BENEDICTUM.

Sancte et beate Benedicte, quem tam opulenta benedictione virtutum superna gratia ditavit, ut non solum te ad desideratam gloriam, ad beatam requiem, ad coelestem sedem sublimaret; sed et alios innumerabiles ad eandem beatitudinem tua admirabilis vita attraheret, dulcis admonitio incitaret, suavis

doctrina instrueret, miracula provocarent: ad te, inquam, Benedicte Dei, quem benedictione tam larga benedixit Deus, ad te confugiens angustiosa anima mea tibi se prosternit quam humili mente potest; tibi fundit preces quanto affectu potest. Tuum auxilium implorat quanto desiderio potest. Nimis enim est immanis et intolerabilis ejus necessitas : vitam namque sanctae conversationis, quam promisi, nomine et habitu monachi profiteor; sed ab hac vita longe exsulando, mentiri Deo et angelis et hominibus ipsa mea conscientia convincor. Adesto, pie Pater, adesto supplicanti. Rogo ne abhorreas tam mendosum et tam mendacem; sed attende confidentem, et plusquam merear, miserare dolentem .

Utique, o praeclare dux inter magnos duces exercituum Christi, tuo me addixi ducatu, quamvis imbecillem militem. Tuo me subdidi magisterio, licet ignavum discipulum. Secundum tuam regulam devovi me vivere, quanquam carnalem monachum. Perversum namque cor meum ad ploranda perpetrata peccata lapideum est et aridum; ad resistendum vero instantibus est molle et luteum. Depravata mens mea, ad inutilia et noxia perpetranda velox est et infatigabilis; ad vel cogitanda salubria, fastidiosa et immobilis. Obcaecata et distorta anima mea ad praecipitandum et volutandum se in vitiis facilis est et prompta; ad saltem reminiscendum virtutes, difficilis et pigra. Longum est nimis, charissime Pater , commemorare singula. Nimis, inquam, longum est enumerare gastrimargiam, somnolentiam, levitatem, impatientiam, cenodoxiam, detractionem, inobedientiam, et caetera vitia, quibus facta est infelix anima mea quotidianum ludibrium, quae modo sibi vicissim trahunt et distrahunt ad illudendum hunc

aerumnosum, et quasi pannosum homunculum; modo eidem cum turba insultant conculcando, et conculcant insultando. Ecce, beate Benedicte quam strenue pugnat hic miles Christi sub tuo ducatu; ecce quam efficaciter proficit hic tuus discipulus in tua schola; ecce bonum monachum, qui sic mortificatis vitiis, et voluptatibus carnis, sic fervet et vivit solis virtutibus; imo cui sic turba dominatur vitiorum, premit moles peccatorum. Proh pudor !

O impudens monache, qua fronte audes dici miles Christi, discipulus sancti Benedicti; false professor, qua impudentia potes pati videri in te tonsuram et vestem professionis, cujus non habes vitam? Heu dolor! O angustiae, quae mihi sunt undique! Si enim summum regem meum, et bonum magistrum meum, et professionem factam nego, mors mihi est; si autem eorum militem, et discipulum, et monachum me profiteor, cum vita me arguat mendacii, iudicium mihi est. Anxiare in me spiritus meus, turbare in me cor meum. Erumpe et clama, anima mea: Jesu, bone Domine, *vide humilitatem meam, et laborem meum, et dimitte universa delicta mea (Psal. XXIV, 18). Adjutor meus esto, Domine, ne derelinquas me, neque despicias me (Psal. XXVI, 9), sed doce et adjuva me facere voluntatem tuam (Psal. CXLII, 10)* ut vita mea testetur quod cor et os libenter confitentur.

Intende voci orationis meae, rex meus, et Deus meus (Psal. V, 3), per merita et intercessionem pii Benedicti, dilecti tui, ducis mei et magistri mei. O tu mi bone dux, o suavis magister, o dulcis Pater Benedicte, oro et obsecro per misericordiam, quam erga alios habuisti, et per illam quam erga te Deus habuit, compatere miseriae meae, qui congratulor felicitati tuae. Succurre te patronum clamanti; exonera mole

peccatorum obrutum, solve delictorum funibus ligatum, expedi criminibus irretitum, erige jacentem, sustine nutantem, instrue spiritualibus armis, id est virtutibus inermem, doce et protege pugnantem, *expugna impugnantes* (Psal. XXXIV, 1); erige mihi victoriam, et perduc me ad coronam. Age, advocate monachorum, per charitatem, qua sollicitus fuisti quomodo vivere deberemus; esto sollicitus, ut sufficienter velimus et efficaciter possimus vivere quemadmodum debemus; ut et tu de nostro discipulatu, et nos de tuo magisterio gloriemur coram Deo qui vivit et regnat per omnia saecula saeculorum. Amen.

ORATIO LXXIII [ol. LXXI]. AD SANCTUM
DUNSTANUM. *Cum recordatione
miraculorum ejus.*

Sancte Dunstane, dulcis ad invocandum, et benignus ad exaudiendum, pius ad subveniendum; tu ad te fugientibus nunquam incertum refugium, tu ad te clamantibus nunquam imparatum auxilium; sancte, benigne ac pie Dunstane, respice miseriam animae meae: si enim respexeris, si calamitatem meam et miseriam attenderis, profecto misericordiae tuae viscera non continebis. Timore, tremore, horrore cruciatur anima **298** mea; timet, tremit et exhorret immania, quae meretur, supplicia; et non est quo effugiat constituta ante judicem. Sola assistit; nullus, qui pro ea agat, existit. Vita discutitur, damnabilis invenitur. Bona etenim acta requiruntur; vix, aut nulla reperiuntur. Deferuntur admissa;

negari non possunt tam multa et tam grandia, quae omnem veniae spem excludunt. Longanimum sui patientiam iudex exigendo praetendit; nihil nisi pertinacem sui impenitentiam ista obtendit. Circumsistunt accusantes, iterant et reiterant, replicant et explicant delatas accusationes. Undique accusatur, a nullo excusatur. Astant et exspectant crudeles ac horrendi tortores, ut prolata damnationis sententia mox eam ad cruciandum abripiant. Tanta miseriarum mole obruta miserabilis anima quaerit, et circumspicit; et ecce, qui consurgat, et pro ea respondeat, nullum aspicit.

Tu ergo, pie, misericors et clemens Dunstane, surge, surge, exhibe solitam opem miserationis, adhibe viscera pietatis, impende suffragium interventionis: ad te clamandum invitabant et exhortabantur opera pietatis, quae de te praedicantur; sed repellunt, ac obtundunt opera impietatis, quae a me commissa a te horrore intolerabili abominantur atque execrantur. Ecce miseria, ecce angustia; ubi reus condemnatur, et omnis Dei misericordiae ac pietatis sinus obseratur; sic arguitur, confunditur, obtunditur, accusatrice conscientia, ut nec iudicem deprecari audeat, nec qui deprecetur pro ea: sed, o tu, misericors et pie, ubi pietas, ubi misratio, ubi misericordia, nisi ubi miseria? Cui pius, cui misericors fies, nisi misero? Agnosco, agnosco, agnoscens obmutesco. Intentans enormitatem criminum meorum; attamen quanto major miseria, tanto fit praedicabilior misericordia; nec miseria mea tanta erit, ut deficiens fiat potentia tuae virtutis. An eo usque amplificatur miseria mea, ut angustetur misericordia tua? An invalidudo mea praeponderabit potentissima merita tua? imo meritorum tuorum praeponderans gratia sustollat, leviget ac

evacuet impietatum mearum pondera. Libentissime tibi iudex ipse donabit quidquid tua tam dilecta et chara eum familiaritas postulabit: non negabit tibi unius salutem miseri, salus ipsa cui tam familiaris existis; facile reddet tibi unius mortui vitam, vita ipsa apud quam tantam habes gratiam.

Ne deficiat, quaeso, in me uno tuae benignitatis munificentia, cujus in multis et tam innumeris redundant beneficia. Obtineam per te indulgentiam, ut tam dilecti et diligentis Dei, ac Domini tui in omnes praedicent ac magnificent misericordiam. O quam praedicandis monstrabat Deus indiciis quantum ei tu gratus esses ac familiaris! O inaestimabilis cordis tui puritas, cum qua tam crebro sermocinabantur angeli Dei! o inaestimabilis apud Deum familiaritas, cui sic familiaris erat angelorum dignitas! O decus ac praemium virginitatis, cui sic adgaudet natura angelicae dignitatis! In coelum deducebaris, intereras beatis agminibus illorum, oblectabaris modulationibus angelicis, cantans cum illis canticum, quod solus cantat chorus virginalis. Rursus tibi in terris hymnam celebranti vicissim aderat et consonabat melodia coelestis; concinebant agmina virginitatis, summa dignitas supernae civitatis. Potens ac praepotens gratia, cui sic obsequens erat dignitatis angelicae potentia! Excellens ac praecellens meriti eminentia, quam sibi acceptam, sic pretiosam divina monstrabat superexcellencia! Nunquam ergo tam dilecti, tam familiaris sui precem avertet, ut reo uni veniam non donet. Denique ipse testatur quoniam non vult ut peccator moriatur (**Ezech. XXXIII, 11**): libenter itaque animae peccatrici salutem dabit, cujus testatur se nolle mortem.

Rursus occurrunt spes et confidentia ereptionis meae apud ipsum iudicem, insignia familiaritatis tuae. Quos enim praenuntios, quos apparitores ad te praemisit, cum directam tuam beatam animam jam carne abituram, illum adituram, ac secum permansuram adjudicavit? ne ullo metu terreretur, stupore turbaretur, incertitudine sollicitaretur, dies praedicatur, aeternae beatitudinis mansio promittitur, ducatus curiae coelestis adducitur; a quo hilari securitate, ac segura hilaritate perducatur.

Quanta et o quanta, quali et o quali suscipitur exultatione, qui cum tali ac tanta deducitur apparitione? quantum jucundatur et glorificatur susceptus, cujus sic honorificatur adventus? Quanta denique veneratione, quanta glorificationis exhibitione fit ipsa annuntiatio migrationis tuae? Per visum tibi sedenti in cathedra tua pontificali astans et circumstans angelorum frequentia supernorum civium curia, quaerit a te quoad tibi placeat commorari in carne ista; refert nuntium, indicat votum totius supernae concionis optantis, orantis ac deprecantis, ut jam cum eis ante summum pontificem perpetuum *Sanctus* decantes in coelis. Respondisti te nunc non posse abire; quia Dominicae Ascensionis aderat festum, in quo allocuturus et communicaturus eras commissum tibi populum. Fit concessio justae et charitativae excusationis; indicitur dies, in qua nulla occurreret causa dilationis. O insignis et admirabilis gratia familiaritatis; cujus solius voluntati, totius supernae dignitatis votum ac voluntas cedit! Concedit dilationem sui, ne hujus non habeat adimpletionem; quod non vult, illa fieri mavult, quam ne non fiat quod ista vult. Quo ergo amore praesentia ejus amatur et amplectitur, cujus absentia sic desideratur et exspectatur? Quod a Deo

gratiae donum accepit in coelis, cui tantum gloriae munus in terris concessit? Splendidus in stola virginitatis, quam veneranter suscipitur ad nuptias Agni. Inter primos discumbit; quia cum decore integritatis induitur virtute humilitatis; praeditusque gratia charitatis ac totius virtutis sequitur *Agnum quocunque vadit (Apoc. XIV, 4)*. Quomodo ergo tam amatus, tam familiaris apud ipsum auctorem salutis, misericordiae ac pietatis, non obtinebis salutem unius peccatoris, si voluntas adest, constat quia possibilitas non deest; nec voluntatem fas est abesse, quia te voluntati ejus fas non est contrarium esse, qui omnes homines vult salvos facere. Obtine itaque quod vis, et quod potes obtine: liberetur et vivat tua intercessione anima mea, pro qua, ut viveret. mori voluit vita beata, Deus ipse misericordia mea, qui est benedictus in saecula. Amen.

**299-301 ORATIO LXXIV [ol. LXXIII] . AD
SANCTAM MARIAM MAGDALENAM, *Cum
retractatione amoris ad Christum.***

Sancta Maria Magdalena, quae cum fonte lacrymarum ad fontem misericordiae Christum venisti, de quo ardentem sitiens abundanter es refocillata, per quem peccatrix es justificata, a quo amarissime dolens dulcissime es consolata. Tu, domina mea charissima, per temetipsam es experta qualiter peccatrix anima Creatori suo reconcilietur, quod consilium miserae animae expediat, quae medicina languenti salutem restituat. Satis enim scimus, chara amica Dei, cui dimissa sunt *peccata multa, quoniam dilexit multum (Luc. VII, 47)*. Non ego

sceleratissimus, domina beatissima, non ego sceleratissimus peccata tua impropere retracto; sed immensitatem clementiae, per quam deleta sunt, pertracto; et per eam respiro ne desperem, et ad eandem suspiro ne peream; ego, inquam, miserabiliter in profundum vitiorum praecipitatus, ego nimio pondere criminum gravatus, ego in obscuro carcere peccatorum a memetipso detrusus, et in torporis tenebris obvolutus.

Ergo, electa dilectrix, et dilecta electrix Dei, ego miser rogo te beatam, tenebrosus illuminatam, peccator justificatam, immundus mundatam. Memento, benignissima, quid fuisti, et quantum misericordia indiguisti, et postula mihi indulgentiam, sicut eam tibi fieri voluisti. Impetra mihi compunctionem pietatis, lacrymas humilitatis, patriae coelestis desiderium, terreni exsili fastidium, poenitentiae amaritudinem, aeterni cruciatus timorem. Prosit mihi, charissima, familiaris conversatio, quam habuisti et habes circa fontem misericordiae; hauri mihi ab illo unde lavem peccata mea; propina mihi de illo unde satietur sitis mea; infunde mihi de illo unde irrigetur ariditas mea: non enim erit tibi difficile quidquid volueris obtinere a dilectissimo et suavissimo domino, et amico tuo.

Quis enim explicet, o beata sponsa Dei, quam benigna familiaritate et familiari benignitate, ipse calumniantibus te, respondendo pro te, se opponebat; quam pie, superbo Pharisaeo de te indignante, ipse te defendebat; quomodo ipse te excusabat, sorore tua de te conquerente; qualiter ipse opus tuum laudabat, Juda in te fremente? Quid denique, quid dicam, vel potius quomodo dicam, cum ejus amore flagrans eum ad monumentum quaerendo flebas, et flendo quaerebas?

Quam affabiliter , quam amicabilem te, quam consolari venerat, magis accendebat; cum ipse se celabat videnti, et ostendebat non videnti; dum praesens ipse quem quaerebas , quem quaereres et cur fleres quaerebat.

Sed, o tu, piissime Domine, tu cur quaeris quid plorat? nonne viderat te cor suum, et dulcem vitam animae suae, crudeliter mactari? o stupenda pietas! heu horrenda impietas! cum in quodam ligno extensus et ferreis clavis confixus penderes, velut latro ad ludibrium impiorum: et dicis: *Mulier, cur ploras?* (Joan. XX, 19) et quia nequivit juvare, ne te occiderent; vel corpus tuum volebat unguentis diu servare, ne putresceret: ut quia vivo loqui non posset, saltem mortuum flere posset; et vitalem doctrinam, quam a vivo audierat, juxta mortuum exosa vitam semifractis verbis recitaret. Nunc insuper ipsum corpus, quod utcunque gaudebat sibi dimissum, credit amissum: et dicis: *Mulier, quid ploras?* O incitatio luctus! oculis suis viderat (si tamen aspicere potuit), quae crudeles in te crudeliter fecerant; et residuum manuum eorum, ut putabat, perdiderat. Omnis spes de te jam fugit quia nec reliquias tuas ad tui memoriam tenere potuit: et quaerit aliquis, *quem quaeris, quid ploras?* Saltem tu, o singulare gaudium ejus, cur concitas dolorem ejus? ipse enim sciebas, et sic fieri volebas, quia causam tanti ploratus narrare posset, nisi crebro verba interrumpendo et ingeminatos gemitus erumpendo. Non enim amorem ignorabas, quem ipse inspirabas. Noveras utique tu hortulanus ille, quid plantaveras in horto tuo animae suae. Puto quia quod plantaveras, rigabas. Rigabas, dicam an probabas? Sed, ut verius dicam, et rigabas et probabas? Sed, o bone Domine; o benigne magister, ecce fidelis ancilla et discipula tua

nuperrime redempta sanguine tuo, ecce aestuat et anxiatur desiderio tui, circumspicit, interrogat, et nusquam apparet, quem desiderat: displicet ei quidquid videt, quia te solum quem aspicit non videt. Quid ergo? sufferet hoc diu Dominus meus dilectus ejus? An perdidisti compassionem, quia invenisti incorruptionem? An pietatem amisisti, quia immortalitatem acquisisti? Absit, Domine! non enim despicias nos mortales, quia factus es immortalis, pro quibus factus es mortalis, ut faceres immortales: quippe pia dilectio nec illam gementem, nec se latentem potest tolerare diutius. Erumpit amantis dulcedo, ut non erumpat flentis amaritudo. Nominat Dominus consuetum ancillae nomen, et cognoscit ancilla consuetam Domini vocem. Puto, vel certe affirmo quia sensit solitam suavitatem, qua vocari consueverat, *Maria*. O vox delectabilis! o quantum blandimenti! quantum sapuit amoris! nec brevius nec celerius hoc exprimi potuit. Scio quae sis, et quid velis . Ecce me, ne plores . Ecce me, quem quaeris. Illico mutatae sunt lacrymae: non enim credo mox esse restrictas: sed quas **302** contritum cor se torquendo prius exprimebat, eas postmodum cor gaudens exultando effundebat. O quam dissimilia sunt: *Raboni*; et: *Si tu sustulisti eum, dicito mihi!* O quam dissona sunt: *Tulerunt Dominum meum, et nescio ubi posuerunt eum*; et illud, *quia vidi Dominum, et haec dixit mihi!* (**Joan. XX, 13.**)

Sed quid ergo miser sine affectu praesumo exprimere affectum Dei, et beatae amicae Dei? Quomodo namque eructabit cor bonum odorem, unde intus non habet saporem? verum tu mihi conscia es, veritas: tu mihi testis es, Domine mi dulcissime Jesu, quia amore tui amoris hoc facio. Amorem tuum in me accendere cupio, quia te solum, et quod jubes,

desidero amare; spiritum contribulatum, *cor contritum et humiliatum* (Psal. L, 19) tibi sacrificare. Da mihi, Domine, in hoc exilio panem doloris et lacrymarum, quem esurio super copiam deliciarum. Exaudi me propter amorem et chara merita hujus tuae dilectae Mariae, et beatissimae matris tuae maximae Mariae. Noli, piissime Redemptor Jesu, noli despicere precem indigni peccatoris tui, sed adjuva conatum infirmi amatoris tui; excute cordis mei teporem, et per fervorem tui amoris, da mihi pertingere ad aeternam tuae gloriae contemplationem, qui cum Patre, et Spiritu sancto vivis et regnas Deus per omnia saecula saeculorum. Amen.

ORATIO LXXV [ol. LXXIV] . PRAELATI AD QUEMCUNQUE SANCTUM ECCLESIAE SUAE PATRONUM.

Sancte N. pie N. beate N. unus de gloriosis apostolis Dei, unus de beatis amicis Dei; iste peccator, iste indigens, iste tuus, licet indignus, licet ineptus, licet nimis inconueniens vicarius, iterum et iterum redit ad te dubius, nescius, sollicitus de populo tuo, de congregatione tua, et de periculo suo. Ego, scilicet inutilis persona, nullis bonis ornata, sed profunda ignorantia tenebrata, innumeris vitiis deformata, immensis peccatis onerata; ego, inquam, quem Deus et tu post Deum, nescio an jussistis, an permisistis rectorem vocari in Ecclesia sub te advocato, sub te tutore, sub tuo nomine constituta, anxius de me et de mihi commissis, te rogo consultorem, te precor adiutorem, te exspecto per omnia pro me operatorem.

Magister enim vocor, sed esse nescio; pastor nominor, sed esse nequeo; episcopus dicor, sed non sum. Vident enim me sedere ubi sedet episcopus, sed ego video me non facere quod episcopus facit; aspiciunt me procedere sicut episcopum, sed ego aspicio me non vivere sicut episcopum; exhibent mihi honores episcopi, sed ego non ostendo eis mores episcopi. Nondum duxi vitam boni laici, et de me exspectant quomodo vivant clerici. Quid feci, homuncio, vermis et putredo? Quid feci? quid praesumpsi? quid consensi? Imo tu, Deus, et tu N. apostole ejus, quid fecistis: vos enim hoc fecistis, sive jubendo, sive permittendo. Vos ergo, qui quoquo modo fecistis, facite, tu orando, tu donando, ut nec mihi, nec ulli obsit; sed mihi et multis prosit quod fecistis: vos qui fecistis nescium doctorem, caecum ductorem, errantem rectorem; docete quem doctorem statuistis, ducite quem ductorem posuistis, regite quem rectorem concessistis. Docete, obsecro, quid doceam, ducite quo ducam, regite ut regam; imo docete illos, et me in illis; ducite illos, et me cum illis; regite eos, et me inter eos.

Jesu, bone Domine, non sunt illi mei, sed sunt tui; quia nec ego sum meus, sed tuus. Tuus sum, Domine, et tui sunt; quia tu me, et eos sapientia tua fecisti, et anima tua emisti. Tui ergo sumus, bone Domine, tui sumus; quos tam sapienter fecisti, et tam care emisti. Si ergo mihi commendas eos, Domine, non ideo deseras me, vel eos: commendas eos mihi, commendo me et eos tibi. Tuus est, Domine, grex, et tuus pastor; tui gregis et pastoris esto pastor. Domine, per merita beati N. amici tui, exaudi orationem peccatoris tui. Fac, Domine, ipsum sollicitum esse pro nobis, quem advocatum dedisti nobis; ipsum pro nobis orare sentiamus, per quem

auxilium tuum nobis quotidie flagitamus. Impetremus per ipsum gratiam tuam, per quem imploramus quotidie majestatem tuam; illum, Domine, fatemur advocatum nostrum, per illum sentiamus te Salvatorem nostrum: ne praevalcant, Domine, demerita nostra meritis ipsius; sed deleantur peccata nostra precibus ejus. Et tu, o beate, o sancte N., tu es advocatus meus, tu esto ad Dominum intercessor meus. Oro te, exora eum; peto a te, impetra ab eo. Defer illi meam orationem, et refer mihi ejus exauditionem. Per te illi angustia mea intimetur, et per te mihi consolatio ejus redonetur: ostende illi meum periculum, et exhibe mihi ejus auxilium. Ecclesiam enim Dei sub te regere suscepi, qui animam meam nondum regere incoepi. De meipso ergo timidus, de aliis cogor esse sollicitus. Gravatus pondere peccatorum, alios jubeor relevare; incurvatus pondere criminum, alios exigor erigere. Ergo sancte, beate ac pie N., recognosce me qualemcunque vicarium tuum, ut semper me praeveniat consilium tuum, et subsequatur auxilium tuum ad regendum meipsum, et gregem mihi commissum. Prius enim sunt commissi tibi quam mihi: et cum mihi sunt commissi, non sunt a te dimissi, sed ego magis commissus. Quod ergo mihi injunctum est de illis, tu fac de me et de illis; fac pro me quod mihi injunctum est facere pro te; fac, Domine, quod mihi injunctum est facere pro te; fac, Domine, fac pro me, quia tu vides me nec scire, nec posse, pro te; imo fac non me, sed pro te; quia prius et magis pertinet ad te, quam ad me; et si quid ad me, hoc est post te, et sub te. Tu ergo, Domine, tu plus debes, plus scis, plus potes quam ego, tu potius fac, quam ego. Non me gravet, Domine, suscepta cura eorum, quia satis me gravata sarcina peccatorum meorum. Non me gravent illi, quia ego ipse nimis sum gravis mihi; nimis certe ipse me gravo,

non est opus ut alii me gravent. Sed nec eos gravet onus meum, nec impediat eos peccatum meum, nec noceat illis malum meum, non obsint illis mala mea, quibus prodesse debent bona mea, non me impedian, Domine, de quibus proficere debui; nec illis obsim, quibus prodesse debui: nimis enim sufficiunt mihi delicta mea, non trahant me aliena secum. Nimis mihi est, si me damnant peccata mea; non involvant alios mecum. Sed tu, o sancte N., apostole Dei, tu qui potes, subleva me, et eos; porta me, et illos; excusa me, et illos; adjuva utrosque; rege, et protege utrosque: ut et ego gaudens de illorum salute mecum, et illi de mea secum, semper laudemus nostrum bonum Dominum Jesum Christum, tecum, qui sit benedictus Deus, et tu benedictus apostolus ejus in aeternum. Fiat, fiat. Amen.

SANCTI ANSELMI TRACTATUS DE PACE ET CONCORDIA.

CAPUT PRIMUM. *Quomodo cum proximo pacem servare debemus.*

Necessarium valde est cum fratribus pacem habere et concordiam, praelato obedire, Deo munditiam cordis exhibere. Cum proximis namque idipsum debemus sentire, ut unanimes uno ore honorificemus Deum. Praelato convenit obedire, dicente Apostolo: *Obedite praepositis vestris et subjacete eis. Ipsi enim quasi rationem reddituri pro animabus vestris vigilant, ut cum gaudio hoc faciant non*

gementes. Non enim expedit vobis. Deo munditiam cordis oportet praeparare, quia beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt. Qualiter itaque haec tria servantur videamus. Ut concordiam cum proximis servemus, studeamus honore illos praevenire. Tunc si quidem fratrem suum quis honore praevenit, quando suam voluntatem ejus supponit voluntati. Solent homines saeculo dediti propriam voluntatem diligere, facere ut et omnes alii sibi obtemperent desiderare. Hoc unusquisque concupiscit, hoc verbo et opere clamat. Qui non bene quid velint consideraverint, nunquam profecto voluntas eorum concors erit. In hoc tamen quamdam concordiam habent, quod omnes honorari desiderant. omnes amari volunt, omnes suae voluntati ut alii concordent appetunt. In hoc vero quod quique quae sua sunt quaerunt, et nullus quae alterius sint quaerat, multis modis discordant. Quippe in hoc quod iste subjectionem et honorem sibi exhiberi cupit, et ille hoc idem non minori studio sibi quaerit; nec iste illi, nec ille huic consentire poterit. Dicit iste: Hoc vel illud mihi fieri volo; dicit ille: Nequaquam sic esse volo. Taliter discordando pacis et concordiae dissolvuntur vincula. Verum ii qui in pacis charitatisque custodia Deo placere desiderant, talem sibi vivendi regulam constituent, ut quidquid proximis suis placere perpederint, hoc et ipsi fieri velint. Et quia testante B. Apostolo, *beatius est dare quam accipere, honorare quam honorari, servire quam serviri*, non majus acquirit ille qui ex charitate servit, quam faciat cui servitur? Denique qui alteri officium charitatis exhibet, jam hoc unde illi Deus sit gratus habet. Ille vero qui servitium suscipit, non sic. Quas enim mihi gratias debet Deus, si tu vel quilibet alius me amat? Cum itaque majus sit habere unde Deus bonam retributionem redditurus est, quam id unde nullam; constat quia is qui ex

charitate ministrat, majus quid habet, quam ille cui ministratur. Adhuc ille, cui alterius charitas servit, munus perfunctorium aliquod accipit inde, videlicet honorem, prandium, vel aliud quodlibet beneficium. Alter qui ex charitate servivit, sibi non solum charitatem retinuit, sed etiam ampliorem quam fuerat, illam participando efficit. Res quippe minuuntur disperditae, charitas autem quanto magis spargitur, tanto magis amplificatur. Ex cujus administratione summe circa te, qui illam exhibuisti, dilectio crevit, cui hoc ipsum utique ad cumulum meriti erit; eo quod per te ipsa in me tui dilectio excrevit. Et licet me ideo ipsum charitatis officium pertransierit; ibi tamen remuneratio tuae charitatis, quae nunquam excidit, semper manebit. Unde et illud potest colligi praestantius esse servire quam serviri. Et ita ergo in omnibus justitiam Dei magis appetant dare quam accipere, et plus alterius quam propriae studeant voluntati parere. Qui sic se habere voluerit, voluntati alterius consors erit. Idipsum sentiens unanimes existens, alioquin concordiam habere non poterit. Quomodo enim illam habebit, nisi diligenter eam quaesierit? Quaerere ut habeat aliter non poterit; hoc modo quaerens habebit.

CAPUT II. *De obedientia praelato exhibenda.*

Praelato nostro subjectionem et obedientiam ex corde servare debemus; aliter enim normam quam profiteamur non tenemus. Siquidem ille vere subjectus et monachus vel canonicus est, qui gaudet se suum non esse propter Deum. Qui enim non ex corde sed sola subjectionis lege obedit, nisi se correxerit,

mercedem obedientiae non habebit: etenim non est bonum nisi voluntarium. Oportet ergo ut ex amore legem obeditionis teneat, ne mercedem suae possessionis amittat. Quandiu ex voluntate non paruerit, quantum ad se in propria voluntate persistit: quam in quantum habuerit, suus est, non alterius, Et si suus est, videat qua potestate, quibus armis, quibus viribus ab impugnantibus se defendat? Mirum est quomodo adversarius qui circuit quaerens quem devoret, illum et illum non invadit, invadendo deglutit, deglutiendo interimit; qui viam vadit qua a latronibus invenitur, si non agnoscitur exemplo invaditur, tunditur, expoliatur. Porro si cognoscitur, sed Dominum et advocatum non habuerit, cuius reverentia et timore latronum manus evadat, veluti illum amant et appretiantur se habent circa eum. Si rex aut filius regis est, aut praepotens aliquis, ex timore toleratur, reverenter salutatur, illaesus coepto itinere proficiscitur: sin autem denudatur et tunditur. Sic, fratres, sic sine dubio fit in animabus nostris. Deus omnipotens paravit nobis regnum suum, cui si obedire voluerimus, non servi sed amici ejus et filii dicemur et erimus. Obediemus ergo ei si quidquam eum velle scire poterimus ex bona voluntate nostra satagemus exsequi. Bona et obediens erit voluntas nostra, si ejus voluntati eam supposuerimus, et ei voluntarie parere curaverimus. Si bona voluntate Domini voluntati concordemus, amici vocabimur, filii Dei efficiemur. Quod postquam effectum fuerit, secure quo vult ire et transire poterit. Nam manus latronum fortium et daemonum non timebit, non malos occursum pavebit, quoniam rex filiusque regis erit. Caveat ergo unusquisque ne quidquam aliud velit, nisi quod auctore Deo vel spirituali patre suo licenter velle quiverit. Verum licentia fallere consuevit; obedientia enim et inobedientia contraria sunt. Harum media

est licentia. Qui ergo vult quod velle non debet, nec tamen ipsum velle nisi praemissus facto vult adimplere; obedientia quam in hoc amplexus est, ipsum excusabit factum; sed velle quod contra obedientiam habuit, periculosum, nisi poenituerit, erit ei: quod minus quidam attendentes licentia saepe falluntur. Caventes itaque ne plus aequo licentiae innitentur, quoniam quidem licentia quamvis poenam minuit, non eam tamen ex toto repellit. Noverit quia nulli tantum timet diabolus appropinquare, quantum illi qui a voluntate praelati sui nunquam vult discrepare. Nam sicut fur qui furatur illi qui se a sui praelati cognitione celat indubitanter prava saepe suggerit. Illi vero qui se praelato qualis sit ostendit, quia ab ejus voluntate nulla ratione vult discordare, non secure praesumit: quidquid enim pravi suggesserit, ad verecundiam sibi vertitur; cum ille cui suggeritur, aut suggestionem pene contemnit, aut si ad horam consentit, per confessionem et dignam satisfactionem sese emendavit. In omnibus ergo et per omnia Deo debet subditus obedire et praelati jussionem salva fidelitate Dei subire. Nam si praelatus subditum perjurare jusserit, si latrocinium, fornicationem aut aliud hujusmodi nullo modo obtemperare debet, quia Deus hoc fieri prohibet. Deo ergo per omnia obediat: praelato suo Dei voluntate servata per omnia obtemperet, et quantum in ipso est, Dei et magistri voluntate servata, cum omnibus hominibus pacem habeat. Quisquis hoc modo Dei et majoris sui voluntati subditus fuerit, tunc Deo obediet, et cum praelato suo in Deo paruerit, sese non suum sed Dei esse fiducialiter allegare poterit. Cujus anima cum in exitu sui corporis fuerit, validam manum occurrentium daemonum non timebit, quia Dominum Christum advocatum potentem habebit. Ecce quid quantumque boni obedientia acquirit. Cum in ratione positus

fuerit, cuius homo sit, unde veniat, quo vadat, quem quaerat: Si voluntati Dei obedivit, Dei se esse dicere poterit. Si vero in sua voluntate consistit, et ob hoc Dei et praelati sui voluntati contrarius exstiterit, mentitur si se Dei esse dixerit: quippe dum vixit propriae, non Dei voluntati vixit. Quem ergo advocatum habebit? Ad quem ibit? Quis ei auxilio erit? Quid interpellabit? Certe fugere non poterit, per medium ire necesse erit, ad vitam vel ad mortem iter habebit vel tenebit. Rogo qua potestate, quibus viribus a manibus invasorum exibat? Cruciabitur miser, si voluntatis et actionis suae Deum et majorem suum auctorem non habuerit. Profecto sic procellis vitiorum et incursibus daemonum quatiuntur, quicumque a praelati sui voluntate alienantur; quemadmodum naves in vado fervente tempestate agitantur. Nam si vado scopulis pleno palus ponatur, cui naves loris alligentur; quo longius a palo fuerint, ego gravius ingruente tempestate ferientur. Quanto vero proprius connexae fuerint, tanto minus gravitatem tempestatis sentient. Sic utique qui a sui praelati justa voluntate alienatur, procul dubio in propriae voluntatis studio periclitatur; nec Dei voluntati concordabit, quandiu a voluntate vicarii Dei discordabit: vices enim Dei gerendas suscipit quicumque in Ecclesia Dei culmen praelationis assumit; et qualicumque modo illud suscipiat, ille videat. Quem quidem non est meum judicare, sed ejus imperio, si injustum non fuerit, obtemperare, dicente Domino: *Super cathedram Moysi sederunt Scribae et Pharisei*. Quodcumque ergo dixerint vobis, facite; quae autem faciunt, facere nolite. Et Apostolus ait: *Tu quis es qui judicas alienum servum. Suo domino stat aut cadit, et non est potestas nisi a Deo, quae autem a Deo sunt, ordinata sunt. Qui ergo potestati resistit, Dei ordinationi resistit*. Et alibi: *Fratres, nolite plures*

magistri effici, ut non in iudicium incidatis. Magister efficitur qui sui rectoris facta indiscrete reprehendit. Unde in iudicium Dei incidit, quia indebite sibi magisterium usurpabit; quod valde est cavendum, quia nimis horrendum est incidere in manus Dei viventis. Si vero facta Patris reprehensione digna fuerint, leniter et modeste cum reverentia deprecetur. Scriptum quippe est: *Seniorem ne increpaveris, sed obsecra ut patrem.*

CAPUT III. *De munditia cordis Deo exhibenda.*

Deo autem munditiam cordis servandam esse diximus. Ipse enim solus scrutator est cordis, qui conditor est mentis et corporis. Homo cor hominis videre non potest; quia nemo novit quae sunt hominis nisi spiritus hominis qui in ipso est. Deus autem, cui nulla peccata latent, cor hominis et intentionem libere videt. Quod qui mundum habuerit, Deum videre poterit; qui vero mundum non habuerit, sine dubio Deum videre nullo modo poterit. Necesse est ergo ut puritatem cordis habeat quisquis Deum habitorem in se habere desiderat: quem nullus habere quibit, nisi cor suum a terrena cupiditate evacuaverit, et amore Christi calere studuerit. In quantum enim quis mundum dilexerit, in tantum ab amore coelesti vacuus erit. Et tanto magis Christum quisque deserit, quanto magis peccando a iustitia Dei recedit. Quid enim cuiquam prodest quod baptizatur, si non justificatur? Profecto ille qui dixit: *Nisi quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu sancto, non intrabit in regnum Dei*, ipse etiam dixit: *Nisi abundaverit iustitia vestra plusquam Scribarum et*

Pharisaeorum, non intrabitis in regnum coelorum. Quare igitur multi timendo illud festinant baptizari, et hoc non timendo minime justificari? Utique Deus observantia mandatorum suorum vult illum justificari, et se ab illo amari, in corde cuius ipse deberet hospitari. Nam sicut thus ad olendum ignis cupit ardorem, ita ad hospitandum Deus cupit amoris calorem. Qui ergo Deum in se hospitari desiderat, disciplinam ab illicitis abstinendi sine fictione apprehendat. Spiritus enim Dei disciplinae effugiet fictum, et corripitur a superveniente iniquitate. Non enim cohabitare possunt iniquitas et spiritus Dei, qui et amor est. Ubicunque amor Dei hospitatus fuerit, et is qui ei locum praebuerit, et in se locum iniquitati dederit, procul dubio corripitur, et propellitur amor vel spiritus Dei a superveniente iniquitate, nec remanebit si non emendaverit ad sui hospitis utilitatem. Et quidem non convertuntur amor Dei et iniquitas. Qui ergo Domini habitaculum effici voluerit, cordis munditiam teneat, carnalia desideria procul repellat, ac sicut mulier casta sponsa fidelis cum adultero colloqui despicit, ejus secreta verba contemnit, nihil eorum quae desiderat clam vel aperte consentit sic fidelis anima in voluntate sua proprio appetitui non consentiat, ejus permissionem non recipiat, verba illius contemnat, nulla illius blandimenta admittat. Si hoc fecerit, amicam sponsam sine ambiguitate se Dei constituit. Si vero illicitis appetitibus consenserit, non sponsa, sed adultera vocabitur. Voluntas ergo nostra sit munda, ut vocetur et sit Dei sponsa, nullius immunditiae corrumpatur macula, ne efficiatur adultera. Quandiu voluntati Dei consentit, est munda et sponsa; quando vero a voluntate ejus dissentit, corrumpitur, maculatur, fornicatur. Solet contingere nonnunquam ut aliquis dum munditiae cordis voluerit studere,

immundos et execrabiles cogitatus saepe habeat, quos quia nimium audit semetipsum eo quod tale quid sibi in mentem venit, graviter reprehendit, iudicat et condemnat: sicque sese corripiendo tractat miser: Ego quid cogitavi? Quid feci? Quid sensi? proh dolor! quomodo a tanta immunditia, a tam nefario cogitatu potero expurgari? Timeo celare, timeo illud revelare. Tale quid non solum non dicere, sed nec etiam ab aliquo vellem audire. Qualiter igitur talem spurcitiam nominabo? Sic apud se dum angustiat, dum tractat quod videre nollet, magis magisque impugnatur, tribulatur, nec liberatur. Verum non sic se habeat, si liberari desiderat. Quid ergo faciet? Intende. Cum id quod execratur videre, eum impugnaverit, nimiumque importunum fuerit; despiciat, non attendat, assensum non praebeat, ad aliud cogitatum suum vertat, alicui rei faciendae intendat, non plus curet si nolens quid sentit, quam si papilio sibi prae oculis volitet. Viator qui a cane infestatur, si substiterit, et se ab ejus importunitate defenderit, canem importuniorem illico sentiet; si autem ejus latratus despiciat, transit et non attendit, mox omnis impugnatio illa canina quiescit, unde viator libere transit. Sic qui cordis munditiam habere contendit, vanos et infructuosos sive immundos cogitatus despiciat, cor suum avertat, omnem impugnantiam illam quam intus patitur pro nihilo ducat, non reiteret pensando quod cogitavit: sed penitus despiciat quidquid mali minus caute pensaverit. Nondum enim damnantur qui sunt in fide Domini Jesu, qui secundum carnem non vivunt. Taliter si vixerimus, hujus rei studium si habuerimus, tales nos coram Deo si exhibuerimus, ejus habitaculum, ejus hospites effici poterimus. Quem donec vivimus si diligere et honorare satageremus; ipse nobis quandiu vixerimus, vicem dilectionis et honorificentiae suae

sine dubio rependet. Eadem quippe mensura qua mensi fuerimus, remetietur nobis per eum qui se dedit pro nobis, et a voragine mortis liberavit, qui nos in aeterna patria immortalitate coronabit; cui honor et gloria in saecula. Amen.